R. P. R.

DOS. Nr. 40006 VOL. Nr. 5

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta Petrescu Constantin - Titel şi alţii

Data

4479719
P 000120, Vol. 5

Urmează Vol. Nr. 6

P 120/5

C.N.S.A.S.

Model 20.

Vol 6 I

ROMÂNIA

Dosarul Nr. 6.099

Fascicula Nr. 1

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

ARHIVA SIGURANȚEI

ANUL 193

Vol I

DOSARUL

referitor la Petrescu Constantin

Observațiuni:

Nr. fascicului următoare: 2

C. 69.896. — M. O., Imprimeria Centrală.

C.N.S.A.S.

6 August 1945
(C.I.-P.)
Ares
00001

CONSTANTIN TITEL PETRESCU

Constantin Titel Petrescu îşi începe activitatea socialistă în anii 1907-1908.

In anul 1908, guvernul de atunci după reprimarea răscoalei ţărăneşti din anul 1907, ia măsuri severe contra mişcărei socialiste. Una dintre aceste măsuri, este excluderea studenţilor socialişti din Universităţi. Ministrul Instrucţiunei Pubice, Spiru Haret, cere excluderea studenţilor M.Gheorghiu-Bujor Mişu Ionescu, C.Titel Petrescu şi Al.Nicolau.

Impreună cu studenţii ceilalţi, cărora li s'a cerut excluderea din facultate, C.Titel Petrescu, face parte din "Cercul de Studii Sociale" condus şi finanţat de C.Dobrogeanu Gherea.

La cercul de studii, Titel Petrescu a lucrat cu N.D.Cocea, N.I.Gheţu, Dr.Ecaterina Arbore, Nina Arbore, Theodor Iordăchescu.

La 29 Ianuarie 1909, muncitorimea socialistă din Capitală ia iniţiativa clădirei unei case propri "Casa Poporului". Membrii fondatori sunt Toma Dragu, Dr.Ecaterina Arbore, Dr.C.Racovski, C.Titel Petrescu Al.Nicolau, Alex.Dobrogeanu Gherea, I.C.Frimu, Gh. Cristescu, Al.Constantinescu, Mihail Constantinescu, Dr.C.Ottoi, Gh.Macarie, D.Pop, Gh.Oprescu, Th.Iordăchescu, Apostol Niculescu, C.Popovici, I.Brănişteanu Spiridon Georgescu, Spiridon Calu.

./.

000002 002

C.Titel Petrescu lucrează şi ca avocat pentru societatea "Casa Poporului" care ulterior îşi extinde activitatea cumpărând imobile în Bucureşti, Câmpina, Galaţi, Brăila, Iaşi, Piatra Neamţ, care au servit de sedii tuturor organizaţiilor socialiste din ţară.

In zilele de 31 Ianuarie, 1 şi 2 Februarie are loc congresul în care Uniunea Socialistă se transformă în partid social-democrat. La acea dată tineretul din mişcarea socialistă cultivă campania antimilitaristă. Toamna la încazarmarea recruţilor C.Titel Petrescu împreună cu alţi avocaţi tineri colaboratori la "România Muncitoare" scriu articole antimilitariste sub forma "scrisori către recruţi".

Pentru una din aceste scrisori, este urmărit penal prietenul lui Titel Petrescu, Alex.A.Nicolau. La proces acesta este apărat de avocaţii partidului, Toma Dragu, C.Titel Petrescu, M.Gh.Bujor, C.Mille.

Titel Petrescu, împreună cu ceilalţi avocaţi ai partidului socialist Toma Dragu, Traian-Bellu ia parte la procesul intentat contra cooperatistului socialist Gr.Dorobanţu.

După campania din Bulgaria, la care ia parte ca ostaşi, Toma Dragu, Titel Petrescu şi Ilie Moscovici, campanie care a dovedit lipsa de pregătire a serviciilor militare şi sanitare a armatei române. Mişcarea socialistă începe o nouă campanie pentru tragerea la răspundere a celor vinovaţi de moartea atâtor ostaşi.

Toma Dragu, Const.Titel Petrescu, Ilie Moscovici, conduc această campanie.

./.

C.N.S.A.S.

003 300003

In timpul războiului 1914-1918 singura acţiune mai importantă a partidului social-democrat, la care participă şi Titel Petrescu este întrunirea dela Cotroceni, a fruntaşilor social-democraţi la care redactează un protest, multiplicat apoi la şapirograf.

Siguranţa descoperind procesul verbal al întrunirei, arestează pe Dr.Ecaterina Arbore, C.Titel Petrescu, Ilie Moscovici, C.Popovici, Gh.Cristescu, D.Popp, Al.Constantinescu, Th.Teodorescu, Iordan Ionescu, Ion Olteanu, Atanasie Grecu şi I.Georgescu-Topală.

După o lună de detenţie toţi sunt eliberaţi.

La 13 Decembrie 1918, după măcelul muncitorimii din Piaţa Teatrului Naţional, autorităţile arestează un număr important de fruntaşi socialişti, astfel: Gh.Cristescu, Ilie Moscovici, Ion Sion, Şerban Voinea, Gh.Vasilescu, Mihai Bălineanu, D.I.Fabian, Alex.Constantinescu, Theodor Iordăchescu, Const Popovici, Gh.Teodorescu, Al.Dunăreanu, Ştefan Vasilescu, I.Sternberg, C.Ungar, C.Mănescu, M.Gănescu, T.Voinea, Şt.Andronescu, J.Leonard, Al.Oprescu, Ilie Calciu, N.Pavelescu, A.Bogdan, N.Niculescu, I.Vernesteanu, G.Moscu, P.Popescu, C.Benone, N.Dumitrescu P.Ferdinand, I.Katz, Moisiu Enache, I.Tăranu, C.Sănducu, J.Konitz, T.Constantinescu.

C.Titel Petrescu, împreună cu C.Mille, Toma Dragu sunt unii din avocaţii apărării.

Titel Petrescu nu ia parte efectivă la acţiunile partidului social-democrat.

El se mulţumeşte în special să apară la procesele partidului. Astfel în greva generală a muncito-

./.

C.N.S.A.S.

49/004 4 00004

rilor din 20 Octombrie 1920, greva în care apare în fruntea acţiunei prietenulxx lui Titel Petrescu Toma Dragu, acesta nu este de găsit.

In August 1923 ia fiinţă la Bucureşti "Liga Drepturilor Omului". Din partidul socialist ia parte la constituire C.Titel Petrescu, Ilie Moscovici, Vasile Anagnoste, Ştefan Voitec, etc.

Fiind redactor la oficiosul partidului socialist, "Socialismul" Const.T.Petrescu scrie la 29 Martie 1925 un articol sub pseudonimul Dr.Stockman (cu acest pseudonim semna obişnuit rubrica "Insemnări", Idei şi Fapte" în oficiosul partidului "Lumea Nouă".

Articolul este intitulat "Moravuri cazone" şi atacă violent pe ofiţeri şi poliţişti. Trimis în judecată este condamnat la 1 an închisoare şi 10.000 lei amendă. Făcând recurs este însă absorbit de pedeapsă, dupăce fusese încarcerat timp de trei luni.

In anul 1926 C.Titel Petrescu este ales secretarul general al partidului socialist. In această calitate Titel Petrescu, dirijează în Aprilie 1926, cu ocazia alegerilor comunale din Capitală, încheierea unui front comun între socialişti, naţional-ţărănişti şi gruparea conservatoare de sub conducerea lui Gr.N.Filipescu.

Cu această ocazie, Titel Petrescu, semnează în numele partidului social-democrat, manifestul celor trei grupări.

Este prima acţiune importantă întreprinsă de Titel Petrescu în calitate de secretar general al partidului social-democrat. Incă dela acea dată, se

./.

C.N.S.A.S.

poate vedea punctul de vedere în a conduce partidul socialist al acestuia.

El declară la acea dată, că deşi partidul socialist a căutat totdeauna să organizeze massele muncitoare pe teren economic în sindicate profesionale autonome, iar pe teren politic în partid politic socialist, totuşi atunci când situaţia politică impune, se poate schimba tactica de luptă. Astfel în locul acţiunei distincte pe terenul luptei deeclasă, mişcarea socialistă reclamă unirea forţelor democratice şi colaborarea cu partidele sau grupările cari reprezintă burghezia democratică.

In toate acţiunile sale ulterioare, se va vede că acesta este principiul de bază pe care-l va folosi Titel Petrescu în conducerea partidului.

El este adept, în modul în a acţiona în dirijarea politică, a Contelui Machiavelle.

In congresul din 7 şi 9 Mai 1927 care are loc la Bucureşti, partidele regionale socialiste din România, se unifica într'un singur partid social-democrat. Congresul este deschis de C.T.Petrescu, secretarul partidului socialist din Vechiul Regat. Prezidează Romulus Dan (Bucovina). Raportul în acest congres îl fac Ilie Moscovici (pentru comitetul executiv, Dr.Pistner (Bucovina),pentru partid şi situaţia politică), Lotar Rădăceanu (Bucovina),pentru proectul de program, C.Titel Petrescu (presa partidului) Leon Gheler, pentru "Statutul de organizare".

Cu această ocazie se desemnează noul comitet executiv Ilie Moscovici, C.Titel Petrescu, Dr.L.Ghelerter, L.Gheler, Ion Flueraş, Ion Jumanca, L.Iordache, Alex.Bartalici, Eftimie Gherman, Lotar Rădăcea-

./.

C.N.S.A.S.

nu, Romulus Dan, Dr.I.Pistner, Iosif Mayer, Dr.Emil Boszörmeny.

Comitetul de conducere desemnează în sânul său biroul de conducere, care este alcătuit astfel: C. Titel Petrescu, Ion Flueraş, Iosef Jumanca, Ilie Moscovici, Dr.I.Pistner şi Lotar Rădăceanu. Secretatul biroului este Iosef Jumanca iar Ilie Moscovici casier.

Credincios principiului său, C.Titel Petrescu îşi impune punctul său de vedere şi hotărăşte comitetul executiv al partidului social-democrat să propună partidului naţional-ţărănesc o luptă comună pentru întronarea regimului democrat.

Se trimite cu această ocazie o scrisoare Dlui Maniu, care cere colaborarea. Dl.Maniu acceptă colaborarea.

Criticelor acţiunei de colaborare, Titel Petrescu le răspunde astfel: Deşi recunoaşte că motivul care împinge pe naţional-ţărănişti este beneficiul bugetar, totuşi în această chestiune nu este vorba de motivele care-i mână pe ţărănişti, ci de semnificaţia istorică politică a acestei acţiuni şi mai ales mijloacele de luptă la cari împrejurările politice i-au silit să recurgă. Socialismul are datoria să pornească dela realitatea politică a massei ţărăneşti şi legătura strânsă dintre interesele ei de clasă şi revendicările democraţiei.

Partidul social-democrat obţine cu această ocazie alegerea a 9 deputaţi cari sunt: Ion Flueraş, Iosef Jumanca, Romulus Dan, Eftimie Gherman, Lotar Rădăceanu, Ion Mirescu, Alex.Lucian, I.Rusnac şi I. Pistner.

./.

C.N.S.A.S.

După ce național-țărăniștii izbândesc, ei nu țin cont deloc de principiile asociaților lor în colaborare și atacă violent manifestațiile muncitorești, legile muncitorești, uitând și legea "contra alarmismului". Acțiunea culminează în masacrul din Valea Jiului din August 1929.

In urma experienței făcute partidul social-democrat ține în Mai 1930 un nou congres.

In Iulie 1928, o parte a fruntașilor partidulu social-democrat revoltați contra reformelor și colaborarea cu partidele burgheze și dorind a reuni toate forțele muncitorești, inclusiv cele comuniste se despart și formează partidul socialist al muncitorilor.

Sciziunea a fost condusă de fruntașii socialiști L.Ghelerter, Ștefan Voitec și Zaharia Tănase. Din ea face parte V.Anagnoste, N.Ionescu, av.Petre Zissu, V.Valeriu, Gh.Petrescu, C.Ionescu, P.Bellu, Gh.Plăeșu, av.W.Stroescu, N.Alexandrescu, Ion Marinescu, N.Georgescu, M.Moraru, Gh.Rădulescu, C.Oancea I.Zaharescu, C.Mănescu, Gh.Bucur, N.Teodoru, T.Beagu, Gh.Manu, Al.Ionescu, Gh.Teodorescu, I.Buda, C. Drugă, Al.Popa, M.Isac Moscovici, N.Constantinescu, V.Alexandrescu, I.Popovici, N.M.Marinescu, Aurel Popescu.

La aceștia se adaugă Blocul Muncitoresc și țărănesc (desprins din partidul comunist) în frunte cu Gh.Cristescu, D.Gănescu, I.Iliescu, D.Visu Sibiu, Iuliu Dascălu-Timișoara, etc.

In 1930 partidul muncitoresc se transformă în partidul socialist independent iar în 1932 în partidul socialist unitar. In 1937 partidul Unitar revine

45 8 00008 008

la partidul social-democrat.

In toamna anului 1931 Titel Petrescu prezidează Conferința Interparlamentară Socialistă care are loc la București.

In 14 Mai 1933, are loc un nou congres al partidului social-democrat. Cu ocazia acestui congres, se alege un nou comitet executiv: Ilie Moscovici, C.Titel Petrescu, Ion Flueraş, Lotar Rădăceanu, Ilie Horodiceanu, Iosef Jumanca , Romulus Dan, Boznovan Teodor, A.Bartachs, Francisc Bruder, Dr. Emil Böszermeny, Dr.Alex.Lucian, Ion Micescu, Iosef Mayer, Eftimie Gherman.

Comisia de control: Petre Berman, S.Leventer, Nicolae Munteanu, Zaharia Rosenthal, Francisc Vyhely

Comisia de judecată: Thedor Iordăchescu, S. Emil, V.Brătfăleanu.

In 1933 partidul social-democrat este/ înfrânt în alegeri.

De aici partidul social-democrat condus de Titel Petrescu pierde din ce în ce mai mult intransigența luptei de clasă şi tinde tot mai mult spre reformism. Intransigența colaborărilor la guvern şi de a cartela cade. Neparticiparea la conducerea instituțiilor muncitoreşti cade. Titel Petrescu,arată că partidul socialist democrat este departe de a cuceri puterea în România şi că deci este o necesitate ca partidul social-democrat să facă compromisuri cu stânga şi colaborări cu guvernanții. Titel Petrescu, caută să xx scuze aceste alunecări, arătând că se datoresc spiritului dominant al social-democrației din Ardeal sau preponderenței conducă-

./.

torilor sindicatelor ~~xxxxxxxxx~~ în forurile de conducere ale partidului. In realitate Titel Petrescu, are experienţă veche şi că din aceste mici compromisuri se nasc multe avantagii personale.

Titel Petrescu, are prieteni vechi în partidul naţional-ţărănesc. Are deasemeni prietenia Dlui Maniu. Partidul capătă tot mai accentuat o atitudine reformistă şi colaboraţionistă. Titel Petrescu, motivează azi acel joc, tot ca fiind datorată "militanţilor din Confederaţia Generală a Muncii" cu majoritate ardeleni şi bănăţeni.

Realitatea este că aceştia au fost şi sunt cei care-i susţin politica.

In anul 1936, cu ocazia constituirei în România a filialei Reuniunea Universală pentru Pace se constitue un comitet naţional în care Titel Petrescu este membru.

La această dată este vicepreşedinte al partidului social-democrat.

In Aprilie 1936 partidul social-democrat ţine în Capitală un nou congres, sub preşedinţia lui Titel Petrescu.

Reporteri ai Congresului sunt: Gh.Grigorovici social-democraţia şi problemele politice şi economice), C.Titel Petrescu (politica externă), Lotar Rădăceanu (organizarea partidului) şi Teodor Roznoveanu (gazeta zilnică).

Congresul a discutat modul de înfăptuire a unirei partidului social-democrat cu forţele democrate. Titel Petrescu tratase fără rezultat unirea cu naţional-ţărăniştii şi chiar cu gruparea radical ţărănistă a lui Grigore Iunian.

./.

C.N.S.A.S.

Congresul dă rezoluţia "de acord cu partidele de stânga, dacă se poate, fără ele, singuri cu programul şi militanţii socialişti, dacă nu se poate altfel".

Congresul alege un nou for conducător.

Comitetul executiv: Gh.Grigorovici, T.Petrescu Ilie Moscovici, Ioan Flueraş, Lotar Rădăceanu, Ilie Horodniceanu, Iosef Jumanca, Theodor Roznoveanu, Alex.Bartalici, Eftimie Gherman, Teodor Iordăchescu [illegible] Fr.Grüder, Emil Böszörmeny (Ardeal) Karl Melferber (Bucovina),Ferdinand Gavron.

Comitetul Central: Preşed.Gh.Grigorovici, vicepreşedinte Const.T.Petrescu şi Al.Bartalici (Ardeal) secretar Lotar Rădăceanu, casier Ilie Moscovici.

Comitetul executiv: C.Titel Petrescu (preşedinte), Al.Bartalici, Lotar Rădăceanu, Ion Flueraş, Ilie Moscovici, Eftimie Gherman, Teodor Roznovan.

IN 1940, o parte din conducătorii Confederaţiei Generale a Muncii în frunte cu secretarul general I.I.Mirescu, primesc sub guvernul Goga să figureze în comisiile interimare, alcătuite pe lângă camerile de muncă din ţară (I.Flueraş la Cluj şi I.I.Mirescu la Bucureşti).

In parlamentul F.R.N.- partidul social-democrat are senatori pe Gh.Grigorovici, I.Flueraş.Lazăr Maglasu, C.Bragadireanu, P.Mihăilă şi D.Urzică iar deputaţi Gh.Georgescu, N.Manu, D.Vârjoreanu, Gh.Ene Filipescu, C.Barta, Simion Rusu şi Gh.Stroia.

După desfiinţarea partidului social-democrat odată cu celelalte partide politice, se activează sub formă redusă.

./.

C.N.S.A.S.

C.Titel Petrescu, este directorul ziarului "Lumea Nouă". Aici activează împreună cu intelectualii socialişti Ilie Moscovici, Ion Pas, Ştefan Voitec, N.Deleanu, prof.Al.Claudian, prof.P.P.Stănescu, Lotar Rădăceanu, Th.Iordăchescu, S.Emil,Dr. L.Ghelerter, Stelian I.Constantinescu C.Graur, B. Brănişteanu şi D.Popp.

La 6 Septembrie 1940 "Lumea Nouă" este desfiinţată.

In tot cursul războiului, partidul social-democrat activează conspirativ. In anul 1943 Titel Petrescu reia vechile sale relaţii cu Iuliu Maniu. Are dese consfătuiri cu acesta. In acelaş timp, Titel Petrescu, tratează şi cu partidul comunist. Cu aceştia se ajunge la înţelegere. Partidul comunist şi partidul social-democrat trebueşte să-şi unească forţele, pentru a putea scăpa de germani şi mareşalul Antonescu. Ia fiinţă din această înţelegere F.U.M.

Fiind nevoie de toate partidele politice ale ţărei pentru a izbândi, ia fiinţă înţelegerea B.N.D

După 23 August Titel Petrescu nemulţumit de rolul care-l joacă, sprijină acţiunea F.N.D. şi se răstoarnă guvernul. In noul guvern partidul social-democrat are mai mulţi reprezentanţi în guvern.După instalarea guvernului Groza, atunci când şansele acestuia de a rămâne la conducere devin nesigure, Titel Petrescu, reîncepe vechiul său joc.

El tratează din nou cu Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, eventuale înţelegeri şi cartelări.

Comitetul central al partidului social-demo-

./.

C.N.S.A.S.

crat are acum formaţia Constantin Titel Petrescu, Lotar Rădăceanu, Ştefan Voitec, ing.Tudor Ionescu, Adrian Dumitriu, Ion Burcă, Theodor Iordăchescu, Dr.L.Ghelerter, Şerban Voinea, Ion Pas, N.Deleanu, V.Brătfăleanu, Iosif Jumanca, D.Popp, Gheorghe Stroia, Eugenia Rădăceanu, Zaharia Tănase, ing.I. Dimoftache, Marin Maioru, Gheorghe Urzică, av.B. Solomon, Mişa Levin, Ion Marin-Părişeşti, C.Carcali, av.Leopold Filderman, Romulus Dan, A.Braester, Theodor Roznoveanu, N.Ionescu-Lazu, Ion Boboc,Oscar Moroianu.

Contra acestei noui încercări de trădare a doctrinelor şi principiilor socialiste se ridică acum din nou că în anul 1933, Dr.Ghelerter.

Acesta rămas credincios principiilor sale,de a face uniunea tuturor muncitorilor din România pentru a lupta pentru acelaş ţel, se ridică contra nouilor încercări de trădare a lui T.Petrescu.

Dr.Ghelerter este pentru contopirea partidului social-democrat cu partidul comunist sau dacă aceasta nu va fi posibil, pentru menţinerea cu orice preţ a F.U.M.

Dr.Ghelerter este sprijinit în acţiunea sa de vechii săi colaboratori, Ştefan Voitec, Zaharia Tănase, etc. şi de vechea gardă socialistă. La aceştia se adaugă şi nouii colabotatori cu Dr.Ghelerter. Din nenorocire Titel Petrescu ca şi în 1933 este sprijinit de restul, mult mai important ca număr a comitetului central.

Tot din nenorocire Dr.Ghelerter moare.

Titel Petrescu, este acuzat actualmente de.

./.

C.N.S.A.S.

vechii luptători socialişti că se ţine de petreceri cărţi şi femei. Cuprins în mrejele puterei, el a fost cooptat în numeroase consilii de administraţie a diverse societăţi. De aici Titel Petrescu, obţine o importantă recoltă materială. Societăţile sunt însă ale naţional-ţărăniştilor şi liberalilor şi astfel Titel Petrescu este angrenat în interese comune cu aceştia. Dintre fruntaşii partidului social-democrat Lotar Rădăceanu, Ştefan Voitec, Teodor Iordăchescu, V.Brătfăleanu, Zaharia Tănase, sunt contra politicei duse de Titel Petrescu.

Acesta are de partea sa pe cei mai tineri: ing.Tudor Ionescu, Adrian Dumitriu, Ion Burcă, George Silviu, Romulus Dan, Iosef Jumanca, etc.

Aceştia văd doar interesele materiale a partidului social-democrat. Deasemeni sunt conduşi de interese materiale personale. După izbânda partidului laburist în Anglia, Titel Petrescu, a pornit jocul unei acţiuni pe cont propriu. El vrea să scape de vechile obligaţii faţă de ţărănişti şi liberali. Deasemeni vrea să scape de a mai fi dirijat de comunişti. In acest scop Titel Petrescu,jonglează cu principiile partidului social-democrat. El enunţă actualmente pentru a câştiga massele româneşti, teorii cari au alunecat departe spre dreapta.

C.N.S.A.S.

00014 89 11 014

CONSTANTIN TITEL PETRESCU

Născut în anul 1888 la Craiova, căsătorit, de profesiune avocat, domiciliat în Bucureşti, Str. Brezoianu Nr.29.

Este unul dintre cei mai vechi membrii ai partidului social-democrat.

In anul 1920 a fost ales preşedinte al partidului social-democrat, calitate care i-a permis să fie ales deputat în toate legislaţiile trecute.

Este membru al Baroului de Ilfov, unde contează printre avocaţii apreciaţi.

Fiind bun vorbitor are o clientelă numeroasă.

Numitul dispune de o avere importantă, în numerar şi acţiuni de prim ordin.

Este proprietarul unui apartament în blocul Algiu situat în Str.Brezoianu Nr.29.

Este membru lichidator al soc.an."Rudolf Mosse" din Bucureşti şi preşedintele consiliului de administraţie al "Casei Poporului" societate anonimă cu sediul în Str.Isvor 37.

Are relaţiuni sociale şi raporturi de prietenie cu numeroşi fruntaşi ai vieţii politice româneşti printre care se enumără D-nii Dinu Brătianu, Iuliu Maniu, Gheorghe Tătărăscu, Vaida Voevod, Dr. Lupu, Fotino, Angelescu şi alţii.

In activitatea politică Const.Titel-Petrescu este cunoscut ca unul care, în trecut a mers pe o linie dreaptă a partidului socialist, cu uşoare înclinaţiuni spre stânga, până în Ianuarie 1928 când

./.

partidul social-democrat a făcut cartel cu partidul național-țărănesc, în vederea alegerilor.

Dela această dată, Const.Titel-Petrescu, își schimbă linia politică spre centru.

Ulterior, date fiind legăturile de colaborare și prietenie cu șefii partidelor istorice Const.Titel_Petrescu îndrumează politica partidului social-democrat spre dreapta, situând-o la stânga partidelor istorice.

In prezent militează pentru înlăturarea actualului guvern și constituirea unei formațiuni guvernamentale în care partidul social-democrat să aibe preponderență și să impună directivele.

Const.Titel-Petrescu este cunoscut ca un adversar al Uniunii Sovietice.

Deasemeni este semnalat pentru sentimentele sale antisemite.

In cadrul partidului pe care îl conduce Constantin Titel-Petrescu este considerat ca făcând parte din aripa dreaptă a organizației împreună cu Adrian Dumitriu, George Silviu, Deleanu M., av.Dâmboviceanu, Jumanca Iosif, Romulus Dan, Brătfăleanu Victor și alții.

Ti plac femeile

C.N.S.A.S.

37 16
00016
016

CONSTANTIN TITEL PETRESCU

Născut în anul 1888 la Craioca, căsătorit, de profesiune avocat, domiciliat în Bucureşti, Str. Brezoianu Nr.29.

Este unul dintre cei mai vechi membrii ai partidului social-democrat.

In anul 1920 a fost ales preşedinte al partidului social-democrat, calitate care i-a permis să fie ales deputat în toate legislaţiile trecute.

Este membru al Baroului de Ilfov, unde contează printre avocaţii apreciaţi.

Fiind bun vorbitor are o clientelă numeroasă.

Numitul dispune de o avere importantă, în numerar şi acţiuni de prim ordin.

Este proprietarul unui apartament în blocul Algiu situat în Str.Brezoianu Nr.29.

Este membru lichidator al soc.an."Rudolf Mosse" din Bucureşti şi preşedintele consiliului de administraţie al "Casei Poporului" societate anonimă cu sediul în Str.Isvor 37.

Are relaţiuni sociale şi raporturi de prietenie cu numeroşi fruntaşi ai vieţii politice româneşti printre care se enumără D-nii Dinu Brătianu, Iuliu Maniu, Gheorghe Tătărăscu, Vaida Voevod, Dr. Lupu, Fotino, Angelescu şi alţii.

In activitatea politică Const.Titel-Petrescu este cunoscut ca unul care, în trecut a mers pe o linie dreaptă a partidului socialist, cu uşoare înclinaţiuni spre stânga, până în Ianuarie 1928 când

./.

C.N.S.A.S.

partidul social-democrat a făcut cartel cu partidul național-țărănesc, în vederea alegerilor.

Dela această dată, Const.Titel-Petrescu, își schimbă linia politică spre centru.

Ulterior, date fiind legăturile de colaborare și prietenie cu șefii partidelor istorice Const.Titel_Petrescu îndrumează politica partidului social-democrat spre dreapta, situând-o la stânga partidelor istorice.

In prezent militează pentru înlăturarea actualului guvern și constituirea unei formațiuni guvernamentale în care partidul social-democrat să aibe preponderență și să impună directivele.

Const.Titel-Petrescu este cunoscut ca un adversar al Uniunii Sovietice.

Deasemeni este semnalat pentru sentimentele sale antisemite.

In cadrul partidului pe care îl conduce Constantin Titel-Petrescu este considerat ca făcând parte din aripa dreaptă a organizației împreună cu Adrian Dumitriu, George Silviu, Deleanu M., av.Dâmboviceanu, Jumanca Iosif, Romulus Dan, Brătfăleanu Victor și alții.

1 plic[?] fascicol[?]

C.N.S.A.S.

23 Iulie 1947

00018

PETRESCU CONSTANTIN TITEL

Născut în anul 1888 la Craiova. De profesiune este avocat şi ziarist.

Domiciliază în Str.Brezoianu Nr.29.C.,etaj II,apartamentul 10.

Căsătorit cu fiica fostului Dr.Mina Minovici,dela care a căpătat zestre importantă. Până la această dată am stabilit că are proprietăţi imobile : apartamentul în care locueşte,un imobil pe strada Transilvaniei (deteriorat dela bombardament),o moşie lângă Bucureşti (Judeţul Ilfov).

Are parte la beneficiul asupra imobilului şi terenului cunoscut sub numele de „Vila Minovici".

Inainte de răsboiu şi în timpul răsboiului actual, Titel Petrescu neputând câştiga bani,a fost nevoit să cheltuiască importantă parte din proprietăţile şi veniturile sale,astfel că sfârşitul anului 1944 l-a găsit într'o stare financiară destul de precară.

După 23 August 1944,situaţia sa materială s'a îmbunătăţit treptat.

După unii din membrii partidului social-democrat, această îmbunătăţire s'ar datora faptului că Titel Petrescu câştigă sume importante prin biroul său avocaţial (are mai mulţi secretari avocaţi).

Datorită prestigiului său politic are clientelă şi mai ales din faptul că ar fi cooptat în consiliulude administraţie a numeroase societăţi.

Constantin Titel Petrescu se evidenţează prima oară în mişcarea socialistă din România în anul 1909,când,student la Facultatea de Drept din Bucureşti,este ameninţat cu excluderea din facultate,împreună cu un alt student socialist Al.Nicolau,de către Ministrul Instrucţiunii

Publice Spiru Haret. Această măsură, care fusese cerută cu un an înainte contra lui M. Gheorghiu-Bujor, era o urmare a represiunii mișcării socialiste, de către guvernul liberal de atunci.

Guvernul făcea vinovat, în parte, mișcarea socialistă de răscoalele țărănești.

In anul 1908 se constituise în Capitală sub conducerea lui C. Dobrogeanu-Gherea, Cercul de Studii Sociale. Din acesta făcea parte N.D.Cocea, N.I.Ghețu, Dr. Ecaterina Arbore, Nina Arbore și Iordăchescu.

Dintre studenți făcea parte din cerc: C.Titel Petrescu, Mișu Ionescu, Al.Nicolau.

La 29 Ianuarie 1909, sub președinția lui I.C.Frimu, se formează un comitet de inițiativă care hotărăște clădirea unei Case proprii, „Casa Poporului".

Dintre fruntașii socialiști azi în viață, au făcut parte ca membrii fondatori: D.Popp, Theodor Iordăchescu și C.Titel Petrescu.

C.Titel Petrescu, ca avocat a fost redactorul actului constitutiv.

In anii 1910-1911 tineretul socialist activa în jurul oficiosului „România Muncitoare".

Titel Petrescu colabora și el la acest ziar.

Avocat la această epocă, în cadrul acțiunii mișcării socialiste care cultivă la acea dată campania antimilitaristă, C.Titel Petrescu împreună cu Al.Nicolau, scriau articole antimilitariste sub formă de „scrisori către recruți".

Pentru una din aceste scrisori Al.Nicolau este trimis în judecată. Este apărat de avocații C.Mille, M.Gh.Bujor, Titel Petrescu.

Dela această dată Titel Petrescu apare permanent ca avocat în procesele socialiste. Este totuși de remarcat și aceasta în decursul întregei lui cariere, că Titel Petrescu s'a ferit cu mare grije de a ni niciodată el cel inculpat sau judecat.

In anul 1911, vedem astfel că făcea parte împreună cu Zoma Dragu, Traian Bellu, dintre avocații care apără pe cooperatistul socialist Gr.Dorobanțu, trimis în judecată pentru instigație.

C.N.S.A.S.

00020
00020
020

In anul 1913 Titel Petrescu ia parte ca ostaş la Campania din Bulgaria.

Intors depe front, ia parte împreună cu Toma Dragu, Ilie Moscovici, la campania de denunţare a ororilor cazone şi a incuriei administraţiei sanitare militare din timpul răsboiului balcanic.

In timpul răsboiului din 1914-1918, mişcarea socialistă se manifestă slab şi numele lui Titel Petrescu, nu apare.

Il vedem din nou însă după terminarea răsboiului, dar tot ca apărător.

La 13 Decemvrie 1918, are loc cruntul măcel al muncitorilor din Piaţa Teatrului Naţional.

Mulţi sunt omorâţi şi toţi fruntaşii socialişti sunt arestaţi şi trimişi în loturi spre judecare. Titel Petrescu nu este de găsit printre aceştia. Il găsim însă la postul lui favorit, între avocaţii apărători: C.Mille Costa-Foru, Radu Rosetti.

In August 1923, ia fiinţă la Bucureşti, după modelul francez „Liga drepturilor omului".

Militanţii din mişcarea socialistă iau parte la constituirea acestei ligi. Astfel, C.Titel Petrescu, Ilie Moscovici, Vasile Agnagnoste, Stefan Voitec. Ei semnează şi apelul adresat de „ligă" Ţării.

In anii 1924-1925, Titel Petrescu este redactorul oficiosului partidului „Socialismul", Aci semnează cu pseudonimul Dr.Stockman. Este redactor şi al oficiosului „Lumea Nouă".

Pentru un articol „Moravuri Ca one" a fost trimis în judecată, dar a fost achitat.

In anul 1926, este ales secretar general al Partidului Social-Democrat. Acum având post de conducere, Titel Petrescu, arată pentru prima oară pasiunea sa pentru „Carteluri" şi afinitatea în a cocheta cu „puterea" indiferent dacă această „putere" aduce renunţarea la principii.

In 1926, mişcarea socialistă nu avea prea mari şanse în conducerea politică. Liberalii erau la guvern. La 16 Aprilie 1926, urma să aibă loc alegeri comunale în Capitală. Pentru a învinge în alegeri Titel Petrescu conduce

încheerea unui front cu Național Țărăniștii. Această tactică de pliantă cu partidele burgheze caracterizează toată activitatea politică a lui C.Titel Petrescu.

In Mai 1927, are loc la București, congresul general al Federației Partidelor Regionale Socialiste din România.

Se votează cu această ocazie unificarea într'un singur partid căruia i se dă denumirea de partidul social-democrat.

Congresul este deschis de C.Titel Petrescu și este prezidat de Romulus Dan.

Congresul desemnează un nou comitet executiv al partidului. El este astfel format : Ilie Moscovici, C.Titel Petrescu, Dr.I.Ghelerter, L.Geler, Ion Flueraș, Iosif Jumanca, L.Iordache, Al.Bartalici, Eftimie Gherman, Lotar Rădăceanu, Romulus Dan, Dr.I.Pistiner, Iosif Mayer, Dr.Emil Boszörmeny.

Comitetul desemnează un birou de conducere care este alcătuit din : C.Titel Petrescu, Ion Flueraș, Iosif Jumanca, Ilie Moscovici, Dr.I.Pistiner și Lotar Rădăceanu.

Dirijând biroul de conducere al P.S.D., Titel Petrescu, în Februarie 1928, propune prietenului său de mai târziu, președintele Partidului Național-Țărănesc, Iuliu Maniu, o colaborare pentru a răsturna guvernul. Acesta acceptă.

Colaborând cu țărăniștii, în Noemvrie 1928, guvernul este răsturnat.

Partidul Social Democrat capătă 9 locuri de deputați. Noii deputați sunt: Ion Flueraș, Iosif Jumanca, Romulus Dan, Eftimie Gherman, Lotar Rădăceanu, Ion Mirescu, Al.Lucian, I.Rusnac, I.Pistiner.

Această colaborare a însemnat pentru Titel Petrescu o lecție din partea lui Iuliu Maniu, dar din care se pare că el nu a reținut nimic.

Țărăniștii lui Maniu, pornesc o violentă campanie de teroare contra muncitorilor. Se opresc manifestațiile muncitorești, se confiscă ziare, nu se aplică legile muncitorești. Teroarea merge crescând și culminează cu masacrul din Valea-Jiului din August 1929.

./.

C.N.S.A.S.

00022
022

In 1930 Titel Petrescu prezidează Congresul Partidului Social-democrat, care are loc la Bucureşti.

Revoltaţi de colaborarea cu partidele burgheze colaborare dirijeată de Titel Petrescu, un grup de sinceri luptători socialişti strânşi în jurul Dr.L.Ghelerter, se despart de partidul social democrat, constituind Partidul Socialist al muncitorilor din România.

Dintre fruntaşii socialişti, urmează pe Drul Ghelerter Stefan Voutec, Zaharia Tănase, V.Anagnoste, N.Ionescu, avocat Petre Zissu, etc.

Această grupare nu se reuneşte cu P.S.D. decât în anul 1937.

In anul 1931 are loc la Bucureşti Conferinţa Interparlamentară Socialistă. Titel Petrescu prezidează.

In Mai 1933 are loc un nou congres al partidului social-democrat. Congresul are ca scop a protesta împotriva teroarei barbare pe care regimul hitlerist a deslănţuit-o în Germania.

Se alege cu această ocazie un nou comitet executiv: Ilie Moscovici, C.Titel Petrescu, Ion Flueraş, Lotar Rădăceanu, Iosif Jumanca, Romulus Dan.

In 1936 Titel Petrescu, este vicepreşedinte al Partidului Social Democrat. In această calitate, formându-se în acel an în România o organizaţie afiliată a R.U.P. (Reuniunea Universală pentru Pace), face parte ca membru din Comitetul Naţional.

In Aprilie 1936, prezidează un nou congres al partidului social-democrat care are loc la Bucureşti.

Congresul alege un comitet executiv format din: Gh.Grigorovici, C.Titel Petrescu, Ilie Moscovici, Ion Flueraş, Lotar Rădăceanu, Ilie Horodniceanu, Iosif Jumanca, Teodor Rasnovan, Teodor Iordăchescu, etc.

După dizolvarea P.S.D.-ului odată cu desfiinţarea tuturor partidelor politice, acesta acţionează într'o formă redusă.

Se activează în jurul ziarului „Lumea Nouă", a cărui director este C.Titel Petrescu. Aci activează împreună

./.

~~6~~ 00023
023

cu: Ilie Moscovici, Ion Pas, Ştefan Voitec, Lotar Rădăceanu, Theodor Iordăchescu, N. Deleanu, prof. Al. Claudian, prof. P. P. Stănescu, S. Emil, Dr. L. Ghelerter, D. Popp.

Lumea Nouă apare până la 6 Septemvrie 1940.

In tot cursul războiului antisovietic, partidul social-democrat activează conspirativ. In anul 1943 Titel Petrescu reia vechile sale relaţii cu Iuliu Maniu, începând să facă un joc de duplicitate între partidele istorice şi partidul comunist.

Astfel, după ce la începutul anului 1944, partidul social democrat, izbuteşte să creeze o înţelegere cu partidul comunist şi formează cu aceştia Frontul Unic Muncitoresc, Titel Petrescu trece la câştigarea partidelor istorice.

După numeroase întrevederi cu Maniu şi Brătianu, cele partru partide izbutesc să cadă de acord, închegând în luna Iunie 1944, Blocul Naţional Democrat.

După 23 August 1944, Titel Petrescu, este nemulţumit de rolul personal şi al partidului social-democrat, acorda în guvernul de atunci. Până la 8 Martie 1945, Titel Petrescu militează cu toată convingerea alături de partidul comunist, pentru formarea unui guvern al Frontului Naţional Democrat.

După formarea guvernului Petru Groza, Titel Petrescu urmăreşte cu atenţie situaţia internaţională. Treptat, treptat, Titel Petrescu, începe să nu mai fie de acord cu politica partidului comunist, care prin guvernul Groza este dirijat total spre Rusia şi merge până acolo în această politică încât nu se teme să nemulţumească reprezentanţele Angliei şi Americei în România, nesocotindu-le interesele.

Ca de obiceiu Titel Petrescu vrea să fie prudent. Dacă partidele istorice, sprijinite de Anglia şi America, ar relua conducerea, partidul social-democrat, ar avea de suportat aceleaşi consecinţe ca şi partidul comunist.

Astfel, Titel Petrescu, reia legăturile întrerupte cu Maniu şi Brătianu. El urmăreşte situaţia internaţională.

./.

C.N.S.A.S.

59 00024

Se isod semnele unor neînţelegeri între Rusia şi anglo-americani, Titel Petrescu devine foarte tandru cu Maniu şi Brătianu. Poziţia Rusiei redevine fermă, Titel Petrescu răceşte brusc aceste relaţii şi se arată credincios colaborării cu guvernul Groza.

024

Dacă am urmări pe o curbă acest joc, am vedea că punctul maxim al disensiunii de partidul comunist se găseşte la începutul lunei Iunie 1945. Dela această dată, Titel Petrescu redevine treptat împăciuitor cu partidul comunist. El însă menţine legături strânse cu Maniu şi Brătianu (participă la consfătuiri cu aceştia, trimite delegaţi la întrunirile şi manifestaţiile organizate de partidele ţărănesc şi liberal).

Către sfârşitul lunei Iulie a.c., Titel Petrescu socotind sigură izbânda partidului conservator în Anglia şi faptul că Anglia va ajuta formarea unui guvern în România (cel al Dr. Groza, nefiind recunoscut de cele două State), are câteva întrevederi cu Maniu şi Brătianu în cai se declară gata a cartela cu ţărăniştii şi liberalii, bineînţeles după ce vor răsturna actualul guvern Groza.

Această este situaţia dinaintea sosirii rezultatului alegerilor din Anglia. La acea dată, Titel Petrescu, se găsea angajat în numele partidului social-democrat mai mult ca niciodată la remorca partidului ţărănesc şi liberal.

Dar vine ziua de 26 Iulie a.c., când sosesc rezultatele din Anglia care anunţă victoria electorală a partidului laburist.

Rezultatul buimăceşte pe Titel Petrescu şi pe ceilalţi fruntaşi ai partidului social-democrat.

Treptat, Titel Petrescu, întrezăreşte, imensul atu pentru sine şi partidul său, atu care-i cade din cer. El şi fruntaşii partidului sunt cuprinşi de o adevărată stare de beţie.

Titel Petrescu, îşi dă seama că cel mai favorabil moment pentru sine şi pentru partidul său a sosit acum. E momentul când partidul social-democrat, poate să scape

./.

C.N.S.A.S.

18 00025

drla remocrea celorlalte partide şi să devină leader.

Tot partidul este în mare fierbere. Comitetul central se întruneşte zilnic şi ordonă,manifestaţii în capitală şi în toată ţara. Se trimit în provincie ordine pentru desfăşurarea propagandei.

025

La întruniri conferenţiarii cer urgent crearea unei legi electorale,care să g ranteze alegeri libere în cel mult o lună de zile. Pentru a obţine aceasta,partidul social-democrat caută să ia cât mai urgent legătura cu partidul laburist din Anglia. Titel Petrescu ţine zilnic legătura cu Misiunea Angliei din România.Titel petrescu caută a mijloci o întrevedere cu De Rougetelle,ministrul reprezentanţei Angliei la Bucureşti.

Titel Petrescu socoteşte că nu mai are nevoie de sprijinul lui Iuliu Maniu şi Brătianu.

Mai mult chiar,vechile angajamente faţă de aceştia devin apăsătoare şi nefolositoare. Titel Petrescu,deoarece tot se teme,că partidul social-democrat nu ar putea corespunde singur,cerinţelor unei guvernări,hotărăşte ca singura formulă actuală colaborarea cu naţional-liberalii lui Guţă Tătărăscu.

Titel Petrescu,socoteste această formulă ca supremă diplomaţie,căci a se angaja cu un alt partid,comunist, ţărănesc sau liberal,ar diminua enorm şansele de a juca rol preponderent în România.

Partidul naţional liberal al lui Tătărăscu,mult mai slab şi mai fără crez este singurul indicat a face jocul partidului social-democra .

In linia acestei hotărâri Titel Petrescu,consideră ca primă necesitate de acţiune debarasarea de vechii săi prieteni.

Trebuesc răcite mai întâi relaţiile cu partidele lui Maniu şi Brătianu. Incă din primele şedinţe ale comitetului central ale partidului social-democrat,Titel Petrescu şi ceilalţi membri hotărăsc să se înceapă acţiune de răcire faţă de ţărănişti şi liberali.

Chiar a doua zi după sosirea rezultatului din Angli

./.

C.N.S.A.S.

57 00026
128

conferenţiarii primesc dispoziţiuni de a ataca pe ţărănişti şi liberali.

Astfel la întrunirea din Capitală a partidului social democrat din după amiaza zilei de 27 Iulie 1945, Subsecretarul de Stat Ion Burcă, deschide focul acestei acţiuni. El spune clar: „Speranţele lui Maniu şi Brătianu s'au spulberat. Ei nu mai au ce aştepta dela Londra. Deacu Londra va asculta numai glasul partidului social-democrat din România".

De atunci în Capitală şi provincie, conform instrucţiunilor primite, Maniu şi Brătianu sunt atacaţi sistematic.

Titel Petrescu, foarte ocupat, evită şi va evita să se întâlnească cu Maniu şi Brătianu. Cu aceştia, Titel Petrescu, nu va relua discuţii decât ca subordonaţi şi aceasta nu curând, deoarece după cum am spus se teme şi evită orice discuţii de colaborare.

Dar Titel Petrescu, ajuns omul zilei, a deschis acţiune de luptă şi contra partidului comunist.

El a dat dispoziţiuni să se atace în propaganda organizaţiilor partidului social-democrat din provincie, atât doctrina comunistă, cât şi principiile dictatoriale întrebuinţate de aceştia în conducerea ţării.

Oratorii vor arăta că partidul comunist, este o mică organizaţie care prin forţă şi teroare încearcă să conducă România şi s'o pună sub călcâiul Rusiei.

Partidul social-democrat este partidul oamenilor liberi şi singurul care garantează libertatea de credinţă, gândire şi manifestare.

Titel Petrescu, pentru a cuceri pe ţărani şi massele populare româneşti, face noui declaraţii publice, în care numele partidului social-democrat, arată că doctrina acestuia este cu totul alta decât cea care s'a crezut.

După 23 August 1944, în Septemvrie 1944, Dr. Ghelerter în numele partidului social-democrat a publicat o declaraţie formată din 12 puncte, în care expune doctrina partidului.

./.

C.N.S.A.S.

56
00027

Aceste puncte corespund întocmai doctrinei comuniste.

Azi Titel Pe rescu, declară că s'a crezut greşit că partidul social-democrat este contra proprietăţei individuale, partidul social-democrat este pentru proprietatea individuală şi pentru folosirea ei de către familie.

Partidul social-democrat este pentru sprijinirea ţărănimii şi este pentru cooperaţie agricolă, numai pentru a pune la dispoziţia ţăranilor materiale tehnice superioare. Partidul social-democrat este doar contra marei proprietăţi.

Astfel, Constantin Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat ia o atitudine din ce în ce mai categorică contra comuniştilot şi deci şi a guvernului pr zidat de Dr. Petru Groza.

Intr'o audienţă pe care a avut-o la Rege în ziua de 19 Noemvrie 1945, Titel Petrescu a asigurat pe Suveran că în cazul că va primi mandat să formeze un nou guvern, el va proceda în totul în asentimentul Coroanei deoarece partidul social-democrat nu împărtăşeşte vederile partidului comunist.

Conferinţa dela Moscova din Decemvrie 1945, a celor Trei miniştri de externe al URSS, U.S.A. şi al Marei Britanii, a adus pe primul plan al preocupărilot politice din România, problema alegerilor parlamentare.

Constantin Titel Petrescu, începe să ducă în cadrul partidului o intensă campanie pentru participarea, în alegeri, pe liste separate. Problema participării în alegeri formează germenele scindării P.S.D.-ului care se întâmplă în mod practic la 10 Martie 1946, când a avut loc congresul general al partidului.

Inainte de acest congres, Titel Petrescu a ţinut un strâns contact cu partidele istorice, cu partidul laburist şi cu reprezentantul Vaticanului, Andrea Cassulo, cari i-au dat toate asigurările de sprijin moral şi material, în cazul că va merge în alegeri pe liste separate.

Cu toată propaganda făcută de Titel Petrescu şi de ceilalţi adepţi ai participării pe liste separate, (Adrian Dimitriu, Romulus Dan, Ilie Dumitru, etc), rezultatul

./.

C.N.S.A.S.

00028

votului la congres a fost deadreptul deprimant pentru grupul Titel Petrescu,deoarece din 321 de delegaţi prezenţi numai 29 au votat teza lui Titel Petrescu,iar Lotar Rădăceanu şi St.Voitec,cari au cerut candidarea pe liste comune cu partidele din Bloc,au obţinut 232 de voturi.

Acest rezultat a provocat lui Titel Petrescu clipe de deprimare.

Dar bazat pe aceleaşi sprijin al partidelor istorice şi al partidelor socialiste din Apus,el a pornit la închegarea partidului sub numele de Partidul Social Democrat Independent,reuşind să depună candidaturi în 38 judeţe.

Titel Petrescu este ales preşedinte al noului partid.

In scopul de a avea un organ propriu de propagandă el cere Guvernului autorizaţie pentru apariţia ziarului „Lumea Nouă",dar această cerere nu a fost aprobată.

In tot cursul pregătirii alegerilor,Titel Petrescu a ţinut un strâns contact cu Misiunile engleză şi Americană pe cari le-a pus în curent cu toate piedecile pe cari le întâmpină din partea guvernului în propaganda electorală. Astfel,la 22 Septemvrie 1946,el a înaintat celor două misiuni un memoriu prin care arată că asupra membrilor partidului social democrat independent,se exercită „o groaznică teroare" din partea guvernului.

La 30 Septemvrie 1946 a înaintat un alt memoriu Preşedinţiei Consiliului de Miniştri şi Misiunilor Engleză şi Americană,prin care protestează contra modului în care se fac înscrierile în listele electorale.

In ajunul alegerilor,la 16 Noemvrie 1946,Titel Petrescu închee cu partidele istorice,un „pact de neagresiune electorală".

Titel Petrescu a candidat în alegerile dela 19 Noemvrie 1946 ,cap de listă în Capitală.

Cum însă P.S.D.I.,nu a obţinut nici un mandat în alegeri,în ziua de 20 Noemvrie 1946,Titel Petrescu,împreună cu Iuliu Maniu şi C.I.C.Brătianu,au redactat un comunicat prinncare declară alegerile „nule şi neavenite"

./.

029
00029

Rezultatul alegerilor a produs consternare în cercul lui Titel Petrescu, pentru a salva aparenţele acestea a cătat să-şi convingă aderenţii că „opoziţia unită" va face toate demersurile pentru a anula alegerile lansând totodată svonul că puterile apusene nu vor recunoaşte ca valabile aceste alegeri.

Constantin Titel Petrescu a însărcinat pe Adrian Dimitriu să adune material documentar asupra violenţelor la cari au fost puşuşi membrii partidului social democrat independent cu ocazia alegerilor, de către organele guvernamentale. Acest material va fi anexat unui nou memoriu înaintat Misiunilor engleză şi americană.

In scopul de a face ca alegerile să fie anulate C.Titel Petrescu, împreună cu Maniu şi Brătianu, a ţinut un permanent contact cu reprezentanţii diplomatici ai Americei URSS-ului, Angliei şi Franţei, dar în special cu Burton Berry (USA) şi Adrian Holman (Anglia), cărora le-a prezentat repetate memorii în care priveşte „actele de teroare" ale guvernului.

Deasemenea el a înaintat conferinţei dela Moscova începută la 10 Martie 1947, un memoriu prin care cerea celor patru miniştri de externe să impună guvernului român respectarea angajamentelor luate prin tratatul de pace.

La începutul lunei Iunie 1947, cu ocazia conferinţei socialiste internaţionale dela Zürich, Titel Petrescu a trimis o scrisoare către această conferinţă prin Gr. Gafencu, fruntaş naţional ţărănist aflat în Apus, în care cerea admiterea la conferinţă a P.S.D.I.-ului „singurul partid care reprezintă socialismul în România".

Cererea nu a fost luată în considerare.

Deasemenea, Titel Petrescu a răspuns invitaţiei lui Schumacher, şeful socialiştilor germani din zona anglo-americană, de a participa la congresul partidului socialist german. In răspunsul său a arătat că delegaţii partidului social democrat independent nu vor participa deoarece guvernul român nu le va permite eşirea din ţară.

Odată cu răspunsul Titel Petrescu a trimis lui

./.

C.N.S.A.S.

000020

Schumacher şi o caricatură apărută în ziarul „Scânteia" care înfăţişează pe Titel Petrescu şi Schumacher prezentaţi de Leon Blum finanţei străine.

Cu ocazia vizitei în România a lui Phillips Morgan care a avut loc la 10 Iunie 1947, Constantin Titel Petrescu, a avut cu acesta repetate întrevederi. La plecare i-a înmânat documente asupra felului cum s'au făcut alegeril din România şi asupra „teroarei" pe care guvernul o exercită asupra membrilor partidului social democrat independent.

După plecarea lui Morgan, C. Titel Petrescu s'a exprimat către fruntaşii partidului său că secretarul partidului laburist este total câştigat de partea cauzei P.S.D.I.-ului. El a comunicat tuturor organizaţiilor rezultatul întrevederilor avute cu Phillips Morgan, prin circulara Nr. 17, din 24 Iunie 1947, arătând că P.S.D.I.-ul este singurul partid socialist din România recunoscut în Apus.

La sfârşitul lunei Iunie 1947, preşedintele partidulu social democrat independent a plecat să petreacă vara la Sinaia, lăsând pe Adrian Dimitriu cu întocmirea programului partidului pe timpul verii.

C.N.S.A.S.

00031

031

N O T A

CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la Craiova în anul 1886, de profesiune avocat, domiciliat în str. Brezoianu No. 29, este preşedintele P.S.D.I. Fost ministru fără portofoliu în guvernele Sănătescu şi Rădescu în anul 1945.

Până la 23 August 1944 a activat în strânsă legătură cu celălalte forţe democratice, constituind la 1 Mai 1944 Frontul Unic Muncitoresc şi pregătind astfel actul dela 23 August 1944.

Intre 23 August 1944 şi 6 Martie 1945, a continuat să sprijine Frontul Naţional Democrat şi astfel să se instaleze la cârma Ţării Guvernul Dr.Petru Groza.

La 16 Ianuarie 1946, are o întrevedere cu Iuliu Maniu căruia îi declară că nu s'a solidarizat niciodată cu P.C.R. la care Maniu îl felicită de ruptura provocată în P.S.D.

La 5 Martie 1946, organizează un serviciu de informaţii pe întreaga ţară pentru a supraveghea activitatea ramurei stângi a P.S.D., întrucât la 10 Martie urma să aibă loc congresul P.S.D.

In jurul aceleiaşi date proecta ca în cazul sciziunei în partid ramura sa să se numească Partidul Laburist Roman pentru a atrage simpatia poporului englez.

La 9 Martie 1946, pune la cale împreună cu conducătorii partidelor istorice ocuparea Fundaţiei Carol, de către un grup de studenţi, în momentul când Dl.Lotar Rădăceanu urma să ţină o cuvântare.

La 10 Martie 1946, cu ocazia congresului P.S.D. pronunţă un discurs aţâţător în care demonstrează inutilitatea mergerii în bloc cu celelalte partide democratice.

La data de 20 Martie 1946, într'un cerc intim, Titel Petrescu ar fi declarat:

" Am toate promisiunile Englezilor că lucrurile se vor desfăşura în favoarea noastră".

" Deabia acum după ce s'au clarificat lucrurile în partidul Social Democrat, noi vom avea întreg sprijinul Partidului Laburist Englez".

3 NOEM 1947

Bi

./.

C.N.S.A.S.

" Ni s'au oferit fonduri pentru propaganda partidului".

" Dacă nu ni se va da permisiunea de a tipări ziarul "Lumea Nouă",îl vom scoate clandestin ca în timpul ilegalităţii".

La 30 Martie 1946,declară că a făcut demersuri pentru ca,cu ajutorul Partidului Laburist,Internaţionala II-a să fie recunoscut ca şef adevărat al P.S.D. din Romania.

La 14 Aprilie 1946,apelează la organizaţiile masonice naţionale şi străine,cerând sprijin în acţiunea sa politică. Masoneria naţională a refuzat categoric ajutorul. La fel trimite o scrisoare lui Eduard Heriot,preşedintele Lojei Grand Orient de France.

La 5 Aprilie 1946,este primit de către Adrian Holman Ministrul Angliei la Bucureşti. Cu această ocazie el cere sprijinul Angliei,arătând că are în acelaş timp ajutorul net al liberarilor brătienişti şi naţional ţărănişti Maniu.

In întrevederea care a avut loc între Dinu Brătianu şi Titel Petrescu la 10 Aprilie 1946,s'a discutat posibilitatea unui acord între partidele Naţional Tărănesc-Naţional Liberal şi Social Democrat dezident,reproşindu-se lui Titel Petrescu că prin sprijinirea Frontului Naţional Democrat de către partidul Social Democrat la 6 Martie 1945,s'a făcut posibilă situaţia înscăunării Guvernului Dr.Petru Groza.

In convorbirile dintre Ion Mihalache şi Titel Petrescu dela aceiaşi dată,a rezultat că şi Partidul Social Democrat dezident va adopta un punct de vedere comun cu acela al celor două partide istorice în legătură cu principiile de bază ale Decretului Lege de reformă electorală.

La 9 Mai 1946,depune la sediul Misiunei Britanice un memoriu adresat presedintelui Partidului Laburist Englez Harold Laschi în care protestează împotriva măsurii luate de guvernul roman de a interzice congresul grupării lui,ce fusese convocat pentru 9 Mai 1946. Un protest similar a fost depus la Misiunea Americană.

La 13 Mai 1946,depune un nou memoriu privind situaţia P.S.D. ramura Titel Petrescu.

La 18 Iunie 1946, Titel Petrescu a trimis două scrisori lui Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu în care se arăta:

Necesitatea unei colaborări mai intense între partidul social democrat independent şi cele două partide istorice.

./.

CNSAS

O atitudine comună a acestor trei partide față de viitoa rele alegeri legislative.

Oportunitatea ca aceste trei partide să meargă pe liste separate în alegeri, dar să încheie în prealabil un acord pentru apărarea libertății, propagandei electorale și a urnelor.

In cursul lunei Iunie 1946, s'a deplasat de două ori la Sinaia având întrevederi cu Zaharia Boilă, în timpul când se găsea și Iuliu Maniu în acea localitate, cu care a discutat coordonarea activității P.N.T.-ului și partidului Social Democrat Independent și cu Amiral Bălănescu, care face legătura între Palat și conducerea Partidului Social Democrat Dezident.

La data de 2 Iulie 1946, s'a semnalat că Titel Petrescu menține un contact strâns cu conducătorii misiunilor politice și militare Anglo-Americane Adrian Hollman Steward, Barklay, Inglisis, Porter și Col. Vassscu dela Misiunea politică Engleză, cu Vice Amiral Stewenson, Maior Miller dela Misiunea militară Britanciă cu Burten Bery, Roy Belbouren, Frank Shea, Magdonald, Berstein și Hhulik dela Misiunea Diplomatică Engleză, cu generalul Van Shuyller Colonel Evans și Colonel Anderson dela Misiunea militară a Statelor Unite, cu Turqut Menemencioglu și Afta-Koor dela Legația Turcă cu Jean Paul Boncour, Au Boiman dela Legația Franceză, cu De Ficher Berre Vermeille și Burcher dela Legația Elvețiană precum și cu Marinul Patri Van Reutvards Ministrul Suediei la Bucuresti.

La 6 August 1946, depune un protest la Comisia Aliată de Control în care consideră legea electorală ca neconstituțională.

Că teroarea împotriva P.S.D.I.-ului continuă;

Că P.S.D.I. nu poate să-și dezvolte o liberă propagandă necesară alegerilor legislative.

La 29 August 1946, se semnalează că a avut întrevederi cu Niculescu Buzești, dicutând oportunitatea aderării Partidului Social Democrat Independent la cartelul Partidelor de opoziție.

La începutul lunei Septembrie 1946 Titel Petrescu a avut o audiență la Suveran, care a durat o oră și jumătate cu care ocazie a depus un memoriu și a făcut o expunere asupra situației politice.

In ziua de 2 Noembrie 1946 Titel Petrescu a fost primit de Burton Berry, reprezentantul politic al Statelor Unite în

./.

România,căruia i-a depus un memoriu la care a anexat acte oficiale şi copii depe acte oficiale,privitoare la prigoana ordonată de guvern împotriva conducerii cadrelor şi candidaţilor P.S.D.I.

La 18 Noembrie 1946,îl felicită pe Iuliu Maniu pentru achitarea lui Ionel Pop şi apropiata eliberare a lui Ilie Lazăr,de care-l leagă o strânsă prietenie.

La 19 Decembrie 1946,trimite o scrisoare lui Schumacher,preşedintele Partidului Social Democrat german din zonele franceze,engleze şi americane,între care printre altele spune: noi socotim că suntem în România,ceea ce este partidul Social Democrat condus de Dvs. în Germania neocupată de ruşi.

La 21 Decembrie 1946,trimite o scrisoare către P.S.D. austriac în care caută să arate situaţia politică din România, afirmând că alegerile parlamentare au fost măsluite.iar P.S.D.I. este supus unei persecuţii din partea guvernului romān. In încheere spune că a cerut şi continuă să ceară sprijinul Biroului Internaţional Socialist şi a marilor partide din Apus.

Din 2 scrisori traduse din limba engleză şi franceză şi semnate de C.Titel Petrescu,rezultă că acesta caută să convingă celelalte partide socialiste din alte ţări de justeţea punctului său de vedere politic,a existenţei partidului său, pe care-l înfăţişează ca fiind singurul şi adevăratul partid socialist din România ,dar care este aprig persecutat de guvernul roman, în special de P.C.R. şi P.S.D.R.

In ziua de 11 Ianuarie 1947,Titel Petrescu a avut o întrevedere cu Nicolae Penescu,Secretarul General al P.N.T.-Maniu, când i s'a prezentat protestul partidelor de opoziţie,care urmează să fie înaintat la O.N.U,protest pe care Titel Petrescu l'a semnat în numele P.S.D.I.

La data de 16 Ianuarie 1947,Titel Petrescu a dat dispoziţiuni să nu se mai desfăşoare nici o activitate publică până la întoarcerea în ţară a Domnului Adrian Holman,ministrul Marei Britanii în România,care-i va aduce instrucţiuni dela Partidul Laburist Englez,despre modul cum trebuie să-şi ducă activitatea în viitor P.S.D.I.

Cu ocazia unei întrevederi care a avut loc în cursul lunei Februarie 1947,între Titel Petrescu şi Ion Mihalache, s'a luat hotărârea ca odată cu venirea primăverei cele două partide să înceapă o acţiune intensă împotriva Guvernului Dr.Petru Groza.

./.

C.N.S.A.S.

000133

La 3 Februarie 1947 se semnalează că Titel Petrescu primeşte mari sume de bani dela Partidul Laburist Englez prin intermediul Mitropolitului Bălan. Legătura dintre Mitropolitul Bălan şi Titel Petrescu o făcea D-na Orghidan.

La 21 Februarie 1947, semnalat că are o convorbire cu Burton Beery, unde se discută ajutoarele ce trebuesc date României de către U.S.A. Intrevederea are şi o trăsătură antisovietică, prin aluziile ce sunt făcute.

Semnalat că întreţine legături cu Bevin şi mai ales cu Morison, cu care este prieten.

La 6 Martie 1947, face declaraţii că nu va duce niciodată tratative de împăcare cu socialiştii guvernamentali "comunizanţi", de care îi desparte deosebiri fundamentale de concepţii şi metode tactice.

La 13 Martie 1947, împreună cu Maniu şi Brătianu, semnează un protest adresat miniştrilor de externe ai U.R.S.S., Franţei, Statelor Unite şi Angliei, în care cere intervenţia acestor state cu ocazia arestărilor unor membrii fruntaşi ai partidelor Naţional Tărănesc Maniu, Liberal Brătianu şi P.S.D.I.

La 14 Martie 1947, semnalat că a trimis Legaţiei Turce un memoriu în care îşi manifestă unele rezerve privitor la închherea tratatului de pace, taxându-l drept un act unilateral -impus- fără a se respecta principiile Chartei Atlanticului. Afirmă că cedările teritoriale s'au făcut fără asentimentul populaţiei respective, astfel că oricând poate fi pusă problema unei rediscutări.

In aceiaşi zi a primit o corespondenţă dela Leon Blum, prin intermediul Paul Boncour (Ministrul Franţei la Bucuresti) la care a răspuns printr'un memoriu adresat S.F.I.O. şi scrisori personale către Leon Blum, Ramadier şi Auriol - prin care caută să înfăţişeze situaţia politică din România şi poziţia partidului său, pe care-l arată ca fiind foarte asuprit de guvernul român.

Intr'un protest adresat Partidului Laburist Englez, solicită ajutorul şi intervenţia acestuia pentru a-şi întări poziţia politică.

La 6 Mai 1947, adresează o scrisoare partidului laburist englez căruia îi cere sprijinul împotriva unei pretinse persecuţii ce ar suferi-o membrii partidului său, din partea guvernului român .

La 31 Mai 1947, semnalat că a avut o întrevedere cu

./.

Burton Beery,căruia i-a făcut un expozeu cu privire la problema Dunării,insistând asupra acestei căi de comunicație fluvială.

Tot la această dată a întocmit o scrisoare către Schumacher,prin care caută să redea situația politică din România,prezentând alegerile parlamentare ca măsluite.

La 10 Iunie 1947,își manifestă bucuria că Philips Morgan sosește în România.

La 11 Iunie 1947,într'o conferință avută cu fruntașii partidului său desminte cu tărie orice posibilitate de împăcare cu P.S.D.R. și afirmă că din necunoștință de cauză,datorită falselor informații date de P.S.D.R.,au participat laburiștii la congresul dela Zürich.

In ziua de 13 Iunie 1947,Titel Petrescu a avut o întrevedere cu deputatul englez Philips Morgan.

Cu ocazia acestei întrevederi Titel Petrescu a informat pe deputatul Morgan că membrii Partidului Social Democrat Independent sunt împiedecați dela orice propagandă politică, arestați și trimiși în lagăre din ordinul guvernului,la sugestia conducătorilor Partidului Social Democrat Guvernamental.

In legătură cu cele de mai sus,Titel Petrescu a rugat pe Philips Morgan,să se deplaseze până la lagărul din Pitești spre a vedea în ce hal se găsesc partizanii Domniei Sale,internați acolo.

La 16 Iunie 1947,când a fost vizitat de Philips Morgan a ținut o cuvântare în care a afirmat că "posibilitatea realizării unui singur partid social-democrat în România,se va ivi numai atunci când va exista libertate" și că P.S.D.I. în momentul când va fi recunoscut ca fiind singurul partid care reprezintă ideologia democrată și socialistă și singurul partid popular din România -fapt care nu va întârzia- el va fi admis în marea familie a Internaționalei Socialiste,reparându-se astfel nedreptatea trecătoare ce i s'a făcut la Zürich .

C.N.S.A.S.

00034

Titel Petrescu este foarte supărat pe englezi datorită faptului că nu au luat apărarea lui Maniu şi pentrucă urmăresc să reia legăturile comerciale cu România.

Datorită acestui fapt a întrerupt orice legături cu Holman.

In prezent Titel Petrescu este în jenă financiară.

J.43989-20.XI.1947.Analizând situaţia politică externă şi-a arătat satisfacţia că la conducerea partidului socialist din Cehoslovacia a fost ales Laussman, iar Frilinger socialist comunist a căzut şi că acesta caută o apropiere de puterile apusene. Vorbind apoi de mişcările muncitoreşti din Franţa şi Italia, el a afirmat că până la urmă tot socialismul va eşi învingător notă 21.XI.1947 Jr.450066/947.

Notă D.G.S.S. Jr.59834-29.I.1948. Ilie Dumitriu, fost la Camera de Muncă, cunoscut partizana lui Titel Petrescu arată că acesta este pregătit pentru orice, aşteptând din moment să fie trimis la închisoare. Are chiar bagajele făcute în acest scop. Intrebat dacă americanii sau englezii nu i-au dat aceleaşi asigurări sau speranţe Dumitriu afirmă că Titel Petrescu i-a spus că dela americani nu i s'a mai transmis nimic.

Notă D.G.S.S. Jr.6 0807-3.II.1948. Titel Petrescu nu crede în eventualitatea unui nou război, aşteptându-se pentru viitor la o tranzacţie în care Rusia va ceda în sensul că se va retrage din Balcani. Titel Petrescu îl consideră pe Maniu mort din punct de vedere politic, afirmând că în nici un caz revenirea sa pe acea politică nu va fi acceptată de către ruşi. Ca o dovadă a optimismului lui T.Petrescu, a însărcinat pe Dr.Schineanu să comunice prietenilor pe care acesta din urmă îi are între comunişti că atunci când va veni la putere nu va face nicio represiune şi nu se va preta la nicio răzbunare.

Titel Petrescu este mirat pentrucă a circulat svonul că ar fi plecat din ţară. In urma verificărilor făfăcute cu ocazia înfiinţării P.V.M. se constată oarecari avansuri pe care fruntaşi ai P.S.D.I.-ului care se simt vizaţi, le fac lui Titel Petrescu. In legătură cu cei ce

./.

urmează să fie excluşi din P.S.D.I. T.Petrescu afirmă că nu va primi pe nimeni în P.S.D.I.

Notă D.G.S.S.-25.II.1948. Titel Petrescu afirmă că se face tutonări din partea cercurilor guvernamentale pentru P.S.D.I. să participe la alegeri. Dânsul nu a fost categoric contra acestei propuneri. T.Petrescu a primit un manifest întitulat "Patria Noastră", afirmând că acest manifest nu este provenit din sursă legionară şi este probabil că au fost lansate de Guvern, pentru a justifica ruperea pactului cu mişcarea legionară. Cazul Pătrăşcanu a fost privit cu indiferenţă de către T.Petrescu, care a afirmat că dacă Pătrăşcanu a călcat linia partidului, e normal să tragă consecinţele.

Notă Jr.67984-8.II.1948. Titel Petrescu motiva faţă de un cunoscut că a hotărât de a nu participa la alegerile pentru Constituantă, prin aceia că a voit să-şi apere aderenţâi de eventuale măsuri ce ar putea fi luate împotriva lor în caz că vor participa la alegeri.

Notă Jr.72590-25.III.1948. C.Titel Petrescu s'ar fi exprimat faţă de o rudă a sa, că este foarte deprimat fiindu-i teamă de a nu fi arestat din cauza evoluţiei politice internaţionale.

Din cauza aceasta a încetat arice activitate politică de suprafaţă şi şi-a redus activitatea de partid numai la menţinerea legăturilor sale personale cu cei mai credincioşi membrii.

Notă.1596.7.IV.1948. Sugerându-isese lui Titel Petrescu să roage pe ministrul american Shvenfeld, printr'o scrisoare să-i pună la dispoziţie ştirile şi ziarele, el a refuzat spunând: Dacă domnul acesta după atâta timp n'a venit să-mi facă vizită de curtuazie, n'are nici un rost să provoc eu gesturi de amabilitate. In consecinţă s'a stabilit că din când în când cineva să treacă pe la Legaţie să ia ce va găsi.

Romulus Dan fruntaş P.S.D. a redatat unui prieten, că Titel Petrescu este arestat (v.J.12037/ 23.V.1948.

Sediul partidului s'a mutat în Str.Izvor Nr.2,

jos la subsol, într'o cameră mică. Acolo se țin ședințe foarte restrânse, pentruca oamenii să nu fie arestați.

035

C.N.S.A.S.

71 42.496 I./12-XI-941. Prof. univ. Bordeianu a declarat că din surse titeliste a aflat, probabil de la P.P. Stănescu că Adrian Dimitriu va fi eliberat, probabil acceptând să facă declarații prin care să-l acuze pe Titel Petrescu și să apară ca martor împotriva sa.

Prof. Bordeianu declară că socialiștii, au făcut tot posibilul pentru a afla unde se află deținut Titel însă ~~au~~ aflat fără nici un rezultat.

C.N.S.A.S.

REFERAT

21 Decembrie,1920

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

21.XII.921

00001

Nr. 9731/ la rezultatul adresei alăturate se va trimite confid. copie după prezentul. Director Gral

00036

Secretariat

CONSTANTIN PETRESCU zis TITEL PETRESCU,avocat,domiciliat în strada Crişana 31,este un înfocat adept al ideilor şi principiilor socialiste.Incă înaintea războiului s'a afirmat ca atare şi lua parte activă la toate acţiunile partidului,în vederea educaţiunei muncitorimei.-

In timpul când o parte a teritoriului ţărei era ocupat de trupele austro germane,în Bucureşti se înfiinţase o organizaţie socialistă clandestină,cu scop de a provoca revoluţia şi la noi,după modelul celei ruseşti.Printre conducătorii acestei organizaţii se afla şi Constantin Petrescu,cari au fost arestaţi de autorităţile ocupante pentru faptul de răspândire a unor manifeste sediţioase. Afacerea a fost deferită spre instruire Tribunalului Ilfov iar după vre o două luni de cercetări Dl Judecător de Instrucţie Negrea a dat ordonanţă de neurmărire.-

După reântoarcerea autorităţilor române în teritoriu vremelnic ocupat,activitatea socialistă a început să se afirme ca o mişcare revoluţionară.Constantin Petrescu a luat parte la toate întrunirile ce se ţineau şi la multe din ele a luat chiar cuvântul.-

Cu ocazia serbărei zilei de 1 Mai 1919,la grădina Bordeiu,Constantin Petrescu a vorbit muncitorilor despre însemnătatea acestei zile şi a citit o scrisoare a deţinuţilor,cu care ocazie a găsit momentul favorabil să spună că condamnaţii politici vor fi liberaţi în curând şi atunci burghezia se va închina lor,probabil voind să înţeleagă prin aceasta că regimul socialist va fi întronat şi la noi în ţară,iar condamnaţii în mod forţaţi vor fi

./.

C.N.S.A.S.

eliberați și condamnații.-

In cursul lunei Iulie 1919, Constantin Petrescu a plecat în Italia și de aici a plecat în Elveția la studii. In această țară a stat foarte puțin timp și a trecut în urmă la Paris, unde a luat contact cu conducătorii organizațiilor respective. Pe când se afla în Elveția a fost subvenționat de partidul socialist spre a studia organizațiile respective din Apus.-

In cursul lunei Octombrie 1920 s'a înapoiat în Capitală cu care ocazie urma să țină mai multe conferințe asupra organizațiilor socialiste din Apusul Europei. Din cauza evenimentelor ce au avut loc în acea lună când se punea la cale de către comitetul executiv al partidului socialist greva generală, nu-și a putut desvolta conferințele proectate. A luat parte în schimb la multe întruniri muncitorești, unde a îndemnat la organizare.-

La întrunirile ținute de partidul socialist în zilele de 12 Septembrie în sala Grivița precum și la 19 Septembrie 1920 din sala Sf. Ionică 12, Petrescu a îndemnat muncitorimea să adopte sistemul lucrătorilor italieni și să ocupe prin forță fabricile, cum au s'a petrecut și în Italia.-

La greva generală declarată în cursul lunei Octombrie 1920, Petrescu nu a avut o acțiune directă și nici nu a semnat ultimatumul adresat guvernului, căci nu făcea parte din Consiliul generală al partidului.-

----

37

ARHIVA ... STARIATULUI
5836 24 Decembrie
Dosar No.

No. 1682
1920 Luna Decembrie ziua 23.
Curtea Marțială
Secția 02

Siguranța Generală a Statului

C3700037

În referire la adresa noastră No. 1437 din 11 Decembrie a.c., v'am cerut a ne trimite confidențial orice relațiuni veți avea asupra lui Constantin Petrescu avocat domiciliat în București strada Crisana No. 31 asupra activității sale ca socialist sau ca provocator la greva generală.

Vă rog a ne trimite cât mai neîntârziat relațiunile cerute cu citata adresă, căci din ... această nu putem da ... cauză.

Subst. Comisar Regal Raportor
Căpitan ...

Grefier I. Baltazar

MINISTERUL DE INTE...
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI ȘI SIGURANȚ...
66438 · 31 DEC
DOSAR No.

64342
85

Brig. Mobila
Ag. 31

1920 Decembrie 29

D-lui Băncilescu

~~00003~~

~~00037~~ 38

038

00038

Notă

În strada Cișmea No 31, locuește avocatul Constantin T. Petrescu, înscris în Partidul Socialist de mult timp. —

El este bun prieten cu Alexandru Nicolau, evadat de la Jilava, au fost studenți la Universitatea din București. ——

La dosarul numitului Constantin Petrescu
13/12/920
[illegible] —
Comis. [illegible]

Personal
Confidential

D.132 act Sf.

Referat 00039
~~00038~~
Negulescu 22.XII.920

62751 S. 25 DEC 1920

D.S.

~~00004~~
1339

către
Curtea Marțială — Secția
Cabinetul I.

În referire la adresa D-voastră
No 1437 din 11 Decembrie a.c.
avem onoare a vă comunica
pe contrapagină, informațiunile
ce posedăm relativ la numitul
Constantin Petrescu zis Titel
Petrescu, avocat, domiciliat
în Str. Crișana No. 31.

[illegible]

25/XII/920
Dosar [illegible]
de [illegible]

Se va copia
raportul pe
verso

Coust

Petrescu Titel Ctin

~~N. 16. XII 1918~~
~~" 8 III 1919~~
Y. 9687 lis 1919
N. 2. V. 1919
" 14 7. "
" 10 XII "

} 6/132 ./.

~~Y. 50804.~~ 920 in 2137 ~~/~~ as

C.N.S.A.S.

15 Ianuarie 1921

R

00005
040
00040

N O T A

Eri, casierul Bădulescu dela sindicatul Tăbăcarilor, însoţit de sindicalistul Anton Dumitru, s'a prezentat la Comisia locală unde a vărsat suma de 1000 lei în mâinele avocatului Titel Petrescu, care sumă să slujească spre depunerea unei garanţii pentru arestatul Matei Iacob, depus la închisoarea Văcăreşti şi pentru cumpărarea registrelor de casă.

De faţă au mai fost avocatul Gheorghian şi socialiştii Dumbravă şi Pandelescu D-tru.

După predarea sumei cei de faţă au început să discute în privinţa sosirei delegaţiilor socialisti dela Moscova.

Avocatul Titel Petrescu îndeamnă pe cei prezenţi să înceapă o vie propagandă printre muncitori în vederea sosirei delegaţiilor dela Moscova şi spune că Cristescu ar fi trimes o scrisoare prin care fa-

./.

C.N.S.A.S.

./.

ce cunoscut că imediat după sosirea sa va începe o serie de întruniri cu delegaţii lucrătorilor în vederea formărei noului Partid Comunist.

Avocatul Gheorghian atrage atenţia ca toţi cei muncitori cari sunt contra reorganizărei să fie însemnaţi pentru ca aceştia să nu fie primiţi în Partidul Comunist şi nici la vre-o consfătuire intimă. Mai spune că membrii noului Partid Comunist trebue să fie oameni hotărâţi şi să asculte de toate ordinele Comitetului Comunist.-

-----

C.N.S.A.S.

3518 ar Iffo 00006

BRIGADA III-a

9 Octombrie 1924.-

00040

041

00041

N O T A

Asta-zi la sala Brezoianu No.37, orele 8 seara, va avea loc o conferinta a Tineretului Socialist, la care va vorbi Avocatul C.PETRESCU.-

.....

8 oct.

Raport Comunist

Tardivă

P. 10/X

Raportat

C.N.S.A.S.

D 019731 05.

00042
~~00007~~
~~00041~~

6 Mai 1925

BRIGADA IV-a 6 Maiu 1925.-

Raport - Com. și Pref. Pol. Cap. -

PrCM
1057 SSP
6.5.925 MISz
Comunic. Pref. Pol. Cap.

042

Tit?

N O T A

Advocatul socialist, Titel Petrescu, a fost insarcinat de catre d. Costa-Foru, pentru angajarea unei sali in Capitala, ~~urmand a se convoca~~ unde să se țină o mare intrunire publica, convocată de Liga "Drepturilor Omului".-

Se va angaja Sala "Dacia", iar intrunirea va avea loc peste 10 zile.-

....

C.N.S.A.S.

00042

BRIGADA IV-a 17 Iulie 1925.-

00008

N O T A

00043
43

Inalta Curte de Casaţie urmând să se pronunţe astă-zi in recursul avocatului TITEL PETRESCU făcut contra sentinţei Consiliul de Răsboiu prin care a fost condamnat, produce o vie discuţie in toate cercurile şi se observă o agitaţie printre socialişti care spun că sunt provocaţi de către autorităţile militare.-

.....

C.N.S.A.S.

Brigada IV · 16 Septembrie 1925.

00009

00044

N O T A

Inalta Curte de Casatie, sectia 2 - sub presidenţia d-lui Oskar Niculescu, a judecat azi, recursul avocatului Titel Petrescu, in contra sentinţei Consiliului de razboi Corpului 2 Armata, prin care a fost condamnat la inchisoare pentru articole scrise contra Armatei.

In sala se observa multa lume, stationeaza şi pe sala multi avocati militari şi un numar insemnat de socialişti in frunte cu Ilie Moscovici.

Sedinta se deschide ora 2 p. m. şi a continuat pana la ora 5.-

Au pledat pentru Titel Petrescu, D-nii avocati Perieteanu, Lascar Antoniu, Pompiliu Ioanitescu, Mirto şi altii, toti aratand necompetinta instantelor militare, invocand diferite articole de legi, cerand casarea sentintei fara trimetere.

Dupa o deliberare de 15 minunte, Dl. Procuror General Oprescu, isi desvolta acuzarea, cerand casarea sentintei fara trimetere.

Curtea amana pronuntarea pentru Vineri 18 Septembrie cur.

" "
"

In timpul sedintei s'a inregistrat un mic incident şi anume: Sala de sedinte fiind plina, s'a interzis accesul publicului. Intre timp a sosit şi dl. Al. Bacaloglu, cunoscutul agitator nationalist, care batea sgomotos in usa sa i se permita intrarea. Nefiind lasat de usier, a palmuit pe acesta şi a intrat. Pentru acest fapt i s'a dresat acte.

9731 a1

00044

18 SEPTEMBRIE 1925

2973
19. IX 925
00010
00045
M R 0045

N O T A

Curtea de Casaţie Secţia II-a sub preşedinţia D-lui Oscar Niculescu a casat fără trimetere recursul avocatului Titel Petrescu.-

....

18 Sept 925

C.N.S.A.S.

DIRECŢIUNEA
POLIŢIEI ŞI SIGURANŢEI GENERALE

BRIGADA III-a

AGENT No.

9731 00046

Anul 1929 luna Mai ziua 26

26/5

La dosarul Sec-

ţiei

Notă

In zilele de 19-20 şi 21 Mai a.c., Partidul Social Democrat Ungar, a tinut la Budapesta un congres, la care a participat, in calitate de delegat al Partidului Social Democrat Roman avocatul TITEL PETRESCU.-

Acesta a tinut cuvantare,care se alatura la prezenta.-

B. 751. Imprimeria Statului.

C.N.S.A.S.

ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE
Direcţiunea Poliţiilor şi Sig. G-le a Statului
Inspectoratul de Poliţie şi Siguranţă
IAŞI

No. 1 12119
1929 Luna Iunie ziua 10

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA POLITIEI si SIGURANTEI G-LE
No 040832 13 IUN. 1929
DOSAR No 9731

00047
00012

7883

DOMNULE DIRECTOR GENERAL

Cu onoare semnalăm spre cele de cuviinţă pe avocatul TITEL PETRESCU din Bucureşti, care a fost observat de către organele noastre în subordine că frequentează centrele comuniste din această regiune, şi vă rugăm a dispune să ni se comunice de urmare.-

/INSPECTOR GENERAL
Anaceanu

15/6

13 Iunie 929
BC
Brigzu

Secretar
[signature]

DOMNIEI SALE
DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL POLIŢIEI SIGURANŢEI GENERALE

C.N.S.A.S.

5

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI SI SIGURANȚEI GENERALE
BIUROUL Prug. 9 afr. III
Nr.

00047 00048
Model Nr. 279.
00013
B. II.
Nr. jurnalului arhivei 49.832/929.
Dosarul
Redactat de
Copiat

№ 39230 S 18 JUN 1929

Insp. Gl. de Siguranța
Iași

În referire la raportul d-tră
Nº 12119 din 10 iunie ac vă
comunicăm că avocatul
Sitel Petrescu este cunoscut
la Direcțiune ca ~~avocat~~
~~apărător în procese comuniste~~
făcând parte din partidul
social democrat

Dr. Gl.
Insp. Gl.

ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE
Direcţiunea Poliţiilor şi Sig. G-le a Statului
Inspectoratul de Poliţie şi Siguranţă
IAŞI
No. 15215
1929 Luna Iulie ziua 24

00048

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA POLITIEI SI SIGURANTEI G-LE
№ 064224 ✣ 27. JUL 1929 ✣
DOSAR № 9431

00049

9276

DOMNULE DIRECTOR GENERAL

In referire la ordinul Dvoastră Nr.39236/929 cu onoare facem cunoscut că, până în present avocatul CONSTANTIN PETRESCU zis TITEL nu şi-a făcut apariţia în această circumscripţie.-

Cercetările sunt rămase în continuare şi la timp se va raporta de urmare.-

/INSPECTOR GENERAL

C. Dimitriu

Secretar

Văzut

DOMNIEI SALE

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL POLIŢIEI SIGURANŢEI GENERALE.-

00049

Model Nr. 238.

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

Anul 1930 luna Octombrie ziua 5

00015

A 3-a Rapórtul

BRIGADA III-a

00050

AGENT Nr.

NOTĂ

050

Ora 10.55.-

La sala din Calea Griviței No.261, se va ține o conferință de avocatul TITEL PETRESCU.-

Va vorbi despre "comuna socialista".-

Conferinta va incepe la ora 11 și s'au adunat până in prezent circa 20 social democrati.-

-----

B. 5.696/398. - Imprimeriile Statului.

C.N.S.A.S.

9731

Sectia IV-a.

00050 1933 Aprilie 7.

~~00916~~

Dosa

00051
051

R E F E R A T

Cu privire la cele cuprinse in alaturata carte postala-denunt,- in urma informatiunelor facute, s-a stabilit:

Avocatul CONSTANTIN PETRESCU, zis TITEL PETRESCU, domiciliaza in strada Crisana Nr.31, imobiliul sau propriu.

Numitul este unul din vechii conducatori ai partidului SOCIAL-DEMOCRAT din Romania, şi este bine cunoscut la Directie.

In prezent face parte din Comitetul Central al acestui partid, a colaborat si colaboreaza la ziarele social-democrate sub pseudonimul Dr. Stokman.

In toate manifestarile sale ca activant social-democrat, s-a aratat a fi evolutionist, şi nicidecum a fi pentru tactica extremei stangi.

Poseda o frumoasa situatie materiala, datorita carierei sale de avocat apreciat, iar pedelatapate sotiei sale, care poseda o dotă apreciabila.

Numitul avocat, este tinut in permanenta supraveghere de catre aceasta Sectie.

Fise

Comisar,

[signature]

C.N.S.A.S.

51/

~~00017~~ 00052

Secret

11 Noembrie 1933.

Secret

S.4 052

N O T A

Cercetări urmele

Pe hârtie cu antetul "Consiliul Baroului Ilfov", avocatul P.Petrescu, domiciliat în Bucureşti, strada Crişana No.31, scrie o scrisoare şi la 8. XI. 933 o expediază într'un plic cu acelaş antet, ziaristului S.A.Soifer, ~~la 8 Noembrie 1933~~, care domiciliază în Cernăuţi, strada Iazului No.3 A., adresându-se destinatarului cu cuvintele:"Stimate tov.Soifer". Reproducem şi textul scrisoarei:

"Să fii încredinţat, că-mi voi da toată silinţa să-ţi pledez cu tărie, cererea de strămutare la Inalta Curte de Casaţie. Voi face uz şi de argumentul că la Tighina, Curtea nu a voit să ţină seamă de cererea de strămutare făcută, şi te-a condamnat în lipsă.

Al D-tale

/s/ Av.P.Petrescu "

Semnalând cele de mai sus, rugăm să binevoiţi a dispune.

----oOo----

C.N.S.A.S.

15-II-53

Lui Comisar Hart
p. informațiuni discrete.—

[signature]

C.N.S.A.S.

16 Noembrie 1933

Secret

D-l Comisar Ajutor Petrescu

52

00018
00053

1) Informatiuni absolut discrete despre avocatul P. Petrescu, domiciliat Str. Crișana 31.—

053

—

Secția 4-a

Urgent

Nota
Inspectorat de Politie
Cernăuți

Să ne comunice:

1) Cine este ziaristul S. A. Șoifer din Str. Blagului 3. A. acel oros
2) Informatiuni / discrete și complecte asupra identitatei și antecedentelor sale.— Starea civilă și situatia militara
3) Ce proces a avut sau are în present Saifer și pentru ce afaceri.—

3

DIRECȚIUNEA
GENERALĂ A POLIȚIEI

Model Nr. 19.

Anul 1933 luna Noembrie ziua 17

53/ 00019
00054

NOTĂ - Telefonica

de la Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți

Raportam Smil Adolf Saifer, este născut la anul 1897 în localitatea Hradenca în Polonia, are însă indigenatul în Comuna Vijnița, Jud. Storojineț - Bucovina, ~~acum~~ domiciliază în orașul Cernăuți de la anul 1918, în strada Pârâului No 3 A. Este căsătorit cu doi copii. - Fost redactor la ziarul „Arbeiter Zeitung", iar în present este funcționar la banca evreiască „Joint" și redactor șef la ziarul local „Czernowitzer Blätter" ziar zionist de stânga, încă din 1929.

Serviciul militar l-a satisfăcut în armata austriacă, cu gradul de plutonier iar de la obținerea indigenatului în România a fost repartizat la Batalionul de reparațiuni al Corpului IV de Armată.

Este absolvent al facultății de filozofie din Cernăuți.

La 19 Sept 1933, a avut la Cernăuți un proces, pentru delict de presă, (a scris în ziarul Czernowitzer Blätter, articole prin care lua apărarea fracțiunii lui Roscăuțeanu, aducând insulte organelor polițienești, pentru care a fost condamnat, de către Judecătoria Mixtă la

C. 6381/10516. M. O., Imprimeria Națională.

./.

(100) una sută lei amendă prin sentința
N. 4106/933.—

Mai are un proces la Tighina, tot
pentru delict de presă, scriind un articol
intitulat „Libertatea politică din Tighina"
și numărul 104, al ziarului Cernovitzer Blatt
din 2 Decembrie 1931, în care arăta că poliția
din Tighina, schingiuește pe arestați.—

Pentru aceasta a fost cercetat de către
Chestura Pol. Cernăuți, iar actele încheiate
au fost înaintate Inspectoratului Chișinău.—

In present este suspectat de comunism
și primește broșuri și tipărituri prohibite
la intrarea în țară, de la Viena, broșuri
cu caracter subversiv și revoluționar.—

In 1921, a fost implicat în organiza-
țiunea Comunistă descoperită la Cernăuți
nu a suferit însă vr-o condamnare atunci.

97 ex a.

La Direcțiune sunt rapoartele:
N. 15121 din 1 Decembrie 1921
9787 „ 15 Iunie 1924
5401 „ 21 Aprilie 1927

[signature]

9731 54

18 Noembrie 1933

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

CORPUL DETECTIVILOR

Sectiunea IV-a

00020
055
00055

R E F E R A T

Potrivit delegatiunei primite, facand cercetari foarte discrete in Capitala, despre avocatul P.PETRESCU, prevazut in nota informativa, aci alaturata, cu data de 11 Noembrie cor, avem onoare a raporta cele ce urmeaza:

1).- Semnalatul P.Petrescu, avocat, domiciliat in strada Crisana No.31-Bucuresti, este una si aceias persoana cu CONST.PETRESCU zis TITEL PETRESCU, proprietar in sus aratata strada si avocat inscris in baroul de Ilfov, bine cunoscut la aceasta Directiune, din lucrarile aflata in dosarul No.9731 A.S. ca unul din principalii conducatori ai partidului social democrat.-

In calitate de avocat insa, a luat parte in dese randuri, la apararea comunistilor in diferite procese.-

2).- S.A.SOIFER, prevazut in nota sus mentionata, dupa cum ne informeaza Inspectoratul Regional de Politie Cernauti, unde ne am adresat telefonic pentru informatiuni, este SMIL ADOLF SOIFER, nascut in anul 1897, in localitatea Hrodenko-Polonia, are insa indigenatul in Comuna Vijnita, Judetul Storojinet-Bucovina.

Domiciliaza in orasul Cernauti din anul 1918 in strada Islazului No.3.A. casatorit cu doi copii.-

Fost redactor la ziarul "Arbeiter Zeitung", iar in pre

./.

./.

sent in serviciu la banca evreeasca "J o i n t" si redactor sef la ziarul local "Cernovitser Bletter",-ziar sionist de stanga,inca din anul 1929.-

Serviciul militar l'a satisfacut in armata Austriaca liberandu-se cu gradul de plotonier,iar de la obtinerea indigenatului in Romania a fost repartizat la atelierul de reparatiuni al Corpului IV de armata.-

Este absolvent al Facultatei de Filozofie din Cernauti.

La 19 Septembrie 1933,a avut la Cernauti un proces,pentru delict de presa (a scris in ziarul Cernovitzer Bletter,articole prin care lua apararea fractiunei Moscauteanu,aducand insulte la adresa politiei),pentru care a fost judecat de catre Judecatoria mixta din Cernauti si condamnat prin sentinta No.4106/933,la 100 de lei amenda.-

Mai are un proces,tot pentru delict de presa la Tighina, fiind cercetat la Cernauti de catre Chestura de Politie,pentru ca a scris in ziarul local un articol intitulat "Libertatea Politiei din Tighina",-ziarul poarta No.104 din 2 Decembrie 1931, in care se arata ca,politia din Tighina schingiueste pe arestati.-

Actele incheiate au fost inaintate Inspectoratului Chisineu si probabil ca,acesta este procesul despre care se vorbeste in nota de informatiuni alaturata,pe care a cerut sa fie stramutat la Inalta Curte deCasatie si penturu care avocatul TITEL PETRESCU, I-a scris lui Soifer,adresanduse cu cuvintele "Stimate tovaras".-

In present Smil Adolf Soifer,este tinut in supraveghere de catre organele politienesti din Cernauti,fiind suspectat de comunism si ca primeste din streinatate,in special de la Viena,brosuri ziare si diferite scrieri cu caracter subversiv,prohibite la intra-

./.

55
00021
00056
056

rea in tara.-

Consultand si lucrarile aflate in arhiva Directiunei am stabilit ca Smil Adolf Soifer, este cunoscut ca fiind implicat in organizatiunea comunista descoperita la Cernauti in anul 1921, pe cand era inca student la Facultatea de Filozofie din acel oras,-lucrari despre care trateaza dosarul cu No.9731 A.S.-

COMISAR, Gheorghe Harit

C.N.S.A.S.

00022

SECTIUNEA 4-a   14 Septembrie 1935

00057
057

Le dosar Anul

9731

Conferinţa avocatului
Titel Petrescu despre " Fascism şi democraţie "
ţinută la sindicatul ceferist.

Eri dupamiază la orele 17 avocatul C.TITEL PETRESCU social democrat şi-a desvoltat conferinţa la sediul sindicatului ceferist din Bucuresti,cu subiectul " FASCISMUL SI DEMOCRATIA " despre care a spus :

" Fascismul a luat fiinţă din cauza mizeriei muncitorilor,dar massele s'au inşelat pentrucă fasciştii in Italia şi Germania s'au servit de programul socialiştilor până când au obţinut puterea şi atunci imediat au desfiinţat toate libertăţile,scăzând salariile instituind cenzura,starea de asediu,etc..

" Din cauza acestei dictaturi muncitorii trăesc in beznă şi omenirea nu se mai poate aştepta la progrese fiindcă ideile nu circulă şi toţi trebue să asculte de un singur om,adică un singur conducător in sistemul dictatorial,care desigur intotdeauna greşeşte.

" In sistemul democratic oamenii au libertate de asociere,de gândire,să scrie şi de aceea este bine spune oratorul,ca muncitorimea să fie solidar organizată in lupta pentru libertate.

In timpul cuvântărei MIHAILA CHIRIAC,lucrător ceferist şi membru in conducerea sindicatului,intreabă pe orator,cerând să explice formele de luptă pentru democraţie.

./.

./.

MARIN ION, fost preşedinte al sindicatului ceferist, cere oratorului să răspundă dacă dictatura din Rusia Sovietică nu este tot aşa de aspră ca şi cea din Italia şi Germania.

Titel Petrescu răspunde că lupta inseamnă să fi organizat in sindicat şi in partidul de clasă, să te cultivi mai mult in această direcţie, iar in ceeace priveşte Rusia, acolo minoritatea este considerată majoritate pentru că partidul bolşevic nu a avut in alegeri decât un milion de voturi față de cele 160 milioane care formează populaţia Rusiei.

La inceput această dictatură era şi mai absurdă intrucât se transformase intr'o luptă aprigă contra democraţiei, acuzând pe social democraţi de trădători ai clasei muncitoare, dar acum a inceput să repare aceste greşeli şi incetul cu incetul să acorde libertăţile de care are nevoie poporul.

La orele 18, a venit la intrarea in sală şi MIHAIL GHEORGHIU BUJOR dar n'a asistat la conferinţă.

Conferinţa a luat sfârşit in linişte.

C.N.S.A.S.

9731 a 57

00023

SECTIUNEA 4-a 12 Octombrie 1935.

VERIFICAT 00058

058

Conferinţa avocatului C.Titel Petrescu la sediul central al partidului social democrat din Capitală.

Astăseară la orele 20 avocatul C.TITEL PETRESCU membru in comitetul central al partidului social democrat din România, va ţine o conferinţă la şediul central al partidului din strada Izvor 37, cu subiectul " DESFASURAREA EVENIMENTELOR EXTERNE IN LEGATURA CU CONFLICTUL ITALO-ABISINIAN ".

LOTAR RADACEANU secretarul general al partidului va face o expunere asupra situaţiei interne.

S'au luat măsurile cuvenite pentru a se cunoaste rezultatul discuţiunilor urmate, care vor fi la timp raportate.

C.N.S.A.S.

SECTIUNEA 4-a 9731 00024 18 Ianuarie 1936.

00059

059

Articol scris de fruntaşul social democrat Titel Petrescu despre acţiunea frontului democratic.

In legătură cu informaţiunile anterioare că fruntaşul social democrat C.Titel Petrescu a inceput o acţiune de front democratic in cadrul organizaţiei din care face parte, se înaintează alăturatul articol intitulat " FRONTUL DEMOCRATIC " apărut in ziarul Lumea Nouă, din 12 Ianuarie crt., prin care autorul scrie că tratativele pentru inchegarea unei asemenea alianţe au inceput şi cănparticiparea efectivă a naţional ţărăniştilor şi radical ţărănişti, cari au popularitate in massa ţărănească nu poate fi vorba de un front democratic in România.

C.N.S.A.S.

00060 59 00025

Front democratic...

Injghebarea frontului de luptă democrat e lozinca pe care partidul nostru social-democrat a asvârlit-o, în ceasul de faţă, pentru a se închide drumul curentului reacţionar şi fascist.

Front democratic, — răspund în cor massele populare, dornice să-şi unească forţele şi la noi în ţară, pentru a înscăuna un regim democratic.

Impinşi de voinţa noastră, hotărîtă şi de vocea clară a celor mulţi, ne-am adresat partidelor care din punct de vedere politic stau pe terenul democraţiei. Ne-am adresat mai întâi naţional-ţărăniştilor şi radical-ţărăniştilor.

Fără participarea efectivă a acestora, — în special a naţional-ţărăniştilor cari, deocamdată au o reală popularitate în massa ţărănească — nu poate fi vorba de un front democratic care să cuprindă cu adevărat massele populare.

Alianţa pe care o oferă unele mici grupări locale fără aderenţă serioasă în massa mare a ţării, poate fi binevenită, dar după ce se va reuşi constituirea frontului, cu partidele politice temeinic organizate.

Tratative pentru închegarea unei asemenea alianţe de apărare au început între reprezentanţii partidului nostru şi conducătorii celorlalte partide care reprezintă mica burghezie democrată. Venind vacanţa Crăciunului şi mulţi din cei autorizaţi părăsind Capitala, tratativele au sistat. Ele vor fi reluate, foarte curând.

Nu putem ascunde tovarăşilor noştri impresiunea ce am căpătat din unele convorbiri, că unii fruntaşi politici care se inspiră mai puţin din ideologia democraţiei, nu văd necesitatea unei *acţiuni comune*, de natură a constitui un zăgaz forţelor reacţionare şi fasciste.

Se subestimează puterea acestor forţe fasciste sau poate, egoismul de partid nu le îngădue acestor fruntaşi să vadă necesitatea frontului democratic. Noi nu pierdem nădejdea însă.

Nădăjduim că foarte curând, toţi cei ce au conducerea partidelor populare vor înţelege primejdia de care e ameninţată însăşi fiinţa organizaţiilor lor, în eventualitatea triumfului forţelor reacţionare.

O dictatură de dreapta cu Vaida-Goga-Cuza la posturile de comandă ar însemnă sugrumarea brumei de libertate ce-a mai rămas din biata constituţie, de toţi violată; o dictatură fascistă hitleristă ar fi dezastrul iremediabil al ţării;

O dictatură Vaida-Goga-Cuza ar fi infeodarea ţării la politica răsboinică şi de aventură a lui Hitler, — care va rămâne în istoria popoarelor ca cel mai mare mistificator, ce a putut să înşele vreodată un popor şi să atragă asupra-i privirea încruntată a unei omeniri întregi.

Pericolul dictaturii, gen hitlerist, trebue văzut de toţi cei ce iubind sincer poporul muncitor, ţin nu numai la ridicarea nivelului cultural al acestui popor, nu numai la democratizarea cât mai largă a ţării, dar şi la contopirea gândirii şi acţiunii ei în gândirea şi acţiunea europeană.

Alianţa întregii democraţii trebue constituită deci cu această primă ţintă: înlăturarea pericolului dictaturii fasciste.

In realizarea acestui scop, oligarhia liberală care a patronat şi încurajat grupările fasciste, trebue răsturnată de la guvern şi puterea preluată de frontul democratic.

Numai preluând puterea, frontul democratic va putea, pe deoparte, să facă imposibilă activitatea primejdioasă a curentelor fascisto-hitleriste, iar pe dealtă parte să întreprindă o acţiune pozitivă de combatere a crizei prin soluţiunile radicale pregătite de programul nostru minimal.

Curentele dictatoriale nu ar avea nici un răsunet în spiritul micii burghezii şi al tineretului intelectual — ori cât de mare e puterea contagioasă a misticei înşelătoare fasciste — dacă nu ar fi criza economică cu ravagiile ei, care aruncă desnădejdea în spiritele slăbite.

Obiectivul de luptă al frontului democrat nu trebue mărginit aşa dar, numai la apărarea libertăţilor.

El trebue extins: *criza însăşi, în cauzele ei adânci şi în efectele ei dureroase, trebue atacată.*

Pe plan economic şi politic intern, pe plan internaţional, va trebui precizată acţiunea constructivă a frontului democratic.

Pe plan politic intern: legea electorală, modificată şi regimul votului universal, cu reprezentarea proporţională a minorităţilor, organizaţiile de dreapta care luptă pentru întronarea unui regim de dictatură cu sugrumarea libertăţilor democratice — *pe temeiul principiilor lor* — disolvate şi scoase în afară de legi.

o amnistie largă va trebui să cuprindă pe toţi condamnaţii pentru opiniunile şi acţiunea lor antifascistă.

Pe plan economic: socializarea marilor întreprinderi capitaliste; etatizarea Băncii Naţionale; reforma radicală, în spirit social şi democrat a legilor fiscale; problema agrară rezolvată în spirit cooperatist şi colectivist, o legislaţie socială de reală ocrotire a muncii, — iată câteva din primele chestiuni sociale interne ce vor trebui soluţionate prin colaborarea partidelor de stânga constituite în alianţă democratică.

Pe plan internaţional: apropierea cât mai strânsă de Societatea Naţiunilor, ce trebue să treacă sub influenţa directă a popoarelor democrate, pentru a se consolida pacea prin arbitrajul obligator şi limitarea înarmărilor, ca prim pas spre dezarmarea generală.

Iată, schiţat, în aceste cuvinte rolul frontului democratic pe care voeşte să-l închege partidul social-democrat.

C.-TITEL PETRESCU

00060 60

9731 00026 60

SECTIUNEA 4-a 22 Martie 1936.

00061

La dustanne [illegible]

061

Conferinţa avocatului C. Titel Petrescu la Casa Poporului.

Avocatul C.Titel Petrescu,membru in comitetul executiv al partidului social democrat,a ţinut aseară la orele 21 o conferinţă la sediul central al partidului din strada Izvor Nr.37,vorbind despre atitudinea Germaniei prin denunţarea tratatului dela Locarno.

Susnumitul a arătat că Germania ar putea fi forţată să respecte angajamentele luate prin tratatele internaţionale,dacă în ţările aliate ar exista guverne socialiste,care să aplice sancţiuni energice de ordin politic şi economic,fără să fie nevoie de o intervenţie armată.

fişe

Insă in starea actuală de lucru,a subliniat vorbitorul - această măsură nu va reuşi deoarece la conducerea statelor interesate se găsesc guverne capitaliste care justifică atitudinea Germaniei,pe faptul că frontiera ei era ameninţată in urma tratatului franco-sovietic.

Conferinţa s'a terminat la orele 22 după care participanţii s'au răspândit in linişte.

C.N.S.A.S.

SECTIUNEA 4-a

~~00061~~ 00027

18 Mai 1936.

00062

9731

La dos. respectiv

062

Conferinţa fruntaşului
social democrat C.Titel Petrescu.

Sub auspiciile Scolii de cadre a tineretului partidului social democrat, C.Titel Petrescu, membru in comitetul executiv al partidului, a ţinut eri 17 Mai la orele 16 o conferinţă la Casa Poporului din str.Izvor 37 tratând despre " Pace ".

Sedinţa a fost prezidată de Ion Bâzgă, care anunţă discuţiunea rezoluţiunilor congresului mondial al tineretului muncitor, ce s'a ţinut la Bruxelles şi care urma să aibe loc la această şedinţa, va fi amânată pentru o dată ce se va fixa ulterior din cauza conferinţei de mare importanţă şi actualitate, ce o va desvolta C.Titel Petrescu după care dă cuvântul conferenţiarului.

C.Titel Petrescu vorbind despre problema păcii mondiale, face o amplă expunere a situaţiei actuale internaţionale, arătând că pacea lumii este ameninţată de hitlerismul german şi fascismul italian, cu tendinţele lor imperialiste şi războinice.

Că hitlerismul german urmăreşte anexiunea statului austriac şi acapararea de teritorii din statul polon şi Letonia şi declanşarea războiului contra Uniunei Sovietice.

./.

C.N.S.A.S.

00062 00063
00028

Fascismul italian incă prezintă un iminent pericol pentru menţinerea păcii,deoarece intenţiunea Ducelui Mussloni este să facă din Marea Adriatică un lac italienesc,ceeace va duce la pornirea unui nou război după cel etiopian contra Albaniei şi Jugoslaviei,care vor fi astfel lovite în existenţa lor.

Trecând la examinarea mijloacelor de impiedicarea războiului in actuala conjunctură internaţională,îşi exprimă neincrederea in Societatea Naţiunilor,atât timp cât ea va fi compusă din reprezentanţii statelor capitaliste.

Condamnă politica şovăelnică a Franţei şi Angliei in materia sancţiunilor economice aplicate Italiei şi în special politica dusă de Laval ca ministru de externe al Franţei in epoca la care s'a luat această măsură,afirmând chiar că acesta cu puţin inainte de inceperea războiului abisinian a avut o intrevedere secretă cu Mussolini,in care s'a stabilit ca Franţa să nu persevereze in generalizarea şi agravarea sancţiunilor economice contra Italiei,cu condiţia ca Mussolini să respecte coloniile franceze din Africa,lăsându-i in schimb mână liberă de operaţiuni in Abisinia.

Dacă s'ar fi uzat de toate căile puse la dispoziţia statelor aderente de pactul Societăţii Naţiunilor,intrerupându-se orice legături politice,economice şi militare cu Italia,in mod hotărât fascismul italian ar fi eşit infrânt din aventura abisiniană - a spus vorbitorul.

Pe dealtă parte nici Anglia n'a avut interesul să aplice mai cu multă stricteţe sancţiuni economice contra Italiei,căci şi-a dat seama că această masură impinsă la extrem, ar fi putut duce la un război mondial care ar fi insemnat in mod sigur stingerea dominaţiei engleze asupra intinselor teritorii coloniale ce posedă şi bolşevizarea intregei Europe.

In concluzie spune că pacea lumi nu va putea fi asigurată decât atunci când politica internă a statelor va fi

./.

dominată de ideia socialistă care preconizează arbitraj obligator pentru soluţionarea conflictelor dintre state,limitarea înarmărilor la început şi care trebue să meargă până la dezarmarea generală şi când forul păcii dela Geneva va aplica literalmente contra statului agresor toate sancţiunile stipulate prin art.16 din pactul Societăţii Naţiunilor,inclusiv aliniatul final al acestui articol,care dă dreptul chiar la o intervenţie armată, iar pentru găsirea unor mijloace mai concrete de luptă în starea de fapt actuală pentru asigurarea păcii,anunţă s'au pus bazele unei organizaţiuni internaţionale care înglobează toate formaţiunile muncitoreşti până la comunişti,pe cele capitaliste dornice de pace,asociaţiuni fără caracter politic şi chiar pe indivizi separat,neîncadraţi în nici un fel de organizaţiuni,care va ţine în curând un congres mondial al Londra şi la care va trimite şi partidul social democrat din România un reprezentant.

In contradictoriu au vorbit tinerii muncitori Ion Bâzga,preşedintele Uniunei tineretului muncitor socialist din România, Levin şi Popescu,cari au desbatut problema păcii sub diferite aspecte,precum şi din punctul de vedere cum o înţeleg diferite state europene care au la conducere regimuri mai mult sau mai puţin democrate sau fasciste.

După terminarea discuţiunilor în jurul acestei probleme Ion Bâzga a făcut apel la tineretul muncitor să intensifice propaganda de strângerea fondurilor pentru apariţia regulată a unei publicaţiuni pentru orientarea şi educarea tineretului.

Susnumitul a protestat contra refuzului din partea Serviciului de Cenzură de a le acorda autorizaţia solicitată pentru apariţia acestei publicaţiuni,pe motiv că ar exista o decizie a Ministerului de Interne prin care se pun anumite restricţiuni la eliberarea acestor autorizaţiuni pentru numărul prea mare al gazetelor.

./.

C.N.S.A.S.

Speră insă că in urma intervenţiunilor ce se vor face de către Lotar Rădăceanu secretarul general al partidului la Ministerul de Interne,se va ajunge la obţinerea autorizaţiunei.

Sedinţa s'a ridicat la orele 20.30 când participanţii in număr de aproximativ 100 s'au răspândit in linişte.

x

Un grup de 10 comunişti dela tineret in frunte cu Mihail Popescu zis Doreanu,profesiune cismar,condamnat 6 luni inchisoare corecţională de Tribunalul Ilfov,in Februarie 1934 pentru răspândire de publicaţiuni revoluţionare comuniste, care intenţiona să pătrundă in sala de şedinţă şi să facă propuneri concrete de lupta tinerei generaţii pentru pace; contra fascismului şi războiului a fost impiedicat de către gărzile particulare ale social democraţilor instituite pentru asigurarea ordinei la intrunire.

C.N.S.A.S.

SECTIUNEA 4-a

9731 d3

00066

00065 ...nie 1938. 00031

Dare de seamă

Conferinţa avocatului
C.Titel Petrescu la Casa Poporului.

Astă seară la orele 21,d-l C.Titel Petrescu, avocat,membru in partidul social democrat, va confe-renţia la sediul Casei Poporului din str.Izvor 37, despre " Rolul social democraţilor in guvernele din Franţa,Belgia şi programele de guvernământ ".

C.N.S.A.S.

SECTIUNEA 4-a   25 Septembrie 1936.

00092
00066
00067
067

Raport la Guvern

Conferinţa avocatului social democrat Titel Petrescu.

Sâmbătă seara 26 Septembrie, are loc la Casa Poporului din Bucureşti, conferinţa avocatului social-democrat Titel Petrescu, despre situaţia politică internă şi externă, la care participă numeroşi muncitori din toate intreprinderile industriale din Capitală.

S'au luat măsuri pentru cunoaşterea acestei conferinţe, in care scop a fost avizată şi Prefectura Poliţiei Municipiului Bucureşti.

Văzut rezultatul Sec. 4

La Dosar
[illegible]
de [illegible]

SECTIUNEA 4-a 27 Septembrie 1936.

00033

00068

00067

068

Conferinţa avocatului

Constantin Titel Petrescu despre " Situaţia

internă şi externa ".

Comitetul executiv al partidului social democrat a hotărât inceperea seriei de intruniri publice săptămânale ale membrilor din organizaţiunile politice şi sindicale din cadrul acestei mişcari din Capitală, la care se ţin şi conferinţe educative de catre fruntaşi partidului cu subiecte de interes muncitoresc.

Deschiderea ciclului de conferinţe a avut loc aseară printr'o intrunire publică convocata la Casa Poporului din strada Izvor 37, la care au participat circa 150 persoane, tineri şi vârstnici de ambe sexe, membri in organizaţiunile politice şi sindicale de sub influenţa partidului social democrat.

Dintre fruntaşii mişcarei social democrate s'a observat prezenţa numiţilor : avocat C. Titel Petrescu, vicepreşedintele partidului social democrat, Teodor Rozmovanu, preşedintele Federaţiei ţăranilor din România, organizaţie de nuanţa social democrata, afiliată Confederaţiei Generale a Muncii, Dumitru Pop membru in comitetul executiv al partidului şi conducatorul ziarului " Lumea Noua " organul central de publicitate şi informaţiuni al partidului, Nicolae Marian preşedintele comisiunei locale

./.

cenzurei şi a starei de asediu, favorizat şi de neînţelegerea ce exista in rândul partidelor de opoziţie.

Dela venirea sa la putere partidul naţional liberal n'a facut decât sa netezească drumul curentului fascist in ţara noastra, printr'o politica de duplicitate şi echivoc faţa de gruparile de dreapta, mergând până la o toleranţa condamnabi la şi chiar sprijinirea lor pe faţă, a spus oratorul.

SI-a manifestat neîncrederea in masurile de ordine recente anunţate de guvern pe motivul ca nu s'a dizolvat până in prezent nici o grupare de dreapta ci toate masurile sunt luate numai impotriva organizaţiunilor de stânga.

A mai protestat şi împotriva debarcarei d-lui Titulescu, spunând ca prin aceasta guvernul român a cautat sa dea satisfacţie Italiei fasciste.

In legatura cu neînţelegerile din sânul partidului naţional ţaranesc a aratat ca acest partid nu va putea veni la putere şi mai ales nu se va putea menţine fara concursul masselor democratice de stânga in cadrul frontului popular.

Intrunirea s'a terminat in linişte la orele 22.30.

C.N.S.A.S.

acum în lupta fraticidă cu militarismul parazitar sprijinit de dictaturile străine.

" Interesul Germaniei hitleriste de a inarma pe rebelii spanioli subsistă în cedarea Marocului spaniol, care deşi nu prezintă un debuşeu important pentru colonizarea populaţiei germane, este însă un foarte important punct strategic de unde se poate domina trecerea în Mediterana şi întreruperea legăturilor cu Marocul francez.

670

" Fascismul italian prin aceleaşi mijloace urmăreşte obţinerea Insulelor Baleare, care întrunesc excelente condiţiuni de strategie pentru marina şi aviaţia italiană, şi pe cât s'a aflat au intervenit şi înţelegeri în sensul arătat între rebelii spanioli şi cele două state fasciste.

" Pentru aceste motive Germania şi Italia au tergiversat vreme îndelungată semnarea convenţiunei de neintervenţie în Spania, propusă de Franţa şi Anglia, pentru ca în acest timp să aibe posibilitatea de înarmare a rebelilor.

" Chiar după semnarea convenţiei de neintervenţiune se pare că se practică pe scară întinsă contrabanda cu armamente, destinate rebelilor spanioli, aceasta făcându-se prin intermediul Portugaliei.

Mai departe arată că guvernul francez deşi avea dreptul şi datoria să acorde sprijinul său guvernului legal din Spania, totuşi n'a făcut acest lucru de teama izbucnirei unei conflagraţiuni europene şi s'a limitat la propunerea convenţiunei de neutralitate.

In legătură cu evenimentele dela Geneva s'a declarat pentru validarea mandatelor delegaţilor Abisiniei pe motivul că numai o treime din teritoriul acestei ţări a fost cucerită de italieni, restul de 2/3 continuând a rămâne stat independent.

Privitor la situaţia politică din ţara noastră a atacat în termeni violenţi actualul guvern, acuzându-l de incapacitate şi spunând că este un regim fascizant şi antimuncitoresc, ce se menţine la conducere numai prin permanentizarea

./.

a sindicatelor social democrate din Capitală, şi al Uniunei muncitorilor în îmbrăcăminte, textile şi pielărie; Dumitru Gănescu preşedintele Uniunei muncitorilor ospătari, Dumitru Lăzărescu lucrător metalurgist membru în comitetul de conducere al partidului social democrat secţiunea Capitalei, Cati Constantinescu din comitetul Uniunei femeilor socialiste, Rotman Marcu profesiune contabil, secretarul general al organizaţiei tineretului social democrat din Capitala şi alţii. 069

A prezidat Teodor Rozmovanu, care după ce a arătat că scopul întrunirei este examinarea situaţiei politice interne şi externe, a dat cuvântul avocatului C. Titel Petrescu.

C. TITEL PETRESCU vorbind despre situaţia externă a arătat succesele înregistrate de social democraţii din ţările nordice europene şi în special în Suedia, unde social democraţia a obţinut majoritatea parlamentară în alegerile din vara anului crt., şi în Danemarca unde partidul social democrat în colaborare cu fracţiunea socialistă a obţinut acelaş rezultat în alegerile parţiale pentru senat, ce au avut loc recent.

Arată că mişcarea social democrată face progrese simţitoare şi în alte ţări cum spre exemplu în Norvegia şi Belgia.

Vorbind despre situaţia din Spania a făcut un scurt istoric al mişcarei socialiste din această ţară, rămasă încă sub autoritatea regimului feudal şi latifundiar până în epoca modernă - a spus vorbitorul şi a arătat că intelectualitatea socialistă spaniolă şi-a afirmat existenţa abia prin 1929 prin organizarea aşazișelor atenee populare în centrele muncitoreşt izbutind în 1931 să cucerească puterea.

In continuare a spus : " Victoria stângii spaniole n'a durat decât doi ani, până în 1933, când cu ocazia alegerilor generale social democraţia spaniolă a fost înfrântă de coaliţia latifundiarilor şi a clericilor cari îşi vedeau ameninţate cu pierderea privilegiile de clasă de care se bucurau.

" Din nou triumfătoare sub egida frontului popular al tuturor grupărilor de stânga, social democraţia spaniolă se afl

./.

SECTIUNEA 4-a

00071 95 00067 30 Noembrie 1935.

97 Bis 00072 072

Darea de seamă

S4

Conferinţa avocatului C.Titel Petrescu,despre " Democraţie sau fascism ".

Văzut

Mâine,Duminică 1 Decembrie 1935,orele 10,avocatul C.TITEL PETRESCU,cunoscut socialist democrat, va conferenţia la sediul sindicatului fier-metal,dela Casa Poporului,strada Izvor 37,cu subiectul " Democraţie sau fascism ".

Se va depune la timp darea de seamă.

—

C.N.S.A.S.

132 ~~bo~~

Dos. 6099

00058

SECTIA 3-a - I -

No.1103

2 Iulie 1937.

~~00012~~ 00073

05974

o.d. 1319/operat

Delegatul partidului social democrat la congresul partidului socialist francez.

-•-

Urmare semnalărei noastre anterioare, facem cunoscut că avocatul C.TITEL PETRESCU, vicepreşedintele partidului social democrat din România, a plecat la Paris, unde va participa ca delegat al acestui partid la congresul partidului socialist francez, ce va avea loc la Marsilia, in zilele de 11-14 Iulie a.c.

Susnumitul va mai lua parte şi la desbaterile conferinţei internaţionale a juriştilor, unde este membru in comitetul de conducere, care se va ţine in ziua de 10 Iulie la Paris şi unde va face o expunere asupra restrângerei libertăţilor constituţionale din ţara noastră, prin instituirea şi permanentizarea stărei de asediu şi a cenzurei.

———

C.N.S.A.S.

00073. OPERAT
00074

2751/00559

No. 18 MART 1943 074

194.....Luna.......Ziua.......

Parchetul Curţii Marţiale
Comandam. Cet. Militare al Capitalei

către

Direcţia Generală a Poliţiei

Am onoare a înainta alăturat cartea poştală denunţ făcut contra numitului Titel Petrescu, rugându-vă să binevoiţi a dispune cercetarea cazului iar rezultatul să fie înaintat acestui Parchet.

p. PROCUROR MILITAR
Lt. Magistrat

T. Tomiţa

14/3

Dz Teodor

13.3.943
Cercet.

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI
No 88073 DIN 12 MAR 1943
DOSAR No ....

CORPUL DETECTIVILOR
No 20.812 13-III-943

SECRETARIATUL
Prim Grefier. Matei

2659

DIR. GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
No 69094 12 MAR 1943
DOSAR No 6099

DIRECŢIA GENERALĂ A POLIŢIEI
CORPUL DETECTIVILOR
GRUPA ~~SAU ECHIPA~~ I-a

OPERAT

50.-

00075 ~~000497~~

REFERAT

Nr. 3659 ~~00074~~

1943 Aprilie 5

CORPUL DETECTIVILOR
N 20812 n 5-IV-943

REZOLUŢIE:

Sn

Inspectorul
Corpului Detectivilor

Soluţia:

D. III

7/IV 943

Şeful Grupei

Propuneri:
- clasare
- comunicare Parchetului C.M.

1) Comisarul Şef TEODORU CEZAR

raportează următoarele:

1. Obiectul: Parchetul Curţii Marţiale C.M.C. cu adresa Nr.27515/943,înaintează Direcţiunei Generale a Poliţiei o carte poştală denunţ contra numitului Titel Petrescu,pentru a dispune cercetări.

2. Expunerea:

Conform delegaţiei primite,în urma investigaţilor efectuate,am onoare a raporta :

In cartea poştală ~~alăturată~~,se arată că prin unele mahalale (în speţă comuna suburbană Marele Voevod Mihai),s'ar face propagandă comunistă,arătându-se ca şef al comuniştilor pe numitul TITEL PETRESCU care le-ar fi trimiţând cărţi.

Denunţul,opera unui om complet incult,este semnat MIHAI LUNGU,Str.Cireşoaia Nr.43 comuna suburbană Marele Voevod Mihai.

S'a ~~Am~~ cercetat la această adresă,stabilindu-se ~~că~~ nu locueşte nimenea acolo,întrucât la acest număr

./.

1) Calitatea şi numele celui ce referă.

C. 52.796. — M. O., Imprimeria Centrală

C.N.S.A.S.

este loc viran.

Investigaţiunile pe teren au avut rezultat negativ şi nici şeful de post nu cunoaşte vreun locuitor cu acest nume.

Rezultă că denunţătorul a indicat un nume şi o adresă fictivă.

Deasemeni, după cercetări la faţa locului, nu s'a putut stabili că în suburbana Marele Voevod Mihai să se facă propagandă comunistă sau individul Titel Petrescu să trimită cărţi în acea comună.

Constantin (Titel) Petrescu, avocat, domiciliat în Str. Brezoianu Nr.29, este cunoscut la cazierele A.S. ca unul din fruntaşii mişcării şi partidului social din România dar, dela desfiinţarea partidelor nu a mai fost observat să activeze în această direcţie.

Cu toate că este un om cu avansate concepţii de stânga, totuşi nu i se poate aduce învinuire că ar fi sau ar lucra în slujba sovietelor.

Faţă cu cele de mai sus, opinăm pentru clasare, rezultatul urmând a se comunica Parchetului Curţii Marţiale C.M.C. în referire la adresa cu numărul de mai sus.

COMISAR ŞEF,

C. Theodor

C.N.S.A.S.

P6099 ms

OPERAT

ROMÂNIA

00075 00076 00041

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLIŢIEI DE SIGURANŢA

Nr.69094-S 9 APR. 1943 CONFIDENTIAL

L.Niculescu
8 Aprilie 1943

PARCHETULUI CURTII MARTIALE
Comandament. Militar al Capitalei

La adresa Dvs. Nr.27515/943, cu car ni se trimite o carte poştală denunţ contra numitului Titel Petrescu, am onoare a vă comunica următoarele:

In cartea poştală se arată că prin unele mahalele (în speţă comuna suburbană Marele Voevod Mihai), s'ar face propagandă comunistă, arătându-se ca şef al comuniştilor pe numitul Titel Petrescu care le-ar fi trimiţând cărţi.

Denunţul, opera unui om complet incult, este semnat Mihai Lungu, str.Cireşoaia Nr.43 comuna suburbană Marele Voevod Mihai.

S'a cercetat la această adresă, stabilindu-se că nu locueşte nimenea acolo, întrucât la acest număr este un loc viran.

Investigaţiunile pe teren au avut rezultat negativ şi nici şeful de post nu cunoaşte vreun locuitor cu acest nume.

Rezultă că denunţătorul a indicat un nume şi o adresă fictivă.

Deasemeni, după cercetări la faţa locului, nu s'a putut stabili că în suburbana Marele Voevod Mihai să se facă propagandă comunistă sau individul Titel Petrescu să trimită cărţi în

./.

C. 15.161. — M. O., Imprimeria Naţională.

C.N.S.A.S.

acea comună.

Constantin (Titel) Petrescu, avocat,domiciliat în str.Brezoianu Nr.29, este cunoscut la cazierele A-S. ca unul din fruntaşii mişcării şi partidului social din România dar, dela desfiinţarea partidelor nu a mai fost observat să activeze în această direcţie.

Cu toate că este un om cu avansate concepţii de stânga,totuşi nu i se poate aduce învinuire că ar fi sau ar lucra în slujba sovietelor.

Se restitue denunţul.

D I R E C T O R

ŞEFUL SERVICIULUI

C.N.S.A.S.

Dos. 6099 ind

GRUPA I-a C.
-.-

4 Aprilie 1944 00042
Nr.15

V
Dui

00026
00077

077

N O T A

In cursul acestei săptămâni C.Titel Petrescu, preşedintele Partidului Social-Democrat, va avea o intrevedere cu Dl.Iuliu Maniu.

Scopul acestei întrevederi este de a se discuta situaţia şi a se hotărî măsurile ce se impun faţă de evenimente.

Chestiunea se urmăreşte.

-.-

Sigură

p. Şeful Grupei
[signature]

Luat cunoştinţi
[signature]

6099 Fund

CORPUL DETECTIVILOR
N 5225 21 VI 944 00077

00078

De câteva zile, gruparea social democrată, de sub conducerea dlui av. Titel Petrescu, duce tratative cu d. Iuliu Maniu, în vederea colaborării la „Frontul-democratic”.

Tratativele sunt avansate și e chestie de zile ca să se semneze acest acord.

20 VI 944

Gr. II

Dosar

[illegible]

C.N.S.A.S.

000?8

00044

00029

179

In Blocul Democratic, condus de către avocatul Titel Petrescu s-a făcut zilele acestea o spargere. D. Titel Petrescu, vrea să elimine din Bloc pe comuniști, cari au alte vederi ca democrații și să rămână numai vechile cadre social democrate.

D. avocat Titel Petrescu și-a mai pus în gând să facă o epurație a cadrelor social democrate prin eliminarea elementelor cari au colaborat cu vechiul regim Armand Călinescu, care a impus social democraților înscrierea în faimosul partid al Renașterii. Numai după ce se vor face aceste eliminări se va putea reorganiza social democrații.

CORPUL DETECTIVILOR
Nr 4775 1944

[illegible]

SERVICIUL DE INF.SI CERCETARI 6099 Ind. 24 Iunie 1944
Grupa V-a, Nr. 1325

000 00090 090

CORPUL DETECTIVILOR
N 5893 24 VI 944

N O T A

Din cercurile social-democraţilor, deţinem informaţii, că avocatul TITEL PETRESCU, este pe cale de a isbuti o lărgire a cadrelor organizatiei sale, prin achiziţionarea întregei ramuri Iunianiste.-

Se ştie că această fracţiune a partidului Naţional-Tărănesc, cuprinde un mare număr de profesori secundari.-

Avocatul TITEL PETRESCU, intenţionează să se folosească de aceşti intelectuali, pentru consolidarea cadrelor partidului său, care până în prezent numără puţini intelectuali.-

----o----

Sursă serioasă.
Comisar Şef,
T. Cojocaru

24 VI 944
văzut

Sinaia 10 Iulie 1944

CORPUL DETECTIVILOR
No 6385 11 VII 944

~~00090~~ ~~00075~~

00081

NOTA

081

In cursul zilei de 7 Iulie a.c. avocatul TITEL PETRESCU,fost conducător al partidului socialist din România,a plecat la Bucuresti cu automobilul No.5999 B.propietatea Dlui. COSTESCU.-

In cursul aceleasi zile cu acelas automobil Dl.TITEL PETRESCU s'a reîntors în Sinaia.-

----

11 VII 944
Văzut

Siguranța

CORPUL DET...
N 6988 17 VII 944

6099

00047

00081

OPERAT 00082

INSPECTORATUL REG DE POL PLOESTI
Nr. 552

1944 Iulie 14

082

13263

15 Iulie 944

NOTA INFORMATIVA

Sursa:
Agentura
Valoarea:
Verificata
Raportat:
Dir.Generala
a Poliţiei.

Titel Petrescu în ziua de 13 Iulie a.c.a plecat cu maşina la Bucureşti unde va rămâne până în ziua de 17 Iulie a.c.

=====

C.N.S.A.S.

GRUPA I-a.

No.727

4 August 1944

00048

00093

N O T A.

In rândurile fruntaşilor politici ai partidului Social-Democrat din Capitală, se afirmă că faţă de evenimentele politice internaţionale produse recent, se va ţine o consfătuire comună a reprezentanţilor partidelor politice, aderente la Blocul Naţional de Salvarea Ţării, pentru a se examina situaţia creiată şi a prezenta un memoriu cu propuneri, Dlui Mareşal Ion Antonescu sau M.S.Regelui.-

In acest scop fruntaşii politici ai partidelor au început să sosească în Capitală încă din ziua de 3 August a.c.(Dinu Brătianu). Avocatul C.Titel Petrescu, fruntaş al partidului Social-Democrat, este aşteptat să sosească astăzi în Capitală în acest scop, venind dela Sinaia.-

Cercurile social democrate manifestă optimism că acţiunea intreprinsă de partidele politice coalizate va avea succes de data aceasta, întrucât evenimentele se precipită în sensul vederilor exprimate de fruntaşii politici democraţi, de multă vreme.-

ooOoo

Semnă
Seful Grupei I-a.
Natalia

Verificare. De urmărit.

Pe nota de adunări ale fruntaşilor politici. Pe C. T. Petrescu, ce va face la Sinaia? Oare ... şi la Bucureşti ... cu ... ?

S.I.C.
GRUPA I-a

6099 Fnd Nr.347

8 August 1944 00049

00093

00084

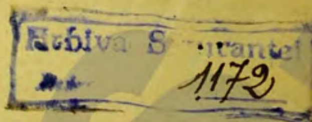

8657 8 VIII

OPERAT

084

REFERAT

In conformitate cu ordinul rezolutiv al Domniei-Voastre de pe alăturata notă depusă de această Grupă la raportul informativ al zilei de 4 August a.c.referitoare la fruntaşul social-democrat C.Titel Petrescu,am onoare a referi următoarele:

Avocatul C.Titel Petrescu a sosit în Capitală în după amiaza de 3 August a.c.venind dela Sinaia.-

In diminiaţa de 5 August a.c.s'a reintors la Sinaia.-

In seara de 7 August,a revenit din nou în Bucureşti unde se află şi în prezent la locuinţa lui din Str.Brezoianu Nr.29.-

Pentru astăzi la ora 12 a fixat oră de primire lui Ion Spârlea fost secretar al organizaţiei Partidului Social Democrat din Capitală.-

La timp vom raporta directivele politice pe care le va da membrilor respectivi din Capitală şi intrevederele ce eventual le-ar mai avea cu diferiţi fruntaşi politici.-

In concluziune semnalarea din nota noastră informativă corespunde realităţii şi vă rugăm să binevoiţi a dispune.-

SEFUL GRUPEI I-a
Sef de Poliţie,
Sotafleu

C.N.S.A.S.

1482 34, 555

00001

DIRECTIUNEA SECURITATII CAPITALEI

6099

Nr. 11/29.613
18 August 1950

A.S.
Dos personal
6-X-1950

2 085

NOTA INFORMATIVA

Soţia lui TITEL PETRESCU stând de vorbă cu un cunoscut, a afirmat că din punct de vedere economic o duce destul de bine, deoarece împleteşte feţe de pantofi şi încasează şi 3.000 lei chiria depe două apartamente, care nu i-au fost naţionalizate.-

A rugat pe prietenul său să o viziteze mai rar, pentru a nu atrage atenţia autorităţilor.-

SURSA: ILIE

MASURI LUATE :

Se semnalează spre ştiinţă

Semnalat

S'a semnalat la M.A.I. Direcţia spaţiului locativ
19-IX-1950

C.N.S.A.S.

DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII POPORULUI
- Secretariat -

556

A.S.

6099

Nr. 112/344,176 19.9.1950 CONFIDENTIAL

00002

MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE
Departamentul Gospodăriei Locale

dos. pers

086

Vă semnalăm spre ştiinţă şi măsuri, următoarea informaţie:

Apartamentul Nr.10 din Str.Brezoianu Nr.29 şi vila depe "Cumpătu" dela Sinaia, proprietatea numitului CONSTANTIN TITEL PETRESCU, ocupată în prezent drept casă de odihnă pentru membrii Academiei R.P.R., încă nu au fost încadrate în legea naţionalizării unor imobile.

Deasemeni garsoniera Nr.9 din Str.Brezoianu Nr.29, proprietatea soţiei acestuia, nu a fost încadrată în susamintita lege.

De menţionat este faptul că de pe urma acestor locuinţe, soţia lui CONSTANTIN TITEL PETRESCU, încasează suma de 3.000 lei lunar.

Faţă cu cele de mai sus, rugăm a dispune să se ia de urgenţă măsurile ce le veţi crede de cuviinţă.-

Nota - la dos familiei apoi la A.S. dos. personal
Moisescu
2-X-1950

dos. 6099 Ind

9/X.950 30

COLONEL DE SECURITATE

MAIOR DE SECURITATE

25 Februarie 1949.
Bucureşti

DIR. GRALA A SECURITĂŢII POPORULUI
Nº 020812 -2 MAR 1949
DOSAR Nº

60099

3

357

D.6099 ind

Domnule Ministru,

Subsemnata Sofia Titel Petrescu domiciliată în Bucureşti str. Brezoianu 29 Blocul C. vă rog să binevoiţi a dispune să mi se comunice unde se află deţinut soţul meu Const. Titel Petrescu şi să mi se permită, şi mie, a-i trimite alimente soţul meu fiind reţinut de la data de 5 Mai 1948.

Trăiască Republica
Populară Română

Sofia Titel Petrescu

Tel = [redacted]

D-sale
D-lui Ministru al Afacerilor Interne

600

D.G.P. 038 ~~00050~~
25 Noembrie 1946

evidenti

00085 ~~00094~~

N O T A
= = = = =

C.TITEL PETRESCU intenţionează să plece în Anglia.- Acest lucru a fost confirmat de mai multe persoane.- Se crede că el va pleca în mod clandestin d[...]arece Locot.BEVAL pilot de linie englez a spus că el singur va scoate pe C.TITEL PETRESCU din ţară.-

Sursă: serioasă
Romeo

De Moraru
Când a spus
Cui a spus
Cum mai era de faţă

(V.

~~00051~~ 00025

00036 bis

0419

19

C.I.S.A.S.

ROMÂNIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

Plic cu 6 microfilme

89–94

Nr. 89–94

M. O., Imprimeria Naţională – Md. 16

C.N.S.A.S.

Bit A2 strict.
Nr 600.

0787

00101

D.G.P.
11 Iunie 1947

00196

00185

95 141

O CONSFATUIRE A LUI TITEL PETRESCU CU FRUNTASII PARTIDULUI SAU

= =

In ziua de 20 Iunie a.c. a avut loc o consfătuire la domiciliul lui TITEL PETRESCU la care au participat ADRIAN DIMITRIU, ROMULUS DAN, MIRESCU şi alţii.-

S'au discutat ultimile evenimente internaţionale şi apoi s'a trecut la examinarea acţiunei dusă de RADACEANU în străinătate, cu ocazia deplasărilor sale la Budapesta şi Zürich-.-

TITEL PETRESCU susţine că el este perfect edificat acum că SERBAN VOINEA şi RADACEANU au reuşit să inducă în eroare pe laburişti şi să participe la congresul dela Zürich demonstrând socialiştilor din Occident că ei vor provoca o criză de guvern în România la momentul oportun şi că în această privinţă, ar fi înţeleşi cu TATARESCU având şi asentimentul preşedintelui p.s.d.i.-

In timpul acestor discuţii a sosit şi MODREANU care le-a adus la cunoştinţăcă că o împăcare între RADACEANU şi TITEL PETRESCU apare ca iminentă.-

TITEL PETRESCU, foarte enervat, a reproşat lui MODREANU că astfel de informaţii nu sunt de crezut, ţinând să le desmintă cu toată vigoarea.-

Sursă: serioasă
Copac

2434/10 VII 47

C.N.S.A.S.

00102

D G.P.
16 Januarie 1946. 00137

00136

142

INTREVEDEREA T.PETRESCU = IULIU MANIU.

Dl.TITEL PETRESCU a făcut o vizită la d. IULIU MANIU,- Un intim al acestui din urmă,ne-a comunicat cum s'a desfăşurat această intrevedere:

D.TITEL PETRESCU,a ţinut să-l asigure că a fost totdeauna loial faţă de d-sa.-

- Chiar în marile noastre intruniri din Sibiu, Braşov, Turda,Mediaş - a spus d. Titel Petrescu,făcând un mic istoric al evenimentelor ce au dus la prăbuşirea dictaturei mareşalului Antonescu,am pomenit de numele dtale,de rolul dtale important şi nu m'am solidarizat nici un moment cu comunistii care te-au taxat de fascist şi de dusmanul democraţiei.-

D.MANIU şi-a exprimat nedumerirea de ce Titel Petrescu a lăsat să treacă atâtea momente favorabile, ca să provoace o spărtură în guvernul lui PETRU GROZA,retrăgându-şi toţi ministrii socialisti.-

- Prin aceasta ai fi adus abia un real serviciu democraţiei,şi Regelui şi ţării,iar popularitatea partidului social-democrat crestea cu mult. Acum cred - a spus d.Maniu - că din zi in zi perdeţi din popularitate şi prestigiu.-

- Mărturisesc a spus Maniu dlui Titel Petrescu- la un moment dat eram ca ingrijorat de şansele partidului socialist în Ardeal,că ne veţi lua foarte mulţi din invăţători,din tineret,din intelectuali,profesori,medici,ingineri, avocaţi.- Dacă aţi fi fost tranşant contra comunistilor,rupând cu ei,să nu mai fiţi la discreţia lor în guvern,vă urmau mii şi mii de ardeleni,pe cari i-aşi fi pierdut eu.- Acum nu mai sunt ingrijorat.- Aţi pierdut trenul.Noi suntem mai preţuiţi în ţară prin opoziţia noastră de cât dv.prinn devotamentul dv.faţă de comunisti.-

d.TITEL PETRESCU ar fi răspuns: Eu am voit să

./.

600

00138 00103

97 00137

feresc partidul social-democrat de sciziunea,de o spărtură.-

Am salvat unitatea partidului.

Eu nu pot să fiu şeful omnipotent,asta o puteţi Dv, dar la socialisti,ce decide votul majorităţii,votul comitetului executiv,nu vrea şi decide şeful.Aşa că eu pot fi pus în minoritate,şi atunci trebue să mă supun.- Dar vom convoca în rufând congresul partidului,când vpm lucra pe baza de statute noi,şi vom exclude o mulţime de lichele,-ar fi spus d.Titel Petrescu.-

sursa neverificată

Bucur 4.

C.N.S.A.S.

00104

PARTIDUL SOCIALIST
AL MUNCITORILOR ITALIENI
Direcţiunea
Piaţa Impăratul August 32 Roma

6 Februarie 1947

00139

98 00138

Lo Dosfer

C. T. PETRESCU
SECRETARUL PARTIDULUI SOCIAL-
DEMOCRAT ROMAN
Brezoianu 29 Bloc C.

BUCUREŞTI (România) 1/4

Dragi Tovarăşi,

In răstimpul de trei săptămâni dela sciziunea din P.S.I.U.P. suntem în măsură de a vă trimite un prim raport în ceeace priveşte, în linii generale, situaţia noului partid referitor la partea organizatorică. Numărul deputaţilor care au aderat până astăzi este de 48; circa 20 n'au luat încă o decizie de opţiune pentru unul sau celălalt partid; restul de 45 au rămas în partidul lui Nenni.

O repartizarea definitivă a grupului parlamentar va fi posibilă numai în timpul proximelor desbateri din Adunarea Constituantă.

Munca de organizare a partidului continuă rapid: din 104 federaţii ale vechiului partid au fost reconstituite circa 75; 5 sau 6, dintre cari Trieste şi Gorizia s'au declarat provizoriu autonome, în aşteptarea unei decizii. Ele sunt conduse, din cauza aceasta, de tovarăşi, care în perioada dinainte de congres au votat moţiunea autonomistă. Nu e posibil încă de a da numărul secţiilor reconstituite, însă este destul de ridicat; în provincia Roma circa 45; peste 40 la Napoli. Desvoltarea partidului este deosebit de rapid şi viguroasă în centrul - sud.

In ceeace priveşte participarea elementelor proletare, putem afirma că ea a mers peste cât s'a prevăzut.

./.

C.N.S.A.S.

O mare parte din cei înscrişi în vechiul partid, aparţinând categoriei muncitoare trece la partidul nostru, ca de ex: în nucleele stebilimentelor a unor zeci de fabrici la Neapole, Bari, Milano; şi înainte de toate în marile întreprinderi mecanice din Torino stabilimentele siderurgice din Genova şi intreprinderile din Piombino. 145

Este important afluxul ţăranilor, mai ales în regiunea Bologna; la Molinella (Bologna) unde s'au înscris recent 2800 membre; în AltoVeleto printre muncitorii agricoli, în câmpia romană şi mai ales în zona Pontinia, Sezze, Cisterna, Latina, etc. unde în multe secţiuni cei înscrişi în partidul nostru au întrecut deja pe cei înscrişi în secţiile vechiului partid.

Destul de important este şi afluxul elementelor din alte partide şi al elementelor care până acum au fost străini de activitate politică numai după o lună vom fi în stare de a vă da o cifră aproximativă de cei înscrişi.

In ceeace priveşte tineretul vă putem da o cifră aproape exactă, calculând că la una sută mii înscrişi în veche organizaţie peste 75.000 sunt cu partidul nostru, cu majoritatea federaţiunilor. Intregi federaţiuni care au votat moţiunea fuzionistă înainte de Congres, ca de ex.: Novara, Cremona, Bergamo, Como, au trecut în majoritatea absolută la noi încă în urma faptului că partidul fuzionist a desfiinţat practic mişcarea autonomă a tineretului transformând-o în "Secţia de Muncă a Tineretului", după tipul comunist şi iniţiind o politică de înglobare a tinerilor în frontul tineretului controlat, ca în toate ţările, de elementele comuniste.-

./.

C.N.S.A.S.

 100 ~~00106~~ ~~00140~~ 00141

Tocmai tinerii din federaţii sunt cei cari reconstituesc rapid şi cu elan organizaţia de partid.

In aceste săptămâni au continuat manifestaţiile de violenţă din partea fuzioniştilor, care denotă perpetuarea metodelor pe care le-am denunţat deja, pentru perioada de pregătire a congresului. 146

Este în intenţia noastră de a vă trimite un al doilea memoriu şi cât mai grabnic asupra acestei acţiuni, îndată ce documentele strânse vor fi completate. Este vorba de ocupări violente de sedii de ale federaţiilor provinciale şi acolo unde majoritatea democratică decisese să adere la P.S.L.I. şi unde apartenenţa localurilor revine noului partid. Printre cazurile cele mai grave sunt : invazia sediilor din Bologna (unde raportul la congresul provincial era: 19.000 autonomişti 8.800 fuzionişti); la Bari (unde raportul era de 7.400 autonomişti şi 4.500 fuzionişti), la Modena (idem 2/3 în favoarea noastră), la Padova (3/4 autonomişti şi 1/4 fuzionişti), la Rovigo (13.000 autonomişti şi 4.000 fuzionişti).

In localităţile arătate elementele fuzioniste, chiar înarmate, au invadat localurile cu sprijinul comuniştilor comiţând cu aceste ocazii violenţe împotriva tovarăşilor prezenţi în sedii. Acestea pentru federaţii. Alte cazuri de violenţă s'au verificat în peste una sută secţiuni în care majoritatea a votat pentru adeziunea la P.S.L.I.

Tovarăşii noştri autonomişti au mai fost expulzaţi din organizaţiunile sindicale, din camerele de muncă şi din comitetele de direcţie a federaţiilor şi chiar din Confederaţia Generală a Muncii; şi aceasta în netă con-

./.

C.N.S.A.S.

00142 00107
101

tradicţie cu regulele susţinute de toate partidele,că sindicatele sunt organe în afară de orice competiţiune politică.

Fapte de acest gen s'au petrecut la Reggio Emilia, la Modena şi la Napole.

117

Vom reveni la această relatare cu un al doilea memoriu pentru a ilustra atitudinea politică a partidului în ceeace priveşte noul guvern,la care direcţiunea a hotărât să se abţină şi,mai ales faţă de poziţia luată de noi în ceeace priveşte tratatul de pace cu Italia.

Aşteptând comunicările voastre vă trimitem salutările frăţeşti.

SECRETARUL OFICIULUI INTERNATIONAL
AL P.S.L.I.
(Matteo Matteotti)

ss. M. Matteotti

C.N.S.A.S.

SECTIA III
INTRAREA Nr. 968
din 28-II-947

968
28-II-947

00143 ★ ~~00108~~ 141

24 FEB. 1947

Strict Secret

La C 2

D-lui Director General

~~148~~ 102

|III/H.

703/C
28.II.947

Politic

Se înaintează alăturat - în original şi traducere,- un manifest al "Partidului Socialist al Muncitorilor Italieni" din Roma, trimis D-lui C.T.Petrescu, Bucureşti, str.Brezoianu Nr.29, Bloc C.

Rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.

24 FEB. 1947

DIRECTOR,

C.N.S.A.S.

103

To the Secretary

Roumanian Social- Democratic Party

Brezoianu 29 Bloc C

BUCHAREST

(Romania)

00143 00174 159 112

C.N.S.A.S.

C.T. PETRESCU
Secretary Rumanian Social Dem. Party
Brezoianu 29 Bloc C

BUCAREST (Romania)

C.N.S.A.S.

✓ 600 pers.

00114
D.G.P.
154
17 Februarie 1947 14

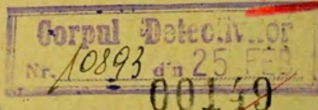

105

N O T A
= = = = =

In ziua de 13 Februarie a.c. TITEL PETRESCU a avut o întrevedere cu ziaristul PAUNESCU dela "Dreptatea", acesta din urmă întrebându-l printre altele dacă are cunoştinţă despre activitatea unui oarecare MARGULIUS care a fost destituit din serviciu, ştirea apărută în ziarul "Poporul" din aceeaşi zi.-

TITEL PETRESCU a răspuns că el cunoaşte un vechi socialist cu numele de MARGULIUS, însă nu ştie dacă este una şi aceeaş persoană cu acel menţionat în ziar.-

I-a mai cerut apoi lui ILIE PAUNESCU să-l informeze despre situaţia manifestului ce i l-a încredinţat pentru a-l prezenta cenzurei.-

ILIE PAUNESCU a arătat că manifestul a fost cenzurat complet şi are să il trimită aşa cum a fost scos dela cenzură.-

O nouă întrevedere între aceştia doi, fusese fixată pentru ziua de 14 Februarie la orele 18, la locuinţa lui TITEL PETRESCU.-

= =

Sursă: serioasă

X.-

C.N.S.A.S.

PARTITO SOCIALISTA
DEI
LAVORATORI ITALIANI

DIREZIONE

PIAZZA AUGUSTO IMPERATORE, 32 - ROMA
TEL. 684053 - 684054 - 684055

00150 ~~00115~~ ~~148~~

DATA ~~20 Fevrier 1947~~

~~155~~

106

PROT. N ....

OGGETTO:

Chers camarades,

nous vous envoyons un rapport particulier sur les faits et événements qui se sont verifiés après le Congrès de Rome du 9 Janvier qui soulignent une attitude clairment an=tidemocratique que les dirigeants et les quadres du Parti fu=sioniste maintiennent à l'égard de nôtre Parti, dans les assem=blées et les meetings organizés pour décider de l'adhésion à l'un ou à l'autre Parti.

Le rapport contient aussi une partie du texte du discour tenu par le Sécrétaire du P.S.I., Lelio Basso, à Bologna le 16 Fevrier, dans lequel l'esprit antidemocratique denoncé au sein de l'organization du Parti fusioniste est le même dans la nouvelle position politique que ce Parti est en train de prendre pour ce qui concerne la conception des moyens de realization du programme socialiste.

Nous portons à connaissance des dirigeants du votre Parti le rapport acclu pour soumettre au jugement impar=tial des Socialistes des autres pays la situation dans laquel=le se trouve actualment le mouvement socialiste italien.

En attendent vôtre réponse, nous vous envoyons nôtre salutations fraternelles.

Le Sécrétaire International du PSLI
(Matteo Matteotti)
M. Matteotti

0013100116
107 119
106

PARTITO SOCIALISTA LAVORATORI ITALIANI

Report on the attitude of Nenni's Socialist Party to the P.S.L.I.

After the Congress of Rome, followed by the split in the Italian Socialist Party of Proletarian Unity, several acts of violence were carried out within Provincial and local Parties by elements belonging to Nenni's Socialist Party.

These deeds proved the persistence among the "fusionists" of that same spirit of intolerance which marked the preparatory stage of the last National Congress.

The situation became particularly serious when meetings of the local Party organizations were called in order to vote on the attitude each group had to take in respect of the two Parties which had resulted from the split, and in order to take a decision as to what should be the future of the old Party's local properties.

Opposing the view put forward by our Party that such properties should be handed over, in each particular case, to the movement which obtained the majority of votes, the "fusionists" proceeded, on several instances, to the arbitrary occupation of the offices of the local Parties, before a decision had been taken; sometimes they even did so with the support of local Communists.

Here follows an account of some of the most serious cases of violence.

On January 21st a group of "fusionists" tried to take possession of the premises of the Party in Padua, where the majority had voted in favour of joining our Party, and to prevent the publication of the local socialist Weekly "Eco dei Lavoratori". Some of said fusionists entered the Party's offices, beating up 65 years old Giuseppe Rossi, local Party Secretary.

On January 22nd, at about 20 hours, a hundred or so Communist Partisans from the VII° G.A.P. Brigade, together with a group of fusionists headed by Giusto Tolloy, member of the National Executive of Nenni's Party, forced their way into the offices of the local Party at Bologna, in the Piazza Calderini. Members of our Party abandoned the premises in order to avoid a clash. A Police Force intervened to prevent any possible disturbances and the Prefect of Bologna called a meeting the same night, to which our comrades Mario Longhena, M.P., and Pergola, local Party Secretary, and fusionists Werenine Grazia, M.P., and Guido Borghese, took part. In spite of the fact that the Prefect directed the fusionists to abandon the unlawfully occupied premises, they refused to do so. In view of this, the majority of our Party's local Executive decided to file a suit against the fusionists and is

./.

sued a statement whereby they declared they had been forced to leave the Party offices to the fusionists under the threat of violence.

On January 28th at about 11 a.m., some fusionists and Communists, led by Giusto Tolloy, took possession of the offices of the local Party in S. Pietro in Casale (Bologna, though nearly all the members of the old Party had passed over to ours.

On January 29th several fusionists from Bari went to the nearby town of Rutigliano with the purpose of occupying the local Party Section, whose members had passed "en bloc" to our Party. Our comrades in Rutigliano had to appeal to the Party in Bari to receive help against the fusionists. In several towns in Bari Province The fusionists proceeded to the occupation of the Paryy's offices though they were a small minority. At Corato (Bari) the fusionist leaders have taken possession of the Party's offices in spite of the fact that, out of 800 members of the old Party, 750 had joined ours and only 25 had joined theirs.

In Rome Province, on several instances, the fusionists prevented our elements from partecipating in the meetings called to decide on the members' attitude to the two Parties. On February 1st, at Bologna, having one of the local Sections convened a general meeting to such end, our elements were driven out of the meeting hall, while Communists, purposely summoned and nearly forming the majority of the assembly, were allowed to stay. Our comrade Govi was beaten up while abandoning the hall.

In various industrial regions workers adhering to our Party are being dismissed from work and boycotted; this happened in particular in several workshops of Turin, Milan, Leghorn, Colleferro and Porto Marghera (Venice). Of an even more serious nature is the systematic dismissal from their posts in Trade Union organizations, of comrades who join our Party. The Secretary of the Chamber of Labour in Modena, Raniero Miglioli, was dismissed from his office for having joined our Party. The same happened to the Secretary of the Chamber of Labour in Reggio Emilia, comrade Bergonzini, to that of Ferrara, comrade Cappelletti, and to Francesco Napolitano a member of the National Executive Committee of the Steel Workers Union in Naples. Such measures were taken arbitrarily by fusionists and Communists, despite the agreed principle that Union officials should be appointed irrespective of their Party affiliation.

During public meetings held in various cities and Towns by leaders of our Party to explain the reasons of the split and of the formation of the new Party, fusionists and Communists have been carrying out an organized campaign to prevent them from speaking and to cause disturbances, in order to make a free and democratic discussion impossible.

At Novara, on January 27th, during a meeting held by Corrado Bonfantini, M.P., fusionist elements tried to interrupt his speech, arousing the reaction of the audience. A similar case was recorded dur-

ing a speech in Florence by Alberto Simonini, Secretary of our Party On the contrary, our Party's members and simpathizers were refused ammission to meetings called by the fusionists in the City and Province of Turin.

At Sesto (Milan) our posters were torn down. At Vigevano (Varese) our comrades Marcella Principato and Domenico Viotto were prevented from speaking at a public meeting. At the local People's Theatre in Minerbio (Bologna) disturbances caused by Communists and fusionists in the hall prevented Gerardo Taddia, M.P., from making his speech.

These are the main facts which came to our knowledge, and we report them as a further proof of the fact that the antidemocratic and intolerant methods which were largely responsible for our decision to abandon the old Party, are still prevailing within the fusionist Socialist Party. They have caused bitter contrasts, and have so much aroused public opinion, that responsible fusionist and Communist elements were led to abandon such policy.

A SPEECH BY THE SECRETARY OF THE FUSIONIST PARTY

Lelio Basso, Secretary of the Italian (Nenni's) Socialist Party, made a speech in Bologna on February 16th, which included some remarkable passages we are reporting hereafter.

Basso declared that the middle classes are at present at the rearguard of the Italian political forces, and that it is essential that the workers of the brain should bring themselves up to the standard of political maturity of the workers of the arm. "Midlle-of-the-road positions _ Basso said - as advocated by Saragat, are unconceivable and impracticable, as they part from the conception of class struggle". Emphasizing the fact that the left-wing forces have lost many of their favourable positions since the General Election, Lelio Basso advocated the strengthening of the unitarian bloc of the working class, by a closer co-operation with the Communists, in view of a clash between the working classes, polarized on the left, and the bourgeois classes polarized on the right. "Such clash will bring about the victory of the working class and the establishment of the workers' Republic".

Criticising the viewpoint of our Party, which believes in the attainment of such goal by lawful and democratic means, Lelio Basso declared: "To this end, it could even be expedient to violate the law. Whenever democracy went a step forward in History, it had to turn its back to legality. IT IS BY VIOLATING THE LAW THAT CLASS CONSCIOUSNESS, AND THEREFORE DEMOCRATIC CONSCIOUSNESS, IS FORMED ".

================

copie 00118
0245

D.G.P.
25 Februarie 1947. 151
00153

158 109

600

TITEL PETRESCU AFIRMA CA REORGANIZAREA PARTIDULUI SAU DECURGE IN CONDITIUNI SATISFACATOARE.

Intr'o intrevedere avută de informatorul nostru cu TITEL PETRESCU acesta din urmă a făcut câteva declaraţiuni privitoare la acţiunea politică pe care o duce c.t şi felul in care priveste el pe unii fruntaşi din P.S.D.-

TITEL PETRESCU a inceput prin a afirma că el crede în mod ferm că după ratificarea tratatului de pace se vor face noui alegeri şi că guvernul actual va trebui să demisioneze,luându=i locul un guvern de tranziţie.-

Aci a ţinut să facă remarca in legătură cu unele svonuri că un astfel de guvern va fi prezidat de un general,că el este categoric impotriva unei ast - fel de formule,fiind de părere că militarii nu au o ex - perienţă politică,sunt naivi şi pe deasupra uşor de in - fluenţat.-

In special el se teme că un guvern pre-zidat de un general ar suferi influenţa unor certuri pe care el nu o doreste,făc.nd aluzie la partidul Comunist.

TITEL PETRESCU deţine informaţia des - pre eventualitatea numirii unui general ca Prim Ministru dela dr. SCHINEANU care se află în legături cu cercurile Palatului respectiv cu generalul NICULESCU.-

Vorbind despre poziţia partidului său, TITEL PETRESCU a declarat că deocamdată acţiunea princi - pală care se duce este aceia a reorganizării cadrelor. -

Reorganizarea ar decurge în mod cât se poate de satisfăcător şi ceeace il interesează mai ales este faptul că ar fi primit in ultimul timp adeziu-ni din partea membrilor P.C.R. -./.

C.N.S.A.S.

600

00179
~~0246~~ 110
~~00154~~ 159 ~~152~~

A făcut chiar promisiunea că în curând va putea fi in măsură să furnizeze date precise asupra celor cari părăsesc P.C.R. şi se inscriu în partidul său,pretinzând că se găsesc şi grupuri colective de muncitori din fabrici.

Despre partidul social-democrat de care s'a despărţit TITEL PETRESCU a afirmat că această formatiune politică dă dovadă de o lipsă de omogenitate in momentul de faţă. -

In cazul unei schimbări de regim,el crede că elementele din jurul dlui LOTAR RADACEANU o parte vor trece in partidul său iar alţii vor adera la P.C.R. -

Cât priveste pe dl. VOITEC îl consideră prea puţin dotat din punct de vedere al calităţilor politice şi în special îi reproşează că prin anul 1944 ar fi tras anumite foloase materiale prin organizaţia D.A.F.(Deutsche Arbeiter Front) in cadrul căruia a atras numeroşi şvabi din Banat cari se inscriau numai din oportunism ., dăunând liniei generale a partidului .-

Vorbind despre ruptura produsă in Martie 1946, TITEL PETRESCU a căutat să explice că el a iniţiat ruptura dar că până la urmă dl.RADACEANU a acţionat de aşa natură incât totul s'a intors impotriva lui. -

A căutat să diminueze importanţa despărţirii de partidul social-democrat,susţinând că prin plecarea dlui RADACEANU,despre care nu are o părere bună,el nu a pierdut prea mult.-

In schimb il priveste cu mai multă bunăvoinţă pe dl.TUDOR IONESCU pentru care regretă că s'a ataşat acţiunei dlui LOTAR RADACEANU. -

TITEL PETRESCU e convins că partidul său are o misiune intr'un viitor nu prea indepărtat,lucru pe care de altfel l'a afirmat până acum în nenumărate rânduri . -

In această privinţă el rămâne la părerea că nu se poate ajunge la o instaurare a principiilor socialiste decât pe cale evolutivă şi inlătură posibilitatea unor schimbări pe cale revoluţionară.-

Cu privire la colaborarea cu MANIU el susţine că aceasta se rezumă numai la câteva acţiuni comune care vizează intersele imediate ale partidului său. -

In general insă P.N.T.,afirmă TITEL PETRESCU,nu este un partid care să poată juca un rol important in viitor

./.

C.N.S.A.S.

600

00120 0247 00155 153 111

la fel ca şi alte grupări cu care el colaborează ~~în prezent~~ din aceleaşi motive,dar care tot aşa nu se vor putea menţi - ne in actualitatea politică.-

160

Această părere a sa pretinde că i-a exprimat-o şi dlui VASINSCHI cu prilejul ultimei vizite făcute in Romania in anul 1946.-

Dl.VASINSCHI i-ar fi atras atenţia că face o greşală de a persista intr'o părere perimată şi că ar fi mai folositor să se ralieze unui grup de elită care să guverneze statul. -

Răspunsul său ar fi fost dat in sensul că el respectă ideia fiecăruia,insă el este şi rămâne social-democrat având convingerea că până la urmă va putea să desăvârşească raporturile cu Uniunea Sovietică. -

sursa serioasă
Cores.

C.N.S.A.S.

600/ Evidentiă 00130 121 1/2 154 161

10 Martie 1947.

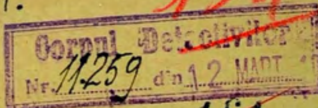

N o t ă

TITEL PETRESCU a hotărât ca astăzi 10 Martie a.c.să sărbătorească un an dela declararea independenţei partidului său,adică de când s'a despărţit de P.S.D.formând fracţiunea de sub conducerea sa.-

Aniversarea va fi făcută de toate orgnizaţiile.-

Pentru ziua de 16 Martie a.c. va avea loc în Capitală şedinţa comitetului central al acestui partid, iar pentru zilele de 10 şi 11 Maiu a.c.a fost fixat congresul general al partidului,cu care ocazie se vor desbate chestiuni programatice,de organizare şi legăturile cu partidele socialiste din ţările străine.-

Informaţiunile de mai sus,au fost date de Titel Petrescu ziaristului Sarelli dela Adevărul care va fi primit de el in ziua de 10 Martie a.c. intre orele 10-11 ,cu care ocazie ziaristul îi va prezenta câteva chestiuni importante.-

sursa serioasă

X.

C.N.S.A.S.

600

00122 00157 155 113

13 Martie 1947.

Corpul Detectivilor 162
Nr 11.333 din 14 MART. 1947

Nota
====== ==

Titel Petrescu a dat dispoziţii organizaţiilor din ţară să sărbătorească aniversarea unui an dela independenţa partidului, iar la 16 Martie a convocat la Bucuresti o adunare a membrilor comitetului central.-

sursa serioasă

Tec.

C.N.S.A.S.

600

00158 ~~00123~~

114 ~~156~~

14 Martie 1947.

Corpul Detectivilor
Nr. 11398 din 18 MART. 1947

N o t ă

163

Titel Petrescu a convocat pentru ziua de 16 Martie a.c. la Bucuresti membrii comitetului central al partidului lui.

sursa serioasă

Tec.

C.N.S.A.S.

600
$\frac{1}{2}$ Evidenta

0013900124 115 154

15 Martie 1947

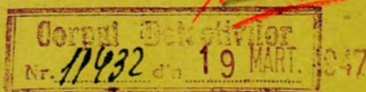
Corpul Detectivilor Nr. 11432 din 19 MART. 1947

N o t ă

164

Dela Jilava afirmă Titel au fost eliberaţi legionari condamnaţi pentru crime şi delicte politice.-

Eliberarea lor s'ar fi făcut pe baza promisiunii că vor colabora cu comuniştii.-

sursa serioasă

Copac.

C.N.S.A.S.

600

Sp. II a
Evidenta

116 ~~00125~~

D.G.P.
18 Martie 1947

~~00160~~ ~~165~~ 158

Corpul Detectivilor
Nr. 11501 ... 20 MART. 1947

N O T A
= = = = =

TITEL PETRESCU a fost informat ~~că~~ în ziua de 14 Martie a.c. de către un cunoscut al său că o parte din zahărul trimis de Cehoslovacia pentru ajutorarea regiunilor secetoase, ar fi luat calea bursei negre.-

Astfel, pe Calea Moşilor, la un locuitor evreu s'ar fi descărcat 3 vagoane din acest zahăr.

Informaţia aceasta i-a fost dată lui TITEL PETRESCU, cu toată certitudinea şi el se străduește acum, să afle adresa exactă unde se găseşte zahărul.-

==

Sursă: serioasă
X.-

Evidenta

C.N.S.A.S.

~~00126~~ ~~0330~~

D.G.P.
lo Martie 1947

~~159~~

~~168~~ ~~00461~~

117

600

TITEL PETRESCU DESMINTE FAPTUL CA AR FI DUS TRATATIVE
CU RADACEANU

= =

In timpul discuţiunilor dintre fruntaşii socialişti, cu privire la atitudinea lor în chestiunea C.A.R.S. s'a svonit că RADACEANU s'ar fi întâlnit cu TITEL PETRESCU, sau au dus tratative prin intermediul altor persoane.-

BACAOANU, dela serviciul de presă al P.S.D., a confirmat acest lucru cu prilejul unei discuţiuni avute cu dr.SCHINEANU.-

In schimb, TITEL PETRESCU a ţinut să desmintă aceste svonuri, afirmând informatorului nostru că el nici nu se gândeşte să discute cu RADACEANU, ci mai repede ar fi dispus să stea de vorbă cu cei mai mici din partid, cărora le-ar face loc în gruparea sa.-

TITEL PETRESCU intenţionează chiar să publice în presa engleză o declaraţie prin care să arate cele de mai sus.-

Svonurile despre posibilitatea reluării legăturilor între TITEL PETRESCU şi LOTAR RADACEANU, au ajuns şi la cunoştinţa Misiunei Engleze, fapt ce a determinat pe JOHN BENNET, ataşatul de presă al Misiunei, să caute a afla amănunte în această privinţă.-

Deasemenea versiunile acestea au fost concretizate şi într'un articol apărut în revista engleză "Tribune" , lucru care a întărit şi mai mult dorinţa lui BENNET de a afla relaţiuni.-

TITEL PETRESCU concomitent cu declaraţia dată spre publicare presei engleze, a pus şi la dispoziţia lui CARANDINO un text asemănător spre a apare în ziarul "Dreptatea".-

./.

C.N.S.A.S.

600

La rândul său, RADACEANU a luat şi el contact cu reprezentanţii presei engleze, cerând să se publice o declaraţie prin care să se arate că TITEL PETRESCU, până nu s'a despărţit de el, a fost totdeauna de acord cu partidul comunist român şi din cauza aceasta îl socoteşte ca trădător al cauzei social democrate.-

Ambele declaraţiuni, adică ale lui TITEL PETRESCU şi LOTAR RADACEANU, vor apare în presa engleză împreună cu o descriere succintă a chestiunei C.A.R.S. care a dus la demisia lui RADACEANU, fiind în cele din urmă restrânsă de comitetul executiv al P.S.D. cu o majoritate de două locuri.-

Sursă: serioasă

Cores.-

C.N.S.A.S.

00128

600// Evidență 188

161

Corpul Detectivilor
Nr. 11727 d.n. 28 MART 1947

00163

119

C.N.S.A.S.

00130

0344

copie D.G.P.
12 Martie 1947

00165

163

120

120

TITEL PETRESCU A REDACTAT UN COMUNICAT IN NUMELE PARTIDULUI SAU PRIN CARE ARATA ATITUDINEA FIXATA FATA DE TRATATUL DE PACE

= =

Conducerea P.S.D.I. a redactat un comunicat semnat de TITEL PETRESCU, referitor la poziția luată de acest partid, față de tratatul de pace cu România.-

Comunicatul a fost depus în ziua de 8 Martie a.c. și misiunilor anglo-americane din Capitală.-

Textul său, îl alăturăm la prezenta notă.-

Sursă: serioasă
Tec

C.N.S.A.S.

00131

0015

00166 121 164

In clipa în care Romania -după semnarea tratatului de Pace - aşteaptă prin ratificarea lui de către Marile Puteri să intre în vigoare noul său statut internaţional, P.S.D.I. ţine a exprima punctul său de vedere faţă de acest act internaţional de hotărâtoare insemnătate pentru viitorul Poporului Român!

121

C O M U N I C A T !

1.-P.S.D.I. vede in tratatul de pace, semnat de Romania, la 10 Februarie 1947, actul internaţional care incheie o dureroasă pagină a istoriei ei.- Poporul Român, târât în războiu, impotriva voinţei sale, işi reia locul alături de aliaţii săi de totdeauna.- Este actul de lichidare a politicei de aventură dusă de un guvern uzurpator in dispreţul conştinţei naţionale.- In faţa istoriei, acel guvern -şi nu poporul Roman, este responsabil. - Tratatul de pace incheiat de Romania este actul de lichidare a politicei de războiu şi actul de iniţiere a politicei ei de pace.- Este primul pas spre integrarea Romaniei în organizaţia Naţiunilor Unite, unde va putea contribui la opera comună a păcii, şi a progresului social, precum a contribuit dela 23 Aug. 1944, cu armatele sale, la victoria comună impotriva tiraniei totalitare a nazismului german.-

2.-P.S.D.I., ţine ca primul său cuvânt de preţuire a tratatului să fie exprimare sentimentului său de gratitudine faţă de U.R.S.S.-Regatul Unit al Marei Britanii, Statele Unite ale Americii şi celelalte Naţiuni Unite, pentru repararea nedreptăţii comise Romaniei prin dictatul dela Viena.- Anularea acestui dictat confirmă actul de autodeterminare al Poporului Român proclamat la 1 Decembrie 1918, el intăreste, printr'un nou act internaţional, drepturile legitime ale Romaniei asupra Transilvaniei, consfinţite de tratatul dela Trianon.- Transilvaniam pamânt romanesc, şi-a cimentat legătura cu ţara mamă prin sângele vărsat, de două ori in timp de 30 de ani, pentru eliberarea ei.-Dar tratatul de pace este nu numai o recunoaştere a sacrificiilor făcute pentru cauza comună în războiul impotriva Germaniei şi a Ungariei, el consacra unul din principiile cele mai valoroase ale dreptului internaţional modern; principiul nulităţii actelor juridice internaţionale create prin forţa.- Această normă de drept international pozitiv, incorporată în punctul 2 al Chartei Atlanticului, "a nulităţii tuturor schimbarilor teritoriale care nu corespund voinţei liber exprimate a popoarelor interesate" va servi suntem siguri, in cadrul organizaţiei Naţiunilor Unite, a repara toate nedreptăţile intemeiate pe forţa.-

3.- P.S.D.I. constata cu mâhnire ca tratatul de pace este un tratat greu impus unui stat invins şi nu untratat negociat de Romania cu Naţiunile Unite, cu care a purtat impreună războiul impotriva Germaniei şi Ungariei,- Sinceritatea actului dela 23 August 1944-gest spontan al Regelui şi al intregului popor -cele 19 divizii romane ce au luptat efectiv dela Bucuresti şi Carpaţi până în câmpiile Ungariei şi în munţii Cehoslovaciei, 150.000.-morţi şi răniţi, 360 miliarde lei cheltuiţi in sprijinul războiului comun, valoarea strategică a răsturnării frontului german, indreptăţeau Romania să primească un xx tratament mai bun, precum şi dreptul de a negocia tratatul de ./.

00132 0346

122 165

00167

re stabileste Statutul său internaţional.-

P.S.D.I.nu poate inlătura sentimentul său că dacă dreptatea cauzei romaneşti ar fi fost apărată de adevăraţii exponenţi ai poporului român şi nu de un guvern nereprezentativ, tratatul de Pace ar fi recunoscut legitimitatea drepturilor Romaniei,- O gravă răspundere faţă de poporul român apasă asupra actualului guvern care a refuzat partidelor de opoziţie-ce reprezintă imensa majoritate a maselor populare -dreptul de a apăra Romania la conferinţa Păcii.-

172

P.S.D.I. declră totuşi că va onora cuvântul dat în numele Romaniei, - Nădăjduim că marileputeri vor ratifica cât mai curand tratatul de pace,P.S.D.I.credincios principiilor sale de colaborare internaţională şi aplicand programul său de integrare a Romaniei în organizaţiile de cooperare internaţională, se adresează guvernelor Naţiunilor Unite,semnatare ale tratatului de pace, rugându=le să sprijine admiterea Romaniei în O.N.U.- Romania stat iubitor de pace,partener activ al Naţiunilor Unite în războiul contra Germaniei, mai are de indeplinit în mod leal obligaţia sa internaţională şi constituţională -de a reda cetăţenilor săi libertăţile fundamentale şi de a nu-lipsi poporul de drepturile sale democratice,pentru a-şi putea lua locul ce i se cuvine în randul membrilor O.N.U.-

4.- Tratatul de pace,care,în preambulul său,se declară insufleţit de principiile de justiţie,cuprinde totuşi clauze nedrepte pentru poporul român,-Nerecunoscand participarea Romaniei la războiul contra Germaniei şi a Ungariei,dela data reală dela 24 August 1944,deşi Convenţia de Armistiţiu o recunostea; nerecunoscand Romaniei dreptul de participare şi nici chiar dreptul de x accesiune la tratatul de pace cu Germania şi Ungaria,deşi tratatul recunoaste starea de războiu intre Romania şi aceste două ţări prevăzand că voinţa unilaterală a uneia dintre Naţiunile Unite,repune în vigoare convenţiile bilaterale,deşi dreptul international cere acordul statelor suverane.

Tratatul de pace creiază astfel o injustiţie P.S.D.I. se va strădui să restabilească adevărul istoric al rolului Romaniei în ultimul războiu şi să reintregească suveranitatea ei stirbită.- In ceiace priveste clauzele economice ale tratatului P.S.D.I.recunoaste justeţea principiului reparaţiei, a restabilirei de drepturi şi a restituirii bunurilor ridicate prin forţă şi constrangere de pe teritoriul Naţiunilor Unite.- Acest principiu nu trebue insă să ducă la distrugerea economică a unei ţări.- Obligand Romania să renunţe la reparatiunile ce i se cuvin pentru daunele pricinuite în războiu de Germania şi Ungaria, de a renunţa la creanţele faţă de Germania intreanii 1939 şi 1945m de a nu compensa debitul Romaniei către Germania cu cel al Germaniei către Romania;

stabilind responsabilitatea Romaniei nu numai din cauza şi pe perioada războiului dus impotriva Naţiunilor Unite,dar şi în timpul neutralităţii şi chiar după 23 Aug. 1944.-

nededucand din contul reparaţiilor materialele şi mărfurile preluate intre 23 August şi 12 Septembrie 1944,deşi Romania era în fapt,cobeligerantă;

obligand Romania a livra mărfuri în contul reparaţiilor la preţurile mondiale din 1938, în locul preţurilor din momentul livrărilor;

necalculand în contul reparaţiilor prestaţiunile importante făcute de Romania,peste cele decurgand din convenţia de Armistiţiu.-

./.

CNSAS

00133 00168 166 123

impunându-i a despăgubi Naţiunile Unite pentru pagube ce derivă din acte de războiu sau altele provocate de acţiunile armatelor germane, în cursul războiului dus de Romania in comun cu Naţiunile Unite;

insfârsit, obligând-o" să renunţe la toate reclamaţiunile de orice fel, rezultând direct din războiu sau din măsuri luate în urma unei stări de război în Europa după 1 Septembrie 1939, indiferent dacă puterea aliată sau asociată a fost sau nu în războiu cu Romania în acel timp".

173

grevează economia românească atât de mult, încât executarea totală a acestor clauze ar insemna sleirea economică a ţării Romanesti.-

Eu credeam că Naţiunile Unite care au inaţeles să vină în ajutorul Romaniei prin limitarea cifrei reparaţiilor la 300 milioane dolari, vor putea rămâne nepăsătoare în faţa perspectivei distrugerei pentru totdeauna a fiinţei noastre economice .- P.S.D.I. socoteşte că revizuirea clauzelor economice ale tratattului de pace se impune nu numai ca un act de dreptate pentru Poporul Român, dar şi ca o primă realizare necsară a unui program de insănătoşire a Europei istovite de ultimul războiu.-

P.S.D.I. ţine totuşi, să recunoască că tratatul în afară de clauzele nedrepte ca cele semnalate mai sus -cuprinde principii şi norme ,precum şi angajamente din partea Naţiunilor Unite, menite să sprijine opera de redresare a Romaniei.- P.S.D.I. ia act cu satisfactie că tratatul consacră Romaniei principiul libertăţii navigaţiei pe Dunăre şi clauza Naţiunei celei mai favorizate, chezăşii ale integrării Romaniei în economia mondială, liberă de orice servituţii.- Retragerea forţelor aliate care au luptat atât de brav impreună cu armata română şi repatrierea prizonierilor români, vor insemna un spor de muncă şi de resurse .-

P.S.D.I, constată cu satisfacţie, că tratatul se inspiră din noüile concepţii de drept internaţional prin care eventualele neinţelegeri în legătură cu executarea tratatului de pace, sunt supuse concilia ţiunei şi arbitrajului, in locul anacronicei concepţii de a garanta executarea unui tratat de pace prin dreptul de ocupaţie al Statelor invingătoare.- Tratatul de pace cu Romania nu prevede intr adevăr decât cauţiunea bunurilor Românilor aflate pe teritoriile Naţiunilor Unite, iar în caz de diferend , procedura pacifică a unor organe internaţionale.-

Prin insarcinarea acordată secretarului general al O.N.U.- de a desemna pe cel de al treilea membru în comisiunea de conciliaţiune, sau pe un arbitru în caz de diferend, prin inscrierea principiului respectului persoanei umane fără deosebire de rasă, de sex, de limbă sau religie, prin consacrarea responsabilităţii internationale a Romaniei, în respectarea libertăţilor fundamentale şi în garantarea unui regim democratic; prin introducerea metodei de reglementare judiciară a conflictelor inter-statale, prin organe internaţionale, cu interdicţia folosinţei forţei pentru rezolvirea lor;, prin aplicarea principiului nerecunoasterei actelor internaţionale create prin forţă; prin consacrarea principiului libertăţii de navigaţie pe fluviile internaţionale, insfârsit, prin stabilirea, ca scop al tratatului a admiterii Romaniei in O.N.U.-

tratatul de pace semnat la 10 Februarie 1947 se integrează in ordinea juridică internaţională garantată de Charta Naţiunilor-

./

00134

167 0348 124

00169

te, in care dreptul forţei este inlocuit prin regula de drept.-

6.- P.S.D.I.-ţinând seama, de spiritul şi economia tratatului de pace, ţine să declare următoarele :

174

P.S.D.I.îşi ia angajamentul de a respecta tratatul de pace şi de a onora obligaţiile de decurg din el.-

P.S.D.I.este totuşi hotărât a urmări -pe toate căile diplomatice ce-i stau la îndemână -să obţină revizuirea clauzelor injuste care ştirbesc suveranitatea şi onoarea Romaniei, şi a celor ce apasă copleşitor economia ţării.-

P.S.D.I.işi ia angajamentul, atât faţă de poporul roman, cât şi faţă de Naţiunile Unite, a veghea îndeosebi la executarea leală a clauzelor politice prevăzute de tratat.-

Ca partid de guvernământ, credincios doctrinei socialiste şi democrate, P.S.D.I va" asigura tuturor persoanelor fără deosebire de rasă, de sex, de limbă sau de religie, folosinţa integrală a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale" Ca partid de opoziţie, P.S.D.I.va sta de veghe ca nici un guvern în această ţară să nu calce "libertatea de exprimare, libertatea de opinie politică şi de întrunire publică" sau printr'un alt mijloc, să "lipsească poporul de drepturile sale democratice".

Aceste principii au devenit angajamente internaţionale solemne ce implică responsabilitatea intregului popor roman,.- Ele sunt norme comune tratatului de pace, constituţiei ţării şi social-democraţiei.-

P.S.D.I.din Romania va lupta pentru indeplinirea lor.

PARTIDUL SOCIAL=DEMOCRAT INDEPENDENT DIN ROMANIA.

Preşedinte: Const. Titel Petrescu

1947
1894
53

1947
1884
63

C.N.S.A.S.

00135 0351 125

600

D.G.P. 00170
14 Martie 1947

175 168

LA LEGATIA TURCA A FOST PRIMIT UN MEMORIU ALCATUIT DE TITEL PETRESCU CU PRIVIRE LA INCHEEREA TRATATULUI DE PACE

= =

Legaţia Turcă este în posesia unui memoriu pe care i l-a înaintat TITEL PETRESCU în care şeful dezidenţei social democrate îşi manifestă anumite rezerve privitor la încheerea tratatului de pace, pe motiv că este vorba de un act unilateral care a fost impus fără a se respecta principiile Chartei Atlanticului.-

TITEL PETRESCU afirmă că cedările teritoriale prevăzute în tratate, nu s'au făcut cu asentimentul populaţiei care locueşte provinciile respective, astfel că poate fi pusă oricând problema unei rediscutări .-

Memoriul este alcătuit în limba română şi în limba franceză, cuprinzând patru pagini.-

Intr'o discuţie la care a participat SEFKATY, ATAF KOR şi MENEMENCIOGLU, s'a pus problema incidentelor din Bulgaria cari au determinat o oarecare încordare în lumea diplomatică.-

S'a făcut legătura între diferite fricţiuni cari s'au ivit atât în Jugoslavia, Ungaria, România şi Polonia.-

Deasemeni au fost comentate ultimile arestări făcute printre naţional ţărăniştii din România.-

SEFKATY evidenţia două ipoteze prin care căuta să explice atitudinea Sovietelor în legătură cu diferitele incidente.-

./.

C.N.S.A.S.

600

~~00136~~

~~176~~ 126 ~~035~~00171 169

Conform unei prime păreri, Sovietele ar căuta să demonstreze în faţa Conferinţei dela Moscova, că în fostele ţări satelite mai există cuiburi de fascişti, astfel încât retragerea armatei roşii nu este momentan posibilă.-

Cea de a doua opiniune, afirmă că Sovietele determină diferitele ţări cari se află sub directa lor influenţă să sondeze prin diferite gesturi puterile apusene pentru a vedea cum acestea reacţionează.-

Astfel, aceste ţări din Balcani, nu ar constitui decât niŝte simple baloane de încercare pe cari le foloseşte Rusia pentru a sonda reacţiunea celorlalte mari puteri.-

Incidentele din Bulgaria, ar trebui privite potrivit acestei opiniuni, în mod absolut identic cum a fost interpretat gestul autorităţilor jugoslave cari au deschis acum câteva luni focul împotriva unui avion american.-

Sursă: serioasă

O.2.-

C.N.S.A.S.

00137 ~~0303~~

D.G.P.
14 Martie 1947.

~~170~~
00172

~~147~~ 127

TITEL PETRESCU A PRIMIT O NOUA CORESPONDENTA DIN PARTEA LUI LEON BLUM PRIN INTERMEDIUL LEGATIEI F R A N C E Z E.

= =

Prin JEAN PAUL BONCOUR Ministrul Franţei la Bucuresti, TITEL PETRESCU a primit o corespondenţă din Paris transmisă de LEON BLUM.-

Răspunzând fruntaşului socialist francez TITEL PETRESCU a intocmit un memoriu adresat partidului socialist din acea ţară, şi câteva scrisori personale pentru LEON BLUM, Vincent Auriol Preşedintele Republicei Franceze şi RAMADIER Preşedinte Consiliului de Ministri.-

Un exemplar al acestui memoriu a fost reţinut de J.P.BONCOUR.-

Memoriul conţine o examinare a politicei româneşti şi în acelaş timp se arată poziţia partidului său în cadrul actualei conjucturi.-

sursa serioasă
Copac.

C.N.S.A.S.

00108 0372 171

D.G.P.
18 Martie 1947

600

C0173
128

TITEL PETRESCU A ADRESAT PROTESTE TUTUROR PARTIDELOR SOCIALISTE DIN LUME

= =

NICULESCU MALU, președintele organizației P.S.D.I. de Prahova și fost secretar general al Ministerului Educației Naționale, a relatat informatorului nostru că partidul din care face parte pe lângă că s'a raliat la protestul făcut de partidele istorice către cei patru miniștrii de externe dela Moscova, dar a plus a făcut numeroase demersuri către toate partidele socialiste din lume în care protestează contra unei pretinse prigoane și știrbiri a libertăților cetățenești în România.-

In plus, s'ar arăta în aceste proteste, că adevărata mișcare socialistă din România care este condusă de TITEL PETRESCU, este considerată de actualul guvern ca "în afară de lege".-

Sursă: serioasă

Bucur 1

C.N.S.A.S.

00169
00174 0387
D.G.P.
20 Martie 1947

600

172

129

TITEL PETRESCU PRETINDE CA NU VA AJUNGE IN NICI UN CAZ LA VRE O IMPACARE CU PARTIDUL SOCIALIST

In ziua de 16 Martie a.c., a avut loc o şedinţă a comitetului central al P.S.D.I., cu care ocazie TITEL PETRESCU a luat cuvântul, făcând câteva declaraţii în legătură cu vre o eventuală împăcare a sa cu fruntaşii socialişti din guvern.-

TITEL PETRESCU a arătat că el nu va mai consimţi niciodată să dea mâna cu actualii conducători ai partidului socialist, chiar dacă printr'o împrejurare internaţională ar fi obligat să accepte împăcarea.-

Va primi în schimb colaborarea celor mici, altfel se va retrage dela şefia partidului.-

ADRIAN DUMITRIU, secretarul general al partidului, a dat instrucţiuni şefilor de organizaţii prin care le arată că partidul trebue să se menţină pe o linie ideologică fără nici un echivoc în ceeace priveşte chestiunea anti-semită şi să nu se lase amăgiţi de succese de moment cum fac liberalii şi naţional ţărăniştii cari agită chestiunea anti-semită.-

Aci, secretarul general al P.S.D.I. a făcut o critică a lui MANIU, arătând că acesta speculează în momentul de faţă în unele privinţe chestiuni de instinct naţional, însă în acest fel îndreaptă partidul pe un drum greşit care mâine i-ar putea fi reproşat.-

In ceeace priveşte svonurile cari s'au răspândit într'un timp despre o eventuală împăcare între TITEL PETRESCU şi social democraţii din guvern, şeful P.S-D.I. a căutat să desmintă în mod categoric acest lucru, redactând un comunicat pe care l-a dat spre publicare şi presei străine.-

./.

C.N.S.A.S.

00140 00175 0388 130 173

Textul acestei comunicări, este următorul:

"Intrebat dl.CONSTANTIN TITEL PETRESCU, preşedintele P.S.D.I. dacă este adevărată aserţiunea colportată în Capitală cu privire la împăcarea eventuală cu ramura social democrată din guvern, dsa. a declarat:

Nu au fost niciodată asemenea tratative, nu sunt nici azi şi nu vor fi nici în viitor tratative de împăcare cu comunizanţii din guvern.-

In afară de deosebirile de concepţii şi de metode tactice care ne despart fundamental, sunt şi imposibilităţi morale cari se opun unei împăcări.-

Partidul Social Democrat Independent va reprimi în sânul său pe toţi cei mici, muncitori şi salariaţi publici, care de teama represaliilor au dat o adeziune formală ramurei social democrate comunizante.-

Cu cei din fruntea mişcării comunizante, trădători ai cauzei social democrate şi în plus, în majoritate fripturişi şi oameni venali, niciodată nu ne vom împăca."

Sursă: serioasă

Copac şi Cores.-

C.N.S.A.S.

600

00176

D.G.P.

1 Aprilie 1947 174 181

131

N O T A
= = = = =

TITEL PETRESCU a fost vizitat în ziua de 3o Martie a.c. de o persoană cu numele de NOVA ? dela Timişoara.-

După amiază, în aceeaşi zi, NOVA a fost invitat la un oarecare BURLAN unde era vorba să fie prezent şi o altă persoană anume RASCANU,- cu care trebuia să stea de vorbă NOVA.-

Sursă: serioasă

X.-

C.N.S.A.S.

132 00142

17 Aprilie 1947.

Corpul Detectivilor Nr. 489. din 17 APR. 1947

N o t ă
========

TITEL PETRESCU duce in ultimul timp printre fruntaşii muncitorimei, o acţiune de "regrupare a forţelor social-democrate din Romania".-

In acest scop el a vizitat pe Ilie CATARAU pe care l'a rugat să ia sub auspiciile sale această acţiune.- Tot pentru aceasta TITEL PETRESCU a mijlocit o intrevedere CĂTARAU MANIU.- In această intrevedere in loc să se ajungă la o inţelegere s'a ajuns la o desbinare mai profundă, intrucât IULIU MANIU, l'a acuzat pe CATARAU in chestiunea acţiunei duse de acesta în Sfatul-Tarii pentru independenţa Basarabiei, iar CATARAU l'a invinuit pe MANIU de conlucrare cu boerii şi ciocii liberali precum şi de acţiunea intreprinsă impotriva lui de ziarul "Dreptatea".-

Eşuand tentativa pe lângă Ilie Cătărău, Titel Petrescu, a căutat să-şi-l atragă pentru scopurile sale pe ION FLUERAS, insă s'a izbit de un categoric refuz din partea acestuia. -

./.

C.N.S.A.S.

In acest fel, acţianea lui TITEL PETRESCU a eşuat lamentabil, cu toată binecuvantarea primită din partea lui I. Mani.-

sursa serioasă

G.Z.

C.N.S.A.S.

Onor.
Secretariatului General
al
Partidului laburist. Londra.

Denis Healy 133

Labour Party

159 176

On behalf of

In numele Partidului Social-Democrat Independent ne permitem să reînoim protestul nostru contra actelor de arbitrar, violențe și ilegalități care continuă în țara noastră contra membrilor noștri de partid din partea guvernului cu direcție comunistă și cu colaborarea fracțiunei social-democrate comunizante.

Vechi membri de partid, unii din ei bătrâni - ca de pildă Gheorghe Cristescu fost secretar general al Uniunei sindicatelor muncitorești și fost secretar general al partidului social-democrat, în vârstă azi de aproape 70 ani și militant în mișcare de 50 de ani - sunt deținuți într'un lagăr- închisoare, fără judecată și fără să li se impute altceva decât opinia lor "delictul de opinie" anti-guvernamental.

S'au amenajat 5 lagăre de concentrare pentru alte multe arestări ce se proiectează contra tuturor militanților din opoziție și în special din partidul nostru, independent.

Fiindcă am avut curajul să păstrăm clasei muncitoare române un organism politic autonom, rămas pe linia de gândire liberă democrată și socialistă (ne-infeodat ideologiei și tacticei comunsite), suntem persecutați, scoși în afară din lege, fără posibilitatea de a avea sedii (imediat rechizitionate, ca în timp de război), fără autorizație de a scoate ziar, cu interdicția dată tipografiilor de a tipări manifeste, broșuri etc. ale partidului social-democrat independent.

Pacea a fost semnată, Tratatul de pace a fost depus spre ratificare, (Anglia l'a și ratificat), dar nici o libertate constituțională nu a fost restabilită în România.

La foamete și mizeria fizică, se adaogă suferința morală a lipsei

00144 00139 177 134

totale de libertate, a violențelor și ilegalităților care continuă cu o și mai mare ~~[illegible]~~ *reprimă*.

Poporul muncitor e desnădăjduit. Singura speranță o punea în ~~[illegible]~~ marile democrații. Și azi se simte singur și abandonat.

Facem un suprem apel la partidul laburist pe temeiul solidarității socialiste și umane ce ne leagă de poporul muncitor englez *și cerem ajutorul vostru*

—

134

Profităm de această ocazie pentru a ne manifesta regretul nostru că camaradul Morgan ~~[illegible]~~ Philips nu a venit în București.

Era foarte așteptat pentru a face o anchetă cu privire la ~~[illegible]~~ situația ~~[illegible]~~ noastră, spre a se convinge că singurul partid social-democrat autonom, care merită să fie recunoscut de Biuroul ~~[illegible]~~ Internaționalei Socialiste este partidul nostru care are și simpatia masselor muncitoare. (Fracțiunea dizidentă din guvern este totalmente detestată de ~~[illegible]~~ massele populare). Noi nu am putut obține pașaport pentru a putea da informațiile necesare *partidelor socialiste din occident* și nici nu vom putea participa la Conferința *social-democrată* ce va avea loc la Zürich în Iunie. In schimb, fracțiunea dependentă de partidul comunist va putea participa. Va fi chiar trimesă acolo cu anumit mandat special.

~~[illegible]~~ Situația este similară cu cea din Italia (Partidul condus de Giuseppe Saragat), cu cea din Germania (Dr. Schumacher), Bulgaria (Dr. Luleeff) etc.

Sperăm că recunoașterea să se facă asupra acestor partide că fiind singurele autonome, independente și rămase credincioase ideologiei tradiționale democrate și socialiste.

Primiți

Noi am fost obligați să amânăm Congresul fixat pentru ziua de 10 Mar. din cauză că nu aveam libertatea necesară

00145
00180

D.G.P.
28 Aprilie 1947

183

135

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT SUEDEZ A ADRESAT O SCRISOARE IN LIMBA ENGLEZA LUI TITEL PETRESCU

= =

Conducerea partidului social democrat suedez a trimis recent o scrisoare din Stockholm, semnată de KAY BJÖRK, secretarul secţiunei internaţionale a acestui partid, adresată lui TITEL PETRESCU

Cuprinsul scrisorii îl constitue un istoric al partidului social democrat suedez şi după cum reese din explicaţiile date înainte de a intra în subiectul propriu zis al scrisorii, iniţiativa de a se menţine astfel de legături cu partidele social democrate din alte ţări, aparţine partidului socialist olandez care decurând a expediat un chestionar cu propuneri de acest fel socialiştilor suedezi.-

Secretarul secţiunei internaţionale al social democraţilor suedezi, cere ca să i se comunice orice fel de informaţiuni privind activitatea social democraţilor din România.-

Tot din cuprinsul acestei scrisori, se constată şi faptul că TITEL PETRESCU este considerat drept preşedinte al partidului social democrat român, probabil dintr'o lipsă de informaţiuni privind ruptura produsă în Martie 1946.- Anexăm în copie textul.

Sursă: serioasă

N.A.-

Copie

00146

001819

134

126

Partidul social democrat suedez a luat ființă în anul 1889 în luna Aprilie, având la început un număr de 3.194 de membrii.-

După primii ani grei, numărul membrilor a crescut mereu, atingând în 1907 cifra de 133.388.-

Ca o urmare a grevei generale din 1909 care s'a dovedit a fi o înfrângere parțială pentru mișcarea muncitorească, numărul membrilor de partid a scăzut la 55.248, dar mai ales în timpul primului războiu mondial, numărul membrilor a început să crească din nou, atingând în 1919 cifra de 151.364.-

După anii de depresiune economică din 1921-1922 la care au fost marcate o ușoară slăbire a numărului de membrii, s'a înregistrat o creștere foarte regulată în anii ce au urmat.-

Pentru sfârșitul anului 1945, cifra era de 563.981.-

Desvoltarea influenței politice a partidului social democrat suedez, a fost deasemenea regulată.-

In 1897 HJALMAR VRANTING, a devenit primul deputat social democrat, iar în 1903 numărul deputaților social democrați, au crescut cu încă 3.-

In 1911 au avut loc alegeri pentru reforma legii electorale și rezultatul a fost, o creștere a membrilor social democrați în Camera Deputaților, dela 35 la 63 și în Senat dela 2 la 12.-

In 1917 a avut loc o sciziune în partid și ca urmare, un număr de membrii au părăsit grupul de partid din Camera Deputaților, care a scăzut în acest fel dela 87 la 71.-

./.

C.N.S.A.S.

Aceste pierderi au fost însă recuperate în mod practic la alegerile din toamna acestui an.

In 1919, partidul deveni cel mai puternic în parlament, având un număr de 135 membrii în ambele adunări.- ~~137~~ 137

Incă din 1917, social democraţii au intrat într'un guvern de coaliţie cu liberalii, care guvern realizase egalitatea generală şi completă pentru bărbaţi şi femei, ziua de lucru de 8 ore şi alte reforme importante.-

In 192o, social democraţii deşi constituind o minoritate, preluară singuri guvernul şi în perioada dela 192o-193o, partidul a fost la putere de mai multe ori pentru câte o perioadă scurtă.-

In 1932, partidul câştigă 1o4 din cele 23o locuri ale Camerei Deputaţilor şi scurt timp după aceea, partidul reveni la putere cooperând cu partidul agrarian în politica ţărănească şi guvernul deveni stabil până în 1936, când a fost răsturnat printr'o coaliţie a majorităţii burgheze, ca rezultat al disensiunilor privitoare la mărirea pensiilor de bătrâneţe.-

La alegerile cari au avut loc după câteva luni după aceea, partidul câştigă 112 mandate din 23o şi relua guvernarea în coaliţie cu partidul agrarian.-

In luna Decembrie 1939 sub impresia primului războiu dintre Finlanda şi Rusia, care tocmai izbucnise, toate partidele cu excepţia comuniştilor, intrară într'un guvern de coaliţie.-

La alegerile din 194o, social democraţii realizară o victorie covârşitoare cucerind 134 locuri din 23o.-

Aceasta se datora în primul rând poziţiei ferme luate de conducătorul social democrat PER ALBIN HANSSON împotriva agitaţiei pentru intervenţia suedeză în războiul dintre Finlanda şi Rusia.-

In 1944, această majoritate absolută social democrată, a scăzut la 115, social democraţii având încă în Senat, o majoritate de 86 din 15o locuri.

In 1945, câteva luni după sfârşitul războiului, guvernul de coaliţie a fost înlocuit printr'un guvern pur social democrat, care este şi în prezent la putere.-

C.N.S.A.S.

189 138 00183 00148 181

La alegerile din 1946, pentru consiliile comunale, orăşeneşti şi judeţene, care aleg în mod indirect Senatul, partidul social democrat a înregistrat o uşoară scădere comparativ cu alegerile din 1944.-

In perioada dintre 1920-1930, diversele guverne minoritare social democrate, nu au putut realiza reforme sociale importante, dar după ce partidul a luat puterea în 1932, a început o eră de reforme sociale care nu a fost întreruptă până la războiu.-

In primul rând, guvernul şi-a câştigat popularitatea prin politica sa de lucrări publice care atrase după sine o scădere a şomajului, mai rapidă ca în alte ţări.-

Pensiile de bătrâneţe şi alte feluri de pensii, au fost mărite, concediile de 12 zile pentru toate categoriile de muncitori au fost realizate, iar familiile cu mulţi copii au fost sprijinite în diverse moduri şi în special prin asigurarea locuinţei.

In timpul războiului, s'a făcut o pauză în ceeace priveşte reformele sociale, dar încurând se va trece la o ameliorare a pensiilor de bătrâneţe, a asigurărilor sociale, a ajutoarelor pentru familiile cu copii şi a altor reforme.-

Sfârşitul perioadei dintre 1930-1940, a fost marcat de un progres general economic în Suedia şi acum după războiu, munca este asigurată mai mult decât suficient.-

In ceeace priveşte raţionalizările, nu s'au întreprins mari acţiuni, dar numărul întreprinderilor de stat în diversele sectoare, au crescut în mod regulat, iar controlul statului va fi extins la mai multe industrii.-

Social democraţii au încercat să înlocuiască impozitele indirecte cu impozitele directe, pe când posibil şi scara impozitelor a devenit mai progresivă.-

In prezent, ministrul Finanţelor, social democratul ERNEST WIGFORS a făcut o propunere pentru o reformă fiscală care a fost atacată cu multă amărăsiune de presa burgheză, deoarece scade impozitele

./.

C.N.S.A.S.

137. 00184/149 192

marei majorităţi a populaţiei şi încarcă cu sarcini grele pe cei foarte bogaţi.-

In tot timpul în care social democraţii au avut o mare influenţă politică şcoala obligatorie a fost extinsă la 7 ani şi în viitor va fi extinsă la 8 sau 9 ani.-

După războiu, universităţile şi academiile au primit subvenţii mult mai mari datorită ministrului Educaţiei Culturale, social democratul TAGE ERLANDER care deveni primul ministru şi conducător al partidului după moartea lui PERL ALBIN HANSON survenită în Octombrie 1946.-

Copii săraci au primit sprijin economic pentru o educaţie superioară, iar în viitor această educaţie va fi pe deplin democratizată.-

Exceptând social democraţii cari au obţinut 44,5% din voturile exprimate la alegerile din 1946, mai sunt reprezentaţi în Parlament comuniştii cu 11,2%, liberalii cu 15,7%, agrarienii cu 13,6% şi conservatorii cu 14,9%.-

Parlamentul suedez (Riksdag) are două Camere prima aleasă în mod indirect de către consiliile orăşeneşti şi judeţene cu 15o membrii, iar a doua aleasă în mod direct la fiecare patru ani pe bază de scrutin proporţional cu 23o membrii .-

In prima adunare numită Senat, social democraţii au 86 locuri, conservatorii 26 locuri, agrarienii 14 locuri, liberalii 21 locuri şi comuniştii 3.-

In cea de a doua (Camera Deputaţilor), social democraţii au 115,locuri, conservatorii 39 locuri, agrarienii 35 locuri, liberalii 26 locuri şi comuniştii 15 locuri.-

După cum am spus mai înainte, partidul agrarian a colaborat cu social democraţii înaintea războiului, dar în prezent, s'a alăturat opoziţiei.-

Ca şi în alte ţări, influenţa comunistă a crescut în Suedia către sfârşitul războiului, dar pare că progresul lor a încetinit în prezent.-

Uniunile sindicale în genere dominate de social democraţi şi Confederaţia Generală a Muncii cu mai mult de un milion membrii, are o direcţie pur

./.

00185 ~~190~~ ~~183~~ ~~150~~ 140

social democrată, iar multe organizațiuni locale ale sindicatelor sunt afiliate partidului social democrat.-

In 1945 comuniștii au obținut o majoritate temporară la muncitorii mecanici a căror uniune numără cam 100.000 membrii și au declanșat o grevă de 6 luni care a avut drept rezultat un contract nu mai bun decât acela pe care l-ar fi realizat muncitorii fără grevă.-

In prezent, influența comunistă în sânul acestui grup de muncitori, este în scădere.-

Religia nu joacă un rol important în politica suedeză. Biserica de stat este protestantă luterană, dar există mulți dizidenți. In general, Suedia este puțin interesată în problemele religioase.- Partidul conservator apără biserica de stat și principiile sale religioase, dar acest lucru nu joacă un rol important în propaganda partidului.-

O mare parte din dizidenți alcătuesc șira spinării a partidului liberal și acest partid, are un număr de ziare care sunt mărturisit dizidente.-

Social democrații sunt pentru complecta libertate religioasă și separarea bisericii de stat.-

Marea majoritate a partidului nu este religioasă, dar există o organizație specială creștină social democrată, care numără câteva mii de membrii. In primii ani ai mișcării muncitorești în Suedia, au existat multe conflicte între biserică și socialiști. Mai târziu, tensiunea a scăzut, dar în timpul ultimilor ani au existat polemici între presa socialistă și reprezentanți ai bisericei privind mai ales atitudinea bisericii față de nazism înainte și în timpul războiului.-

La sfârșitul anului 1944, populația Suediei număra 6.597.348 suflete dintre care 3.279.723 bărbați și 3.317.625 femei.-

Dintre locuitori, 2.032.839 contau ca populație agricolă și 2.713.409 ca orășeni, 2.276.562 erau ocupați în industrii și diferite meserii, 688.909 în comerț și 469.076 la comunicații.-

După cum s'a arătat mai înainte, nu există șomaj în Suedia, și mai curând o lipsă de brațe de muncă în toate ramurile importante.-

Mișcarea cooperatistă din Suedia, numără un total de 829.352 membrii.- ./.

C.N.S.A.S.

147 00151 184 00186 191

Dela 1938, numărul membrilor a crescut cu 200.000.-

Comerțul cu amănuntul al cooperativelor a atins cca.un miliard de coroane suedeze.-

Totatul capitalului consumatorilor locali, era de 209.000.000 coroane și capitalul Ligei Uniunilor Cooperatiste a atins 130.000.000 coroane.-

Mișcarea cooperatistă are o producție proprie în mai multe ramuri economice, cum ar fi: Margarina, uleiul vegetal, mori de făină, conserve de fructe, fabrici de încălțăminte, cauciucării, îmbrăcăminte, lămpi, papetărie, material de construcție, porțelanuri, mașini de spălat, mașini agricole, etc.-

Mișcarea cooperatistă este politicește neutră, dar majoritatea membrilor ei sunt social democrați.-

* * *

C.N.S.A.S.

00157 00152

D.G.P.

21 Februarie 1947

Corpul Detectivilor Nr. 909 din 4 MAI 1947

copie

N O T A

= = = = =

TITEL PETRESCU a avut o nouă convorbire cu BURTON BERRY care i-a afirmat că poate să trimită ajutoare României, dar nu are siguranţa că vor rămâne în ţară.

" Dacă am vrea să trimitem ajutoare în altă parte, am trimite direct" a spus el.- De aceea s'a luat hotărârea trimiterii de ajutoare cu avioanele direct la destinaţie, unde se vor împărţi celor în nevoe.-

BERRY a mai afirmat că până la 1 Iunie a.c. americanii sunt hotărâţi să evacueze toate trupele de ocupaţie, în afară de cele din Germania.- Au stabilit ca Sovieticii să păstreze 200.000 oameni în Germania, iar francezii să-şi retragă toate trupele.-

Au făcut aceasta-a afirmat BERRY, pentruca Sovieticii să nu mai aibe pretext ca la 10 Martie, la conferinţa dela Moscova să ridice argumente pentru păstrarea trupelor.-

Hotărârea americană de a se retrage toate trupele este fermă -a spus BERRY- adaugând că guvernul Statelor Unite este decis să recunoască guvernele din toate ţările, în forma lor actuală, urmând ca problema unor guverne reprezentative să fie pusă odată cu intrarea foştilor sateliţi ai Germaniei în O.N.U.-

= = =

Sursă: serioasă

Copac

00188 00153

143 176

600

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Corpul Detectivilor.

STRICT SECRET

Nr. 1068 C.II. 103
18 Maiu 1947.

Către
DIRECTIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA.

La adresa dv. Nr.2892 S din 7 Maiu a.c. avem onoare a vă comunica următoarele:

Investigaţiile făcute precum şi informaţiunile obţinute dela informatorii noştri, arată că între TITEL PETRESCU şi TATARASCU sau intermediarii acestora nu au avut loc nici un fel de tratative pentru p eventuală colaborare în viitor, avându=se în vedere caracterul lui TITEL PETRESCU, om ambipios care poartă o reală duşmănie lui TATARASCU.-

In schimb TITEL PETRESCU a avut un schimb de scrisori cordiale cu BEVIN şi MORRISON, lordul cancelar laburist.-

Aceste scrisori sunt in posesia dnei Titel Petrescu care cunoaste limba engleză.-

18 MAI. 1947
Exp. Gh. Gita

SEFUL CORPULUI DETECTIVILOR
Inspector General,
SS. Makarenco Nicolae

C.N.S.A.S.

104 00154

00189 187

144

Din sursa Copac se desminte ştirea că ar fi avut loc tratative între T.P. sau intermediarii lui şi TATARESCU,-ptr. o eventuală colaborare,în viitor.-

Ţinându-se seama caracterul lui T.P. care este o fire f.ambiţioasă şi poartă o duşmănie contra lui Tătărescu, chiar dacă ar fi contra intereselor lui.- T.P. a avut însă un schimb de scrisori cordiale cu BEVIN şi cu MORISON lord cancelar laburist cu care este bun prieten.şi cu care are relaţii intime.

Deasemeni cu un subsecr tar de stat englez anume IALI (?). Scrisorile sunt în posesia dnei.T.P. care ştie englezeşte.-

Ea a învăţat l.engl.începând de acum doi ani.

X.X.

C.N.S.A.S.

ROMÂNIA

00135

00190

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA

- Serv.II/Bir.3 -

Nr.2892-S 7 MAI 1947 - CONFIDENTIAL -

N O T A

CORPULUI DETECTIVILOR

- - -

Corpul Detectivilor Nr. 1068 din 7 MAI 1947

Vi se trimite alăturat,spre ştiinţă şi măsuri,o notă informativă cu privire la acţiunea politică a D-lui C.Titel Petrescu, rugându-vă să binevoiţi a comunica rezultatul şi acestei Direcţiuni.

Cd. Nr. 204 — Impr. „Văcăreşti"

C.N.S.A.S.

00156

~~00191~~ 179

~~195~~ 146

NOTA INFORMATIVA

Informaţie sigură

Valoarea: neverificată

Sursă: Insp.Pol.Cluj

Intre D-l C.Titel Petrescu şi D-l Gheorghe Tătărăscu, ar avea loc în prezent,tratative serioase în legătură cu viitoarea desfăşurare a politicei interne. Aceste tratative ar viza găsirea unei platforme de colaborare între cele două grupări respective /PNL-Tătărăscu şi PSD-Independent/,în cadrul unei viitoare coaliţii guvernamentale care ar deveni probabil actuală, după ce evenimentele internaţionale politice şi nereuşita conferinţei dela Moscova,va împinge spre o nouă clarificare politică şi pe plan intern.

D-l C.Titel Petrescu ar fi primit,nu de mult,o scrisoare personală din partea D-lui Leon Blum,în care fruntaşul socialist francez ar fi scris că va participa la viitor congres general al PSD-Independent şi că în general partidul social francez socoteşte şi mai departe pe D-l C.Titel Petrescu ca adevăratul şef al mişcării Socialiste din România.

Pt.conf.

00192
00157

D.G.P.
14 M a i 1947
190
186
137

Evident

Corpul Detectivilor
Nr. 1222 15 MAI 1947

NOTA
= = = = =

TITEL PETRESCU este informat că americanii nu sunt decişi încă asupra atitudinei pe care ar trebui să o ia după eşecul conferinţei dela Moscova. Americanii vor să afle mai întâi dacă amânarea conferinţei este făcută cu scopul de a obţine noui avantagii sau are un alt substrat mai îndepărtat.-

Verificarea vor să o facă determinând în scurt timp ratificarea tuturor tratatelor de pace de către toate ţările, pentru a vedea dacă Ruşii sunt de bună credinţă şi vor aplica cinstit principiile stabilite.-

TITEL PETRESCU este îngrijorat de toate telefoanele primite din provincie cari relatează noui şi noui arestări printre partizani.- Personal, atât TITEL PETRESCU cât şi ADRIAN DIMITRIU nu mai au bani.-

Sursă: serioasă
Copac

C.N.S.A.S.

600

00158 ~~0595~~

D.G.P.
6 Mai 1947

~~00193~~ ~~191~~

~~197~~ 148

COPIA DEMERSULUI ADRESAT DE TITEL PETRESCU SECRETARIATULUI GENERAL AL PARTIDULUI LABURIST ENGLEZ

= =

Conducerea partidului social democrat independent, a adresat de curând o scrisoare secretariatului general al partidului laburist englez, căruia îi cere sprijinul împotriva unei pretinse persecuţii ce ar suferi-o fără nici o vină membrii acestui partid din partea guvernului român.-

La sfârşitul scrisorii se exprimă regretul că FILIP MORGAN nu a sosit până acum în Bucureşti, pentru a se documenta asupra situaţiei partidului socialist independent şi a se convinge că acest partid merită să fie recunoscut de biroul Internaţionalei socialiste.- Anexăm în copie textul acestei scrisori.-

Sursa: serioasă

Copac

C.N.S.A.S.

600

Copie 001591.

00194

192

108

149

Onor

Secretariatului General
al
Partidului Laburist

Londra

In numele partidului social democrat independant, ne permitem să reincim protestul nostru contra actelor de arbitrar, violenţe şi ilegalităţi care continuă în ţara noastră, contra membrilor noştrii de partid din partea guvernului cu direcţie comunistă şi cu colaborarea fracţiunei social democrate comunizante.-

Vechi membrii de partid, unii din ei bătrâni, ca de pildă GHEORGHE CRISTESCU, fost secretar general al Uniunei Sindicatelor Muncitoreşti şi fost secretar general al Partidului Social Democrat, in vârstă astăzi de aproape 70 ani şi militant în mişcare de 50 ani, sunt deţinuţi într'un lagăr, închisoare, fără judecată şi fără să li se impute altceva, decât opinia lor, "delictul de opinie" anti-guvernamental.-

S'au amenajat cinci lagăre de concentrare pentru alte multe arestări ce se proectează contra tuturor militanţilor din opoziţie şi în special din partidul nostru independent.-

Fiindcă am avut curajul să păstrăm clasei muncitoare române un organism politic autonom rămas pe linia de gândire liberă, democrată şi socialistă, (neînfeudat ideologiei şi tacticei comuniste), suntem persecutaţi, scoşi în afară de lege, fără posibilitatea de a avea sedii, fără autorizaţie de a scoate ziar, cu interdicţia dată tipografiilor

./.

C.N.S.A.S.

600 150 ~~00195~~ ~~00169~~ ~~199~~ 193

de a tipări manifeste, broşuri, etc. ale partidului social democrat independent.-

Pacea a fost semnată.- Tratatul de pace a fost depus spre ratificare.- Anglia la şi ratificat, dar nici o libertate constituţională nu a fost restabilită în România.-

La foamete şi mizeria fizică, se adaugă suferinţa morală a lipsei totale de libertate, a violenţelor şi ilegalităţilor care continuă cu o şi mai mare asprime.-

Poporul muncitor este desnădăjduit. Singura speranţă o punea în marile democraţii. Şi azi, se simte singur şi abandonat.

Facem un suprem apel la partidul laburist pe temeiul solidarităţii socialiste şi umane ce ne leagă de poporul muncitor englez, să vină în ajutorul nostru.-

Profităm de această ocazie pentru a ne manifesta regretul nostru că, camaradul MORGAN PHILIPS nu a venit în Bucureşti.-

Era foarte aşteptat pentru a face o anchetă cu privire la situaţia noastră, spre a se convinge că singurul partid social democrat autonom, care merită să fie recunoscut de biroul Internaţionalei socialiste este partidul nostru, care are şi simpatia maselor muncitoare.- (fracţiunea dizidentă din guvern este totalmente detestată de masele populare.-)

Noi nu am putut obţine paşaport pentru a putea da informaţiile necesare partidelor socialiste din Occident şi nici nu vom putea participa la conferinţa ce va avea loc la Zürich în Iunie.- In schimb, fracţiunea social democrată dependentă de partidul comunist, va putea participa.- Va fi chiar trimisă acolo cu un anumit mandat special.-

Situaţia este similară cu cea din Italia. (partidul condus de GIUSEPPE SARAGAT), cu cea din Germania (dr.SCHUMACHER), Bulgaria (dr.LULCEF), etc.-

Sperăm că recunoaşterea să se facă

./.

C.N.S.A.S.

600

00196 ~~00161~~

~~194~~

asupra acestor partide ca fiind singurele autonome, independente şi rămase credincioase ideologiei tradiţionale democrate şi socialiste.-

Noi am fost obligaţi să amânăm congresul fixat pentru ziua de lo Mai a.c., din cauză că nu avem libertatea necesară.-

~~200~~

----oOo----

151

C.N.S.A.S.

Corpul Detectivilor
Nr. 1873 din 9 JUN. 1947
00197 00102
195
152
201

600

TRADUCERE.
= = = = = = = = = = =

1.- Plicul: dlui Const.T.Petrescu,
Partidul Social-Democrat Roman
str.Brezoianu No.29 bloc C.
Bucuresti-Romania.
(cu mentiunea imprimate in limba suedeză)

2.- pagina 1.a- Organizaţia de partid social-democrată
Sveagágen 68, Stockholm

Dragi, tovarăşi,

Ca răspuns la un chestionar primit dela Partidul Muncitoresc olandez,am alcătuit alăturatal rezumat al Partidului Muncitoresc suedez,care credem că vă va interesa şi pe dv.-

Ne interesează să primim orice fel de material informativ,in engleza,franceza sau germana despre partidul dv.

Cu salut socialist
KAY BJÖRK
Secretarul International al Partidului
Social-democrat suedez.

3.- (urmează studiul menţionat)

Partidul suedez social-democrat,a fost format in 1889 Aprilie,având la inceput ca număr de membrii 3194.-După primii ani grei,numărul membrilor a crescut mereu,atingând 133388.- in 1907.- Ca o urmare a grevei generale din 1909,care s'a dovedit a fi o infrângere partială pentru miscarea muncitorească, numărul membrilor de partid,a scăzut la 55.248,dar mai ales în timpul primului război mondial, numărul membrilor a inceput să crescă din nou,atingând in 1919 151.364.-După anii de depresiune 1921 -1922 la care au fost marcate de o uşoară slăbire a numărului de membrii,s'a inregistrato crestere foarte regulată in anii ce au urmat.- Pentru sfârşitul anului 1945, cifra era de 563.981.-

Desvoltarea influenţei politice a partidului social-democrat suedez,a fost deasemenea regulată.- In 1897, HJALMAR BRANTING a devenit primul deputat social-democrat.- In 1903,ela fost intovărăşit de alţi trei.- In 1911, a avut loc alegeri in legătură cu reforma legii electorale şi rezultatul a fost o crestere a membrilor social-democraţi in camera

./.

deputaţilor dela 35-63 şi in Senat dela 2-12.-In 1917, a avut loc o sciziune in partid şi ca urmare un număr de membrii au părăsit grupul de partid din camera deputaţilor, care scăzu dela 87-71.-

Aceste pierderi au fost însă recuperate în mod practic la alegerile din toamna acestui an.- In 1919, partidul deveni cel mai puternic în parlament cu o 135 membrii in ambele adunări.- Deja in 1917, social-democraţii intraseră intr'un guvern de coaliţie cu liberalii, care guvern realizase egalitatea generală şi complectă pentru bărbaţi şi femei, ziua de lucru de 8 ore şi alte reformeimportante.-

In 1920, social-democraţii, deşi constituind minoritate, preluară guvernul singur şi în perioada dela 1920-1930, partidul a fost la putere de mai multe ori pentru câte o perioadă scurtă.-

In 1932, partidul câştigă o 1o4 din cele 230 de locuri ale camerei deputaţilor, şi scurt timp după aceia partidul reveni la putere cooperând cu partidul agrarian in politica ţărănească, şi guvernul deveni stabil până in 1936, când a fost răsturnat printr'o coaliţie a majorităţii burgheze ca rezultat al disensiunilor privitor la mărirea pensiilor de bătrâneţe.-

La alegerile cari au avut loc după câteva luni după aceia, partidul câştigă 112 mandate din 23o şi relua guvernul in coaliţie cu partidul agrarian.-

In Decembrie 1939, sub impresia primului războiu între Finlanda şi Rusia care tocmai izbucnise, toate partidele cu excepţia comunistilor intrară intr'un guvern de coaliţie.

La alegerile din 1940, social-democraţii realizară o victorie covârsitoare cucerind 134 de locuri din 23o.-

Aceasta se datora in primul rând poziţiei ferme luate de conducătorul social-democrat PER ALBIN HANSSON impotriva agitaţiei pentru interventie suedeză in războiul dintre Finlanda şi Rusia.-

In 1944, aceasta majoritate absolută social-democrată a scăzut la 115, social-democraţii având încă in Senat o majoritate de 86 din 15o locuri.- In 1945, câteva luni după sfârşitul războiului, guvernul de coaliţie a fost inlocuit printr'un guvern pur social-democrat, care este şi in prezent la putere.-

La alegerile din 1946, pentru consiliile comuna

./.

C.N.S.A.S.

orăşenesti şi jude,ene,care aleg in mod indirect Senatul,partidul social-democrat o inregistrat o uşoară scădere comparativ cu alegerile din 1944.-

In perioada dintre 1920-1930, diversele guverne minoritare social-democrate nu au putut realiza reforme sociale importante.,dar după ce partidul a luat putereain1932, a inceput o eră de reforme sociale care nu a fost intreruptă până la război.

In primul rând guvernul şi-a câştigat popularitatea prin politica sa de lucrări publice,care atrase după sine o scădere a somajului mai rapidă ca în alte ţări.- Pensiile de bătrâneţe şi alte feluri de pensii au fost mărite,concediile de 12 zile pentru toate categoriile de muncitori au fost realizate , familiile cu mulţi copii au fost sprijinite in diverse moduri şi în special prin asigurarea locuinţei.-

In timpul războiului s'a făcut pauză in ceiace priveste reformele sociale, dar în curând se va treee la o ameliorare a pensiilor de bătrâneţe, a asigurărilor sociale,a ajutoarelor către familiile cu copii şi a altor reforme.-~~xxxxx~~ Sfârşitul perioadei dintre 1930-1940,a fost marcat de un progres general economic în Suedia,şi acum după războiu este munca asigurată mai mult decat suficientă.- In ceiacee priveste naţionalizările nu s'au intreprins mari acţiuni,dar numărul intreprinderilor de stat în diversele sectoare au crescut în mod regulat iar controlul statului va fi extins la mai multe industrii.-

Social-democraţii au incercat să inlocuiască impozitele indirecte cu impozitele directe,pe cât posibil şi scara impozitelor a devenit mai progresivă.- In prezent, Ministrul Finanţelor social-democratul ERNEST WIGFORSS a făcut o propunere pentru o reformă fiscală,care a fostatacată cu multă amărăciune de presa burgheză,deoarece scade impozitele marei majorităţi (a cca. 3 milioane contribuabili)şi incarcă cu sarcini grele pe cei foarte bogaţi.-

In tot timpul in care social-democraţii au avut o mare influenţă politică şcoala obligatorie a fost extinsă la 7 ani şi în viitor va fi extinsă la 8 sau 9 ani.- După războiu, universităţile şi academiile au primit subvenţii mult mai mari datorită Ministrului Educatiei (Afacerilor culturale)social-democratul TAGE ERLANDER, care deveni primul Ministri şi conducător al partidului,după moartea lui PER ALBIN HANSSON în Octombrie 1946.-

Copii săraci au primit sprijin economic pentru

educaţie superioară,iar în viitor educaţia superioară va fi pe deplin democratizată.-

Exceptând social-democraţii,care au obţinut, 44,5% din voturile exprimate la alegerile din 1946, mai sunt reprezentaţi în parlament comunistii (11,2%)liberalii (15.7%) agrarienii (13.6%)şi conservatorii (14.9%) .-Parlamentul suedez (riksdag) are 2 camere,prima,aleasă în mod indirect de către consiliile orăşenesti şi judeţene cu 15o de membrii iar al doilea ales in mod direct la fiecare 4 ani, pe baza de scrutin proporţional,cu 23o membrii.- In prima adunare (numită Senat în acest articol) social-democraţii au 86 locuri conservatorii 26,agrarienii 14,liberalii 21 şi comunistii 3.-

In cea de a doua (numita Camera deputaţilor aci,)social-democraţii au 115 locuri,conservatori 39,agrarieni 35,liberalii 26 şi comunistii 15.-

După cum am spus-o mai dinainte partidul agrarian a colaborat cu social-democraţii inaintea războiului dar în prezent s'a alăturat opoziţiei.-

Ca şi în alte ţări influenţa comunistă a crescut în Suedia către sfârşitul războiului,dar pare că progresul lor a incetinit în prezent.- Uniunile sindicale în genere dominate de social-democraţii.şi Confederaţia Generală Muncii cu mai mult de un milion membrii are o directie pur social-democrată, iar multe organizatiuni locale ale sindicatelor sunt afiliate partidului social-democrat.- In 1945,comunisti au obţinut o majoritate temporară la muncitorii mecanici,a căror uniune număr cam loo.ooo membri şi-au lansat o grevă de 6 luni,care a avut drept rezultat un contract ~~xxxxx~~ nu mai bun decât acela pe care l'ar fi realizat muncitorii fără grevă.- In prezent influenţa comunistă în sânul acestui grup de muncitori este în scadere.-

Religia nu joacă un rol important in politica suedeză.- Biserica de stat este protestantă luterană dar există mulţi dizidenţi.- In general Suedia este puţin interesată in problemele religioase.- Partidul conservator apară biserica de stat şi principiile sale religioase,dar acest lucru nu joacă un rol important în propaganda partidului.-

O mare parte din dizidenţi alcătuesc şira spinării al partidului liberal şi acest partid are un număr de

./.

154 00199 00164 2/3 197

ziare, care sunt mărturisit dizidente.-

Social-democraţii sunt pentru complecta libertate religioasă şi separarea bisericii de stat.-

Marea majoritatea a partidului nu este religioasă, dar există o organizaţie specială creştină social-democrată care numără câteva mii de membrii.-

In primii ani ai mişcării muncitoreşti în Suedia, au existat multe conflicte între biserică şi socialişti.-Mai târziu tensiunea a slăbit, dar în timpul ultimilor ani au existat polemici între presa laburistă şi reprezentanţi ai bisericii privind mai ales atitudinea Bisericii faţă de nazism înainte şi în timpul războiului.-

La sfârşitul anului 1944, populaţia Suediei număra 6.milioane 597.348 suflete, dintre care 3.279.723 bărbaţi şi 3.317.625 femei.- Dintre locuitori 2.032.839 contau ca populaţie agricolă şi 2.713.409 ca orăşeni, 2.276.562 la industrie şi meserie, 688.909 la comerţ şi 469.076 la comunicaţii.-

După cum s'a spus mai înainte nu există şomaj în Suedia, ci mai curând o lipsă de braţe de muncă în toate ramurile importante.-

Mişcarea Cooperatistă din Suedia număra în total de 829.352 membrii la sfârşitului anului 1945.- De la 1938 numărul membrilor a crescut cu 200.000 .- Comerţul în detail al cooperativelor a atins cca un miliard kronor.- Totalul capitalului consumatorilor locali era de 209.milioane kronor şi capitalul Ligei Uniunilor cooperatiste a atins 130 milioane kronor.-

Mişcarea cooperatistă are producţie proprie în mai multe ramuri : Margarina, ulei vegetal, mori de făină, conserve de fructe, fabr.de pantofi, cauciucării, îmbrăcăminte, lămpi, papetărie, materiale de construcţie, porţelanuri, maşini de spălat, maşini agricole etc.- Mişcarea cooperatistă este politiceşte neutră, dar majoritatea membrilor ei sunt social-democraţi.-

p. conformitate cu originalul în limba engleză.
Comisar.

C.N.S.A.S.

300

D.G.P.
31 Maiu 1947.

~~001005~~ ~~00200~~ 155 ~~198~~ 2..

INFORMATII IN LEGATURA CU ACTIVITATEA DIN ULTIMUL TIMP AL LUI TITEL PETRESCU.

Inainte de plecarea sa din Romania BURTON BERRY a fost preocupat de cunoasterea tuturor amănuntelor în legătură cu problema Dunării.-

In acest scop el a avut o intrevedere cu TITEL PETRESCU care i-a făcut un expozeu, cu un intreg istoric al acestei probleme, dela infiinţarea primei comisiuni dunărene şi până azi, arătând totodată marea importanţă a acestei căi de comunicaţie fluvială atât pentru Romania cât şi pentru toate celelalte state riverane.-

La sfârşitul acestei intrevederi BERRY i-a dat lui TITEL PETRESCU asigurări formale că acest sector nu va fi abandonat de către diplomaţia Statelor-Unite.-

Intr'o intrevedere avută în ziua de 30 Maiu a.c., cu FLORAN, unul din intimii săi, TITEL PETRESCU i-a comunicat acestuia că în audienţa avută la Rege a protestat împotriva arestărilor efectuate în rândul membrilor partidului său, cu care ocazie a remis Coroanei şi un memoriu în acest sens.-

Aceluiaşi intim TITEL PETRESCU i-a confirmat primirea unei scrisori din partea dr. SCHUMAHER, prin care acesta, în calitate de preşedinte, îl invită la congresul partidului social-democrat independent din Germania care va avea loc în ziua de 29 Iunie - 2 Julie a.c. la Nürenberg. -

In legătură cu congresul social-democrat dela Zürich TITEL PETRESCU s'a prezentat intr'un din zilele trecute la Legaţia Belgiană pentru a preda o scrisoare destinată partidului socialist belgian, in care protestează împotriva invitării la congres a partidului social-democrat de sub şefia lui RADACEANU, protestând totodată împotriva neinvitării partidului

./.

C.N.S.A.S.

600

199 00186
156 00201

245

său.-

In această scrisoare TITEL PETRESCU acuză partidul de sub şefia lui LOTAR RADACEANU de a contribui la incălcarea libertăţii şi drepturilor omului ce pretinde că se efectuiază de actualul guvern român, atribuindu-i totodată o puternică inclinaţie comunizantă.-

Scrisoarea urmează să plece la destinaţie cu un curier special.-

sursa serioasă
Copac
X.

C.N.S.A.S.

00202 00107

D.G.P.

lo Iunie 1947

206 200

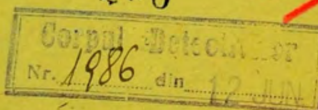

157

Evidență

N O T A
= = = = =

La ultima întrevedere a informatorului nostru cu TITEL PETRESCU, acesta a vorbit de întrevederea avută cu Regele.- In această audienţă s'a plâns de arestărilor cari se fac în sânul partizanilor, la care Suveranul, spunea el, s'a arătat afectat.- Principalul punct desbătut acolo a fost solicitarea de a se interveni de a i se permite să participe la congresul socialist din Düsseldorf-Germania.- Din cele arătate se pare că ar fi obţinut promisiuni în această direcţie.-

In altă ordine de discuţii Titel Petrescu a abordat legăturile lui cu laburiştii englezi; este în aşteptarea lui MORGAN FILIP care şi-a anunţat sosirea în ţară pe ziua de lo Iunie a.c.-

In cursul săptămânii viitoare va fi împreună cu ADRIAN HOLMAN (la masă)

Işi exprimă convingerea că totul se va schimba în favoarea lui, criticându-şi aprig foştii prieteni (VOITEC, TUDOR IONESCU, etc.-)

Sursă: serioasă

An.-

00170

00205

D.G.P.
20 Iunie 1947.

158

TEXTUL CUVANTARII LUI TITEL PETRESCU TINUTA CU OCAZIA VIZITEI LUI M O R G A N.

= =

TITEL PETRESCU a ţinut o cuvântare la sediul P.S.D.I.în ziua de 16 Iunie a.c.când a fost vizitat de MORGAN.-

Textul care a fost dat spre publicare ziaristilor îl anexăm alăturat.-

Tot în legătură cu acest lucru suntem informaţi că TITEL PETRESCU s'a plâns lui TEODORESCU = BRANISTE în ziua de 17 Iunie a.c. de cuprinsul reportajului apărut in ziarul "Jurnalul de Dimineaţa" din acea zi,referitor la vizita lui MORGAN făcută la sediul P.S.D.I.-

TITEL PETRESCU era nemulţumit că declaraţiile sale au fost denaturate şi mai ales un anumit pasagiu care reproducea cuvintele prin care a răspuns cuvântării lui MORGAN.-

Astfel TITEL PETRESCU susţinea că el a declarat că " posibilitatea realizării unui singur partid social - democrat în Romania, se va ivi numai atunci când va exista libertate",ori în ziar redactorul trecuse alt text şi anume că" atunci când condiţiile o vor permite grupările socialiste se vor uni intr'un singur partid social-democrat".-

sursa: serioasă
Tec.-
X.-

C.N.S.A.S.

2/8 0789 00171
159 copie 00296 304

DISCURUSUL DLUI TITEL PETRESCU.

La primirea la sediul P.S.D.I. a lui MORGAN PHILIPS.

Preşedintele partidului Social-Democrat Independent în numele organizaţiei sale politice pe d.MORGAN PHILIPS şi pe d.SAMUEL WATSON, secretar general şi deputat al partidului la - burist britanic,care guvernează astăzi în Anglia democrată.-

De "Labour Party"suntem legaţi - spune d. TITEL PETRESCU - prin ideologia noastră d emocrată şi socialistă şi printr'o veche solidaritate organizatorică care a unit parti - dele noastre mai multe decenii, pe plan politic internaţional-

De Anglia suntem legaţi dealungul ultimului veac al istoriei poporului nostru,printoată influenţa politică şi socială binefăcătoare pe care a exercitat-o asupra evoluţiei noastre.prin toate relaţiile economice şi culturale ce s'au stabilit progresiv între marele popor de dincolo de Canalul Mânecei şi ţara românească.-

Pe un plan şi pe celălalt:pe plan socialist şi pe plan economic european,legăturile noastre trebue să fie şi mai strânse,dar şi mai trainic cimentate.-

Dintr'o lume sfărâmată de război în bucăţi -con - tinuă d. TITEL PETRESCU - trebue să refacem o unitate economică, politică şi socială.-

E datoria socialismului internaţional ca să re - construiască - fin cioburile împrăştiate o lume nouă,cu di - rective democrate şi socialiste.-

D.TITEL PETRESCU speră că în foarte curând timp tratatul de pace cu Romania să fie ratificat şi de U.R.S.S.,şi astfel să se încheie ultima pagină dureroasă din istoria popo - rului său.- D=sa declară apoi că P.S.D.I.va onora tratatul de pace semnat în numele Romaniei şi îşi exprimă nădejdea că guvernul laburist va sprijini admiterea Romaniei în O.N.U., pentru a colabora şi ea pe plan internaţional la opera de organizare a păcii şi de reconstrucţie a lumii de mâine.-

Ca partid de guvernământ - chemat mâine la conduce- rea Statului prin voinţa liber exprimată a maselor populare- P.S.D.I. îşi ia angajamentul de a asigura tuturor persoanelor fără deosebire de limbă sau de religie folosinţa integrală a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale,aceste prin- cipii devenite angajamente internaţionale solemne,ce implică responsabilitatea întregului popor român.- Ele sunt norme comune

Tratatului de pace,Constituţiei ţării şi Social-Democraţilor.-

D.TITEL PETRESCU îşi exprimă speranţa că şi Marile Puteri - semnatare ale Tratatului de pace - vor veghia la aplicarea cu scrupulozitatea clauzelor cuprinse în acest act istoric.- In primul rând clauzele referitoare la restabilirea libertăţilor democratice: libertatea cuvântului, a presei, a intrunirilor,etc.-

După ce arată în scurte cuvinte regimul de opresiune ce se aplică partidului S.D.I., din Romania de către un guvern din care fac parte şi fostii prieteni politici de odinioară, D=sa spune că Anglia e obligată prin tot trecutul său istoric,la restabilirea în toate statele, a acestor libertăţi intrate de mult în viaţa şi moravurile poporului britanic.-

Cu o sută zece ani inainte chiar de revoluţia franceză,,mai exact la 1679,sub domnia lui Carol al II, Anglia a promulgat faimosul bill al lui Habeas Corpus,care fixa regimul juridic al libertăţilor cetăţenesti.-

Acest bun al omenirii - libertatea- azi este pierdut sau în dureroasă scădere.- Această regresiune -continuă d. Titel Petrescu - este rodul veninos al fascismului şi este dat omenirii -azi -să aibă această soartă tragi-comică: ca acei care combăteau odinioară cu mai multă inversunare fascismul, să fi mostenit şi să aplice metodele regimului abject fascist.-

Socialimsul international trece prin ceasuri grele.- Daca libertatea este sugrumată în multe ţări, omenirea îîi va pierde raţiunea şi de a mai fi şi-i va trebui noi secole de luptă ca să o recâştige.-

P.S.D.I. din Romania - termină d. Titel Petrescu rămas credincios idealului democratic şi socialismului, gelos de autonomia sa organică şi doctrinală îşi manifestă voinţa expresă de rezistenţă contra opresiunei şi dorinţea unei reale solidarităţi internaţionale pentru instaurarea şi în Romania, a unui regim de legalitate şi constituţionalism democratic în vederea consolidărei păcii şi reconstrucţiei europene.-

Când partidele socialiste de pretutindeni se vor convinge că P.S.D.I.din Romania este singurul care reprezintă ideologia democrată şi socialistă a maselor muncitoare şi singurul popular în Romania, el va fi admis în marea familie a Internaţionalei Socialiste,reparându=se nedreptatea trecătoare ce i s'a făcut la Zürich.-

Invingători noi asteptăm,termină T.PETRESCU.

====

00208

00173

NOTA TELEFONICA

206

OPERAT

Biroul de Siguranţă SINAIA
Nr.887
25 Septembrie 1947
către
DIRECTIA POLITIEI DE SIGURANTA
Brigada Mobilă

161

La ordinul Dv.telefonic Nr.2910? din 24 Sept.1947,raportam că conţinutul ordinului de mai sus a fost adus la cunoştinţă celui în cauză sub luare de semnatură-.

Tot odată raportăm că persoana în cauză ne-a declarat verbal că in lipsă de mijloace de locomoţie nu poate părăsi localitatea până în cursul zilei de Duminică 28 Sept.a.c.când urmează a-i sosi din Bucureşti o maşină-.

Seful Biroului Sig.Sinaia
Comisar Miron Stefan

Transmite Beraru
Primeste Vintilă

DIR.GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 31585 -2 OCT.1947
DOSAR Nr

162

DIRECTIA POLITIEI DE SIGURANTA 00209 ~~00174~~
Brigada Mobila

~~211~~ ~~207~~

Revenire la ordinul nostru telefonic Nr.29109 din 24 Sept 1947 şi in urma celor comunicate de Dv. cu Nr.887 din 25 Sept.a.c, puneţi imediat în vedere D-lui CONSTANTIN TITEL PETRESCU să plece imediat spre Bucureşti cu primul tren pentru ca la ora 11 in ziua fixata să fie neapărat prezent la această Direcţiune, fară a-i se admite neprezentarea

Seful Brigazii Mobile

[signature]

Tr. Can Turn
Tr. Vintilă

C.N.S.A.S.

~~00175~~

ROMÂNIA

00210

208

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI 212 163

DIRECȚIUNEA Poliției de Siguranță

Brigada Mobilă

OPERAT

Nr 29109

24 Sept 1947

către

POLIȚIA ORAȘULUI SINAIA

Vă rugăm puneți în vedere D-lui CONSTANTIN TITEL PETRESCU, care suntem informati ca se gasește in acea localitate să se prezinte de urgență în ziua de 26 Sept.ac. orele 9 din la Ministerul de Interne, brigada Mobilă, etajul I Camera 49, pentru a da relații in interesul unor cercetari.-

INSPECTOR GENERAL DE POLIȚIE

Cd Nr 260 — Impr. „Văcărești"

C.N.S.A.S.

Dos. 6099 00176

DIRECTIUNEA SIGURANTEI STATULUI

Serviciul I Informaţii

---

7 Noembrie 1947

209

11 XI 947 Luat nota

00211

D1

213

164

N O T A
==========

TITEL PETRESCU se află reţinut în pat de o răceală.

Este foarte satisfăcut de situaţia în care se află Tătărăscu, care mai de mult, când Titel i-a propus o apropiere, i-a întors spatele.

Sursă serioasă
Tudor.

C.N.S.A.S.

pers. Titel Petrescu

165 00177

Dos 6099 ...

00212 210

copie 214

N O T A

CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la Craiova în anul 1886, de profesiune avocat, domiciliat în str. Brezoianu No. 29, este preşedintele P.S.D.I. Fost ministru fără portofoliu în guvernele Sănătescu şi Rădescu în anul 1945.

Până la 23 August 1944 a activat în strânsă legătură cu celălalte forţe democratice, constituind la 1 Mai 1944 Frontul Unic Muncitoresc şi pregătind astfel actul dela 23 August 1944.

Intre 23 August 1944 şi 6 Martie 1945, a continuat să sprijine Frontul Naţional Democrat şi astfel să se instaleze la cârma Ţării Guvernul Dr. Petru Groza.

La 16 Ianuarie 1946, are o întrevedere cu Iuliu Maniu căruia îi declară că nu s'a solidarizat niciodată cu P.C.R. la care Maniu îl felicită de ruptura provocată în P.S.D.

La 5 Martie 1946, organizează un serviciu de informaţii pe întreaga ţară pentru a supraveghea activitatea ramurei stângi a P.S.D., întrucât la 10 Martie urma să aibă loc congresul P.S.D.

In jurul aceleiaşi date proecta ca în cazul sciziunei în partid ramura sa să se numească Partidul Laburist Român pentru a atrage simpatia poporului englez.

La 9 Martie 1946, pune la cale împreună cu conducătorii partidelor istorice ocuparea Fundaţiei Carol, de către un grup de studenţi, în momentul când Dl. Lotar Rădăceanu urma să ţină o cuvântare.

La 10 Martie 1946, cu ocazia congresului P.S.D. pronunţă un discurs aţâţător în care demonstrează inutilitatea mergerii în bloc cu celelalte partide democratice.

La data de 20 Martie 1946, într'un cerc intim, Titel Petrescu ar fi declarat:

" Am toate promisiunile Englezilor că lucrurile, se vor desfăşura în favoarea noastră".

" Deabia acum după ce s'au clarificat lucrurile în partidul Social Democrat, noi vom avea întreg sprijinul Partidului Laburist Englez".

./.

C.N.S.A.S.

" Ni s'au oferit fonduri pentru propaganda partidului".

" Dacă nu ni se va da permisiunea de a tipări ziarul "Lumea Nouă",îl vom scoate clandestin ca în timpul ilegalită-ţii".

La 30 Martie 1946,declară că a făcut demersuri pentru ca,cu ajutorul Partidului Laburist,Internaţionala II-a să fie recunoscut ca şef adevărat al P.S.D. din Romània.

La 14 Aprilie 1946,apelează la organizaţiile masonice naţionale şi străine,cerând sprijin în acţiunea sa politică. Masoneria naţională a refuzat categoric ajutorul. La fel trimite o scrisoare lui Eduard Heriot,preşedintele Lojei Grand Orient de France.

La 5 Aprilie 1946,este primit de către Adrian Holman Ministrul Angliei la Bucureşti. Cu această ocazie el cere sprijinul Angliei,arătând că are în acelaş timp ajutorul net al liberarilor brătienişti şi naţional ţărănişti Maniu.

In întrevederea care a avut loc între Dinu Brătianu şi Titel Petrescu la 10 Aprilie 1946,s'a discutat posibilitatea unui acord între partidele Naţional Ţărănesc-Naţional Liberal şi Social Democrat dezident,reproşindu-se lui Titel Petrescu că prin sprijinirea Frontului Naţional Democrat de către partidul Social Democrat la 6 Martie 1945,s'a făcut posibilă situaţia înscăunării Guvernului Dr.Petru Groza.

In convorbirile dintre Ion Mihalache şi Titel Petrescu dela aceiaşi dată,a rezultat că şi Partidul Social Democrat dezident va adopta un punct de vedere comun cu acela al celor două partide istorice în legătură cu principiile de bază ale Decretului Lege de reformă electorală.

La 9 Mai 1946,depune la sediul Misiunei Britanice un memoriu adresat presedintelui Partidului Laburist Englez Harold Laschi în care protestează împotriva măsurii luate de guvernul român de a interzice congresul grupării lui,ce fusese convocat pentru 9 Mai 1946. Un protest similar a fost depus la Misiunea Americană.

La 13 Mai 1946,depune un nou memoriu privind situaţia P.S.D. ramura Titel Petrescu.

La 18 Iunie 1946, Titel Petrescu a trimis două scrisori lui Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu în care se arăta:

Necesitatea unei colaborări mai intense între partidul social democrat independent şi cele două partide istorice.

..//.

O atitudine comună a acestor trei partide față de viitoarele alegeri legislative.

Oportunitatea ca aceste trei partide să meargă pe liste separate în alegeri, dar să încheie în prealabil un acord pentru apărarea libertății, propagandei electorale și a urnelor.

In cursul lunei Iunie 1946, s'a deplasat de două ori la Sinaia având întrevederi cu Zaharia Boilă, în timpul când se găsea și Iuliu Maniu în acea localitate, cu care a discutat coordonarea activității P.N.T.-ului și partidului Social Democrat Independent și cu Amiral Bălănescu, care face legătura între Palat și conducerea Partidului Social Democrat Dezident.

La data de 2 Iulie 1946, s'a semnalat că Titel Petrescu menține un contact strâns cu conducătorii misiunilor politice și militare Anglo-Americane Adrian Hollman Steward, Barklay, Inglisis, Porter și Col. Văsescu dela Misiunea politică Engleză, cu Vice Amiral Stewenson, Maior Miller dela Misiunea militară Britanică cu Burten Bery, Roy Belbouren, Frank Shea, Magdonald, Berstein și Hhulik dela Misiunea Diplomatică Engleză, cu generalul Van Shuyller Colonel Evans și Colonel Anderson dela Misiunea militară a Statelor Unite, cu Turqut Menemencioglu și Afta-Koor dela Legația Turcă cu Jean Paul Boncour, Au Boiman dela Legația Franceză, cu De Ficher Herre Vermeille și Burcher dela Legația Elvețiană precum și cu Marinul Patri Van Reutvards Ministrul Suediei la Bucuresti.

La 6 August 1946, depune un protest la Comisia Aliată de Control în care consideră legea electorală ca neconstituțională.

Că teroare împotriva P.S.D.I.-ului continuă;

Că P.S.D.I. nu poate să-și dezvolte o liberă propagandă necesară alegerilor legislative.

La 29 August 1946, se semnalează că a avut întrevederi cu Niculescu Buzești, dicutând oportunitatea aderării Partidului Social Democrat Independent la cartelul Partidelor de opoziție.

La începutul lunei Septembrie 1946 Titel Petrescu a avut o atitudine la Suveran, care a durat o oră și jumătate cu care ocazie a depus un memoriu și a făcut o expunere asupra situației politice.

In ziua de 2 Noembrie 1946 Titel Petrescu a fost primit de Burton Berry, reprezentantul politic al Statelor Unite în

./.

România,căruia i-a depus un memoriu la care a anexat acte oficiale şi copii depe acte oficiale,privitoare la prigoana ordonată de guvern împotriva conducerii cadrelor şi candidaţilor P.S.D.I.

La 18 Noembrie 1946,îl felicită pe Iuliu Maniu pentru achitarea lui Ionel Pop şi apropiata eliberare a lui Ilie Lazăr,de care-l leagă o strânsă prietenie.

La 19 Decembrie 1946,trimite o scrisoare lui Schumacher,preşedintele Partidului Social Democrat german din zonele franceze,engleze şi americane,între care printre altele spune: noi socotim că suntem în România,ceea ce este partidul Social Democrat condus de Dvs. în Germania neocupată de ruşi.

La 21 Decembrie 1946,trimite o scrisoare către P.S.D. austriac în care caută să arate situaţia politică din România, afirmând că alegerile parlamentare au fost măsluite,iar P.S.D.I. este supus unei persecuţii din partea guvernului român. In încheere spune că a cerut şi continuă să ceară sprijinul Biroului Internaţional Socialist şi a marilor partide din Apus.

Din 2 scrisori traduse din limba engleză şi franceză şi semnate de C.Titel Petrescu,rezultă că acesta caută să convingă celelalte partide socialiste din alte ţări de justeţea punctului său de vedere politic,a existenţei partidului său, pe care-l înfăţişează ca fiind singurul şi adevăratul partid socialist din România ,dar care este aprig persecutat de guvernul roman, în special de P.C.R. şi P.S.D.R.

In ziua de 11 Ianuarie 1947,Titel Petrescu a avut o întrevedere cu Nicolae Penescu,Secretarul General al P.N.T.-Maniu, când i s'a prezentat protestul partidelor de opoziţie,care urmează să fie înaintat la O.N.U,protest pe care Titel Petrescu l'a semnat în numele P.S.D.I.

La data de 16 Ianuarie 1947,Titel Petrescu a dat dispoziţiuni să nu se mai desfăşoare nici o activitate publică până la întoarcerea în ţară a Domnului Adrian Holman,ministrul Marei Britanii în România,care-i va aduce instrucţiuni dela Partidul Laburist Englez,despre modul cum trebuie să-şi ducă activitatea în viitor P.S.D.I.

Cu ocazia unei întrevederi care a avut loc în cursul lunei Februarie 1947,între Titel Petrescu şi Ion Mihalache, s'a luat hotărârea ca odată cu venirea primăverei cele două partide să înceapă o acţiune intensă împotriva Guvernului Dr.Petru Groza.

./.

C.N.S.A.S.

La 3 Februarie 1947 se semnalează că Titel Petrescu primeşte mari sume de bani dela Partidul Laburist Englez prin intermediul Mitropolitului Bălan. Legătura dintre Mitropolitul Bălan şi Titel Petrescu o făcea D-na Orghidan. 216

La 21 Februarie 1947, semnalat că are o convorbire cu Burton Beery, unde se discută ajutoarele ce trebuesc date României de către U.S.A. Intrevederea are şi o trăsătură antisovietică, prin aluziile ce sunt făcute.

Semnalat că întreţine legături cu Bevin şi mai ales cu Morison, cu care este prieten.

La 6 Martie 1947, face declaraţii că nu va duce niciodată tratative de împăcare cu socialiştii guvernamentali "comunizanţi", de care îi desparte deosebiri fundamentale de concepţii şi metode tactice.

La 13 Martie 1947, împreună cu Maniu şi Brătianu, semnează un protest adresat miniştrilor de externe ai U.R.S.S., Franţei, Statelor Unite şi Angliei, în care cere intervenţia acestor state cu ocazia arestărilor unor membrii fruntaşi ai partidelor Naţional Ţărănesc Maniu, Liberal Brătianu şi P.S.D.I.

La 14 Martie 1947, semnalat că a trimis Legaţiei Turce un memoriu în care işi manifestă unele rezerve privitor la închherea tratatului de pace, taxându-l drept un act unilateral -impus- fără a se respecta principiile Chartei Atlanticului. Afirmă că cedările teritoriale s'au făcut fără asentimentul populaţiei respective, astfel că oricând poate fi pusă problema unei rediscutări.

In aceiaşi zi a primit o corespondenţă dela Leon Blum, prin intermediul Paul Boncour (Ministrul Franţei la Bucuresti) la care a răspuns printr'un memoriu adresat S.F.I.O. şi scrisori personale către Leon Blum, Ramadier şi Auriol - prin care caută să înfăţişeze situaţia politică din Romània şi poziţia partidului său, pe care-l arată ca fiind foarte asuprit de guvernul roman.

Intr'un protest adresat Partidului Laburist Englez, solicită ajutorul şi intervenţia acestuia pentru a-şi întări poziţia politică.

La 6 Mai 1947, adresează o scrisoare partidului laburist englez căruia îi cere sprijinul împotriva unei pretinse persecuţii ce ar suferi-o membrii partidului său, din partea guvernului român .

La 31 Mai 1947, semnalat că a avut o întrevedere cu

./.

C.N.S.A.S.

Burton Beery,căruia i-a făcut un expozeu cu privire la problema Dunării,insistând asupra acestei căi de comunicație fluvială.

Tot la această dată a întocmit o scrisoare către Schumacher,prin care caută să redea situația politică din România,prezentând alegerile parlamentare ca măsluite.

La 10 Iunie 1947,își manifestă bucuria că Philips Morgan sosește în România.

La 11 Iunie 1947,într'o conferință avută cu fruntașii partidului său desminte cu tărie orice posibilitate de împăcare cu P.S.D.R. și afirmă că din necunoștință de cauză,datorită falselor informații date de P.S.D.R.,au participat laburiștii la congresul dela Zürich.

In ziua de 13 Iunie 1947,Titel Petrescu a avut o întrevedere cu deputatul englez Philips Morgan.

Cu ocazia acestei întrevederi Titel Petrescu a informat pe deputatul Morgan că membrii Partidului Social Democrat Independent sunt împiedecați dela orice propagandă politică, arestați și trimiși în lagăre din ordinul guvernului,la sugestia conducătorilor Partidului Social Democrat Guvernamental.

In legătură cu cele de mai sus,Titel Petrescu a rugat pe Philips Morgan,să se deplaseze până la lagărul din Pitești spre a vedea în ce hal se găsesc partizanii Domniei Sale,internați acolo.

La 16 Iunie 1947,când a fost vizitat de Philips Morgan a ținut o cuvântare în care a afirmat că "posibilitatea realizării unui singur partid social-democrat în România,se va ivi numai atunci când va exista libertate" și că P.S.D.I. în momentul când va fi recunoscut ca fiind singurul partid care reprezintă ideologia democrată și socialistă și singurul partid popular din România -fapt care nu va întârzia- el va fi admis în marea familie a Internaționalei Socialiste,reparându-se astfel nedreptatea trecătoare ce i s'a făcut la Zürich .

6099 [illegible]

la dos pers Titel Petrescu

217 218 00130

D.S.S. 00215

7 Octombrie 1947.

OPERAT

168

Notă

O doamnă ROSA ,soţia unui membru din P.S.D.I.s'a plâns lui TITEL PETRESCU în ziua de 25 Sept.a.c.,că soţul său a fost arestat în provincie,unde plecase după alimente şi depus in penitenciarul Turnu-Măgurele.

TITEL PETRESCU a indrumat-o să se adreseze colonelului ATANASIU care se ocupă cu astfel de chestiuni.

Sediul unde lucrează col.ATANASIU are instalat postul telefonic Nr.4.63-89.- (P.S.D. - Grupul ... Victoriei 45)

sursa serioasă.

X.

DIR.GENERALA a POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 33225 -9.OCT.1947
DOSAR Nr 6099 ind

D-l Gârzil care este rezultatul în legătură cu cele discutate

C.N.S.A.S.

169

D.S.S. 2~~4~~ 214 ~~00161~~

7 Octombrie 1947. ~~00216~~

Notă
========

O doamnă ROSA ,soţia unui membru din P.S.D.I.s'a plâns lui TITEL PETRESCU în ziua de 25 Sept.a.c.,că soţul său a fost arestat în provincie,unde plecase după alimente şi depus in penitenciarul Turnu-Măgurele.

TITEL PETRESCU a îndrumat-o să se adreseze colonelului ATANASIU care se ocupă cu astfel de chestiuni.

Sediul unde lucrează col.ATANASIU are instalat postul telefonic Nr.4.63-89.-

sursa serioasă.

X.

C.N.S.A.S.

664 /Bis 1
DIR. GENERALA A POLIȚIEI
ARHIVA SIGURANȚEI
№ 37816 28 OCT 1947
DOSAR Nr. 6099
215 169 170
51

D.G.S.S. 00182

27 Octombrie 1947. 31 X 947

SECRET

Nótă

TITEL PETRESCU este foarte indignat de informaţia publicată în ziarul "Glasul Armatei"şi apoi reprodusă în celelalte gazete,despre dispariţia lui ADRIAN DIMITRIU.

Ceiace il indigna mai mult pe TITEL PETRESCU este faptul că astfel de ştiri au darul de a timora pe partizanii săi din provincie,cari se demoralizează mult mai repede decât cei dela centru.

ADRIAN DIMITRIU s'a prezentat dealtfel la redacţiile câtorva ziare spre a publica o desminţire asupra dispariţiei sale.

Textul integral al notiţei dată spre publicare de secretarul general al P.S.D.I., este următorul:

"Domnule Director, citesc cu surprindere în ziarul Dv. de eri,reprodus după ziarul "Glasul Armatei" că aşi fi disparut dela domiciliu,implicat fiind in răspândirea unor manifeste"subversive". Regretând că o astfel de informaţie tedenţioasă a fost reprodusă în ziarul Dv.vă comunic: Nu sunt disparut dela domiciliu şi Tribunalul Militar Cab.II Instrucţie vă poate afirma că eri,chiar la primirea citaţiei, m'am prezentat şi am dat declaraţia cerută.Vă mai declar că nu voiu dispare niciodată şi mă voiu prezenta la Tribunalul Militar ori decâte ori voiu fi citat spre a răspunde de imprimare circularilor de partid pe care secretariatul general al partidului social-democrat independent le-a emis către organizaţiile sale. Chestiunea aceasta a trenat la Cabinetul II încă din Aprilie şi azi am fost citat pentru a doua oară.

TITEL PETRESCU crede că chestiunile acestea răscolite acum în preajma procesului P.N.T.,au de scop să determine dizolvarea şi a liberalilor şi a partidului său. In schimb ADRIAN DIMITRIU susţine că dacă ar fi fost vorba de dizolvare lucrul acesta s'ar fi produs imediat după PNT.şi socoteşte că cercetări de felul acestora sunt efectuate mai mult pentru a creia atmosferă şi a timora pe liberali şi pe socialiştii independenţi în preajma procesului.

sursa serioasă
fec.

29 X 47
B1
Ştiinţă

SECRET

30 OCT 1947

C.N.S.A.S.

J.37816 S 29. Oct. 1947.

216 ~~100153~~

D.G.S.S.

27 Octombrie 1947.

Dos personal. 00213

171

Si

Nota

TITEL PETRESCU este foarte indignat de informaţia publicată în ziarul "Glasul Armatei"şi apoi reprodusă in celelalte gazete,despre disparitia lui ADRIAN DIMITRIU.

Ceiace il indigna mai mult pe TITEL PETRESCU este faptul că astfel de stiri au darul de a timora pe partizanii săi din provincie,cari se demoralizează mult mai repede decât cei dela centru.

3 NOEM. 1947

ADRIAN DIMITRIU s'a prezentat dealtfel la redacţiile câtorva ziare spre a publica o desminţire asupra dispariţiei sale.

Textul integral al notiţei dată spre publicare de secretarul general al P.S.D.I., este următorul:

Bi

"Domnule Director, citesc cu surprindere în ziarul Dv. de eri,reprodus după ziarul "Glasul Armatei" că aşi fi dispărut dela domiciliu,implicat fiind in răspândirea unor manifeste"subversive". Regretând că o astfel de informaţie tedenţioasă a fost reprodusă în ziarul Dv.vă comunic: Nu sunt disparut dela domiciliu şi Tribunalul Militar Cab.II Instrucţie vă poate afirma că eri,chiar la primirea citaţiei, m'am prezentat şi am dat declaraţia cerută.Vă mai declar că nu voiu dispare niciodată şi mă voiu prezenta la Tribunalul Militar ori decâte ori voiu fi citat spre a răspunde de imprimare circulărilor de partid pe care secretariatul general al partidului social-democrat independent le-a emis către organizaţiile sale. Chestiunea aceasta a trenat la Cabinetul II încă din Aprilie şi azi am fost citat pentru a doua oară.

TITEL PETRESCU crede că chestinnile acestea răscolite acum în praajma procesului P.N.T.,au de scop să determine dizolvarea şi a liberalilor şi a partidului său. In schimb ADRIAN DIMITRIU susţine că dacă ar fi fost vorba de dizolvare lucrul acesta s'ar fi produs imediat după PNT.şi socoteste că cercetări de felul acestora sunt efectuate mai mult pentru a creia atmosferă şi a timora pe liberali şi pe socialistii independenţi în preajma procesului.

sursa serioasă

Tec.

CNSAS

51

11 XI 947 Luat nota Ghellade

688/Bir

217 ~~00184~~ 172

D.G.S.S. ~~00219~~ 221

O.T.E.R.A.T.

SECRET

5 Noembrie 1947

Notă
========

Suntem informaţi că în ziua de 30 Octombrie a.c. o persoană neindentificată dela facultatea de Agronomie s'a prezentat lui TITEL PETRESCU intrebându-l când poate primi o delegaţie de socialisti dela acea facultate.

TITEL PETRESCU a spus că prea curând nu, urmând ca în săptămâna aceasta să fie anunţat din nou.

Bi urmărire

sursa serioasă

SECRET

DIR. GENERALA A POLIŢIEI
ARHIVA SIGURANŢEI
№ 40427 * 7 NOE. 947
DOSAR №. 6099 ind

8 NOEM. 1947

C.N.S.A.S.

689/Bir 1 173

D.G.S.S. ~~218~~ ~~00165~~

N o t ă

5 Noembrie 1947.

~~0022~~022

TITEL PETRESCU se arăta foarte neliniştit în ziua de 1 Noembrie a.c.aflând că a fost propus martor în procesul MANIU de către CARANDINO sau chiar de MANIU.

El a rugat pe un cunoscut al său anume MATEI să se intereseze dacă trebue să se prezinte neapărat,nefiind decis să se ducă.

OPERAT

sursa serioasă

x.

11/XI 947 Luat notă Lheltache

SECRET

DIR. GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 40432 * 7 NOE 1947
DOSAR № 6099 ind

8 NOEM 1947

C.N.S.A.S.

DIRECTIUNEA SIGURANTEI STATULUI
Serviciul I Informatii

OPERAT
219
DIRECȚIA GENERALĂ A POLIȚIEI
ARHIVA SIGURANȚEI
№ 41706 * 12 NOE 1947
DOSAR Nr. 6099 ind
00166

dos. pers. T. Petrescu

7 Noembrie 1947

243 00224

N O T A

SECRET

TITEL PETRESCU se află reținut în pat de o răceală.

Este foarte satisfăcut de situația în care se află Tătărăscu, care mai de mult, când Titel i-a propus o apropiere, i-a întors spatele.

15 XI 947.
Luat nota.
L. Pallade

Sursă serioasă
Tudor.

SI

SECRET

D 6099 md

D.G.S.00221

22 Noembrie 1947

00187

224

220

175

N O T A

TITEL PETRESCU, a anunţat pe un intim al său cerându-i să păstreze secretul, că va apăra pe ADRIAN DUMITRIU în procesul ce va avea loc.

Deasemenea a însărcinat pe D-rul Schineanu să ia legătură cu reprezentanţii presei străine.

sursă serioasă

Tudor

C.N.S.A.S.

Δ 6099 mo

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI

221 ~~00168~~

27 Noembrie 1947

~~00223~~

~~025~~ 176

N O T A

TITEL PETRESCU şi ADRIAN DUMITRIU, s'au prezentat astăzi la procesul P.S.D.I., fiind optimişti în ceeace priveşte hotărârea.- .

Se aşteaptă în special la o amânare.

Posedă un număr destul de mare de originale ale manifestelor incriminate, pe care cenzura a dat "Bun de imprimat".

sursă serioasă
Tudor.

Ai

28 XI 947
Luat nota
[signature]

C.N.S.A.S.

731/Bis 1 Dos personal Titel Petrescu

00139

OPERAT

D. G. S. S. 14 Noemvrie 1947

Serviciul I Informații

DIR. GENERALA A POLITIEI ARHIVA SIGURANTEI № 43989 ✦ 20 NOE. 1947 ✦ DOSAR Nr. 6099

--

SECRET

TITEL PETRESCU este foarte supărat pe Englezi, datorită faptului că nu au luat apărarea lui MANIU și pentrucă urmăresc să reia legăturile comerciale cu România.

Datorită acestui fapt, TITEL PETRESCU a întrerupt orice legături cu HOLMAN.

Seful P.S.D.I. este astăzi în jenă financiară.

El a vândut mai de mult o casă situată în str. Timișana, care i se plătești în rate lunare. Acum cca 2 zile a cerut foarte insistent să i se plătească rata scadentă.

TITEL PETRESCU și-a revenit după gripa de care suferise și a ieșit în prezent din casă.

Este foarte optimist în ceea ce privește situația lui personală și așteaptă conferința dela Londra despre care afirmă că va aduce o destindere în viața politică internațională.

- sursă serioasă

Tudor

21 NOEM. 1947

DIR. GENERALA A POLIŢIEI
ARHIVA SIGURANŢEI
№ 44530 * 22 NOE. 1947 *
DOSAR N° 22

OPERAT 28 XI 947 Luat nota Capitolul

D.G.S.S.

SECRET

57

Notă

21 Noemvrie 1947

00225

223 227

Faţă de un cunoscut, TITEL PETRESCU, analizând situaţia politică externă şi-a arătat satisfacţia că la conducerea partidului socialist din Cehoslovacia a fost ales LAUSSMAN, iar Frilinger socialist "comunisant" a căzut şi că acest stat caută o apropiere de puterile apusene.

178

Vorbind apoi de mişcările muncitoreşti din Franţa şi Italia el a afirmat că până la urmă tot socialismul va eşi învingător.

Tot atunci, ADRIAN DUMITRIU, care era de faţă a declarat că ancheta cu privire la manifestele răspândite de P.S.D.I., a fost terminată şi că în curând va fi trimis în judecată pentru răspândire de manifeste politice fără autorizaţia cenzurei.

Bi
Dosar pers.
T. Petrescu

sursa serioasă
Tec.

SECRET

22 NOEM. 1947

C.N.S.A.S.

Dos. 6099 00191

NOTA TELEFONICA

Biroul de Siguranţă SINAIA 224
Nr.887
25 Septembrie 1947 OPERAT 00226
c ă t r e
DIRECTIA POLITIEI DE SIGURANTA
Brigada Mobilă

228
179

La ordinul Dv.telefonic Nr.29109 din 24 Sept.1947, raportam că conţinutul ordinului de mai sus a fost adus la cunoştinţă celui în cauză sub luare de semnatură-.

Tot odată raportăm că persoana în cauză ne-a declarat verbal că in lipsă de mijloace de locomoţie nu poate părăsi localitatea până în cursul zilei de Duminică 28 Sept.a.c.când urmează a-i sosi din Bucureşti o maşină-.

Seful Biroului Sig.Sinaia
Comisar Miron Stefan

Transmite Beraru
Primeste Vintilă

DIR.GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 44547 * 22 NOE. 1947
DOSAR Nr. ....

C.N.S.A.S.

00227
00192
225

ROMÂNIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIUNEA Politiei de Siguranță

Brigada Mobilă

Nr 29100/S

24 Sept 1947

229 180

OPERAT

c ă t r e
POLITIA ORASULUI SINAIA
533

Vă rugăm puneți în vedere D-lui CONSTANTIN TITEL PETRESCU, care suntem informati ca se gasește in acea localitate să se prezinte de urgență în ziua de 26 Sept.ac. orele 19 dim. la Ministerul de Interne, brigada Mobilă, etajul I Camera 49, pentru a da relații in interesul unor cercetari.-

/INSPECTOR GENERAL DE POLITIE ...

Primit scrisoarea
Transmite. [illegible]

Cd Nr 260 — Impr. „Văcărești"

C.N.S.A.S.

DIR. GENERALA A POLIŢIEI
ARHIVA SIGURANŢEI
No 45066 * 24 NOE. 1947 *
DOSAR Nr 6099

757/Bis 1

226

D.G.S.S.

181

OPERAT

SECRET

Notă

Noemvrie 1947

Faţă de un cunoscut, TITEL PETRESCU, analizând si - tuaţia politică externă şi-a arătat satisfacţia că la condu - cerea partidului socialist din Cehoslovacia a fost ales LAUSSMAN, iar Frilinger socialist "comunisant" a căzut şi că acest stat caută o apropiere de puterile apusene.

Vorbind apoi de mişcările muncitoreşti din Franţa şi Italia el a afirmat că până la urmă tot socialismul va eşi invingator.

Tot atunci, ADRIAN DUMITRIU, care era de faţă a de- clarat că ancheta cu privire la manifestele răspândite de P.S.D.I., a fost terminată şi că în curând va fi trimis în ju- decată pentru răspândire de manifeste politice fără autori- zaţia cenzurei.

Sursa serioasă

Tec.

26 NOEM 1947

SECRET

DI
Dosar T. Petrescu
Fişe A. Dumitriu

764/Bis 1

~~231~~ OPERAT 182

Şi unnote. ~~00229~~ 24 Noemvrie 1947

D.G.S.

~~00194~~

A2 Ştiinţă dos. T. Petrescu

~~227~~

N O T Ă

TITEL PETRESCU este ocupat în prezent cu pregătirea pledoariei în procesul Partidului Social Democrat Independent.

Este foarte surprins şi decepţionat de eşecul suferit de LEON BLUM în Franţa prin imposibilitatea de a forma guvernul.

ADRIAN DUMITRIU urmează să se prezinte în cursul dimineţei de astăzi la Tribunalul Militar pentru a-şi declara martorii şi apărarea.

27/XI 947 Luat nota. [signature]

- sursă serioasă
Tudor

P.S. S'au luat măsuri de informare la Tribunalul Militare pentru a se cunoaşte lista martorilor şi a apărării.

27 NOEM. 1947

DIR. GENERALA a POLIŢIEI
ARHIVA SIGURANŢEI
№ 45464 * 26 NOE. 1947
DOSAR Nr. 6099

C.N.S.A.S.

f 6099 ind

00105 000230
D.G.S.S.
5 Decemvrie 1947

232. 228

183

N O T A

Un post de radio belgian a anunţat cooptarea în Internaţionala dela Bruxelles a doi membrii ai Partidului Social Democrat "dizident" din România.

TITEL PETRESCU nu are nici o cunoştinţă de identitatea celor de mai sus, dar este indignat de faptul că partidul său a fost calificat "dizident".

TITEL PETRESCU şi ADRIAN DUMITRIU sunt timoraţi datorită faptului că postul de radio America, a anunţat la orele 7.15 în ziua de 3 Decemvrie a.c., că în România au fost efectuate circa 300 arestări printre membrii partidelor de opoziţie. Sunt mai ales derutaţi datorită lipsei complecte de informaţii în această chestiune.

Deasemenea TITEL PETRESCU este indispus pe motivul că s'a anunţat că la banchetul care a avut loc în ziua de 4 Decemvrie a.c., la Ambasada Sovietică dela Londra a fost invitat şi MARCHALL.

Inainte de plecare, JEAN PAUL BONCOUR, fostul ministru al Franţei la Bucureşti, a fost în vizită de curtuoazie la TITEL PETRESCU.

In rândurile elementelor ostile actualului regim şi cari au o oarecare suprafaţă socială, se dă ca sigur faptul că greva din Franţa poate fi socotită virtual eşuată, ceea ce produce o satisfacţie intensă deoarece se presupune că aceasta va influenţa rezultatul conferinţei dela Londra, în sensul că Uniunea Sovietică va trebui să cedeze.

- sursă serioasă
Tudor

Di
- Ştiinţă
- Ds. pers. T. Petrescu

6 DEC. 1947

8 XII 947
Luat notă
[illegible]

885 | Bv 1

229 ~~223~~ ~~00130~~

51

SECRET

D.G.S.S.

7 Januarie 1948 ~~00231~~

GENERAL

Notă
=======

MOS ION un cunoscut al lui TITEL PETRESCU, era vorba să-l vadă pe seful P.S.D.I. în ziua de 2 Januarie 1948.

El îşi exprimase dorinţa să-l viziteze în ziua de de anul nou, dar TITEL PETRESCU s'a scuzat că nu-l poate primi.

sursa sigură

X.

184

SECRET

13.I.947 Lucrat nota

DIR. GENERALĂ POLIŢIEI
ARHIVA SIGURANŢEI
№ 55132 * 9 IAN. 1948 *
DOSAR № 6099

12 JAN. 1948

C.N.S.A.S.

0232

~~230~~ 00107

D.G.S.S.

7 Januarie 1948.

185

N o t ă

MOS ION un cunoscut al lui TITEL PETRESCU, era vorba să-l vadă pe seful P.S.D.I. în ziua de 2 Januarie 1948.

El işi exprimase dorinţa să-l viziteze în ziua de de anul nou, dar TITEL PETRESCU s'a scuzat că nu-l poate primi.

sursa sigură

X.

C.N.S.A.S.

00198

D.G.S.S.

21 Decembrie 1947.

235

Dos. 60 9233

186

137948.
Luat notă
L[illegible]

N O T A

In ultimul timp, TITEL PETRESCU nu mai iese aproape deloc din casă.

A dispus ca Dr.SCHINEANU să ia legătura cu fruntașii liberali-brătianiști, ceea ce acesta a făcut în jurul datei de 11 sau 12 Decembrie a.c., luând contact cu AZRA BERCOVICI și BEBE BRATIANU.

La acea dată, fruntașii brătianiști așteptau rezultatul conferinței dela Londra, urmând ca în funcție de acest rezultat, să se hotărească activitatea de viitor a Partidului Liberal Brătianist și în special situația ziarului "Liberalul" al cărui personal redacțional este dealtfel salariat în continuare.

Pentru a stabili legăturile cu străinătatea Dr.SCHINEANU a căutat să ia legătură cu câteva legații, însă nu a fost primit la nici una. Chiar Ministrul Italiei, deși i-a promis personal că-l va primi, nu i-a acordat încă audiență.

TITEL PETRESCU și-a manifestat indignarea față de faptul că SCHONFELD, Ministrul Americii în România a participat la primirea Mareșalului TITO, atunci când acesta a adus grave acuzații Guvernului american.

TITEL PETRESCU este de părere că față de actuala situație politică internațională, America va încerca să boicoteze economicește Uniunea Sovietică, fără însă ca să reușească să obțină un rezultat favorabil ei.

In legătură cu Congresul Socialist dela Zurich, LEOPOLD FILDERMAN, a afirmat că TITEL PETRESCU a delegat pe GAFENCU să-l reprezinte la acest congres. La aflarea acestei afirmații TITEL PETRESCU, a protestat foarte indignat, afirmând că a dat numai delegație lui NICULESCU BUZESTI să informeze străinătatea în numele său.

Avocatul LIGIU, fost prim președinte la Curtea de Apel din Bucuresti, prin anii 1936-1937, a afirmat că RADESCU a scris o scrisoare unei persoane din România că înainte de izbucnirea unui conflict internațional va pleca în America, unde va forma un comitet național în care ar dori să aibă reprezentanți din

./.

B2.
- notă
- La dosarul problemei
L G

toate partidele de opoziţie din România.

Astăzi acest comitet a luat fiinţă la New-York, sub numele de "COMITETUL DEMOCRATIC ROMANESC". Este prezidat de RADESCU şi fac parte dintrânsul NICULESCU BUZESTI, GAFENCU, CRETZEANU şi VISOIANU.

TITEL PETRESCU, doreşte să aibă un reprezentant în acest comitet şi pentru aceasta ar dori să-i dea delegaţie Doctorului SCHINEANU, care ar urma să plece întâi în Italia, unde să ia legătură cu SARAGAT, apoi cu LEON BLUM în Franţa şi MORGAN în Anglia.

TITEL PETRESCU a fost înştiinţat verbal că Partidul Social Democrat Independent a fost admis în Internaţionala II-a.

In acest timp fruntaşii titelişti continuă să părăsească acest partid. Astfel se semnalează demisia profesorului CLAUDIAN şi a soţiei sale, care motivează acest act prin necesitatea de a-şi menţine serviciul.

In legătură cu contactul pe care Dr. SCHINEANU urmează să-l ţie corespondenţei presei străine, acesta a fost sfătuit de către TITEL PETRESCU să se ferească de GARDONI, care nu prezintă suficiente garanţii de sinceritate.

Sursă serioasă.
Tudor.

C.N.S.A.S.

D.G.S.S. 00235 ~~00200~~

30 Decemvrie 1947 ~~233~~

Ds 6099

~~237~~

188

N O T A

La aflarea știrei despre schimbarea formei de Stat în România, TITEL PETRESCU s'a arătat foarte surprins.

A spus că deși se aștepta la această schimbare, nu credea că va surveni atât de curând.

Era abătut și nu a făcut nici un comentariu.

Sursă serioasă
TUDOR

31.XII.947
Luat nota.
[signature]

31 DEC. 1947

C.N.S.A.S.

1037/Bui 1
DIR. GENERALA A POL.
ARHIVA SIGURANTEI
№ 58129 21 IAN. 948
DOSAR № 6099
238
SECRET
T.
SE VA DISTRUGE PRIN ARDERE.
OPERAT
234
00201
00236
189
51

N O T A

In ziua de 2 Ianuarie 1948, s'a prezentat la domiciliul lui Const. Titel Petrescu, un individ care s'a recomandat Theodor Zamfirescu. Acesta i-a declarat că deşi nu este membru al partidului, totuşi doreşte să-l înştiinţeze din timp despre arestarea sa, a lui Adrian Dumitriu şi Romulus Dan şi l-a sfătuit să se gândească în mod serios la posibilitatea de a părăsi ţara.

Fiind întrebat de unde deţine aceste informaţiuni, individul a declarat că "nu poate da nume, dar este bine informat".

In ziua de 4 Ianuarie a.c., şeful titeliştilor a primit o altă vizită a unui individ care nu s'a recomandat. Şi acesta l-a informat că în curând va fi arestat.

Titel Petrescu crede că ambii vizitatori sunt în slujba poliţiei şi trimişi special spre a-l tenta să părăsească ţara ca în felul acesta să poată fi arestat.

32
23 Ian. 948 Luat cunoştinţă
SECRET
22 JAN. 1948

Ds 6099. vol. 190

TABEL

239 00202

235 00237

1.- Petrescu C.Titel
2.- Petrescu Sofia

C.N.S.A.S.

1172/Bir

002000240

SECRET

242

D.G.S.S.

26 Januarie 1948.

OPERAT

51

Notă

9-II-48
- tratat nota
- la dos pers. T. Petrescu

Ilie Dumitru ,fost la Camera de Muncă, cunoscut partizan al lui TITEL PETRESCU arată că acesta este pregătit pentru orice,asteptând din moment în moment să fie trimis la inchisoare.Are chiar bagajele făcute in acest scop.Intrebat dacă americanii sau englezii nu i-au dat oarecari asigurări sau speranţe,Dumitru afirmă că Titel i-a spus că dela americani nu i s'a mai transmis nimic.

surs̶a serioasă

Nas.

Ai
la dos pers
T. Petrescu

30 JAN. 1948

DIR. GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 59834 29 IAN. 1948
DOSAR Nr. 6099

SECRET

C.N.S.A.S.

00206
00241
239
172

D.G.S.S. 249

26 Januarie 1948.

Notă

Ilie Dumitru ,fost la Camera de Muncă, cunoscut partizan al lui TITEL PETRESCU arată că acesta este pregătit pentru orice,asteptând din moment în moment să fie t imis la inchisoare.Are chiar bagajele făcute in acest scop.Intrebat dacă americanii sau englezii nu i-au dat oarecari asigurări sau speranţe,Dumitru afirmă că Titel i-a spus că dela americani nu i s'a mai transmis nimic.

sursa serioasă

Nas.

C.N.S.A.S.

DIR. GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 60807 -3 FEB. 1948
DOSAR №. 6099

1229/Biz 00207

OPERAT

D.G.S.S.

29 Ianuarie 1948

214 00242

SECRET

OPERAT

N O T A

Recentul discurs al lui Bevin, a creiat în rândurile opoziţiei o stare de optimism, deoarece se speră că războiul va veni curând.

Titel Petrescu nu crede însă în eventualitatea unui nou război, aşteptându-se pentru viitor la o tranzacţie în care Rusia va ceda în sensul că se va retrage din Balcani, păstrându-şi însă posibilitatea de a-şi spune părerile în această parte a Europei.

De aceiaşi părere este şi Adrian Dumitriu.

Titel Petrescu îl consideră pe Maniu mort din punct de vedere politic, afirmând că în nici un caz revenirea sa pe arena politică nu va mai fi acceptată de către ruşi.

Ca o dovadă a optimismului lui Titel Petrescu, informatorul afirmă că acesta a însărcinat pe Dr. Schineanu să comunice prietenilor pe care acesta din urmă îi are între comunişti, că atunci când va veni la putere nu va face nici o represiune şi nu se va preta la nici o răzbunare.

Titel Petrescu este foarte mirat pentrucă a circulat svonul că ar fi plecat din ţară. In acest sens s'a interesat la domiciliul său un unchiu pe care îl are în Bucureşti, precum şi o persoană din provincie al cărui nume nu-l cunoaştem.

Deasemenea i s'a comunicat de către cineva dela Tecuci că acolo ar fi fost afişată ştirea că Titel Petrescu a dispărut.

Faţă de aceste svonuri, Titel Petrescu a ţinut să dea o nouă desminţire categorică, afirmând că nici nu se gândeşte să plece.

In urma verificărilor făcute cu ocazia înfiinţării Partidului Unic Muncitoresc, se constată oarecari avansuri

SECRET

-/-

4 FEB. 1948

pe cari fruntaşi ai P.S.D.-ului, cari se simt vizaţi, le fac lui Titel Petrescu.

~~245~~ 199

Astfel Burcă s'a plâns lui Motaş că deşi Titel Petrescu a avut dreptate luând poziţia cunoscută la Congresul din Martie 1946, totuş acesta nu este un motiv suficient pentru a-i întoarce spatele astăzi.

O informaţie încă neverificată este şi aceia că Serban Voinea ar fi scris lui Titel Petrescu că îşi vede periclitat locul şi că urmăreşte să fie angajat ca reprezentant al Agenţiei Rador în România. Informaţia aceasta este difuzată de către Vinogradschi.

In legătură cu cei ce urmează să fie excluşi din PSD., Titel Petrescu afirmă că nu va primi pe nimenea în PSD-I.

Operaţiile de epurare din P.S.D. au provocat de altfel mari nelinişti între deputaţii acestui partid, cari afirmă că în viitorul Parlament vor intra numai circa 20 dintre ei.

Deputatul Kendi Stefan, dela Oradea, a afirmat deasemenea că el nu va mai putea face parte din Parlament, deoarece în dosarul pe care el îl are la Partidul Comunist, există un manifest semnat de el dinainte de alegeri, în care cerea ca Titel Petrescu să fie vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri.

Tot Kendi Stefan a afirmat că Mironescu Mera ar fi fugit din ţară, fapt de altfel ireal, deoarece, după afirmaţiile lui C.Linden, Mironescu Mera se află la proprietatea sa din Putna.

sursă serioasă
Tudor

C.N.S.A.S.

4 6099 mo

D.G.S.S. ~~00209~~
25 Februarie 1948 195

00244 ~~248~~ 242

N O T A

TITEL PETRESCU afirmă că se fac tatonări din partea cercurilor guvernamentale pentru ca Partidul Social Democrat Independent să participe la alegeri.

Dânsul nu a fost categoric contra acestei propuneri şi a afirmat că va convoca Comitetul Central pentru a se hotărî.

ADRIAN DUMITRIU pretinde că nu are cunoştinţă de aceste tatonări, dar chiar în cazul când ele ar fi fost făcute, este net contra participării la alegeri.

Alţi fruntaşi P.S.D.I. aflaţi în Capitală, deşi în principiu ar fi de acord cu participarea la alegeri, se tem să candideze.

In altă ordine de idei se menţionează că s'au adus lui TITEL PETRESCU manifeste regaliste ce fuseseră găsite afişate la sediul P.C.R. din Cotroceni. Nu s'a putut stabili cine i-a adus aceste manifeste.

Deasemenea TITEL PETRESCU a primit un exemplar din manifestul "Patria Noastră", afirmându-se că manifeste identice au fost răspândite prin redacţiile ziarelor, redactorii găsindu-le pe mese sau chiar în buzunarele paltoanelor.

TITEL PETRESCU afirmă că manifestul "Patria Noastră" nu este provenit din sursă legionară şi este probabil că au fost lansate de Guvern, pentru a justifica ruperea "pactului" cu mişcarea legionară.

Cercurile brătieniste (AZRA BERCOVICI, BURSAN) care şi ele au luat cunoştinţă de acest manifest, sunt de părere că Guvernul intenţionează să monteze un complot în care să fie amestecat Partidul Naţional Liberal-Brătianu.

Cazul PATRASCANU a fost primit cu indiferenţă de către TITEL PETRESCU, care a afirmat că dacă PATRASCANU a călcat linia Partidului e normal să tragă consecinţele.

Se menţionează că TITEL PETRESCU a remarcat un grup de poliţişti ce au staţionat pe Aleea pe care locueşte, în zilele de 22 şi 23 Februarie a.c. Pretinde că este probabil o măsură datorită Congresului P.M.R.

- sursă serioasă
Tudor

00210

D.G.S.S. 247

29 Ianuarie 1948

00245 2113

196

N O T Ă

Recentul discurs al lui Bevin,a creiat în rândurile opoziției o stare de optimism,deoarece se speră că războiul va veni curând.

Titel Petrescu nu crede însă în eventualitatea unui nou război,așteptându-se pentru viitor la o tranzacție în care Rusia va ceda în sensul că se va retrage din Balcani,păstrându-și însă posibilitatea de a-și spune părerile în această parte a Europei.

De aceiaşi părere este şi Adrian Dumitriu.

Titel Petrescu îl consideră pe Maniu mort din punct de vedere politic,afirmând că în nici un caz revenirea sa pe arena politică nu va mai fi acceptată de către ruşi.

Ca o dovadă a optimismului lui Titel Petrescu,informatorul afirmă că acesta a însărcinat pe Dr.Schineanu să comunice prietenilor pe care acesta din urmă îi are între comunişti, că atunci când va veni la putere nu va face nici o represiune şi nu se va preta la nici o răzbunare.

Titel Petrescu este foarte mirat pentrucă a circulat svonul că ar fi plecat din ţară.In acest sens s'a interesat la domiciliul său un unchiu pe care îl are în Bucureşti,precum şi o persoană din provincie al cărui nume nu-I cunoaştem.

Deasemenea i s'a comunicat de către cineva dela Tecuci că acolo ar fi fost afişată ştirea că Titel Petrescu a dispărut.

Faţă de aceste svonuri,Titel Petrescu a ţinut să dea o nouă desminţire categorică,afirmând că nici nu se gândeşte să plece.

In urma verificărilor făcute cu ocazia înfiinţării Partidului Unic Muncitoresc,se constată oarecari svonuri

-/-

00246 ~~00211~~ 197 ~~244~~ ~~249~~

pe cari fruntaşi ai P.S.D.-ului, cari se simt viaşti, le fac lui Titel Petrescu.

Astfel Bureă s'a plâns lui Motaş că deşi Titel Petrescu a avut dreptate luând poziţia cunoscută la Congresul din Martie 1946, totuş aceasta nu este un motiv suficient pentru a-i întoarce spatele astăzi.

O informaţie încă neverificată este şi aceia că Serban Voinea ar fi scris lui Titel Petrescu că îşi vede periclitat locul şi că urmăreşte să fie angajat ca reprezentant al agenţiei Radar în România. Informaţia aceasta este difuzată de către Vinogradschi.

In legătură cu cei ce urmează să fie excluşi din PSD., Titel Petrescu afirmă că nu va primi pe nimenea în PSD-I.

Operaţiile de epurare din P.S.D. au provocat de altfel mari neliniştii între deputaţii acestui partid, cari afirmă că în viitorul Parlament vor intra numai circa 20 dintre ei.

Deputatul Kendi Stefan, dela Oradea, a afirmat deasemenea că el nu va mai putea face parte din Parlament, deoarece în dosarul pe care el îl are la Partidul Comunist, există un manifest semnat de el dinainte de alegeri, în care cerea ca Titel Petrescu să fie vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri.

Tot Kendi Stefan a afirmat că Mironescu Mera ar fi fugit din ţară, fapt de altfel ireal, deoarece, după afirmaţiile lui C. Linden, Mironescu Mera se află la proprietatea sa din Putna.

Sursă serioasă
Tudor

C.N.S.A.S.

42

00212

00247 249

245

198

Coposu

3 exemplare

pasagiile subliniate din aceste exemplare trebuesc consemnate într'o declaraţie

S'au transformat apoi în declaraţii din partile care interesau

[signature]

C.N.S.A.S.

3268 sp. axă J 2 D 11167/946.

26.3.948

Ionescu

6099 Jud.
29435 evid.

C.N.S.A.S.

41/

00248 ~~00213~~ ~~250~~ ~~246~~ 199

Declarație.

Subsemnatul Tiberiu Oprea Voinic, de ani 47, român, consilier al Societății N. Malaxa București, declar următoarele:

Întrebare: Cunoașteți pe Corneliu Coposu? De când și în ce împrejurări?

Răspuns: Da, îl cunosc de 8-9 ani. L-am cunoscut în București. Nu-mi amintesc în ce împrejurări.

Întrebare: Ați avut relațiuni de prietenie strânsă? L-ați văzut des?

Răspuns: Dela început s'a legat între noi o prietenie bună, bazată pe simpatie reciprocă. Coposu e un om inteligent și un bun camarad. Ne-am văzut în unele perioade foarte des, adecă zilnic. Câteva luni am stat împreună în 1941, într'un sat de lângă Alba Julia. Ne-am ajutat reciproc. Apoi, împrejurările ne-au așezat în puncte diferite și ne-am văzut mai rar. Acum în urmă, adecă în primăvara acestui an, am ajuns din nou în contact strâns, prin întâmplare. Cedându-mi-se de către scriitorul Mihail Sadoveanu casa din Str. Heleșteului 21/23, am găsit în apartamentul de alături, familia Coposu: mama și surorile lui. El venea foarte des să-și vadă familia, la care ținea mult. Uneori dormea acolo. Mă vizita și pe mine. Ne întâlneam și în oraș adeseori când eram acolo.

Întrebare: Aveați discuțiuni politice cu Coposu?

2

Răspuns: Evident că da. Mai întâi, suntem amândoi, temperamente gazetărești, deci înclinate spre discuțiuni cu caracter public. Apoi, întâmplările vremii sunt de așa natură, încât m-aș mira enorm, ca oamenii să nu discute politică.

Întrebare: Ce puteți spune despre părerile și despre activitatea politică din ultima vreme, ale lui Capron?

Răspuns: Nimic deosebit. Împărtășea vederile politice ale partidului național țărănesc și ale dlui Maniu. Cu aceste vederi sunt în controversă de vreo douăzecișicinci de ani. L-am combătut deci totdeauna. Ca și ceilalți adepți ai dlui Maniu, Capron aștepta un miracol american, la diferite scadențe. Ridiculizam această atitudine și-i atrăgeam atențiunea asupra realităților. Despre activitatea lui politică nu cunosc amănunte.

Întrebare: Cunoașteți pe un anume Mladin Petre?

Răspuns: Da, îl cunosc.

Întrebare: Când și în ce împrejurări l-ați cunoscut? Ce relațiuni aveți cu el?

Răspuns: L-am cunoscut la fabrica Malaxa-Tohan în anul 1944. Eu eram director general, iar Mladin unul dintre conducătorii sindicatului și ai muncitorimii. L-am apreciat foarte mult, ca și dealtfel toți cei care-l cunosc. E un om cinstit, ferm, cu capul lucid. Face cinste clasei muncitoare. Am cultivat relațiuni politice și prietenești cu el. Am acționat în cadrul Arlusului, în care eu sunt președinte, iar el vicepreședinte. Am ținut împreună conferințe publice și meetinguri politice.

C.N.S.A.S.

40

200
247
00214
251
00249

Intrebare: A venit vreodată Maladin la locuința Dvoastră din Strada Heleșteului?
Răspuns: Da, de foarte multe ori. Când venea la București, în delegație sindicală, singur, sau cu alți tovarăși ai lui, îl găzduiam acolo.
Intrebare: Aveați loc suficient? Unde dormea Maladin?
Răspuns: Deobicei în sufragerie pe canapea, sau în odaia de lângă sufragerie, la parter.
Intrebare: Când dormea în camera de lângă sufragerie, putea auzi ce se vorbește în sufragerie?
Răspuns: Desigur că da. Casa e mică, iar ușile de la sufragerie sunt permanent deschise în lături.
Intrebare: In luna Mai a acestui an, Maladin a fost la Dvoastră în Str. Heleșteului?
Răspuns: Da, cred că chiar de 2-3 ori, la diferite intervale de timp.
Intrebare: A dormit acolo?
Răspuns: Da, ca deobicei.
Intrebare: Maladin cunoaște pe Lupoaia?
Răspuns: Da. L-a cunoscut prin mine într'o zi, în fața Hotelului Athenée Palace.
Intrebare: In a doua jumătate a lunei Mai, Lupoaia a fost pe la Dvoastră?
Răspuns: După cât îmi amintesc, da, de două ori. El venea în seara, la intervale destul de scurte. El venea în doarmea la mama lui, deoarece soacra îmi era greu bolnavă la dânsul acasă. A și decedat mai apoi.
Intrebare: Pe la ce oră a venit?
Răspuns: Pe la 9 seara.
Intrebare: Unde l-ați primit?
Răspuns: In sufragerie.

C.N.S.A.S.

4/ Întrebare: Cu ocaziunea uneia din aceste vizite,
era și Meladin la Dorobanți?
Răspuns: După cât îmi amintesc, era și Meladin
acolo. Dar el s'a retras după câteva minute să se
culce, fiind obosit de drum.
Întrebare: Unde s'a culcat?
Răspuns: În camera de lângă sufragerie.
Întrebare: Putea auzi ce vorbeați?
Răspuns: Dacă nu dormea, desigur că da.
Întrebare: Vă amintiți ce ați vorbit într'una
din acele seri cu Capoon?
Răspuns: Cred că aceleași lucruri de totdeauna:
chestiuni familiare, politică, anecdote.
Întrebare: Nu v'a vorbit Capom despre oarecari
planuri ale partidului național țărănesc privi-
toare la răsturnarea regimului democratic din
România?
Răspuns: Nu mi-a vorbit despre planuri propriu
zise. A spus doar că apropiindu-se vremea când
conjunctura internațională va fi socotită prielnică
unei acțiuni de răsturnare, partidul se pregătește
și se organizează în vederea acestei acțiuni. A
adăugat că anglo-americanii nu pot întreprinde
acțiuni directe, în afară de cunoscutele demersuri
și note, ca să nu-și creieze dificultăți. Așteaptă însă
ca țara să se descurce singură, iar forțele politice
adversare regimului de azi să treacă la acțiuni
energice, pentru a oferi astfel justificarea anglo-
americanilor, pentru intervenția lor în sprijinul
cauzei:
Întrebare: Cum a spus că vede partidul național
țărănesc răsturnarea regimului?
Răspuns: După cum îmi amintesc, formula
cea dintâi ar fi fost demiterea guvernului actual

îndată după ratificarea tratatului de pace și după înscrierea în O.N.U. Demiterea s'ar produce fie prin retragerea grupului Tătărăscian și deci prin descompletarea bazei politice a guvernului, fie prin memorandul partidelor național țărănesc, liberal și titulist pentru numirea unui nou guvern și convocarea corpului electoral.

Întrebat de mine dacă, cunoscute fiind sentimentele dlui Maniu față de dl. Tătărăscu, ar admite o înțelegere cu acesta pentru răsturnarea regimului actual, mi-a răspuns că dl. Maniu nu socotește încă închis capitolul răspunzătorilor de dezastrul țării, așa că orice ar face dl. Tătărăscu, chiar pentru răsturnarea regimului de azi, nu va putea conta pe gratitudine.

Întrebare: Nu l-ați întrebat ce face partidul în caz că formula aceasta nu reușește?

Răspuns: Nu pot preciza exact firul conversației. Rețin însă din spusele lui Coposu, că partidul național țărănesc se pregătește și se organizează pentru răsturnarea regimului printr'o acțiune puternică și ținând seamă de toate ipotezele. În special am fost curios a ști ce se întâmplă dacă actualul regim va rezista încercărilor de înlocuire. Coposu mi-a spus că partidul își dă seama că are în față partidul comunist și că nu e lucru ușor să-l înlăture dela guvern. De aceia se pune la cale o acțiune care la momentul potrivit să poată realiza un al doilea 23 August. Coposu se arăta indispus de eventualitatea unor violențe, deoarece, - spunea el, personal le socotește dăunătoare țării. La întreruperea mea: nu te prea văd pe baricade, mi-a răspuns că nici nu va fi. Dar a adăugat că în partid elementele ponderate, din care face și el parte, cedează locul celor dârzi și violenți, prin legea firească

C.N.S.A.S.

a pătrunderii celor tari, în locul celor mai slabi.

Întrebare:

Cum urma să se realizeze acest nou 23 August?

Răspuns: Din cât am înțeles se preconiza organizarea unor echipe de șoc în punctele sensibile. Se avea în vedere concursul armatei prin elementele deblocate care veneau în partid oferindu-și serviciile și hotărâte la orice. Se ținea seamă de sistematizarea tuturor nemulțumirilor, spre a fi transformate în energie organizată.

Întrebare: Dar dacă armata nu ar fi putut fi câștigată pentru această acțiune, cum s'ar fi procedat?

Răspuns: Nu i-am pus o asemenea întrebare. Vorbind despre răsturnarea regimului Groza mi-a spus că partidul ia în considerare serioasă cazul dela Ita din Arad, care demonstrează că se poate activa cu rezultate repezi și sigure dacă există organizare. Am înțeles din cuvintele lui că partidul pregătește o rețea de legături și fire pretutindeni unde nucleele de rezistență ale regimului ar urma să fie neutralizate, îndeosebi între muncitori, unde se contează pe maniști și titeliști hotărâți. Mi-a spus că personal nu are nici un rol în aceste pregătiri deoarece le evită cât poate. Era îngrijorat de ceiace se va petrece când partidul va trece la realizarea planului de răsturnare, deoarece țara întreagă ar fi fost învrăjbită și era greu de prevăzut dacă nu se amenința un adevărat războiu civil.

Aceasta este declarația mea la întrebările ce mi s'au pus. Teresia Oprea Vornic

38

00216

244 ..3

00251

C.N.S.A.S.

37

00252 250 234 00217 202

Știi că în toamna anului 1944 (după 23 august) s'au constituit la București mai multe detașamente, zise de „voluntari ardeleni", cu misiunea inițială de a lupta pentru desrobirea Ardealului cotropit de trupele horthiste și hitleriste. Aceste detașamente, după informațiile mele au fost organizate sub comanda câte-unui ofițer mai mare în grad și am auzit că au fost repartizate chiar prin M. St. Major. Ele au primit, la timpul său, diferite numiri simbolice; Astfel: Detașamentul Protopop Munteanu (ucis de horthiști la Huedin) Detașamentul Ipp, Detașamentul Trăznea (unde trupele maghiare de ocupație din 1940 comiseseră crime îngrozitoare), detașamentul General Bătan (erou, căzut în primele zile ale luptei pentru Ardeal).

Inițiativa constituirii acestor detașamente, aparține unor elemente ardelenești, pe care le socotesc de bună credință și însuflețite de un patriotism curat. Printre organizatorii tehnici ai detașamentelor menționez numele dlui I. Groșanu, G. Țepelea, Gh. Dogan, S. Brăescu, L. [illegible]. Zisa „înscriere în detașamente" știu că se făcea la redacția ziarului „Ardealul", condus de d-l Dr. Anton Mureșanu

Concomitent cu această acțiune, am fost informat că s'a început și la Brașov o propagandă în sensul înscrierii de voluntari. Această informație a parvenit mai târziu. Organizatorii dela Brașov erau elemente necunoscute și lipsite de seriozitate.

Am fost informat că pe deoparte datorită lipsei de experiență a organizatorilor, pe de altă parte din cauza lipsei lor de vigilență, pe lângă unele elemente oneste, dornice de a se întoarce acasă, deodată cu trupele eliberatoare, în aceste detașamente de voluntari s'au strecurat o serie de elemente dubioase ca: oameni cu serviciul militar în neorânduială, chiar nesupuși la încorporare, femei fără îndeletnicire și minori.

Dat fiind împrejurarea că majoritatea celor din detașamente nu aveau instrucție militară, erau femei și minori, - s'a dat acestor detașamente, de către organele militare, misiuni de pază, în dosul frontului, iar femeilor li s'au încredințat însărcinări în cadrul spitalelor sau infirmeriilor de

campanie.

Acestor detașamente li s'a zis „Gărzile Iuliu Maniu". Nu știu cui aparține paternitatea acestui nume. Știu însă și afirm categoric, că d. Iuliu Maniu nu a avut cunoștință de asta, nu i s'a cerut și nu a dat nici un fel de autorizație, pentru întrebuințarea numelui său pentru aceste detașamente.

La un moment dat, țin minte că unul din aceste detașamente a defilat chiar prin Piața Palatului, iar M.S. a ieșit în balcon.

Țin să precizez că în momentul când am auzit despre organizarea primelor detașamente de „voluntari", eu am fost contra acestei formule, cu toate că nu suspectam nici patriotismul, nici buna intenție a organizatorilor. Asupra acestei păreri a mele este în măsură să dea referințe și d. Aurel Leucuția, care împărtășea și dsa, dela început, aceiaș părere de reprobare a acestei inițiative.

Părerea mea am menținut-o până la urmă, mai cu seamă aflând de unele isprăvi ale așa zișelor „gărzi".

După câte știu, faptele reprobabile, care s'au comis și care au și fost sancționate de Justiție se datoresc detașamentului din Brașov, organizat de Gavrilă Olteanu.

Pe acesta nici d. Maniu, nici conducerea P.N.Ț. nici eu nu l-am cunoscut.

Am mai fost informat că unele detașamente, sau părți din unele detașamente, ar fi adus servicii unităților militare și spitalelor și că și-ar fi câștigat aprecieri favorabile ale conducerii operative române și sovietice.

Mai știu însă că altele, sau indivizi izolați făcând parte din alte detașamente s'au făcut vinovați de abateri și fapte reprobabile, care nu își pot găsi justificare în ambianța de războiu.

Știu că d. Maniu a lansat un apel pentru desființarea acestor gărzi și că lichidarea lor s'a făcut prin M. St. M.

Activitatea acestor gărzi, prin consecințele grave care le-a adus, a fost cât se poate de dăunătoare, după părerea mea.

In ce privește reflectarea acestei probleme a „gărzilor Iuliu Maniu", în preocupările conducerii P.N.Ț. - după informațiunile ce dețin s'au

26 251 00253 203

înregistrat 2 momente: unul când d. Maniu a făcut actul de disolvare și altul când, în cadrele ședinței Comitetului Executiv, d. Maniu s'a ocupat de atacurile apărute în presa guvernamentală, pe această chestiune, răspunzând acestor atacuri (Discurs care a apărut în gazete).

După cele știu, printre cei condamnați de justiție, pentru abuzuri comise în cadrul acestor gărzi, nu se găsesc membri ai P.N.Ţ.

Personal, nu văd întrucât răspunderea politică pentru faptele reprobabile ale gărzilor, ar putea fi imputată conducerii P.N.Ţ.

Cel mult, această conducere poate suferi reproșul că nu a desavuat imediat această inițiativă și mai cu seamă organizatorii din București pot fi învinovățiți că nu au tras dela început deosebirea între detașamentele plecate din București, prin inițiativa lor, puse sub controlul M.St.M. — și cele dela Brașov, care s'au făcut vinovate nu numai de fapte reprobabile, dar și de crime inutile.

*

Asupra chestiunii „gărzilor P.N.Ţ." sunt complect lipsit de informație. Eu am lipsit din București două luni înainte de alegeri. Cred că problema cu „gărzile" a trebuit să se pună în vederea alegerilor. Totuși am auzit că în jud. Dâmbovița, președintele organizației P.N.Ţ. d. Prof. Spineanu și-ar fi organizat gărzi de apărare a urnelor. În jud. Sălaj - unde am fost eu la alegeri, nu a existat și nici nu s'a discutat măcar despre asemenea gărzi.

Nu știu să existe undeva, în cadrul organizației P.N.Ţ. „gărzi".

Îmi amintesc că cu prilejul unei ședințe a Delegației Permanente P.N.Ţ., ocazionată de câteva agresiuni, comise împotriva fruntașilor P.N.Ţ. la Târgoviște, Pitești, Alba Iulia, Slatina, Turda — cu care prilej aceștia au fost bătuți sau chiar răniți mai grav, unul din membrii delegației (nu-mi amintesc cine) a ridicat problema că pentru apărarea fruntașilor P.N.Ţ., pe care autoritățile refuză în mod ostentativ să-i ferească de agresiuni, ar fi cazul să se înființeze gărzi de apărare. Chestiunea a rămas întratât.

Nu știu și nu am auzit să se vorbească, în cercul dlui Maniu, în cadrul conducerii P.N.Ţ. sau a forurilor statutare, despre înființarea unor gărzi agresive.

7/VIII.1947

35

252 000254

Secția Prof. a f. militari 253 254

Stelo

204

C.N.S.A.S.

34/ 00255 253 205 00229

Secția Militară a P.N.Ţ, cuprinde, după cât știu 150-200 membri, foști militari (în retragere sau rezervă). Ea datează de multă vreme și a fost prezidată lung timp de Gen. C.A. Rujinski președ. cav. ord. Mihai Viteazul.

La reluarea activității P.N.Ţ. după 23 aug. 1944, secția s'a reconstit, cu câteva elemente din vechii membri ai partidului, foști militari și a fost condusă de Col. Stoika

Rostul ei era de a studia toate măsurile de îmbunătățire a situației foștilor militari; (pensii, drepturi, ajutoare), de a concretiza doleanțele juste ale acestei categorii, prezentând, la dispoziția partidului proecte concrete privind aceste interese, pentru ca partidul prin exponenții săi să le susțină în opoziție și să le realizeze la guvern.

Astfel secțiuni, constituite pe criteriul profesional sunt facultative, conform statutelor P.N.Ţ, și se înființează atunci când numărul membrilor respectivi justifică, pe lângă o organizare ierarhică de partid și una pe profesiune. Astfel existau constituită secțiunea inginerilor din partid, a meseriașilor, a comercianților, a profesorilor, a învățătorilor, a medicilor, a avocaților, etc.

Secțiunea își are forurile ei de conducere, alese de membrii respectivi.

Fiecare membru are obligația de a se înscrie și activa politicește în organizația ierarhică de cadre (sector, circumscripție, org. județeană, org. comunală), dar în acelaș timp poate fi și membru al org. auxiliare dacă se poate încadra în ele (tineret; muncitori; femei) și al secțiunilor profesionale.

Secțiunile profesionale urmau să aibă organizație pe țară și pe localitate.

Secția profesională militară a avut o singură organizație. La preluarea conducerii organizației Capitalei, de către dr. Ion Mihalache, ... a constituit secțiile profesionale pe Capitala. Secția pra

fesională militară existentă, însumând numai membri din Capitală, a fost socotită ca fiind constituită pe Capitală, urmând ca conducerea Partidului să încredințeze unui comitet provizoriu, constituirea organizației pe țară. Această constituire nu s'a mai făcut.

Comitetul de conducere al secției profesionale pe Capitală s'a ales prin vot secret, la o ședință a cărei dată nu o rețin, la care însă am asistat și subsemnatul la numărarea voturilor. Acest comitet se compune din 4 ofițeri generali (Gral Negrei - președinte, Gral Stoika, Gral Zorzor, Gral Barbu) 4 ofițeri superiori (Col Stoika, fostul președinte) și alții, precum și 2-3 ofițeri inferiori și 2 subofițeri, ale căror nume nu îl rețin.

Știu că acest comitet aspira să fie considerat și comitet pe țară, ceiace d. Mihalache nu a acceptat, de unde a urmat o supărare a dlui General Negrei. Mai știu că pentru a fi încredințați cu conducerea provizorie a org. profesionale a foștilor militari, au intervenit la d. Președinte mai mulți ofițeri, unii în favoarea dlui Gen. Drăgănescu, alții în favoarea gen. Teodorescu (care nici nu era membru în partid). D. Președinte Maniu nu a rezolvit această problemă și nu a încredințat nici un comitet pe țară, urmând să o facă ulterior, după ce ar fi luat avizul comitetului pe Capitală și a dlui Ion Mihalache.

Știu că secția profesională a foștilor militari ținea la Clubul P.N.Ț. ședințele ei, căci mi se cerea mie să dau aprobare pentru sală. La ședințele profesionale ale acestei secții nu am asistat niciodată și nici nu m'am interesat de obiectul sau rezultatul discuțiunilor.

Nu știu ca secțiunii profesionale a foștilor militari să i se fi dat vreodată ve-o misiune sau ve-o încredințare dela Președintele sau conducerea Partidului.

Îmi amintesc că în anul trecut se hotărîse ca să nu fie primiți în secția militară ofițerii deblocați, întrucât aceștia, timp de 1 an dela deblocare erau încă în datorii militare.

În țară nu știu de existența ve-unei secții militare, nici măcar în orașele mari. Știu că foștii militari membrii ai partidului se încadrau în organizațiile de cadre propriu zisă.

Asupra activității secțiilor profesionale și a secției profesionale a foștilor militari, subsemnatul nu am primit nici un fel de lămurire, și nici vre-un mandat sau încredințare de a comunica sau ține legătură cu aceste secții. În general știu că cu organizarea secțiilor profesionale se ocupa d. Ion Mihalache sau mandatarii Dsale.

33
25412
206 00256

Asupra foștilor militari, pe care i-am văzut în audiențe la d. Maniu declar că am văzut pe dnii: Gral Negrei, Gral Barbu V., Gral Zorzor, Colonel Boika, General Panaitziu, Gral Ștefănescu; Gral, Vasilescu, Lt. Col. M. Ulmeni Orgetelu, Gral Constantinescu-Claps (mai de mult) Gral Drăgănescu, Gral Gheorghiașu, Col. Bucur, Col. Șerbănescu, Cdor. Mocanu, Col. Eminescu, Cdor Cioroiu, Maior Fotescu și alții al căror nume nu îl rețin.

Mai știu că unii din acești foști militari, obișnuiau să aducă dlui președinte diverse plângeri sau memorii, printre cari dnii Gral Negrei, Gral Barbu, Gral Vasilescu, Gral Ștefănescu Cdor Ciorciu. Nu am cetit memoriile aduse de acești domni, nefiindu-mi încredințate. Știu că se anunțau la d. Maniu, spre a-i preda memoriu, scrisoare, reclamație etc. Întâmplător am văzut un astfel de memoriu predat de d. Gen. Barbu, pe masa dlui Prezident, însă nu l-am cetit. Dl. Maniu nu mi-a dat spre cetire acele lucrări, nici nu știu ce făcea cu ele.

Dintre ofițerii de mai sus, pe d. Gen. Negrei îl cunosc de vre-o 10 ani, iar din auzite mai de mult. Pe d. Gral Barbu l-am cunoscut de prin 1943 - și mai de aproape pe când era secretar gral al Comisariatului Ardealului, iarna 1944/45. Pe gen. Drăgănescu și Col. Eminescu îi cunosc urmare unei propuneri făcute de gen. Drăgănescu de a înființa o societate anonimă de exploatare de cărbune, în care mi-a oferit să intru și eu, participând, (anul trecut cred) cu un capital de 500.000. Societatea nu s'a mai făcut. Pe Col. Șerbănescu și Gral Gheorghiu îi cunosc dela bridge, jucând în câteva rânduri bridge cu ei. Pe cdor Mocanu îl știu dela Clubul P.N.Ț. unde era salariat al Biroului Presei - Pe cdor. Ciorciu, dela Club și d. Maniu - Restul dela d. Maniu, unde veneau în audiență.

Nu știu ca vre-unul dintre dnii menționați mai sus să fi primit vre-o încredințare politică sau de organizare dela Președintele sau conducerea partidului; nici să fi avut misiunea de a întocmi vre-un raport.

Despre activitatea politică a susnumiților, în afară de cdor Mocanu, asupra serviciului căruia am dat decla-

rație aparte, nu am cunoștință.

În general, după informațiile mele secția [illegible] militari ținea ședințe cu preocupări profesionale, asupra cărora însă nu sunt în măsură a da lămuriri mai ample, nefiind în cunoștință de cauză.

7/XII.942

C.N.S.A.S.

32

259 00222

Legături cu străinătatea 255

Românii din străinătate

Străinii

Misiunile Aliate din țară 00257

Legații

Corespondență

207

C.N.S.A.S.

31

1

208 ~~2356~~ ~~00223~~ 00258

In străinătate am cunoştinţă că se află următorii români mai importanţi, neoficiali:
V. V. Tilea, Cornel Bianu, General Rădescu, Gr. Gafencu, G. Creţianu, Fred Nanu, Cita Davila, E. Schachmann, Augustin Popa, Gr. Niculescu-Buzeşti, V. Caranfil, Dianu. Ştiu că se mai află şi diverşi români, foşti membri ai diferitelor legaţii, care au rămas în străinătate, - a căror nume însă nu îl ştiu. Reţin numele Raţiu, Rădulescu-Pogoneanu.

Dintre românii mai importanţi aflaţi în străinătate, după cunoştinţa mea, d. Iuliu Maniu îi cunoaşte pe cei notaţi mai sus, în afară de Fred Nanu şi Dianu.

Ştiu, din auzite, că d. Iuliu Maniu întreţinea legături la început cu d. Cornel Bianu şi prin el cu D. Dianu. Mai târziu am auzit că este în legătură cu Gr. Niculescu Buzeşti, Augustin Popa, G. Creţianu şi Gr. Gafencu. Dl. V. V. Tilea, care nu era în legătură cu d. Maniu, din cauza atitudinei politice pe care o adoptase d. Tilea sub dictatura lui Carol, am auzit că ar fi încercat să restabilească legătura cu d. Maniu, prin anul 1944/45. Amănunte nu cunosc.

In ce priveşte pe ceilalţi români, nu am nici o cunoştinţă că d. Maniu să fi fost în legătură cu Gen. Rădescu, după plecarea acestuia din străinătate. Asupra dlui Gen. Rădescu, am aflat din ziare că ar fi ţinut un discurs la Radio Lisabona. Discursul nu l-am auzit. Am mai auzit că a lansat un manifest şi că un exemplar din acest manifest l-ar avea unul din reporterii dela Dreptatea (mi se pare d. Păunescu). Nu am avut ocazia de a citi acest manifest.

Dintre românii aflaţi în străinătate, ştiu că fac parte din partidul naţional-ţărănesc, dnii C. Bianu, Aug. Popa şi Gr. Niculescu-Buzeşti. In aceştia, d. I. Maniu avea încredere deplină.

Dintre ceilalţi ştiu că d. Maniu aprecia mai mult pe dnii Caranfil şi Creţianu.

In cercurile apropiate de conducerea Partidului Naţional-Ţărănesc, dnii Cita Davila, General

Rădescu și Gr. Gafencu nu se bucurau de o atmosferă prea favorabilă, iar V.V. Tilea avea chiar o atitudine ostilă, datorită trecutului lor politic și a unei comportări calificată drept lipsită de seriozitate sau de simț politic.

În ce-l privește pe d. Cornel Bianu, dsa se găsește la Londra, ca om de încredere al dlui Maniu, încă din anul 1940. În tot acest interval de timp, dsa a transmis, în măsura posibilității, informații. În timpul războiului, acestea soseau la 7-8 luni odată, pe căi ocolite. După 23 august, d. Bianu trimitea scrisori dlui Maniu la 2-3 luni câte una. Despre aceste scrisori nu se prea făceau comentarii în cercurile din jurul dlui Maniu. Dimpotrivă mi-am câștigat impresia că d. Maniu le considera lipsite de interes, întrucât l-am auzit spunând că d. Bianu scrie ceeace este deja cunoscut din presă și din radio. Am avut ocazia să citesc, cam la sfârșitul lui Martie o scrisoare venită dela d. Bianu, în care vorbea despre criza economică din Anglia, despre desbaterile parlamentare din Camera Comunelor și despre păreri spicuite din presă. Totodată cerea lămuriri asupra componenței forurilor ierarhice ale partidului.

În ce-l privește pe d. Augustin Popa, știu că dsa a plecat din țară, <u>cu destinația Roma-Vatican</u>, în iarna anului 1944, după ce ziarul „Curierul" al cărui director era, fusese suspendat. Nu știu să fi scris nici o scrisoare dlui Maniu, în afară de trimiterea de salutări dela Istambul, în 1944. Știu că după conferința dela Paris, cu care prilej am auzit că și d. Aug. Popa a fost la Paris, d. Maniu a primit o carte, tipărită în englezește, al cărui autor era d. Augustin Popa. Cartea se ocupa de drepturile României asupra Transilvaniei. Nu am citit-o, necunoscând limba engleză. Nu știu cine a adus-o dlui Maniu.

În ce-l privește pe d. Gr. Niculescu Buzești, știu că el se află în străinătate. Data exactă a plecării lui și mijlocul plecării nu-l cunosc. Îmi amintesc că cu ocazia parastasului pentru soția lui, decedată în străinătate, Ecaterina născută Știrbey, s'a remarcat lipsa lui Buzești dela parastas. Cu acel prilej am întrebat pe d. Președinte Maniu, dacă e adevărat ce se vorbește, că d.

C.N.S.A.S.

30 3. 209

Buzești ar fi plecat în străinătate, iar d. Maniu mi-a spus că nu știe. Cam prin Decembrie 1946 știrea despre plecarea lui Buzești am avut-o confirmată, din cercurile conducătoare ale partidului, și anume în Elveția.

Știu că d. Niculescu Buzești a scris dlui Maniu o scrisoare. Cu prilejul reîntoarcerii dlui Maniu dela Sibiu, ajutându-i la desfacerea valizei, am văzut acea scrisoare și am cerut voie dlui Maniu să o citesc. Dl. Maniu mi-a permis, dar am avut impresia că nu bucuros. Asupra acestei scrisori am făcut declarație aparte. În afară de această scrisoare, cam de pe la sfârșitul lui Martie, – începutul lui Aprilie, nu am cunoștință ca d. Niculescu Buzești să mai fi scris vre-o altă scrisoare.

În afară de scrisoarea menționată, a dlui Buzești, și de cea a dlui Brianu dela Londra, mai știu că d. Maniu a primit o scrisoare dela Crețianu pe care am văzut-o întâmplător pe masă. Nu sunt sigur dacă era adresată dlui Maniu sau nu.

Despre Gr. Gafencu nu știu să fi trimis vre-o scrisoare dlui Maniu. Am aflat, în cursul cercetărilor că ar fi trimis o asemenea scrisoare, dela d. anchetator. Nu am văzut-o nici odată, nici nu am auzit vorbindu-se de ea. Am aflat din ziare că d. Gafencu ar fi depus un memoriu. Nu l-am văzut, nefiindu-mi arătat de nimeni. Personal nu am auzit asupra atitudinei lui Gafencu, de cât un comentariu nefavorabil, făcut la restaurantul Capșa, la masă, de către d. Zaharie Boilă, – care-l socotea pe d. Gafencu drept om neserios, care a trădat partidul, de dragul unui minister, sub dictatura lui Carol. Țin minte că la această părere s-a raliat și d. Aurel Leucuția, care era de față. Nu am impresia ca d. Gafencu să se bucure de încrederea deplină a dlui Maniu.

Nu știu de existența altor scrisori, venite dlui Maniu din partea celor amintiți mai sus. Dacă eventual ar fi sosit alte scrisori, mie nu mi-au fost arătate, și nici nu am înregistrat comentarii despre ele, în timpul vizitelor ce făceam dlui Maniu, sau la ședințele partidului, la care am luat parte. Am menționat în declarație aparte, despre o scrisoare omagială dela Paris. Totuși îmi amintesc că cu prilejul unei ședințe

a Delegaţiei Permanente, prin luna Iunie, s'a vorbit despre un articol al lui Gafencu publicat în una din gazetele elveţiene, în care era amintit şi d. Maniu. Discuţia era înainte de începerea şedinţei şi am înregistrat-o tangenţial.

Asupra dlui Cita Davilla, am auzit, în casa dlui Maniu, că ar fi scris un articol despre dreptul României asupra Ardealului, într'un ziar american, combătând punctul de vedere al unui profesor ungur, care susţinea dreptul Ungariei asupra Ardealului. Putea să fie în toamna anului 1946.

Privitor la felul cum erau trimise din străinătate scrisorile pentru d. Maniu, nu am nici un fel de informaţie. Nu s'a întâmplat niciodată să fiu prezent când a sosit o asemenea scrisoare, ca să-mi dau seama cine o aduce, spre a-mi forma o opinie asupra filierei. Dl. Maniu nu mi-a spus niciodată prin cine anume primeşte scrisori.

Îmi amintesc că în iarna anului 1946/7, d. Camil Demetrescu, din Ministerul de Externe a venit la d. Maniu, pe care negăsindu-l acasă mi-a lăsat mie să-i predau o legătură de tăieturi din presa străină, pe care, la reîntoarcerea din oraş a dlui Maniu, le-am şi predat. În ultimele trei luni nu-mi amintesc să-l fi văzut pe d. Camil Demetrescu la d. Maniu, în timpul cât am fost eu acolo.

În ce priveşte corespondenta dlui Iuliu Maniu, ştiu că aflându-mă, în vara anului 1946, cu dsa, la Sinaia, mi-a dictat „instrucţiuni" pentru Românii din străinătate, despre al căror cuprins am făcut declaraţie aparte. Nu ştiu prin cine s'au expediat aceste instrucţiuni. Eu am predat dlui Preşedinte manuscrisul (scris de mână). Nu mi s'a dat să-l dau la dactilografiat. Dealtfel am rămas la Sinaia. În afară de aceste instrucţiuni, nu-mi aduc aminte ca să-mi se fi dictat vre-odată alte instrucţiuni pentru străinătate.

Deasemenea nu mi s'a dictat niciodată şi nici nu ştiu de expedierea vre-unei scrisori destinată românilor din străinătate ~~[illegible]~~

29 5 210 ~~00225~~ 258

bretianu, Rădescu etc.) Dacă această corespondență a existat sau există de fapt, nu s'a făcut prin intermediul meu. Accentuez că nici nu mi s'a dictat și nici nu am auzit în casa dlui Maniu, în cercurile conducătoare P.N.T. sau în altă parte, despre scrisori pe care d. Maniu le-ar fi trimis acestora. Nici eu n'am impresia că aceste scrisori d. Maniu le-ar fi pregătit în biroul dsale, mai cu seamă că în ultimul timp d. Maniu locuind când la d. Leucuția, când la d. Romul Boila, nu avea serviciu organizat de dactilografie.

~~00260~~

Incepând din vara lui 1946 (când am fost ales secretar-adjunct) oficiul de secretar personal al dlui Maniu, pe care-l deținusem eu din anul 1940/41, l-a preluat d. ing. Șerban Ghica, care era ajutat în treaba de secretar de mine și de d. ing. Romulus Boilă (nepotul dlui Președinte).

Știu că din toamna anului 1944, d. Gr. Niculescu Buzești, era cel care se ocupa de problemele de politică externă, în cadrul partidului. Dsa se bucura de încrederea și aprecierea dlui Președinte Maniu. Cred că dsa a fost cel care, din încredințarea dlui Maniu, ținea evidența problemelor de interes extern. După plecarea dlui Niculescu-Buzești nu știu să fie o persoană anume desemnată, pentru această îndeletnicire.

In ce privește străinii mai importanți, cunoscuți personal de d. Maniu, după cunoștința mea aceștia sunt: d. Președinte Beneș (cred că îl cunoaște personal), cei trei ambasadori veniți pentru prima oară în aplicarea a acordului dela Moscova - dnii Vâșinski, Clark Carr și Hariman, d. Paul Boncour (tatăl) d. Leon Blum, d. Reginald Hoare fost ministru la București, dnii Seton Watson (tatăl și fiul) d. Wickam Steed, d. Suphi Tanrioer și Șefkiti, foști miniștri la București; d. de Weck (elvețianul) d. Bova-Scopa. Din guvernele actuale, englez, sovietic și american, nu cred ca d. Maniu să cunoască

pe alţii în afară de d-l Vaşinski şi Harriman.
Nu am nici o cunoştinţă ca d. Maniu să fi adresat vre-unia din aceste personalităţi vreo scrisoare.
Ştiu că d. Maniu a primit din partea dlui Preşedinte Beneş, prin primăvara anului 1944 o înştiinţare privind convorbirea care se desfăşurare la Kremlin între d. Mareşal Stalin şi d. Beneş, relativ la România şi la d. Maniu. De atunci încoace nu am cunoştinţă să fi primit sau să fi trimis o altă scrisoare.

În ce priveşte legaţiile şi misiunile din Bucureşti:
Ştiu că d. Maniu cunoaşte personal pe d. Paul Boncour, ministrul Franţei, Sefkati, ministrul Turciei, Holmann, ministrul Angliei. Deasemenia ştiu că dsa a cunoscut personal pe dnii Le Rougetelle, fost reprezentant englez, Marjorbanks fost ajutor al dlui Le Rougetelle, Burton Berry, reprezentantul Americei, precum şi pe gen. Schuyler, şeful misiunii americane şi vice-mareşal Stephenson, şeful misiunii engleze (mai puţin).
Dintre ofiţerii misiunilor străine, d. Maniu a cunoscut de d. gen. Lxy; pe d. col. Lawel, col. Forster, Lt. col. Bolton, Lt. col. Kendall, maior Porter, căpitan Meţianu col. .... (fost ajutor al gen. Schuyler) Capitan Hey.
Dintre aceştia, veneau pe la d. Maniu dnii Schuyler, Berry, Holmann, Melbourne, Marjorbanks, cpt. Hey, cpt. Meţianu.
Dl. Maniu a luat parte la 2 recepţii oferite de legaţia Angliei; 2 sau 3 recepţii oferite de d. Rică Georgescu - cu care prilej ştiu că erau invitaţi şi membrii legaţiilor şi misiunilor străine. În anul 1947 nu ştiu să fi luat parte la asemenea recepţii.

Legătura cu misiunile americane şi engleze precum şi cu legaţiile respective, d. Maniu o ţinea personal, primind pe dnii respectivi, sau făcând dsa vizite la legaţii. Întrucât d. Maniu nu vorbeşte limba engleză, dsa se servea de serviciile dlui Ing. V. Serdici, deputat, ca translator. Tot prin d. Ing. V. Serdici făcea d. Maniu şi comunicări sau aranja întâlnirile cu şefii misiunilor.

În ce priveşte transmiterea memoriilor, comunicatelor şi scrisorilor partidului, către misiuni, aceste fie că se predau personal, fie prin d. secretar

generalul V. Penescu, fie că erau expediate prin directorul Clubului. Memoriile, comunicatele erau traduse în franțuzește și expediate Ambasadei Sovietice și Legațiilor Americană și Engleză. Deasemenea se trimiteau acestor Ambasade și Legații, copiile intervențiilor oficiale făcute de partid Guvernului sau Miniștrilor din guvern.

Pentru ținerea legăturilor cu presa străină funcționa la Clubul Central un birou al presei. Acesta avea misiunea de a face un rezumat al știrilor apărute în presa din acea zi și de a extrage știrile mai importante din buletinul american și englez pe care îl primea Biroul Presei. Aceste buletine se trimitea numai membrilor Biroului Partidului (dnii Maniu, Mihalache, Popovici, Penescu, Mihăescu) Deasemenea, Biroul Presei avea misiunea de a traduce în franțuzește comunicatele Partidului sau știrile mai importante, și a le da ziariștilor străini, corespondenți ai gazetelor străine la București. La acest birou lucrau ca salariați dnii Gh. Mocanu și dr. A. Cazimir. Cu supravegherea onorifică a Biroului Presei se angajase d. I. Vinea, care însă în ultima vreme mergea foarte rar pe la Biroul Presei.

În afară de acest Birou al Presei, mai funcționa, condus de d. ing. V. Serdici, la locuința dsale, un birou de informațiuni economice și sociale, care făcea extrase din presa străină și le publica într'un buletin șapirografiat, destinat fruntașilor partidului. Subsemnatul nu primeam acest buletin. L-am văzut, un număr și l-am răsfoit, fără să am timp să-l cetesc. Era în casa dlui Serdici, cu prilejul unei ședințe.

D. Iuliu Maniu obișnuia să primească personal pe ziariștii străini, care treceau prin țară, la locuința dsale (la d. Aurel Leucuția sau ing. R. Boilă) Pentru ziariștii străini, care nu vorbeau limba germană, se folosea de interpret. De obicei interpret era fie d. Serdici, fie cel care introducea la d. Maniu pe ziaristul respectiv, adecă corespondentul din București al ziarului sau agenției pe care o reprezenta. În câteva rânduri a făcut pe interpretul, față de gazetari americani și d. Serafim Buta.

Subsemnatul, necunoscând limba engleză, nu am

CNSAS

fost niciodată interpret.

Dl. Maniu mai făcea cunoscute vederile sale pentru străinătate, prin conferințe de presă cu gazetarii străini. Știu că au fost asemenea conferințe, la locuința dlui Penescu (prin Nov. 946) la locuința dlui Mihai Popovici (Dec. 946) și la Clubul P.N.T. (în 1947) Cu acel prilej, Biroul Presei, sau Directorul ziarului „Dreptatea" d. Carandino, invita pe toți ziariștii străini și corespondenții ziarelor străine din Capitală iar d. Maniu făcea declarații. Declarațiile erau înainte dictate de d. Maniu și traduse în franțuzește, multiplicate și apoi repartizate gazetarilor. Textul declarațiilor de această natură era deobicei dictat dlui Carandino. (Mie nu mi s'au dictat declarații pentru conferințe de presă). Acest text scris era complectat cu o expunere verbală a dlui Maniu, interpretată pe loc în franțuzește (de către d. Penescu sau Carandino). Urmau întrebările gazetarilor și răspunsurile dlui Maniu. Uneori, declarațiile dlui Maniu erau însoțite de expuneri sau complectări ale dlui Penescu.

Atari conferințe de presă s'au ținut, înainte și după alegeri, cu subiect: alegerile, și mai recent, cu subiect: arestările masive ale partizanilor P.N.T. și tratamentul din închisori.

Dl. N. Penescu încă a ținut o conferință de presă în toamna 1946, (la care nu am fost de față) înfățișând agresiunea dela Pitești; al cărei victimă fusese.

Știu că în conferința de presă din Mai (aproximativ) d. Iuliu Maniu a făcut apel la Presa străină ca să se ocupe pe larg de abuzurile regimului și mai cu seamă de arestările ilegale, cu scopul de a informa străinătatea asupra stărilor dela noi și de a sesiza toate națiunile din ONU pentru a face ca aceste stări să înceteze și să se normalizeze metodele politice ale guvernului.

Deasemenea d. Maniu răspundea la anchetele făcute de gazetele străine, dând răspunsuri întrebărilor pe care le puneau aceste gazete. In timpul din urmă, d. Maniu a răspuns unei anchete făcute de United Press (mi-se pare) privitor la doctrina Truman. Răspunsul a fost dat în urma soli-

IV

-tării dlui corespondent Pauker și mi-a fost dictat mie. Cuprindea 2 fraze prin care d. Maniu se declara de acord cu „doctrina Truman" și nu credea că această doctrină ar constitui o primejdie de războiu, ci dimpotrivă că ea înlătură războiul. 00362 00227

Dl. Maniu a mai făcut o declarație pentru Reuter în Iulie 1947 (cred) dată dlui Pitrașcu. Nu am fost de față la aceasta și nu știu cui a dictat-o. „Dreptatea" a încercat să o publice, însă cenzura nu i-a permis. 264 212 262

In afară de acele enumerate mai sus, nu cunosc alte legături ce le-ar avea d. Maniu cu străinătatea.

Insist asupra împrejurării că eu nu eram utilizat pentru asigurarea și întreținerea acestor legături și că nu mi-s'a dat vre-un mandat în această privință - și nici nu mi s'a confiat care sunt releurile de corespondență sau metodele de transmitere ori primire a corespondenței din străinătate

In ce mă privește personal: dintre Românii aflați în străinătate, cunosc personal pe dnii V.V.Tilea, C. Bianu, Nal Rădesc, Aug. Popa și Gr. Niculescu Buzești. Cunoștința cu d. V.V. Tilea este mai superficială, din anul 1934. Cunoștința cu d. gen. Rădescu este cu ocazia vizitelor făcute de către acesta la d. Maniu. Pe ceilalți îi cunosc mai bine, ca făcând parte din partidul național-țărănesc. Pe dnii Gr. Gafencu și V. Cavanfil îi cunosc din văzute, fără să fi făcut personal cunoștință. Pe dnii Cretzianu, Nanu, Davila, Schachman, Dianu, nu-i cunosc de loc.

Personal nu am întreținut corespondență cu nici unul din ei, în afară de d. Aug. Popa, căruia i-am transmis salutări, în 1945, pe când se afla la Stambul, printr'un membru al delegației economice, care pleca în Turcia, inspector la C.F.R. Numele nu-l rețin.

Deasemenea am cunoscut personal pe d. Paul Boncour dela legația Franței, pe d. de Weck dela elveția; pe d. le Rougetelle, Marjoribanks, Porter, Key și atașatul de presă englez (înalt și chel - numele nu-l mai rețin), precum și pe d. Berry, și Melbourne dela legația Americei. Pe d. Holman nu-l cunosc personal. Dintre ofițerii misiunilor britanice și americane am cunoscut pe dnii Forster (plecat) de Chastelain (plecat) Porter, Metianu, Kendall, Key, Archer (mort) Cpt. Rhys Fenty, Cpt. Jim Coob, Cpt. Bob Hood, Cpt. ... (casierul), Col. Bolton, Col. Boom, Col. Hudson, col Wilkokes, Maior Glaude. Pe col. de Chastelein, cpt. Porter și cpt. Metianu i-am cunoscut în 24 aug. 1944, la Palatul Regal, ei fiind prizonieri de

război parașutiști. Pe col. Kendall l-am cunoscut după sosirea lui în țară, în toamna 1944, prin familia soției mele, care îl cunoștea dela Constanța unde fusese consul englez, înainte de război. Pe ceilalți ofițeri i-am cunoscut cu ocazia recepțiilor dela Legația engleză unde am fost invitat, sau la recepțiile dela d. Kendall și col. Bolton, unde deasemenea am luat parte la primul în două rânduri, iar la al doilea în trei rânduri.

În casă la mine, am avut invitat odată pe dna și d. Le Rougetell, col. Kendall, col. Bolton și cpt. Rhys-Few. Deasemenea cu col. Bolton, col. Boom, cpt. Coob am ieșit în oraș, la restaurant, în 2 sau 3 rânduri, în societate de doamne. Am mâncat odată, împreună cu soția mea, cu dna și dl. col. Ken Boom, în 1946.

Relații mai intime nu am avut cu susnumiții, nici probleme politice nu am discutat cu ei.

Nu am primit nici o încredințare din partea dlui Maniu sau altui fruntaș politic, de a discuta vre-o problemă politică, economico sau socială, nici cu vre-un ofițer din misiuni, nici cu vre-un membru al legațiilor.

Pe dl. col. Wilkokes, care s'a mutat în aceiași casă unde stau eu l-am rugat să-mi permită să țin într'o debara aparținătoare apart. sale niște lucruri casnice (cristaluri, haine) ceiace mi-a permis, dându-mi și cheia ușii. Având la mine o colecție a memoriilor dlui Maniu, din timpul lui Carol și Antonescu, și voind să le depun tot în debaraua re[illegible]tivă, l-am rugat să-mi îngăduie acest lucru, ceiace Dsa a consimțit. Aceste memorii le-am predat, înainte de comitetul executiv P.N.Ț., dlui secretar general Penescu, care avea nevoi de ele, în vederea întocmirii raportului general, și de atunci nu mi le-a restituit.

În prezent locuiesc în acelaș bloc în care au domiciliul, d. col. Rathwel - pe care-l cunosc numai din vedere, cu soția și d. consul Kendall cu soția și fiica, pe care îi cunosc personal. La d. Rathwel nu am fost niciodată. La d. Kendall, am fost în vreo trei rânduri, cu prilejul morții soacrei mele, care era în relații de prietenie cu familia și când a sosit (în iunie), fiica dlui Kendall, dela studiu din Londra. Discuții politice nu angajez, col. Kendall neinteresându-se de această problemă. Nu am avut și nu am nimic dat în păstrare dlui col Kendall nici obiecte și nici scrisori, - precum nu am în păstrarea nici la alți membri ai misiunilor, obiecte de nici un fel. Korespon-

25

~~00229~~
00264

262

~~266~~

C.N.S.A.S.

- 11 -

-ută străină nu mi s'a dat niciodată spre păstrare, și nici arhivă de-a partidului sau de-a dlui Maniu, după 23 Aug. 944 nu am avut asupra mea.

7/VIII. 1947

26
04228
00863 261
265
213
C.N.S.A.S.

24

~~00230~~

00265

~~263~~

267

214

~~Domnului Director~~

~~Paragrafele sublimate din aceste memorii, urmează a fi înmănunchiate într'o declaraţie.~~

~~[signature]~~

Coposu.

7.8.47

C.N.S.A.S.

00231
264
269
00266
215

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Const.Titel Petrescu în calitate de președinte al partidului social democrat independent, declar - cu privire la întrebarea pusă asupra relațiilor partidului (ce cu onoare prezidez) cu partidul național țărănesc următoarele :

Partidul nostru este - după cum însăși titulatura sa îl indică - un partid cu totul distinct, - independent de toate celelalte partide politice din țara noastră.

El își are programul său aparte, cadrele organizatorice cu totul distincte de ale celorlalte partide politice din țară și astfel s'a afirmat și la alegerile generale - ca partid autonom. Cu partidul național țărănesc nu am avut relații decât cu prilejul acestor alegeri din toamna anului 1946 (în afară de acele avute în timpul răsboiului, când am stabilit un acord - în cadrul Blocului partidelor democratice - în vederea loviturei de Stat, dată la 23 August 1944).

In preajma alegerilor, dnii Iuliu Maniu și C.I.C. Brătianu au propus partidului nostru un cartel electoral pe care însă partidul l'a refuzat.

Am convenit însă să facem un pact de apărare a urnelor, cum s'a procedat de altfel și în trecutul nostru politic când partidele de opoziție încheiau acorduri de apărare a urnelor.

In aplicarea acestui acord de apărare a urnelor, am făcut - împreună cu partidele național țărănesc și liberal - mai multe proteste atât față de guvern, cât și unul adresat Națiunilor Unite, - toate au fost publicate în presă în intervalul de o lună care a precedat alegerilor iar după aceea am mai făcut un protest comun în care am arătat țării neregularitățile rezultatului alegerilor.

Cu aceasta s'a încheiat acțiunea comună a partidului nostru cu celelalte partide de opoziție.

./.

M.C.

00267 214 269 265

Prin declaraţiile ce partidul a dat atât prin presă cât şi prin comunicatele date organizaţiilor, am accentuat întotdeauna libertatea de mişcare, - autonomă - a partidului nostru pe care am voit să-l păstrăm ca un organism politic distinct, în legătură numai cu partidele socialiste din Europa, în ideologia şi tactica cărora se încadrează partidul social - democrat independent din România..

In sensul acesta am şi scris partidelor socialiste europene cărora le-am făcut cunoscută poziţia partidului nostru şi cărora le ceream să reconstitue Internaţionala Socialistă, distinctă de toate celelalte curente de opinie publică.

Alte legături nu am mai avut cu partidul naţional ţărănesc care-şi ducea acţiunea politică, a-parte, deosebită de a organizaţiilor noastre politice.

ss. Const.Titel Petrescu.

27 Septemvrie 1947.

C.N.S.A.S.

00233

copie

270 266

Declaratie

00268

217

Subsemnatul Const.-Titel Petrescu în calitate de preşedinte al partidului social-democrat independent, declar - cu privire la întrebarea pusă asupra relaţiilor partidului (ce cu onoare presidez) cu partidul naţional-ţărănesc următoarele:

Partidul nostru este - după cum însăşi titulatura sa îl indică - un partid cu total distinct, - independent de toate celelalte partide politice din ţara noastră.

261 00234 00269 248

El își are program[ul] său propriu, caractere organizatorice cu totul distincte de ale celorlalte partide politice din țară și astfel s'a afirmat și la alegerile generale – ca partid autonom. Cu partidul național-țărănesc nu am avut relații decât cu prilejul acestor alegeri din toamna anului 1946 (în afară de acele avute în timpul războiului, când am stabilit un acord – în cadrul Blocului partidelor democratice – în vederea loviturei de Stat, dată la 23 August 1944.)

În preajma alegerilor, dnii Iuliu Maniu și C.I.C. Brătianu au propus partidului

C.N.S.A.S.

268 00235 219 00270

nostru un cartel electoral pe care însă partidul l'a refuzat.

Am convenit însă să facem un pact de apărare a urnelor, cum s'a procedat de altfel și în trecutul nostru politic când partidele de opoziție încheiau acorduri de apărare a urnelor.

În aplicarea acestui acord de apărare a urnelor, am făcut – împreună cu partidele național țărănesc și liberal – mai multe proteste atât față de Guvern, cât și unul adresat Națiunilor Unite, – toate au fost publicate în presă în intervalul de o lună care-

CNSAS

269 00236 229 00271 220

a precedat alegerile și după aceea am mai făcut un protest comun în care am arătat țării neregularitățile rezultatului alegerilor.

Cu aceasta s'a încheiat acțiunea comună a partidului nostru cu celelalte partide din opoziție.

Prin declarațiile ce partidul a dat atât prin presă cât și prin comunicatele date organizațiilor am accentuat în totdeauna libertatea de mișcare, - autonomia - a partidului nostru pe care am voit să-l păstrăm ca un organism politic distinct, în legătură numai cu partidele socialiste din Europa, în ideologie și tactica cărora se încadrează partidul social-democrat independent din

CNSAS

00237
00272
221
270

România.

În sensul acesta am și trimis tuturor partidelor socialiste europene cărora le-am făcut cunoscută poziția partidului nostru și cărora le cerem și recunoașterea Internaționalei Socialiste, distinctă de toate celelalte curente de opinie politică.

Alte legături nu am mai avut cu partidul național-țărănesc care și duce acțiune politică, aparte, deosebită de a organizațiilor noastre politice.

27.IX/1947.

Constantin Titel Petrescu

Dir. Pol. de Sig.
Brig. Mobilă

24 Sept. 1947

00238
00273
222

Referat

Avem onoare a vă raporta că în urma informațiunilor făcute privitor pe Constantin Titel Petrescu și Constantin I. C. Brateanu (Bimi) sa stabilit că numiți lipsesc din capitală.

Costantin Titel Petrescu domiciliat în str. Brezoianu N° 29 este plecat la Sinaia unde se găsește în prezent.

Constantin I. C. Brăteanu domiciliat în Calea Dorobanților N° 16 este plecat la Florica la moșia sa.

Comisar
I. Laico

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
CORPUL DETECTIVILOR
Camera 49
STR. ACADEMIEI Nr. 34.

~~00729~~ 272
00274
223
276

INVITAȚIUNE

D-l ctin Titel Petrescu *, domiciliat în str.* Brezoianu *Nr.* 29 et I*, este invitat prin aceasta să se prezinte la această Direcțiune, în ziua de* 25 Septembrie *194*7*, ora* 12*, spre a fi ascultat în interesul unor cercetări.*

COMISAR, ȘEF
[signature]
(Stamp: ROMANIA Dir. Poliției și Siguranței Gle ...)

*Anul 194*7*, luna* Septembrie*, ziua* 24*.*

c. 83.628. — M. O., Imprimeria Centrală.

C.N.S.A.S.

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI
CORPUL DETECTIVILOR
Camera 49
STR. ACADEMIEI Nr. 34.

277
~~00240~~
~~00275~~
273

INVITAŢIUNE

224

D-l CONST.I.C.(DINU) BRATEANU, *domiciliat în str.* Calea Dorobanţi *Nr.* 16, *este invitat prin aceasta să se prezinte la această Direcţiune, în ziua de* 25 Septembrie *194*7, *ora* 12, *spre a fi ascultat în interesul unor cercetări.*

COMISAR. SEF

*Anul 194*7, *luna* Septembrie, *ziua* 24

c. 83.628. — M. O., Imprimeria Centrală.

C.N.S.A.S.

00276
00241
274
279
225

DIRECTIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA
Brigada Mobilă

24 Septembrie 1947

R E F E R A T

Comisar
Raica Iacob

Avem onoare a vă raporta că,în urma informaţiilor facute privitor pe CONSATNTIN TITEL PETRESCU şi CONSTANTIN I.C.BRATIANU (DINU),s'a stabilit că numiţii lipsesc din Capitală-.

CONSTANTIN TITEL PETRESCU,domiciliat în Strada Brezoianu Nr.29,este plecat la SINAIA,unde se găseşte in prezent-.

CONSTANTIN I.C.BRATIANU (DINU),domiciliat în Calea Dorobanţilor Nr.16,este plecat la FLORICA la moşia sa-.

Comisar,
ss Raica I.

C.N.S.A.S.

D 6099 00277 219 00242 275

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI
- Serviciul I - Biroul 1 -

Nr.34450-S 21 OCT. 1947 CONFIDENTIAL

Către
BRIGADA MOBILA
D-lui Inspector General DULGHERU

OPERAT

226

Cu onoare vă trimitem alăturat, în copie, o notă informativă referitoare la vizitele primite de Titel Petrescu în ziua de 9 Octomvrie a.c.

DIRECTOR

SEFUL SERVICIULUI

281 00244

00279

217

227

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Constantin Titel-Petrescu declar următoarele cu privire la autorizația dată Dlui GRIGORE NICULESCU BUZEŞTI :

Am autorizat pe dl. GRIGORE NICULESCU BUZEŞTI să ia contact cu partidele socialiste din străinătate şi să le informeze asupra situaţiei partidului Social-Democrat Independent din România.-

Am scris aceasta pe o scrisoare bătută la maşină care purta semnăturile Dlor IULIU MANIU şi C.I.C. BRATIANU

/ss/ Const. Titel Petrescu

27 Septembrie 1947.-

C.N.S.A.S.

~~00243~~
00278
~~216~~
280
228

13 Octombrie 1947.

N o t ă

Suntem informaţi că TITEL PETRESCU a fost vizitat în ziua de 9 Octombrie a.c.de către un anume TOMA, apoi de ziaristul SARELI dela "Adevărul"şi de ADRIAN DUMITRIU.

Spre seara, după orele 17, la TITEL PETRESCU s'a prezentat o cunoştinţă a sa cu numele de PAULA. Se pare că aceasta l-a informat despre arestarea dnei general FLORESCU, gazda lui MERA.-

C.N.S.A.S.

232

00245

278

00280

229

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Const.Titel Petrescu în calitate de președinte al partidului social democrat independent, declar - cu privire la întrebarea pusă asupra relațiilor partidului (ce cu onoare prezidez) cu partidul național țărănesc următoarele :

Partidul nostru este - după cum însăși titulatura sa îl indică - un partid cu totul distinct, - independent de toate celelalte partide politice din țara noastră.

El își are programul său aparte, cadrele organizatorice cu totul distincte de ale celorlalte partide politice din țară și astfel s'a afirmat și la alegerile generale - ca partid autonom. Cu partidul național țărănesc nu am avut relații decât cu prilejul acestor alegeri din toamna anului 1946 (în afară de acele avute în timpul războiului, când am stabilit un acord - în cadrul Blocului partidelor democratice - în vederea loviturei de Stat,dată la 23 August 1944).

In preajma alegerilor, dnii Iuliu Maniu și C.I.C. Brătianu au propus partidului nostru un cartel electoral pe care însă partidul l'a refuzat.

Am convenit însă să facem un pact de apărare a urnelor, cum s'a procedat de altfel și în trecutul nostru politic când partidele de opoziție încheiau acorduri de apărare a urnelor.

In aplicarea acestui acord de apărare a urnelor, am făcut - împreună cu partidele național țărănesc și liberal - mai multe proteste atât față de guvern, cât și unul adresat Națiunilor Unite, - toate au fost publicate în presă în intervalul de o lună care a precedat alegerilor iar după acea am mai făcut un protest comun în care am arătat țării neregularitățile rezultatului alegerilor.

Cu aceasta s'a încheiat acțiunea comună a partidului nostru cu celelalte partide de opoziție.

./.

M.C.

283
00281 00240
279 230

Prin declaraţiile ce partidul a dat atât prin presă cât şi prin comunicatele date organizaţiilor, am accentuat întotdeauna libertatea de mişcare, - autonomă - a partidului nostru pe care am voit să-l păstrăm ca un organism politic distinct, în legătură numai cu partidele socialiste din Europa, în ideologia şi tactica cărora se încadrează partidul social - democrat independent din România..

In sensul acesta am şi scris partidelor socialiste europene cărora le-am făcut cunoscută poziţia partidului nostru şi cărora le ceream să reconstitue Internaţionala Socialistă, distinctă de toate celelalte curente de opinie publică.

Alte legături nu am mai avut cu partidul naţional ţărănesc care-şi ducea acţiunea politică, a-parte, deosebită de a organizaţiilor noastre politice.

ss. Const.Titel Petrescu.

27 Septemvrie 1947.

C.N.S.A.S.

00282 00247
234

290

231

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, dr. Anton Ionel Mureşeanu am onoare a ~~xxxxxxx~~ declara în continuare următoarele :

Comitetul de înrolare era la început compus din: Ion Grosanu, Gabriel Tepelea, Leon Bochiş, Ilie Lazăr, iar în Octomvrie a fost complectat cu mine ca director al ziarului. S'a încercat să se mai complecteze comitetul dar niciunul din membri noui nu s'au prezentat. Toate lucrările de înrolare le făcea ziaristul Gheorghe Togan.

Pe Puiu Beldeanu, îl cunosc din refugiu personal unde se găsea împreună cu mama şi tatăl său ca expulzaţi. In 1946 fiind ales preşedintele tineretului N.T. din Someş în timpul alegerilor am luat contact cu el. El a fost acela care a depus lista de candidaţi la Tribunalul Someş a P.N.T., cu care ocazie a fost crunt bătut în însuşi camera preşedintelui Biroului electoral judeţean. Stiu că în ultima săptămână a alegerilor şi în ziua alegerilor se găsea arestat la Cluj afirmativ fiind arestat la Huedin judeţul Cluj. Nu cunosc motivul arestării şi nici cât a stat arestat. Stiu doar că m'am întâlnit în Cluj cu tatăl său, care tocmai mergea la dl. Ministru Emil Haţieganu, să intervină pentru eliberarea lui. Personal, n'am avut nicio altfel de legătură cu el şi niciodată nu i-am dat niciun fel de însărcinare. Locueşte în prezent la mine, respective până în vacanţă când a plecat la părinţi. La mine nu avea casa cu masă, ci doar camera de dormit. In schimbul acestei camere el trebuia să plătească cheltuelile administrative ce se cuveneau la bloc după persoana sa. (circa 800.000 lei lunar).

Stărui şi semnez cu mâna proprie prezenta declaraţie azi 27 Septemvrie 1947.

ss. Dr. Anton Ionel Mureşianu.

N.C.

C.N.S.A.S.

Si

232 ~~255~~ ~~00248~~
281 ~~00283~~
No.7675

Din cercul familiar al d-lui C.TITEL PETRESCU,se află că numitul s'ar fi exprimat faţă de o rudă a sa,că este foarte deprimat fiindu-i teamă de a nu fi arestat din cauza evoluţiei raporturilor politice internaţionale.

Deasemenea a mai afirmat,că din cauza aceasta,a încetat orice activitate politică de suprafaţă şi că şi-a redus activitatea de partid,numai la menţinerea legăturilor sale ~~proxxx~~ personale cu cei mai credincioşi membri.

Măsuri luate: se urmăreşte îndeaproape activitatea de propagandă şi organizare a acestui partid.

.=.

12-IV-948
- Luat nota
- la dosar

DIR. G-LĂ A SIG. STATULUI
DIRECŢIA INFORMAŢIILOR
No 072590 * 25 MAR 1948 *
DOSAR No 6099

30 MART. 1948

DIR. GLĂ A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
Nº 072617 25 MAR 1948
DOSAR Nº 6099

00284 00249

M.G.S.S.
23 Martie 1948.

SECRET

N O T A.

In ziua de 22 Martie a.c., informatorul nostru a avut ocazia să discute mai indelungat cu TITEL PETRESCU asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei, interne şi externe.

Aducându-i-se la cunoştiinţă de către informator că a inregistrat în Ardeal numeroase comentarii în diverse cercuri politice opoziţioniste, unde se exprima mirarea că nu a fost arestat până acum, TITEL PETRESCU a precizat că acest lucru nu trebue să mire pe nimeni, pentrucă el ştie în mod sigur cărei imprejurări se datoreste situaţia sa actuală.

Astfel a arătat că dl. VASINSCHI cu prilejul ultimei vizite pe care a făcut-o în Romania, în luna Ianuarie 1947, fiind insoţit şi de profesorul IORGU IORDAN, pe atunci ambasador al Romaniei la Moscova, a ţinut să-l vadă, lucru ce l-a inţeles din faptul că profesorul IORGU IORDAN a insistat mereu să ceară o audienţă dlui VASINSCHI.

In urma insistenţelor lui IORGU IORDAN s'a prezentat la dl. VASINSCHI, fiind primit imediat intr'o casă din str. Aleia Alexandru unde era găzduit adjunctul Sovietic dela Externe.

Dând amănunte asupra acestei intrevederi, TITEL PETRESCU a declarat că dl. VASINSCHI i-a recomandat ca in interesul ţării şi al partidului socialist să accepte unificarea celor două partide muncitoresti. Discuţiunea a avut loc in limba franceză şi la un moment dat dl. VASINSCHI a cerut să fie de faţă şi un stenograf care să noteze declaraţiile lui TITEL PETRESCU, pe care urma să le continue în limba română. Dl. VASINSCHI considera aceste declaraţii că foarte importante, ceiace nu i-ar fi permis să reţină toate nuanţele de limbaj dacă s'ar fi continuat discuţia in limba franceză. TITEL PETRESCU susţine că şi-a dat seama atunci că dl. VASINSCHI dorea să raporteze în scris la Moscova declaraţiile sale şi în acelaş timp să informeze exact conducerea P.C.R.

Continuând acele declaraţii, TITEL PETRESCU afirmă că a spus cu acel prilej dlui VASINSCHI că el nu obişnueste să aducă invinuiri unei puteri străine sau altor oameni politici a căror ideologie se apropie de a sa. In schimb a declarat deschis că in interesul unei prietenii reale şi durabile intre poporul rus şi român, nu sunt recomandabile sugestii din par-

./.

28.3.1948
La B. D.

00285 23 0025
282 283

tea U.R.S.S.să se exercite presiuni de suprimare a unor formaţiuni politice,de fuzionarea lor sau de absorbirea altor partide. In consecinţă a cerut ca partidul social-democrat să rămână mai departe un organism independènt.

Toate aceste declaraţii au fost notate de stenograf şi TITEL PETRESCU pretinde că dl.VASINSCHI a arătat un mare interes discuţiunei pe care a purtat-o în contradictoriu cu el şi chiar a prelungit discuţiunea,renunţând să mai ia parte la un spectacol la operă în acea seară.

La sfârsitul conversaţiei, dl.VASINSCHI i-a declarat că a putut să se convingă de increderea pe care o are massele socialiste de muncitori şi intelectuali şi mai ales apreciază , peste orice considerente,caracterul său de om cinstit.TITEL PETRESCU susţine că dl.VASINSCHI a accentuat cuvântul "cinstit"şi crede că datorită acestei păreri a plenipotenţiarului sovietic nu a fost supărat cu nimic până acum.

S'a vorbit mai departe apoi despre situaţia lui SERBAN VOINEA,informatorul vrând să cunoască dacă sunt adevărate svonurile despre demisia acestuia din postul de ministru al Romaniei la Berna ca rezultat al fuziunei partidului socialist cu P.C.R. - TITEL PETRESCU a arătat că sub forma aceasta svonul nu corespunde realităţii. După informaţiile sale,demiterea lui SERBAN VOINEA din postul dela Berna a fost cerută de U.R.S.S.,iar Ministerul de Externe Român i-a atras atenţia să-şi prezinte o demisie de formă,in sensul ca să înţeleagă mai uşor că nu mai poate figura în acel post. TITEL PETRESCU susţine că el a luptat pentru numirea lui VOINEA în diplomaţie,dar ţinea mai mult să fie numit la Londra,fiind nimerit pentru acest post datorită faptului că este un socialist cu o bogată cultură şi în plus cunoaste bine şi limba engleză.TATARASCU insă a refuzat numirea lui la Londra, motivând acest lucru prin aceia că postul din Capitala Angliei era rezervat unui reprezentant liberal,cum s'a intâmplat dealtfel prin numirea lui FRANASOVICI.Indepărtarea sa din funcţiunea de ministru al Romaniei la Berna a venit mai repede decât se astepta VOINEA, care se gândea că dacă ar fi putut rămâne cel puţin doi ani în postul său putea să-şi economisească o sumă destul de frumoasă care să-i permită un trai liniştit,mai indelungat,in străinătate. S'a străduit după ce şi-a prezentat demisia,să primească o funcţiune importantă la Agenţia telegrafică Reuter,dar englezii nu i-au ier -

./.

CNSAS

00285 00251
239 235
284

tat atitudinea sa faţă de fuziunea cu P.C.R., aşa că este greu să poată obţine un post la această agenţie.

Trecând la alte chestiuni politice de ordin intern, TITEL PETRESCU, a vorbit despre alegerile apropiate, caracterizând atmosfera actuală ca denotând o lipsă de interes din partea alegătorilor.

In altă ordine de idei TITEL PETRESCU şi-a exprimat regretul pentru moartea fostului gazetar EMIL D.FAGURE. Pe acesta l-a văzut cu o lună de zile înainte de a-şi pune capăt vieţii foarte deprimat şi desamăgit. Dorea mult să plece înapoi în Franţa, pentrucă nu mai putea respira în voe aci. FAGURE îi declarase că ar putea să îndure mai uşor mizeria fizică din Franţa decât pe cea morală în Romania. După câteva zile s'a sinucis.

Incă un gazetar pentru care TITEL PETRESCU are o mare stimă este TEODORESCU-BRANISTE. A arătat şi despre acesta că suferă o mare depresiune sufletească. A căutat să-l invite de câteva ori la el acasă, dar BRANISTE evită orice intâlniri. Este stăpânit tot timpul de frică şi preferă să stea izolat, retras complect din toate cercurile cunoscuţilor săi.

Despre gazetarul G.SPINA a afirmat că manifestă o atitudine de duplicitate. Pe deoparte îşi manifestă dispreţul faţă de situaţia actuală, in timp ce pe de alta semnează articole favorabile regimului.

Dintre evenimentele politice internaţionale, chestiunea Triestului o consideră ca cea mai importantă din ultimul timp şi în acelaş timp o abilă manevră politică pusă la cale de diplomaţia anglo-franceză. Alegerile din Italia în lumina acestui eveniment vor fi influenţate în cel mai înalt grad. Nu este exclus ca Triestul să fie punctul de pornire al unui conflict armat.

Sursa serioasă
- Bucur. 4.-

C.N.S.A.S.

DIR. G-LĂ A SIG. STATULUI
DIRECȚIA INFORMAȚIILOR
№ 073674 * 27 MAR 1948
DOSAR № 6099

OPERAT

D.G. 26 Martie 1948.

00287 00252 285 236

Notă

In ziua de 23 Martie a.c. TITEL PETRESCU a rugat pe un prieten al său (numele nu l-am putut afla) să se intereseze cu ce se ocupă astăzi şi ce legături are inginerul STAVRI CUNESCU, fost subsecretar de stat la Ministerul Muncii în timpul lui Antonescu.

TITEL PETRESCU susţinea că l-a cunoscut bine pe STAVRI CUNESCU încă de atunci.

Motivul pentru care doreste să afle amănunte asupra situaţiei sale actuale nu ne este cunoscut. A primit însă asigurări din partea prietenului său că în maximum două, trei zile va afla datele care îl interesează.

sursa sigură
-X.-

10-IV-948
la dosarul lui
Titel Petrescu

28 MART. 1948

C.N.S.A.S.

00288 290 00253 26

D.G.S.S.

26 Martie 1948

OPERAT

237

N o t(ă
========

LUDWIG, unul din oamenii care il vizitează pe TITEL PETRESCU, i-a declarat acestuia în ziua de 25 Martie a.c. că astăzi 26 Martie a.c. se va duce să-l vadă pe monseniorul CISAR, arhiepiscopul româno-catolic. LUDWIG a vrut să-i mai spună numele unei persoane cu care va lua contact în ziua de 27 Martie a.c. dar TITEL PETRESCU a refuzat să mai discute cu el.

sursa sigură

DIR. G-LA A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 073681 27 MAR 1948
DOSAR №.........

B2.

S.I.

organizați continuarea informării. Este f. important.

28 III 948

Relatat lui Ludwig

28 M

Negrin/Constantinescu ~~231~~ ~~00254~~

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI
Serv.1- Bir.1

Nr.73.681-S. 31 MART 1948 CONFIDENTIAL

287

~~00289~~

INSPECTORATUL DE SIGURANTA AL CAPITALEI
Brig. I Informative.

238

Sunt informaţiuni că TITEL PETRESCU primeşte vizita unui oarecare Ludwig.

Vă rugăm a dispune măsuri de indentificare şi a raporta relaţii complecte asupra susnumitului.

DIRECTOR,
ss. H. N. Caile

SEFUL SERVICIULUI,
ss. Anghelescu

15-V-948
fă-ut revenire
Negrin

C.N.S.A.S.

DIR. G-LA A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 009274 * 11 MAI 1948 *
DOSAR № 6099

D.G.S.S. 292 00255
10 Mai 1948.-
00290 288
OPERAT 239

N O T A
==========

TITEL PETRESCU revenit dela Sinaia în ziua de 5 Mai a.c. s'a întâlnit cu GHEORGHE CRISTESCU şi ADRIAN DIMITRIU.

CRISTESCU era agitat de arestările făcute în rândurile opoziţiei, temându-se să nu se ia măsuri similare şi împotriva PSDI. El mai afirma că l-a văzut pe CLUCERU comprimat din serviciu împreună cu soţia sa. Era foarte abătut. Singura lui sursă de existenţă i-a mai rămas o bucată de pământ pe care o cultivă, la R.Vâlcea. Deşi se află în situaţia aceasta, nu a făcut ca alţi social democraţi din PSDI, anume să treacă la PNP cu speranţa de a-şi recăpăta serviciul. Dealtfel nici aceasta nu este o soluţie salvatoare, pentru că cei din conducerea PNP au sesizat intenţiile cu care vin astfel de socialişti, remarca CRISTESCU.

TITEL PETRESCU, bazat pe informaţiunile sale personale, spunea că arestările s'au limitat deocamdată la liberali şi ţărănişti şi într'o măsură mai mică legionari. Dintre liberali ştie că a fost arestat ROMNICEANU.

Se întreba apoi ce au de gând să facă americanii, pentru că odată cu procesul lui Maniu, îi face impresia că şi-au schimbat tactica. Evită să mai ia contact cu el, contrar cu ceeace se întâmpla până anul trecut, când mai aveau legături cu PSDI, de unde erau ţinuţi în curent cu anumite lucruri. Acum americanii i-au uitat complect.

CRISTESCU întreba dacă este adevărat că în str.Izvor funcţionează un sediu al PSDI, fiindu-i confirmat de TITEL PETRESCU că într'adevăr sediul este instalat în str.Izvor nr.2, pe cheiul Dâmboviţei, jos la subsol, într'o cameră mică. Acolo se ţin şedinţe foarte restrânse, pentru că oamenii se tem să nu fie arestaţi.

După aceea s'a discutat despre maiorul ROSIANU, fost comandant al Legiunei Jandarmi Tg.Mureş. CRISTESCU susţinea că maiorul ROSIANU atâta timp cât a funcţionat la Legiunea Mureş, a protejat în mare măsură pe socialişti. A fost înlocuit dela comanda Legiunei şi trimis la Inspectoratul Jandarmi Craiova, unde a fost arestat şi ţinut închis timp de 9 luni. Zilele trecute a fost pus în libertate şi acum este stabilit în oraşul Craiova. CRISTESCU îl socoteşte un om bun şi devotat cauzei socia-

./.

51
D-sale dosare personale [illegible]
12.5.48
Şi relaţii despre Rosianu
28 Martie 948 [illegible]
1 Iunie 1948 [illegible]
14 VI 948

293 00291 00256 289 240

liştilor de dreapta şi pentru că are această părere, doreşte să-l viziteze la Craiova cât de curând. TITEL PETRESCU nu cunoştea amănuntele acestea despre maiorul ROSIANU şi îl încuraja pe CRISTESCU să ia contact neapărat cu maiorul ROSIANU şi să caute să-i explice care este situaţia exactă, în aşa fel ca el să înţeleagă că "mâine" când va prelua conducerea, să se poată folosi de oameni cari manifestă astfel de atitudini în prezent. Tot în legătură cu maiorul ROSIANU, GHEORGHE CRISTESCU afirma că s'a întâlnit chiar în ziua de 5 Mai cu un văr al lui, care i-a relatat că a primit o scrisoare din partea maiorului ROSIANU, unde îi scrie că doctorul i-a recomandat să schimbe aerul neapărat, ducându-se la munte, ceeace însemnează că el se teme să nu fie arestat din nou şi de aceea se va ascunde în munţi. TITEL PETRESCU nu credea o astfel de eventualitate, rămânând convins că astăzi sunt arestaţi numai naţional-ţărănişti.

Pe urmă GHEORGHE CRISTESCU îl întreba pe TITEL PETRESCU unde se află deţinut MANIU. I s'a răspuns că se găseşte la închisoarea din Galaţi, împreună cu MIHALACHE, CARANDINO, ILIE LAZAR, POGONEANU şi DUMITRESCU. PENESCU este deţinut la Craiova. Pronunţând numele fostului secretar general al naţional ţărăniştilor, TITEL PETRESCU a avut cuvinte grele faţă de el, spunând că la proces a avut o comportare mârşavă, trădând pe naţional ţărănişti. După părerea sa, singur MANIU a avut atitudinea cea mai cavalerească.

Situaţia actuală a naţional ţărăniştilor, afirma TITEL PETRESCU, denotă că acest partid nu mai are nici o şansă de reînviere şi tocmai de aceea el se gândeşte să câştige simpatiile ţărănimii. CRISTESCU a venit cu complectarea în sensul că atunci când seva produce schimbarea regimului ei vor trebui să dispună de oameni de încredere în fabrici, pentru că americanii nu vor putea să le dea nici un sprijin o bucată de vreme şi într'un asemenea caz vor trebui să se bazeze pe propriile lor forţe. Cu toate aceste calcule vizând viitorul şi din care reeşea că atât TITEL PETRESCU cât şi CRISTESCU ar dori să conducă o acţiune politică fără aportul altor partide, totuşi ei se gândesc şi la o eventuală colaborare cu naţional-ţărăniştii, pentru că la un moment dat TITEL PETRESCU a declarat că el nu are încredere în MIHALACHE, pe care îl socoteşte un demagog.

./.

C.N.S.A.S.

La sfârşitul discuţiunilor s'au comentat diverse chestiuni, luând parte şi ADRIAN DIMITRIU. Acesta din urmă aducea ştirea că deţinuţii politici dela Văcăreşti au fost transferaţi la Jilava, în locul lor fiind aduşi alţi arestaţi, dela Aiud. TITEL PETRESCU se interesa dacă STOICA a fost pus în libertate, răspunzându-i-se de către ADRIAN DIMITRIU că numai TRANDAFIR este liber.

Aflând că la data de 25 Mai a.c. este termenul de judecată în procesul intentat partidului, TITEL PETRESCU se frământa să găsească o soluţie de amânare.

Au rămas înţeleşi în cele din urmă ca în ziua de 7 Mai a.c. să se întâlnească din nou, fiind vorba să fie vizitaţi şi de ENE FILIPESCU.

-sursa sigură
X.

C.N.S.A.S.

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI

Serv.1-Bir.1

Nr.9274-S. 14 MAI 1948 RADIOGRAM

OPERAT

INSPECTORATULUI DE SIGURANTA CRAIOVA

Vă rugăm a raporta relaţii complecte asupra maiorului ROSIANU, fost comandant al Legiunei Jandarmi Tg.Mureş şi arestat de către Inspectoratulude Jandarmi din Craiova.

A fost eliberat de curând stabilindu-se în Craiova.

DIRECTOR,

P.Conformitate,

C.N.S.A.S.

00299

292

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI
Serv.1-Bir.1

00294 243

Nr.9274-S. 14 MAI. 1948 RADIOGRAMA

266

INSPECTORATULUI DE SIGURANTA CLUJ

OPERAT

Vă rugăm a raporta relaţii complecte asupra maiorului ROSIANU, fost comandant al Legiunei Jandarmi Tg.Mureş.

DIRECTOR,

P.Conformitate,

[redacted]

C.N.S.A.S.

00260
00295
267
244
293

DIR. G-LĂ A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 009554 ✣ 12 MAI 1948 ✣
DOSAR № 6099 m

D.G.S.S.

11 Mai 1948.-

OPERAT

N O T A

In cercurile socialiste s'a vorbit cu stăruinţă în cursul zilei de 8 Mai a.c. că TITEL PETRESCU împreună cu ADRIAN DIMITRIU au fost arestaţi. CRISTESCU PLAPUMARU îşi exprima nedumerirea într'un grup de prieteni că la ultima întâlnire a sa cu TITEL PETRESCU acesta declarase că partizanii săi trebue să se abţină dela orice acţiune politică şi să se mărginească numai la o atitudine de aşteptare. Condus de această ideie, el nu mai citea în ultimul timp nici măcar ziarele.

-sursa serioasă
Bucur 4.-

30.V.948.
- luat notă
- la dosar

Bi

13 MAI 1948

Direcţiunea Generală a Poliţiei
SERVICIUL RADIO

00296 ~~00239~~ 296

RADIOTELEGRAMA

DIR. G-LA A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 011828 22 MAI 1948
DOSAR Nr.

Trasmisă din Cluj Nr. 1221 cuvinte 130, luna V, ziua 21, ora 19 minute	
Primită la ______, luna ______, ziua ______, ora 2, minute 00	

245 ~~0026~~

Serv.I.Bir.I.

OPERAT

La ord.Dvs Nr. 9274 din 13 Mai.a.c. din investigatiunile facute raportam ca nu a existat niciodata un Comandant al Leg. Jandarmi ~~cu numele de Tg~~ Mures cu numele de Rosianu. Insa in anul ~~in~~ 1945 la Insp de Jand.Tr.Mures, a fost Insp.in grad de Locotcolonel.Numitul Roseanu, in anul 1946, a fost avansat la gradul de colonel si mutat la Insp.de Jandarmi la Brasov.

Din informatii primite reese ca a avut o atitudine democratica cat timp a stat in Tg.MURES, in evidentele noastre nu figureaza, se crede ca actualmente ar fi la Insp.de Jand.Bucuresti.

/ Inspector,
Cuteanu Nr. 4451.

24 MAI 1948

P. Conformitate,

Direcţiunea Generală a Poliţiei
SERVICIUL RADIO

299

RADIOTELEGRAMA

DIR. G-LA A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
INC 041986 23 MAI 1948
DOSAR NR.

Trasmisă din Crateva, Nr. 789, cuvinte 112, luna Mai, ziua 22, ora 12, minute 10

Primită la Buc., luna Mai, ziua 22, ora 13, minute 35

00207 00202 246 295

DIR.GEN.A SIG.STATULUI

OPERAT

Serv.I.,Btr.1

La No.9274 S din 14 Mai a.c., raportăm că din informaţiile făcute rezultă că la Insp.de Jand.din Crateva, nu a fost arestat niciun ~~maior~~ maior cu numele de Restanu, care să fi fost comandant al Legiunei Jand.Tg.Mureş.-

In oraşul Crateva există un maior anume Reştanu Stefan, născut în Calafat-Dolj, necăsătorit, maior deblocat, care în prezent s'ar găsi în Bucureşti sau Lugoj, unde ar ocupa o funcţie de stat.-

Susnumitul n'a fost încă în Jandarmerie şi nici arestat vreodată de către Inspectoratul Jand.Crateva.-

p.INSP.GEN.
Georgescu

24 MAI 1948

No.3887.S.

P. Conformitate,

C.N.S.A.S.

Direcţiunea Generală a Poliţiei
SERVICIUL RADIO

RADIOTELEGRAMA

300 00203 296

Trasmisă din Ploesti Nr. 127 cuvinte 136, luna V, ziua 8, ora 10, minute 50

Primită la ______, luna ______, ziua ______, ora 18, minute 30

00298 247

Dir.Sig.Serv.I.

Raportam ca in noaptea de 6/7 Mai a.c.pe la orele 23,00 masina Nr.1609 B.,a venit in Sinaia 4 persoane care au efectuat o perchezitie la domiciliul numitul Titel Petrescu,din orasul Sinaia Str.Vasile Roaită Nr. 57,cartierul Cumpatul,Numitul Titel Petrescu era plecat in Bucuresti,inca din ziua de 5 crt.iar la perchezitie a fost prezenta numai sotia acestuia.,iar in ziua de 7 Mai a plecat cu masina insotită de profesorul Barbu Dumitrescu.Persoanele car au fost si efectuat perchezitia,se banueste ca ar fi fost dela S.S.I.deoarece au afirmat ca poseda autorizatia Presidentiei Consiliului de Ministrii si ca numitul Titel Petrescu,se afla undeva foarte bine,xxx crezându-se astfel ca acesta ar fi fost arestat la Bucuresti.

n Inspector,
Dimca Nr. 2699.

DIR. Gla A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
No 008697 - 9 MAI 1948
DOSAR No 6099 ind

10 MAI 1948

11-V-948 Luat cunostinta la dos. pers.

P. Conformitate,

• INSPECTORATUL DE SIGURANTA AL CAPITALEI
SERVICIUL I SECTIA I BRIGADA I

DIRECTIA GENERALĂ A SIGURANȚEI STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 012414 25 MAI 1948
DOSAR № 6099

~~06204~~ ~~297~~ ~~304~~

Nr. 7568

23 MAI 1948

C A T R E

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI
SERVICIUL I BIUROUL I

OPERAT

~~00299~~ 248

Referindu-ne ord.Dvs.Nr.73681-S.1948, avem onoare a raporta că, investigaţiile efectuate atât pe teren, cât şi pe linie informativă, nu au putut identifica persoana numitului LUDWIG.

Se pare că numitul este cunoscut numai de C. TITEL PETRESCU, sau de un cerc foarte restrâns de intimi, deoarece nu este cunoscut de prea mulţi membrii.

Ordinul de mai sus continuă a rămâne în preocuparea noastră.

I N S P E C T O R,

/SEFUL SERVICIULUI,

10-VI-948
La dosar

26-V-948
Luat cunoştinţă

D-nu ... se va urmări pe linia lui Cioc identificarea lui Ludwig.

51

DIR. G^LA A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 012739 * 26 MAI 1948 *
DOSAR № 6099

D.G.S.S.

24 Maiu 1948.

249

00300

298

SECRET

26 MAI 1948

N O T A.

========

După arestarea lui TITEL PETRESCU,soţia acestuia impreună cu dna.ADRIAN DIMITRIU au căutat să afle care să fi fost motivele ce au dus la deţinerea lor.

Nu a putut să ajungă la nici o concluţie certă. Au pus diferite ipoteze prin care să explice arestarea,cum ar fi şi aceea că nu a fost destul de prudent când vorbea la telefon.Asupra acestei supoziţii s'a oprit mai ales o prietenă a soţiei lui TITEL PETRESCU,insă ea a fost desminţită categoric de dna.PETRESCU care declara că soţul ei era foarte prudent totodeauna când vorbea la telefon,sfătuind chiar şi pe ADRIAN DIMITRIU şi alţi prieteni ai săi să fie rezervaţi în convorbirile lor telefonice.

Dna.ADRIAN DIMITRIU,care participa şi ea la aceste consfătuiri ale dnei PETRESCU,afirma în ziua de 18 Aprilie a.c.,intr'o asemenea ocazie,că după părerea sa dl.STEFAN VOITEC are să caute să-i dea un ajutor lui TITEL PETRESCU.

Dna.PETRESCU nu credea posibil acest lucru,susţinând că atât dl.VOITEC cât şi alţi social-democraţi sunt suspectaţi pas cu pas şi se tem să se amestece în astfel de treburi. Numai indirect,dacă eventual ar putea aduce vreun serviciu VOITEC,spunea dna.TITEL PETRESCU.

sursa:sigură

-X.-

SECRET

DIR. G-LA SIG. STAT.
DIRECTIA INFORMATIILOR
Nº 013983 31 MAI 1948
DOSAR Nº 6099

D.G.S.S.

SECRET

N O T A 29 Maiu 1948.

Intr'un cerc de socialisti din anturajul lui TITEL PETRESCU,se discuta că acesta ar fi fost arestat deoarece la Paris a avut loc o conferinţă a delegaţilor partidelor de opoziţie din Romania, la care a participat FARCASANU din partea P.N.L--Bratianu,un manist şi un anume ZISSU din partea P.S.D.I.- Ca şi ceilalţi ZISSU a prezentat un memoriu,spunând că este inspirat de TITEL PETRESCU,fapt care ar fi fost o mistificare,fiindcă preşedintele P.S.D.I, nu ar fi ştiut nimic de acest memoriu.-

După părerea socialistilor cari discutau ZISSU ar fi un impostor şi TITEL PETRESCU nu ar putea fi făcut responsabil de faptele acestuia. Totuşi ei arătau că acesta este motivul arestării lui TITEL PETRESCU.

sursa serioasă

-Bucur 4.- 3. IUN. 1948

INSPECTORATUL DE SIGURANTA AL CAPITALEI
SERVICIUL I SECTIA I BRIGADA I

Nr,1153o-S. 1 JUN. 948

C A T R E

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI
SERVICIUL I BIUROUL V

Referindu-ne ord. Dvs.Nr. 73681/948, avem onoare a vă raporta că rezultatul ordinului Dvs.Nr. cu acelaş număr, privind pe numitul LUDWIG, a fost comunicat cu raportul nostru Nr. 7568 din 19.V.1948.

INSPECTOR,

DIR. G^LA A SIG. STATULUI
DIRECTIA INFORMATIILOR
№ 014645 -2 IUN 1948
DOSAR №

ŞEFUL SERVICIULUI,

-5. IUN. 1948

C.N.S.A.S.

5.X.948 Dir. Grader

61

Pol la Dos.

la Dos. pers. Dezvla Maran

24-IX-1948 Bucureşti.

252

DIR. G-LĂ A SIG. STAT.
DIRECŢIA INFORMAŢII
Nr 019716 7 OCT 194..
DOSAR No 6099

Lo Dos. pers.

OPERAT

Domnule Ministru

In numele Partidului Naţional - Ţărănesc - (Maniu) şi Social-Democrat-Independent-(Titel Petrescu) în calitatea mea de şef al Tineretului Român-Macedonean din România, şi ca şeful opoziţiei Românilor-Macedoneni, din România.
În calitatea de socialist-radical (ca fost membru al) (partidului comunist Român) am fost împuternicit, pentru a doua oară, ca să vă transmit această Notă de protest şi advertisment guvernului, în numele opoziţiei şi a rezistenţei Naţionale.

1. In urma distrugeri, ori cărei opoziţi, şi ori cărui organizaţi, cu caracter democrat, prin închiderea opoziţiei în închisori, Guvernul calcă art. 3 din tratatul de pace, care garantează dreptul la exprimare, la întrunire, şi la publicitate, şi la libertate, devenind cu toţi, robi unui guvern de marionetă.
2. Intr'un mod criminal guvernul actual, a băgat ştampila a numai ce este comunist a avea dreptul de a se întruni, obligând prin ameninţări, ca cine nu este membru a part. Comunist (P.M.R) să fie muritor de foame şi în imposibilitate de a trăi.
3. Prin toate mijloacele, guvernul face viaţa imposibilă a ţăranului luând grâul pe nimic, a muncitorului, prin salarii; care muncitorul este beat de muncă şi beat de foame, cu salariile care le au. Şi zăpăcit de atâta propagandă şi sedinte, care i-a ajuns peste cap.
4. Guvernul actual a călcat în mod criminal, drepturile elementare, de a garanta dreptul individului, la libertate la muncă, şi a făcut ca să fim terorizaţi, prin constrângere.
5. Prin măsurile guvernului, care are un parlament, ne legal, cu alegeri false, cu întreaga opinie publică, care îl urăşte, actualul guvern a pornit la o seamă de măsuri, de bolşevizare, de Naţionalizare, sau de hoţie, care nu a îmbunătăţit, cu nimic situaţia salariaţilor, a' ţăranilor a ţării.

12. OCT. 1948

CNSAS

00209

Puterea de cumpărare, a scăzut, dând-loc la un șomaj mare, la o stare de mizerie, în anumite categorii sociale. 316

304 302 253

Extern

7. In urma acordurilor militare, care actualul guvern s'a angajat, vă facem cunoscut, că opoziția din România nu le aprobă și mergeți pe drumul lui Antonescu.

8. Suntteți responsabili, pentru suferințele acestui Popor, pentru teroarea, care îl tiranizați și pentru zecile de mii de oameni care îi țineți închiși, și care mor, prin pușcării, numai pentru că sunt adevărați Români.
Acum 5 ani la fel, pe vremea lui Antonescu, am atras atenția că întregul guvern merge la moarte, verbal și scris, la Biroul M. S. Riscând capul.
Azi la fel, providența în numele opoziției; m'a împuternicit, ca să vă atrag atenția, că cine conduce azi țara, nu este bun Român și că trădează interesele Naționale ale Țării și a Neamului Românesc.
A sosit momentul, ca România, să urmeze exemplu mareșalului Tito, din Jugo-Slavia.
Azi mai este timp, și numai în felul acesta, dovediți, a fi buni Români, și nu trădători de țară, și astfel, vă salvați viața, și țara, și astfel veți contribui la salvarea a sute de mii de vieți.
Astfel veți plăti, cu capu, politica criminală, care o duceți.
Ați făcut un deserviciu Poporului, și clasei muncitoare, nu au trăit nici odată mai rău, ca de când ați pus mâna pe putere, prin forță și teroare.
Va veni peste câteva luni ziua, când poporul acesta, care l-ați chinuit și v'ați bătut joc, de el să vă ceară socoteală, de faptele voastre.
Politica, este un joc cu două săbii, din acuzator care sunteți azi, mâine veți fi acuzat în boxă.
Opoziția nu dorește răsbunare, i-a dorește binele Țării, asa cum Dvs. și întregul guvern, nu vedeți, decât interesele, în dauna Țării și a Poporului Român!

III

Nici un regim nu este veșnic. Puterea nu întotdeauna, nu te duce decât la pușcărie, și moarte.
Aceasta este testamentul meu politic și a opoziței un act istoric.

9. In numele opoziției din România cer punerea imediată în stare de libertate a tuturor oamenilor politici.
10. Libertatea individului și a tuturor drepturilor, care este garantată de constituția ori cărui Stat democrat.
11 Dizolvarea parlamentului actual noi alegeri libere și un nou guvern.!
12. Schimbarea actuală a politici Externe și de a trece urmând exemplu Jugo-Slavei și a lui Tito.
13. {Ca socialist-radical propun a se adopta o linie socialista democratică} (de asteptare)

{Mă oblig personal de a lua contact cu misiunea Americană și Engleză și a duce tratative pentru schimbarea politică.—
Dacă vor fi puși în libertate șefi opoziței, voi căuta de a obține condiții acceptabile, pentru un guvern, de colaborare între un guvern de concentrare Națională. Aceasta este ultima mână, care vi se întinde din partea opoziției din România.
Intr'o zi când veți fi trași la răspundere, de anii aceștia care ați guvernat, nu veți putea spune că nu ați știut, ce faceți, și că nu vi s'a atras atenția, asupra măsurilor, ce le luați, călcând în picioare, tot ce existe, ca bază democratică. Acest document de azi, se va c[illegible] de întreaga Țară într'o zi.
Azi când cursa înarmărilor, a început, când statele se împart în Blocuri, noi nu putem să fim decât acolo, unde este dorința Țării, și a Neamului Românesc, alături de Marele democrați, a lumii.
America,- Anglia,- Franța.—
Când va suna ceasul, care se apropie, conștiința acestui Neam, va ști să-și facă datoria, pentru a se salva, peste capul conducătorilor actuali incapabilii, și trădători de țară și a intereselor clasei muncitoare și a Patriei Românești!!

In numele Partidului Național - Țărănesc
" " " Social - Democrat - Independent
" opoziței și a Românilor - Macedonei din România.

[signature]

270

Cluj

305

254

Ministru de Interne

Teoharie Georgescu

(Str. Academiei - la ministerul de interne)

(Personal)

IX.048

IX.048

Sco

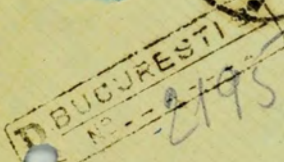

Ex. Marcu Devla Str. Mașina de Pâine No 13 Loco.
Reprezentantul minorității Românilor-Macedonei din România

Bul Pop. No 351.688 16 XI 939 Circ. 28 Poliție
~~seria~~

C.N.S.A.S.

Ds. 6099 mp

111/19 Oct.1948 398

00306 0271

304

255

N O T A

POLDI FILDERMAN, întâlnindu-se în casa nepoatei sale din str. Intrarea Armaşului, cu informatorul nostru, s'a interesat în mod insistent la acesta dorind să afle dacă ADRIAN DIMITRIU şi TITEL PETRESCU, sunt arestaţi şi unde anume.

Se menţionează că POLDI FILDERMAN era intim prieten cu TITEL PETRESCU, acesta din urmă locuind un timp chiar la el în casă.

= = = = Sursă serioasă
HYACINT

La ds. personal Titel Petrescu

C.N.S.A.S.

O. I
Invest pers. RJDJ
[illegible]

112/17 Martie 1950

~~329~~

~~00307~~

256

N O T A

In ziua de 15 Martie a.c., soţiile lui TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU, au fost vizitate de un cunoscut de faţă fiind un anume NICU bucătar şi vo vecină SILVIA POPAE.

La întrebarea cunoscutului lor dacă mai ştiu ceva despre soţii lor, acestea au răspuns că nu mai ştiu nimic, însă crede că ADRIAN DIMITRIU este tot la Jilava.

I-a mai relatat că a mai venit pe la dânsele un anume L.PETRESCU din Băileşti, care i-au adus pachete cu alimente.

I-a mai spus acestuia că dacă va fi să mai primească vreun pachet să nu mai vină nimeni cu el aci, căci ar putea să se afle şi nu ar vrea ca cineva să sufere din această cauză. Cel mai bun lucru este acela de a-şi lăsa adresa unde să poată veni cineva din partea lor să ridice pachetul, deoarece invalidul care le aducea până acum pachetele, este cunoscut de tot blokul.

In legătură cu politica externă, dânsele cred că nu se vede niciun semn că ar putea începe ceva, "numai dacă ruşii nu vor da semnalul, americanii însă nu vor începe ei războiul, ci vor întinde la maximum războiul rece, lăsând pe ruşii să-l înceapă".

Cu privire la alegerile ce au avut loc la 12 Martie a.c. în U.R.S.S., acestea spun "că era de aşteptat un astfel de rezultat de 99,96% pentru ei".

Sursă: serioasă
OLTEANU II

N.B.- Se urmăreşte în continuare activitatea şi starea de spirit în rândul familiilor celor arestaţi.

========

C.N.S.A.S.

112/14 Aprilie 1950

310 308 257

In Dosar personal Titel
Dos. obs. T. Petrescu
Q. S.
Dos. Fam. T. Petrescu
6099

N O T A

La locuința soțiilor lui TITEL PETRESCU și ADRIAN DIMITRIU, apare în ultimul timp destul de des, fostul ministru plenipotențiar TELEMAC.-

Susnumitul le consolează și le încurajează, spunându le că nu se va întâmpla nimic soților lor "întrucât arestarea lor se datorește mai mult unor măsuri de prevenire politică".-

In ultimul timp susnumitele au declarat că s'a prezentat la domiciliul lor o persoană din partea M.A.I.-ului care le-ar fi spus că apartamentul ocupat de ele este reținut de Minister și în consecință să-și facă rost de altă locuință.-

Sursă: serioasă
NELU

N.B.-
Se semnalează spre știință.
Se urmărește starea de spirit din rândurile familiilor celor arestați și identificarea persoanelor cu care sunt în legătură.-

Comunicat:
3 exemplare la Cabinet
2 exemplare evid.bir.
PW/CM.

C.N.S.A.S.

Dos. 6099 ind
23-IX-950
28

19 mai 1950.
Dată în fața noastră
Plt. maj. Af. I. Wimlbg

~~311~~

~~00269~~
258

Declarație.

Subsemnatul Const.-Vitel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

Sunt născut la Craiova (Județul Dolj) – deși de origină bucureștean; părinții mei – la 2. II. 1888. Tatăl meu se numea Constantin Petrescu; mama: Florica Petrescu.

Ambii sunt morți.

Am avut o soră Alexandrina, moartă și ea.

Mai am un frate Ion C. Petrescu, pensionar

C. Vitel Petrescu

C.N.S.A.S.

N-a făcut niciodată politică. Locuește în cartierul Grand, str. Matei Iosefache.

Sunt însurat cu Sofia născută Furnică, azi în vârstă de 56 de ani. Nu face politică și n'a avut niciodată preocupări politice.

Profesia mea este - sau mai exact a fost - avocatura. De profesie: casnică. Am fost epurat din profesie în Februarie 1948. Înainte de a fi epurat, am cerut pensionarea mea, având îndeplinite condițiile de pensionare: 35 de ani de exercițiu profesional și vârsta de 60 ani.

Copii nu am, și nici nu am avut.

Ultimul domiciliu al meu și al soției mele este: București str. Gregorian No 29, corpul C. apartament 10.

Aceasta este declarația pe care o dau de bună-voie și o semnez propriu.

Constantin Petra[?]

19. Mai 1950.

Clasatei A.I.
6-I-953

SII

M.S.S. 311/ 46249/12

INTRARE
Nr. 67261
19.. Luna 12 Ziua 20

20 DEC. 1952

C A T R E :

D.

" VIII "

===========

Rugăm dispuneţi ca de urgenţă tov. ce a anchetat pe CONSTANTIN TITEL - PETRESCU să ia legătură cu tov.cpt. Angelescu din cadrul direcţiei noastre, în scopul ca împreună să ia măsuri pentru cercetarea celui de mai sus.-

Cercetarea se va face pentru probarea şi complectarea unei informaţii provenită din sursă sigură.-

LT.COLONEL DE SECURITATE
Aranici P.

ZM/EC
2 exem.

rezolvat la A.S.

C.N.S.A.S.

...upă ce ofiţerul învinuit a terminat cu apărarea sa, preşedintele l'a întrebat ...ă mai are ceva de adăogat şi în urma răspunsului său negativ, preşedintele ...i ce a luat avizul fie-cărui membru, a declarat că consiliul este luminat, după ...re ofiţerul învinuit s'a retras din sală.

Procedând la deliberare, preşedintele a pus fie cărui membru, începând cu cel ...i nou în grad întrebarea următoare

313 1

Dos. 164/1933 311 260

C. Titel Petrescu

din Dos. Ind. 133596-

Bucureşti-

Socialist Democrat

Asupra acestei întrebări, Consiliul s'a pronunţat cu:

Fapta:

Contravenţie la ordonanţa No 1 a C. II. A. din 7. II. 1933-

prev. şi pen. de art. 6 comb. art. 8 din ord. No 1 C. II. A. din 7. II. 1933 —

BPPr 1k

După această pronunţare, s'a redactat şi semnat prezentul proces verbal.

S'a introdus apoi în sală ofiţerul învinuit, căruia preşedintele în faţa intr lui Consiliu i-a dat citire prezentului proces-verbal conţinând deciziunea Consiliul

Terminând citirea procesului verbal, preşedintele a declarat Consiliul dizolv misiunea sa fiind terminată, iar acest proces-verbal împreună cu dosarul afacer cu toate actele relative s'au încredinţat Comisarului regal, spre cele legale.

Făcut la 192

Am luat cunoştintă de conţinutul prezentului proces-verbal

Preşedinte ....

Membrii { ....
....
....
.... }

22 Fevruarie 1933.-

314
2

CONSILIUL DE RASBOIU AL CORP.II ARMATA
Cabinetul Comisarului Regal

312

261

R E F E R A T

In ziarul "Lumea Nouă" No.7 din 12 Fevruarie 1933, organ al Partidului Social Democrat, ce înlocueşte ziarul "Socialismul" se publică un articol de fond intitulat "regim de excepţie", sub semnătura Domnului C.Titel Petrescu, în care se spune textual următoarele:

"Cine se sprijină pe baionete, riscă...... să se înţepe în ele, - vor constata-o curând, toţi stăpânitorii noştri, făuritorii de legi speciale.

In acelaş număr al numitului ziar, se mai află alt articol intitulat "Sub stare de asediu" - fără semnătură - din care extragem următoarele pasagii:

"Există o instituţie sacro-santă aci, pe deasupra autorităţei constituită, pe deasupra legilor şi partidelor: camarila. Ea face afaceri ea târgueşte bogăţiile ţărei, ea complotează contra libertăţilor, ea are nevoe de dictatură, ea învrăjbeşte conştientă de dictonul: desparte şi vei stăpâni; pentru dictatură ea are nevoe de netezit terenul prin agitaţii fasciste; pentru dictatură, ea are nevoe de un preludiu de stare excepţională proclamată anticipat de către un guvern aşa zis Constituţional.-"

C.N.S.A.S.

"Greva de Miercuri a fost pregătită ...
de agenții siguranței......".-

Având în vedere că aceste pasagii mai ...
amintite sunt de natură de a ațâța și între...
dezordinea prin răspândirea lor în public;

Având în vedere că prin aceasta se cal...
dispozițiunile Ordonanței No.1 din 7 Februar...
1933 a Corpului II Armată;

Suntem de părere a se interveni la ...
General Comandant al Corpului II Armată, cu r...
mintea de a binevoi a emite cuvenitul ordin ...
urmărire în contra lui C.Titel Petrescu, din B...
rești în conformitate cu art.6 combinat cu a...
din Ordonanța No.1 din 7 Fevruarie 1933 a Co...
II Armată.-

Tot odată suntem de părere ca instructi...
să stabilească cine este autorul articolului ...
stare de asediu" cu scopul de a se deschide a...
une publică și contra acestuia.-

Pentru suspendarea ziarului "Lumea Nouă...
s'a înaintat un referat special Domnului Gene...
Comandant al Corpului II Armată.-

COMISAR REGAL
Maior, [signature]

C.N.S.A.S.

Confidențial

CORPUL II ARMATĂ

către 262

Consiliul de Războiu al C.II.Armată.

~~213~~

Cu onoare vi se înaintează alăturat patru corespondențe, rugându-vă să binevoiți a lua măsuri de executare întocmai a dispozițiunilor D-lui General Comandant al C.II.Armată puse pe fiecare din aceste corespondențe.-

3

~~313~~

DIN ORDIN

Șeful de Stat Major

Colonel [signature]

21-II-933

Maior Homia

Examinarea Actelor al Referat de Calificare Prim Comisar Regal Colonel

urgent

[signature]

6035

Ziua 21 Februarie 1933

Șeful Bir.2 Informații

Maior [signature]

Comisarul
Ge. Vrig

~~316~~ 4
~~314~~
263

N O T A

Se inaintează alaturatul exemplar din ziarul LUMEA NOUA, au No.7 din 12 Februarie 1933,care incepand din aceasta lună, inlocueşte pe ziarul intitulat SOCIALISMUL, organul Partidului Social Democrat din România.-

Ziarul LUMEA NOUA,organ central al Partidului Social Democrat din Romania, apare in Capitală,cu redactia şi administratia in Str.Isvor No.37.-

Facandu-se recenzia acestui ziar,se constată printre alte articole că se critică regimul şi instituirea starii de asediu, după cum urmeaza:

1/ REGIM DE EXCEPTIE - Cine se sprijină pe baionete riscă să se inţepe in ele - vor constata-o curand toţi stapanitorii noştri făuritori de legi scelerate / s/ C.Titel Petrescu.-

2/ SUB STARE DE ASEDIU - că legea pentru instituirea starii de asediu este opera camarilei care face afaceri,targueste bogatiile ţării şi are interes să-şi netezească terenul,pentru intronarea unei dictaturi şi că greva dela C.F.R. este opera Siguranţei,pentru a da motivul să se declare stare de asediu.-

Articolul se termină cu cuvintele: "dar azi cuţitul a ajuns la os.Muncitorimea nu va mai răbda ca in anii teroarei liberale".-

./.

C.N.S.A.S.

./.

3/ EXISTA STARE DE ASEDIU ? - in care se arata că in prezent in mod automat starea de asediu este ridicata,intrucat este convocat corpul electoral,pentru alegerile Camerilor de Muncă.-

C.N.S.A.S.

Nr. 23679.23

Comisar Regal
vedere autorului să-și modereze
Suspendarea gazetei pe
timpul stării de asediu

Tonul altfel =

Ofițer Dragom ...

23. II. 933

317 315 264

5

22 Fevruarie 1933.-

CONSILIUL DE RASBOIU AL CORP.II ARMATA
Cabinetul Comisarului Regal

R E F E R A T

In ziarul "Lumea Nouă" No.7 din 12 Fevruarie 1933, organ al Partidului Social Democrat, ce înlocuește ziarul "Socialismul" se publică un articol de fond intitulat: "regim de excepție" sub semnătura Domnului C.Titel Petrescu, în care se spune textual următoarele:

"Cine se sprijină pe baionete, riscă..... să se întepe în ele, vor constata-o curând, toți stăpânitorii noștri, făuritorii de legi speciale.-

Nu suntem de părere a se suspenda apariția ziarului "Lumea Nouă"
Comisar Regal
Maior Avr. Katiuman

In acelaș număr a numitului ziar, se mai află alt articol intitulat: "sub stare de asediu! -fără semnătură- din care extragem următoarele pasagii:

"Există o instituție sacro-santă aci, pe deasupra autorității constituită, pe deasupra legilor și partidelor: camarila- ea face afaceri, ea târguește bogățiile țărei, ea complotează contra libertăților, ea are nevoe de dictatură, ea învrășbește conștientă de dictonul: desparte și vei stăpâni; pentru dictatură ea are nevoe de netezit terenul prin agitații fasciste; pentru dictatură, ea are nevoe ca un preludiu de starea excepțională proclamată anticipat de către un guvern așa zis Constituțional.-

"[illegible]

nu va mai răbda că în anii [illegible]eroarei libera[illegible]

Şi apoi:

"Greva de Miercuri a fost pregătită din vrem[e]

de agenţii siguranţei.....".-

Având în vedere că aceste pasagii mai sus amintite, sunt de natură de a aţâţa şi întreţine dezordine prin răspândirea lor în public;

Având în vedere că prin aceasta se calcă dispoziţiunile Ordonanţei No.1 din 7 Fevruarie 1933 a Corpului II Armată;

Suntem de părere a se interveni pe lângă Domnul General Comandant al Corpului II Armată, pentru a ordona suspendarea numitului ziar, pe tot timpul stării de asediu, în conformitate cu aliniatul ultim al art.6 din Ordonanţa No.1 din 7 Fevruarie 1933.-

COMISAR REGAL

Maior, [signature]

C.N.S.A.S.

Semnalul
Nr. 1049 din 16 Octombrie 1945

3039
03039/511 f 55-57, 59, 76
337 335
OPERAT LA FIȘE 265

„SUNTEM UN PARTID DISTINCT DE CELELALTE PARTIDE“

— Declarațiile d-lui Titel Petrescu —

Eri dimineață a avut loc inaugurarea sediului circ. 21 a partidului social-democrat. In fața membrilor aduțați la această solemnitate a luat cuvântul, primul, d. I. Burcă, subsecretar de stat la ministerul de interne, care a vorbit despre țelurile de viitor ale partidului social-democrat.

D. Adrian Dimitriu, subsecretar de Stat la Ministerul Producției a arătat apoi ce urmărește socialismul în lume și în țara noastră, pe plan politic, economic și moral, insistând asupra faptului că astăzi, după cel de al doilea război mondial, aspirațiile massei de muncitori, țărani și intelectuali pot fi satisfăcute decât de socia[liș]ti și nu se pot încadra decât în i[de]ologia social-democrată. A luat apoi [cuvâ]ntul d. C. Titel Petrescu, preș[edint]e partidului.

DISCURSUL D-LUI CONST. TITEL PETRESCU

Președintele Partidului Social-Democrat își începe discursul printr'un entuziast salut adus organizației social-democrat[e] care-și inaugurează noul local în această circumscripție.

— „Suntem un partid politic cu totul distinct de celelalte partide, — declară d. C. Titel Petrescu — având o ideologie proprie, un program de acțiune aparte cu Metode de guvernământ democratice, cu militanții noștri, deosebiți de ai celorlalte partide.

Partidul social-democrat este partizanul Colaborării la guvern cu alte formațiuni politice — în anumite împrejurări politice (deși el urmărește preluarea singur a puterii), dar în mozaicul guvernamental, el își păstrează fisionomia sa proprie căreia voește să-i dea contururi cât mai largi și cât mai distinse.

Partidul nostru este identificat cu năzuințele de propășire—pe linia democrată și socialistă — ale poporului nostru. Cu credința în viitorul țării, el urmărește — în lupta dintre partidele politice — să lărgească în massele populare curentul ideilor democratice socialiste. Partid politic vechi, de bine de 50 de ani în țara noastră, căci el a fost constituit în 1893 — [a f]ost prigonit de celelalte partide de [gu]vernământ, menținându-se în faza [pr]opagandei de idei până la lovitura [d]e stat dela 23 August anul trecut.

Azi el pășește în arena publică cu dreptul de a contribui în cea mai largă măsură la opera de reconstrucție a țării și de regenerare morală pe temeiul principiilor democratice și socialiste. Ultimele două războaie mondiale au revoluționat întreaga lume din temelie. Ea nu se poate reconstrui decât pe alte baze, mai solide, de largă Cooperare internațională și de pace definitivă între popoare. Sunt faze istorice în viața unui popor, care aduc cu ele probleme noi.

Noi trebue să fim în stare să înțelegem nevoile momentului istoric de azi, să găsim modul de a le satisface și să lucrăm cu seriozitate, cu competență și onestitate pentru realizarea noilor concepții de viață economică și socială.

Altfel, legătura dintre popor și conducători se rupe.

Elementele tinere, competențele — toate — elita muncitoare și intelectuală — toți cei care simt în ei puterea de a contribui prin munca lor la propășirea țării noastre dragi, au obligația morală să se înroleze în partidul nostru — nădejdea de mâine a țării — și astfel, cu puteri mărite, să îndrumăm acțiunea de partid pe drumul progresului economic și social, pe drumul reformelor cerute de massele populare, pentru a ajunge, treptat, la marile reforme de structură, în ritmul evolutiv al Europei de mâine.

LIBERTATE

Principiile care stau la baza doctrinei ca și a programului nostru de acțiune, — continuă d. C. Titel Petrescu, — sunt principiile democratice. Noi, social democrații, vroim să realizăm aspirațiile populare în cadrul unui regim de reală și sinceră democrație, regim de libertăți individuale și colective. De bună seamă, de aceste libertăți nu pot beneficia organizațiile politice care urmăresc în acțiunea lor să stranguleze aceste libertăți și să instaureze un regim de dictatură. Poporul nostru, constituit în marea lui majoritate din țărani, muncitori, mica burghezie și intelectuali, este prin însăși esența și structura sa, un popor democrat. El dorește conștient sau intuitiv, să fie cârmuit de un guvern care să respecte libertățile publice.

In faza actuală a evoluției politice și sociale, fiecare individ își afirmă dreptul de a gândi și a simți, așa cum țesătura creerului lui sau pachetul de nervi ce-l străbate, dictează conștiinței lui, — bineînțeles — întrucât prin aceasta, nu aduce o vătămare mediului social sau sfatului din care face parte. Dar nu numai pe terenul politic, ci și pe terenul economic și social, tendința epocii evolutive actuale este spre: Democrația socială, cea mai înaintată, spre Democratizarea mijloacelor de trai. Massele muncitoare, producătoare de azi, nu mai pot concepe privilegiul unor minorități atotstăpânitoare care-și fac „partea leului“ din bunurile produse de cei mulți, în timp ce aceștia — care constituesc majoritatea numărului și a muncii creatoare— sunt constrânși de alcătuirea socială vitregă de azi să strângă cureaua și să ducă o viață vecină cu animalitatea.

Partidul social democrat duce lupta pentru biruința deplină, a libertăților publice dar și pentru triumful democrației economice și sociale pe care o poate da numai o justă și mai echitabilă repartiție a produselor muncii.

După desvoltarea acestei idei, d. C. Titel Petrescu trece în altă ordine, vorbind despre:

D. C. TITEL PETRESCU

PAINE

Trecem — spune în continuare d-sa — printr'o epocă de adâncă criză și desorganizare națională și internațională datorită războiului cu urmările lui nefaste. După considerațiuni generale asupra cauzelor acestei crize la noi în țară, cu aspectele ei: desorganizarea producției, a transporturilor, devalorizarea banului, etc., d. C. Titel Petrescu arată că, raportul dintre salarii și venituri de o parte, și prețuri de alta, s'a rupt. Prețurile nu au putut fi înghețate și astfel, toți cei cu venituri fixe (salariații, pensionarii, micii rentieri), înoată în sărăcie în lupta aprigă cu valurile crescânde ale scumpetei.

Guvernul trebue să avizeze asupra acestei probleme, organizând mai temeinic: mărirea producției, transporturile prin normalizarea circulației bunurilor, soluționând cu un ceas mai de vreme, problema raporturilor dintre salarii și prețuri, problema echilibrului constant între venituri și prețul obiectelor de prima necesitate.

PACE

Trecând la alte ordine de idei, pe plan extern, d. C. Titel Petrescu a spus: — „Partidul social democrat din țara noastră — asemenea partidelor socialiste de pretutindeni — urmărește organizarea păcii dintre popoare, în cadrul Națiunilor Unite, voește ca țara noastră să fie chemată, cu un ceas mai devreme la Londra pentru a semna tratatul de pace și a intra în marea familie a Națiunilor Unite. Lumea întreagă nu poate păși la o reconstrucție generală decât într'un regim de pace definitivă între popoare libere și independente. După carnagiul care a însângerat întreaga omenire, cei care au avut norocul să supraviețuiască au dreptul la viață, au dreptul egal să se încălzească sub razele aceluiaș soare, dătător de prosperitate și de viață.

Țara întreagă face apel — termină d. C. Titel Petrescu—la marii noștri aliați ca să găsească soluția admiterii ei la masa verde pentru a putea păși în liniște, la reconstrucția economică și politică sub semnul libertății și al păcii.

Semnalul
Nr 1080 din 21 Noiembrie 1945

56
~~338~~
OPERAT LA FIȘE
~~336~~
266
0 3039

SOCIALIȘTII MERG SINGURI IN ALEGERI?

Semnificative declarații ale d-lui Const. Titel Petrescu

Cu prilejul inaugurării gimnaziului unic din Potlogi-Dâmbovița, d. Const. Titel Petrescu a ținut o cuvântare făcând o caldă pledoarie pentru o democrație sinceră și reală:

„Unul din principiile esențiale — spune d-sa — care stă la baza partidului nostru, este principiul democratic. Dealtfel chiar titulatura sa îl indică: social-democrat.

Ce inseamnă democrație? Democrație inseamnă guvernarea prin popor fie direct, fie indirect, când el hotărăște de treburile publice și de soarta sa, prin reprezentanți aleși de el prin vot liber și pe baza unui program cunoscut.

Democrația presupune egalitate în fața legii și libertatea individuală ca și garanția libertăților publice

Experiența regimurilor tiranice sau simplu arbitrare din toate timpurile, și dela toate popoarele ne-au dovedit că ele au drept urmare decăderea morală și ruina politică și de cele mai multe ori și decăderea materială.

Socialismul luptă pentru democrația cea mai largă, fiindcă îi intăresc bazele acțiunii sale de liberă câștigare a spiritului la ideile de emancipare socială.

Socialismul este democrația realizată prin extinderea ei din domeniul politic in cel economic și social.

Mai departe, șeful partidului social-democrat a arătat „viața vecină cu animalitatea" pe care o duc sătenii noștri, suferind de inaniție, în țara grâului și de o lipsă totală de cultură și higienă.

In continuare, d. C. Titel Petrescu spune că partidul Social Democrat nu râvnește puterea așa cum o râvneau și intelegeau să o capete și s'o exercite partidele reacționare.

Voim să fim la putere, dar nu pentrucă ne place și dorim neapărat s'o avem, ci pentrucă, la putere fiind, să vă putem satisface nevoile de ridicare la o viață morală și economică mai bună.

Și vă asigurăm că așa cum socialismul a biruit pretutindeni, va birui și la noi.

Abordând problema alegerilor legislative, d. Titel Petrescu declară:

Sperăm să avem și noi alegeri și credem că vom merge singuri in aceste alegeri.

D. Titel Petrescu termină cu un apel la înrolarea tuturor sub steagul social-democrat, menit — prin origină și ideologia lui — să aducă inoirea vieții sociale și în țara noastră. Să nu vă mai agățați de celelalte partide, cari v'au promis totul și nu v'au realizat nimic.

Era Nouă
Nr. 348 din 2 decembrie 1945

339
OPERAT LA FIȘE
267
03039

PRIMA ZI A CONFERINȚEI PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

Declarațiile d-lui C. Titel Petrescu

Azi dimineață la ora 8, a început conferința generală a partidului social-democrat din România.

Aspecte generale

Sediul central al partidului din str. Academiei, este frumos impodobit cu placarde, cu lozinci simbolice.

Se observă o mare afluiență de lume in mijlocul străzii.

Nu pătrunde insă in sediu decât purtătorii de invitații speciale și membrii comitetelor din țară, ale partidului special delegați.

Ordinea este menținută de către membrii P. S. D. care nu permit staționarea in fața sediului organizației.

Desbaterile au loc in sala Cinematografului Tivoli, scena și interiorul fiind impodobit cu portretele precursorilor socialismului.

Participanții

La conferință iau parte d-nii: Av. C. Titel Petrescu, șeful partidului, Ștefan Voitec ministrul educației, Lotar Rădăceanu, ministrul muncii, Ing. Tudor Ionescu ministrul minelor, I. Burcă subsecretar la interne, amiral Bărbuneanu, subsecretar la marină, Prof. Adrian Dimitriu, subsecretar la Industrie, Av. C. Silviu, secretar general la Interne, Ilie Dimitriu, Șerban Voinea, D. Pass, Zaharia Tănase, P. Brătfăleanu, Dumitru Pop, Teodor Iordăchescu, Mișa Levin, Nic. Deleanu, Duiliu Vinograski, Vladimir Simianski, Av. Leopold Filderman, Ringler, S. Asriel, Romulus Dan, B. Solomon etc.

D. C. TITEL PETRESCU

Biroul presei este format din d-nii: Ștefan Tita, Al. Talex, av. I. Panait.

Ședința festivă

Incepe prin cântece, intonate de corul grupărei de artă socialistă de d. Prichici care intonează. Imnul socialist și „Internaționala".

La masa prezidențială iau loc și d-nii Miron Constantinescu, reprezentantul Comitetului Central al Partidului comunist și Chivu Stoica din partea Confederației generale a muncii.

Sala este plină până la refuz de delegații tuturor organizațiilor județene. Se remarcă in special prezența multor săteni.

Cuvântarea d-lui C. Titel Petrescu

La ora 8 jum. d. C Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat a deschis conferința, salutând-o cu crezul unei societăți socialiste de civilizație superioară.

In continuare d-sa a arătat țelurile superioare de luptă ale socialismului.

In lume nu este incă pace — a spus d-sa. Mai sunt sbateri pentru dreptatea socială. Trebue să se ințeleagă că trăim o epocă prerevoluționară și că toată lupta noastră este dusă pentru a face ca in lume să domnească o dreptate adevărată pentru toți. Ce a fost nu va mai fi. Ce trebuie să fie nu este incă. Partidul social democrat, alături de toate partidele din toată lumea își unește sforțările in lupta pentru stabilirea unei păci durabile in care omenirea să se poată desvolta in liniște și in belșug.

La noi in țară lupta aceasta trebue continuată cu tărie pentru inlăturarea tuturor piedicilor ce se mai pun in calea unei reale democrații.

In continuare d. C. Titel Petrescu a făcut o serie de considerațiuni cu privire la tactica partidului și a contribuției la opera de guvernare.

D-sa a incheiat făcând un apel la toți membrii partidului să continue a răspândi ideile socialiste.

*

A luat apoi cuvântul d. Miron Constantinescu, care aduce salutul comitetului central al partidului comunist român.

D. CHIVU STOICA, in numele Confederației generale a muncii a adus salutul acestei organizații arătând hotărirea muncitorimei de a lupta pentru izbânda cauzei muncitorești.

Ședința festivă s'a inchis la ora 10 și 15 prin intonarea „Imnului celor căzuți" și a „Imnului socialist" și „Internaționalei".

*

Urmează apoi desbaterile raporturilor prezentate de delegații din provincie.

*

Azi la ora 1 are loc o masă comună la restaurantul „Libertatea", iar seara la ora 8 jumătate participanții la conferință sunt invitații comitetului central la un festival artistic care va avea loc in sala Teatrului Muncitoresc.

Mâine conferința își va continua lucrările, toată ziua.

m. rș.

Fapta
Nr 389 din 4 decembrie 1945

340 ~~338~~ ~~59~~ 268

030389

OPERAT LA FIȘE

P.S.D.

Conferința Partidului Socia -Democrat

Problema cartelului electoral între comuniști și social-democrați

— Raportul d-lu Const. Titel Petrescu —

După două zile și jumătate de de rală a partidului social-democrat, — atențiune de toate cercurile politice, entuziasm emoționant.

Delegații autorizați ai organizați pra situației politice, făcute de d-nii — propunând câte o rezoluție, — iar legătură cu starea economică (d-nii Ș și cu privire la alegerile generale par întocmindu-se, deasemenea, pe rând.

Remarcăm, că toate rapoartele în drul lucrărilor temeinice, au prilejuit ților din provincie și din Capitală să dire, să-și ... ate punctele de vedere, gândurile, fără vre-o jenă, așa cum animat de dorința de a-și reliefa pu

Reținem, deasemenea, declarația

Invederând că în împrejurările c democrat este de a trezi energiile po conștiințele, de a convinge pe toți de conomic subt suveranitatea muncii d. lismul va birui deoarece este expresia și deoarece, pe de altă parte, are în efortul zilnic.

Lucrările conferinței generale a — la fel cu președinele în cuvântul nouă în mersul tot înainte a mișcării

sbateri interesante, conferința gene- care a fost urmărită cu o deosebită — la sfârșit la prânz în mijlocul unui

or au ascultat rapoarte detaliate asu- Ștefan Voitec și Lotar Rădăceanu. Ieri au fost desvoltate rapoartele în erban Voinea și ing. Tudor Ionescu) lamentare (d. Const. Titel Petrescu) rezoluții clare și caracteristice.

fățișate Sâmbătă și Duminică, în ca- discuții ample, îngăduind exponen- și exprime părerile, fără vre-o îngră- fără vre-un considerent, să-și spună se cuvine întrun organism politic viu terea și unitatea muncitorilor.

d lui C. Titel Petrescu.

ritice de azi datoria partidului social- pulare încă în amorțire, de a lumina necesitatea instaurării unui regim e- C. Titel Petrescu a afirmat că socia rea mai înaltă a solidarității umane sprijinul său massele înfrățite cu

ocial-democraților — se poate spune ău introductiv, — constituie o etapă socialiste.

Dumbarton

Conferința generală a partidului social-democrat și-a continuat ieri desbaterile, sub președenția d-lui Ion Burcă, subsecretar de Stat la Ministrul de Interne.

Intervenindu-se ordinea de zi se trece la problema alegerilor.

Raportul d-lui C.-Titel Petrescu

D. C. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat dă citire următorului raport:

E în sentimentul unanim al organizațiilor de partid — și această constatare am făcut-o în peregrinările mele pin țară — ca partidul nostru să meargă singur în alegeri, cu programul, cu oamenii, cu steagul său propriu.

Un cartel electoral ar face ca partidul nostru să sufere pierderi mari și nu mă gândesc numai la pierderea electorală a multor voturi dar mă refer la pierderea morală, la pierderea influenței sale poprii, în treburile publice ale țării.

Problema cartelului electoral

Va trebui deci să ne păstrăm fizionomia noastră proprie socialistă pentru ziua de mâine în cadrul Internaționalei Socialiste, dar cum spunea c adineauri și pentru a ne menține influența noastră morală prestigiul patridului nostru în opinia publică și în directivele democratice socialiste ce trebuesc imprimate vieții economice și sociale din țara noastră.

Dacă partidul Social Democrat ar intra într'o coaliție electorală — problema nu se pune decât ipotetic și nu o discut decât ca atare — el ar pierde enorm din prestigiul ce l-a câștigat cu atâta străduință în massele mari populare.

Dar chiar din punctul de vedere al rezultatului total electoral și al influenței partidelor de stanga în viața politică a țării, căci aceasta se urmărește ca țel imediat în lupta electorală ce va să vină — rezultatul ar fi periclitat, fiindcă foarte multe voturi s'ar pierde prin abținerea dela vot sau votarea cu partidele Istorice care având ființa legală, vor participa desigur la alegeri.

Dar este o veche atitudine și o tactică tradițională a partidului nostru de a fi și a rămâne ceeace suntem social democrați, ducând lupta electorală pe cont propriu și profitând de campania electorală în țară, pentru recrutarea de noui aderenți pentru ideile și programul nostru pentru educația masselor în spiritul concepției noastre politice, socialiste.

Alegerile

Alegerile legislative cu febra politică pe care o suscită în massele largi populare, constituesc un moment foarte prielnic pentru a face propaganda ideilor noastre deosebite de ale celorlalte partide a programului nostru distinct de-ale celorlalte organizațiuni politice.

Mai cu seamă în epoca actuală când spiritele sunt încă desorientate o clasificare o sinceră exprimare a ideilor, a metodelor nostre de acțiune impune să merem singuri în alegeri.

Partidul nostru trebue să permită oricărui alegtăor care voește să voteze pentru un candidat democrat să găsească în fața lui omul credincios steagului nostru căruia să-i acorde totala sa încredere și față de care să-și poată îndeplini datoria sa de socialist sau de simpatizant al socialismului.

Voim să asigurăm partidului Social democrat independența sa libertatea sa de mișcare, voim să ne numărăm ca să ne dăm seama și de raportul de forțe în guvern.

Să ne păstrăm fizionomia noastră proprie democrată și socialistă.

In consultarea generală a țării, acum după răsboiu și după o perioadă lungă de dictatură și de confuzie generală n spirite socot, că e o necesitate imperioasă ca fecare partid să meargă singur n alegeri, pentru a lămuri ideile proprii, pentru a-și da esama de maturitatea politică a alegătorilor, de orientarea lor bine precizată spre partidele cu ideologi și în metode de acțiune diferite.

aȚra noastră intrând într'o fază nouă a istoriei ei, e bine ca voința populară să se exprime într'o atmosferă clară, lipsită complect de echivoc pentru partidel cărora i dă încrdrea iar nu într'o confuzie de progrese și ideologii disparate, de natură a desorienta și mai mult spiritele care abia încep să dibuiască la luminișul vieții publice postbelice.

Participarea femeilor la vot

Să nu uităm că la alegerile ce vor veni, vor participa și femeile. Ele reprezintă un contingent egal dacă nu mai mare decât al bărbaților. Trebue să le lămurim și pe ele asupra țelurilor și metodelor noastre de acțiune proprii trebue să le facem și lor educația politică socialistă chiar de acum de când participă și ele la viața publică.

Să nu provocăm decepții. Elementul sufletesc, elementul psihologic contează așa de mult. Să ținem seama de el.

Problema cartelului electoral s'a pus în toate țările în cari au fost alegeri. In Franța ca și în Ungaria, în Austria ca și în Italia, în afară de Bulgaria, pretutindeni partidele social-democrate au luptat sau au hotărît să meargă singuri în alegeri.

Vom profita de lupta electorală pentru a marca un pas mai departe în drumul nostru mereu tot înainte spre o îndrumare nouă a spiritului public în direcția democrată și socialistă.

Fiindcă convingerea mea este ca politica noastră social democrată prin propagandă și educație poate crea din poporul nostru un neam demn de faza istorică democrată și socialistă în care a intrat omenirea Europa în tot cazul — odată cu prăbușirea regimurilor dictatoriale și totalitare fasciste.

*

După cetirea raportului d. C Titel Petrescu a relatat conferinței rezoluția comitetului central.

Au urmat apoi discuții animate asupra acestei rezoluții După amiază domnii ministru Tudor Ionescu și Șerban Voinea și-au desvoltat raportul asupra problemelor economice.

Conferința și-a amânat lucrările în continuare pentru azi.

Ardealul Nr. 348 din 1 iulie 1945

03039 341 269

OPERAT LA FIȘE

„ȚINEȚI CU POPORUL CA SĂ NU RĂTĂCIȚI"

ESTE INDEMNUL PE CARE DEMOCRAȚIA ARDELEANĂ ÎL CUNOAȘTE INCĂ DELA 1848 ȘI DE CARE NOI NE CONDUCEM IN TOATĂ ACȚIUNEA NOASTRĂ.

CUVÂNTAREA D-LUI C. TITEL PETRESCU LA INTRUNIREA SOCIAL DEMOCRATĂ DELA SIBIU

Joi după amiază, a avut loc la Sibiu o mare întrunire social-democrată la care au luat parte delegații organizațiilor social-democrate din Făgăraș, Alba, Turda, Avrig, Rășinari, Târnava Mare, Târnava Mică, grupul învățătorilor socialiști din Timișoara, grupul universitar socialist din Sibiu, membri ai tineretului socialist, ai uniunii femeilor socialiste precum și un mare număr de muncitori și țărani din județele Sibiu și Făgăraș. Dela București, au sosit d-nii Const. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, miniștri Ștefan Voitec și Adrian Dimitriu precum și fruntași ai partidului. Oaspeții au fost intâmpinați de delegațiile locale, cu entuziasm de nedescris. Intrunirea s'a ținut la sala „Elite", și a fost prezidată de d. Ion Șerban, muncitor, secretar general al organizației social-democrate din Sibiu, care a rostit cuvântul de deschidere. D. prof. universitar Victor Papilian a făcut prezentarea oaspeților, după care, a luat cuvântul d. Const. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat care a rostit următoarele:

DISCURSUL D-LUI CONST. TITEL PETRESCU

„In drum spre Blaj și Turda, a început d-sa, am poposit din nou printre sibieni pentru a le asculta păsurile și a le aduce cuvinte de îmbărbătare din partea partidului social-democrat. Rănile adânci, rămase în trupul țării, de pe urma războiului, sângerează încă și nu întrevedem curând cicatrizarea lor.

In toată lumea, războiul a desorganizat întreaga viață economică, a deșteptat instinctele antisociale și a ațâțat urile de rassă și de neam, atât de dăunătoare progresului social și politic.

In fața Europei și a țării noastre deci, se pun astăzi grele și complicate probleme economice, financiare, sociale și partidul nostru trebue să fie bine pregătit pentru ca să-și mențină cu demnitate rolul și răspunderea ce și-a asumat în rezolvarea acestor probleme și a luptelor aprige ce se vor duce, de azi înainte, pentru biruința unei societăți noui, care să dea totalității poporului nostru un stadiu nou de viață, de mai multă bună stare, mai multă libertate și mai multă dreptate socială. In toată acțiunea noastră, noi ne conducem de indemnul pe care democrația ardeleană îl cunoaște încă de la 1848, de când îl proferă nemuritorul Simion Bărnuțiu: „Țineți cu poporul ca să nu rătăciți".

Jertfele țării noastre

După ce deplânge durerea și mizeria provocate de războiul făcut, în contra voinții țării, contra Rusiei sovietice, Angliei și Americei, d. Const. Titel Petrescu arată cu cifre oficiale aportul de forțe al României, alături de Armata Roșie în războiul dus împotriva Germaniei și Ungariei hitleriste, forțe și jertfe ce reprezintă o valoare substanțială și care au situat România, din punct de vedere al efectivelor angajate, în locul al 4-lea al națiunilor ce au luptat pentru doborirea hitlerismului. Prin această acțiune imediată și efectivă a armatei române s'a adus o contribuție determinantă cauzei Națiunilor Unite, fapt recunoscut de insuși Feldmareșalul von Rundsted care a declarat că prin lovitura dată la aripa sudică a frontului din Răsărit și Balcani de către viteaza Armată Roșie și armata română, precum și prin pierderea materiilor prime din România, forța militară germană s'a prăbușit cu mult înainte de previziunile naziste. Oratorul își exprimă convingerea că marii noștri aliați vor ține seamă de jertfele aduse de poporul român, deși în ceasul al 12-lea al trezirii conștiinței sale, — în lupta pentru doborirea hitlerismului, și victoria forțelor democratiee.

D. C. TITEL PETRESCU

Probleme economice naționale

Independent de ajutorul marilor noștri aliați și de prețuirea justă a scarificiilor făcute de țara noastră, a continuat d. Const. Titel Petrescu, noi trebue să ne înhămăm cu răbdare, în disciplină și ordine, la opera de reconstrucție prin noi înșine, deocamdată, a economiei naționale.

(Continuare în pag. 2-a)

Declarațiile d-lui C. Titel Petrescu la Sibiu

(Continuare din pagina I-a)

...ccentul trebue pus pe muncă și organizarea transporturilor. Numai prin creșterea producției și organizarea circulației bunurilor, vom putea reuși să punem capăt dureroasei situații de azi, care nu poate să mai dureze.

Reactivarea, măcar parțial, a comerțului cu unele state din spațiul european, în primul rând cu Cehoslovacia, după acordul recent încheiat cu U.R.S.S., — ar putea aduce un început de destindere în gospodăria țării, aceasta până în momentul când pacea definitivă între popoare va putea aduce cu sine, o economie nouă, dirijată în sens socialist, în care sforțările tuturor popoarelor să fie asociate pe deasupra granițelor, pentru a elibera omenirea de foame și violență.

Politica față de minorități

Concepțiile noastre socialiste care se inspiră din legile umanității, a spus d. Const. Titel Petrescu, ne comandă obligația de a asigura minorității conlocuitoare în granițele țării noastre, maximum de bine, respectându-se toate libertățile și drepturile acordate prin legile de bază ale statului nostru, care în formația sa modernă, a învățat „drepturile omului" la școala franceză și libertățile constituționale, la școlile britanice și belgiene.

Dar nu e mai puțin adevărat că și noi avem datoria de a pretinde minoritarilor din țara noastră lealitate față de poporul în mijlocul căruia conviețuiesc, înglobându-și întreaga lor acțiune în cadrul larg al politicei noastre de stat democratic. Tendințele iredentiste, ațintirea ochilor dincolo de frontiere spre un hitlerism sau feudalism maghiar, regimuri dezpururi defuncte în istoria omenirii, — poporul nostru le respinge pe temeiul drepturilor sale imprescriptibile la o desvoltare istorică, normală și liniștită.

Minoritarii au obligația să renunțe la orice particularism însușindu-și complet idealurile politice ale partidelor democratice românești, și personal îi invit, a declarat d. Const. Titel Petrescu, să se încadreze în idealurile mișcării social-democrate, pentru a deveni sprijinitorii hotărîți ai unei Românii libere, independentă și democrată, care mâine va fi și socialistă într'o Europă asemenea.

D-sa a terminat cu un apel la toți de față de a se ocupa în principal de progresul poporului nostru, — țărănime, muncitorime, mică burghezie, intelectualitate — care constitue comoara de rezerve economice și morale a Statului român.

Cuvântarea d-lui ministru Adrian Dimitriu

D. ministru Adrian Dimitriu a analizat contribuția partidului social-democrat în realizarea acțiunii dela 23 August, precum și problemele de viitor ce i se pun. In actul dela 23 August, spus d-sa, partidul social-democrat și-a adus pe larg aportul său, contribuind apoi la opera de guvernare a țării printr'o colaborare sinceră cu elementele actualului guvern de largă concentrare democratică.

Subliniind progresele făcute și greutățile ce mai avem de învins, d-sa a insistat asupra necesității redresării economice și sociale a țării.

A urmat apoi, la sediul partidului, recepția delegațiilor de medici profesori universitari și țărani, precum și o consfătuire cu reprezentanții universității sibiene.

Astăzi, are loc la Sibiu, congresul învățătorilor socialiști, la care va lua cuvântul d. ministru Ștefan Voitec.

Dela Sibiu, fruntașii socialiști vor merge în Câmpia Turzii, unde va avea loc mâine, o mare întrunire muncitorească, la care vor lua cuvântul d-nii I. Dimoftache, prefectul județului, C. Titel Petrescu, Adrian Dimitriu, etc.

DELA ADMINISTRAȚIE

Punem în vedere tuturor abonaților noștri, cari nu și-au achitat încă abonamentul pentru jumătatea primă a anului în curs că la 1 Iulie li se va opri trimiterea ziarului. Abonații cu plata abonamentului în regulă până la 1 Iulie, sunt rugați stăruitor să ne trimită banii, fie prin mandat poștal, fie

...NE CONDU...

Astăzi începe pe arena Venus turneul de football la care iau parte Carmen, C. F. R., Socec Lafayette și Vulturul de Mare.

Se terenurile Franck începe astăzi un interesant turneu de volley sindical.

Concursul de scrimă dela cercul militar nu se mai dispută, pentrucă direcția cercului militar a cerut nu mai puțin de 200.000 lei pentru sală.

Se proectează organizarea turului ciclist român, ediția 1946.

MONITORUL OFICIAL

8.00 — Muzică variată (discuri).
RADIO ROMANIA ȘI RADIO DACIA ROMANA
8,00 — Emisiune pentru presa din provincie.
RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI RADIO DACIA ROMANA
8.30 — Muzică variată (discuri).
9,00 — Ora adminsitrativă; Informații sindicale.
9.15 — Muzică românească (discuri).
9.30 — Poșta Militară Radio.
Muzică din opere (discuri).
10.00 — Inchiderea emisiunei.
RADIO ROMANIA
13,00 — Deschiderea emisiunei.
Ora exactă.
Muzică variată (discuri).
RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

270

Băgat material după ce a fost
calculat în plan —

C.N.S.A.S.

342

1529/7/8m f 188, 240

~~340~~

~~188~~

30 Maiu 1947
S.

SECRET

1529

OPERAT LA FIȘE

271

N O T A

In ziua de 28 Maiu a.c. între orele 10,45 - 11,25 Legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu, fiind primit de ministrul A.Holman.

C.N.S.A.S.

341 343

272

240

13 Iunie 1947
G.

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Legatia Engleză.

La ora 10,15 vine un domn cu mașina 120 Pl.prop.

și pleacă la ora 10,40.

La ora 10 vine secret.fostului ministru Titel Petrescu este primit de maiorul Porter și pleacă la ora 10,35.

In cursul zilei legația a fost vizitată de circa 25 persoane pentru emigrări și legalizări de acte.

C.N.S.A.S.

[...]MENTUL
C.II A.

1933

No. 23689 - 23 · I 933.

318

Ordin de urmărire

273

C.II A.

CATRE

COMISARUL REGAL

6

316.

Noi, comandantul C.II A.

Având în vedere art. 93 din codul de justiție militară;

Având în vedere denunțarea Parchetului Militar C.II A.

din care rezultă că

C. Titel Petrescu

civil din Bucuresti.-

ar fi comis faptul de

Contravenție la ordonanța No 1 a C.II A.

din 7/II 1933.

prevăzut de art. 6 comb. cu art. 8 din Ordon. No 1 a C.II A. din 7/II 1933.

Ordonăm să se întocmească actele de instrucțiune contra

numitului

de către raportorul de pe lângă consiliul de războiu permanent al C.II A.

Insărcinăm pe comisarul regal de a executa prezentul ordin de urmărire, înaintând totdeodată și actele relative la această urmărire.

Dat la Comandamentul C.II A. astăzi

1933 la Bucuresti.-

COMANDANTUL [1]) C.2.A.

General

[signature]

C.N.S.A.S.

23. II. 933

PRIMUL COMISAR REGAL
CĂTRE
Raportorul Cons. Războiu C. II A
Se înaintează Dosarul No. 64/933
privind pe C. Pitel
Petrescu
pentru a se proceda la instruirea afacerii.—

Prim. Comisar. Regal,
Lt Colonel. [signature]

1933 luna Februarie ziua 28
Se deleagă cu instrucția
afacerii Cabinetul 10
Raportorul Cons. Războiu al C. II Arm.
Lt Colonel, [signature]

C.N.S.A.S.

RASBOI
Instrucţie
— o —

C. 18

2926

349 274 217

ORDONANŢA DE ZI

Astăzi 28. II. 1933

Noi Căpitan Gruianu Anghel St. Raportor pe lângă Consiliu de Razboiu C. II. A. Cabinetul 10 Instrucţie.

Văzând Dosarul No. 169/1933 privitor pe civilul C. Titel Petrescu din Bucureşti pus sub urmărire pentru faptele de contravenţie la ordonanţa Nr. 1 a C. 2 A. din 7. II. 1933, p. p. art. 6 comb. cu art. 8 din ordonanţa Nr. 1 a C. 2 A. din 7. II. 933. — Având în vedere necesitatea de a se lua interogatorul inculpatului. —

In interesul instrucţiei

DISPUNEM

Se va cita inculpatul de la ~~domiciliul Văcăreşti, Jilava, unde se află depus pentru alte fapte~~ care se va lua după cartea de telefon —
Str. Crişana No 32 Telefon 3-7143

Data în cabinetul nostru la 28. II. 933.

Termen la ... citată control la 23 martie 1933

St. Raportor
Căpitan
Gruianu A.

Grefier
Plutonier
[signature]

...MAJOR

CONF...

Ordin de trimiterea înaintea Consiliului de reformă

Noi General .... Comandantul

C. A.

Având în vedere art. 33 din legea asupra poziţiunii ofiţerilor, precum şi art. 43 şi următorii din regulamentul acelei legi;

Având în vedere actele şi rapoartele şefilor ierarhici primite pe lângă ...., precum şi referatul comisarului Regal sub No. .... întocmit conform art. 48 din regulamentul zisei legi;

Având în vedere că din aceste acte şi rapoarte rezultă că ....

se găseşte în cazul de a fi trimis înaintea consiliului de reformă pentru faptul ....

....

....

....

....

învinuirea ce cade sub prevederile art. 30 alin. .... din menţionata lege;

Ordonăm trimiterea numitului ofiţer, înaintea consiliului de reformă al acestui comandament de Corp, care va cerceta şi se va pronunţa asupra acelei învinuiri.

Potrivit art. 32 din menţionata lege şi art. 37 următorii din regulamentul legii, acest consiliu de reformă se va compune din ....

....

....

....

....

având ca membru raportor pe ....

Consiliul de reformă se va întruni în localul Consiliului de Răsbol al acestui Corp, în ziua de .... ora ....

Ordinul de faţă, împreună cu toate actele, se vor transmite comisarului regal permanent de pe lângă Consiliul de război al acestui corp, spre a se conforma îndatoririlor ce-i sunt puse prin art. 51 din regulamentul menţionatei legi.

Ofiţerul învinuit se va prezenta înaintea consiliului în ziua şi la ora sus indicată, iar în caz de absenţă se va judeca în lipsă.

Dat la Comandamentul C. A. la ....

Comandamentul Corp. A.

General

Şef de Stat Major
COLONEL

CNSAS

MINISTERUL DE RASBOIU

CONSILIUL DE RASBOIU PERMANENT AL [1] C. II. A. 8

320

318

275

PROCES-VERBAL

DE

INTEROGATORUL UNUI [2] inculpat

Anul 1933 *luna* Martie *ziua,* 14 *ora,* 10

naintea noastră, Capit. Gruianu Anghel St. Raportor pe lângă Cons. de Răsboi C. II. A. Coli. jo Insti.

asistat şi de D-nul grefier al [3] Coli. Slut. Pena Dumitru

în virtutea [4] chemării noastre cu citaţia No 2926/933 s'a prezentat D-l C. Titel Petrescu din Bucureşti

în scopul de a [5] fi interogat ca inculpat

In consecinţa inculpatul declară: Mă numesc Ctin Titel Petrescu de ani 45 născut în Craiova, domiciliat în Bucureşti Str: Crişana No 31, de profesie avocat fiul lui Ctin şi al Florica †. Asupra celor ce mă întrebaţi declar:

I I

In judecată aţi mai fost dat? Am fost judecat şi condam-

St. Raportor Inculpat
Capitan Gruianu A. Const Titel Petrescu

Grefier
Plut. Pena Dumitru

1) Corpul de armată sau divizie.
2) Inculpat, martor, informator sau alegere de apărător.
3) Comisarul regal sau al reportorului.
4) Citaţiei No. .... din .... sau s'a adus din închisoare, sau dela corp.
5) De a depune ca martor, sau informator, sau a-şi alege apărător, sau a fi interogat ca inculpat.
6) Martorul, informatorul sau provenitul.

CNSAS

[illegible] pericole!

II.

Prin ordinul C.II.A. No 23689/933 ați fost pus sub urmărire pentru faptul de contravenție la ordonanța No 1 a C.II.A. din 7-II-1933, prev. și pun. de art. 6 comb. cu art. 8 din ordonanța No 1 a C.II.A. din 7.II.1933, prin aceea că în ziarul Lupta nouă No 7 din 12 Febr. 1933, organ al partidului Social Democrat, ce înlocuește ziarul Socialismul, ați publicat un articol de fond intitulat: "Regim de excepție", sub semnătura Dta, în care ați pus textual următoarele: "Cine se sprijină pe baionete riscă ..... să se înțepe în ele, vor constata-o curând toți stăpânitorii noștri făuritori de legi speciale"!

În același număr al numitului ziar ați mai scris un articol intitulat: "Sub stare de asediu", - fără semnătură, - din care se extrag următoarele pasagii: "Există o instituție sacrosantă aci, pe deasupra autorității constituite, pe deasupra legilor și partidelor: Camarila; ea face afaceri, ea târguește bugetele țării, ea complotează contra libertăților la ore menite de dictatură-

St. Raportor
Capitan Grigorescu A.

II

Sunt autorul numitului articol de fond: "Regim de excepție", a cărei răspundere mi-o asum întreagă.

Prin acest articol am urmărit să critic guvernul și partidul Național Țărănesc, care se pretind democrate și care în realitate sunt reacționare fiindcă recurg la starea de asediu care este un regim excepțional ca să suprime libertățile Constituționale.

Expresia incriminată din articolul meu nu este de altfel decât o parafrazare a expresiei lui Cavour care judecând regimurile politice care se sprijină pe stare de asediu spunea: "Cu baionetele poți face ori ce dar nu poți să te sprijini pe ele"!

Dovada că regimul Național țărănesc care se sprijină pe stare de asediu este socotit ca antidemocratic și reacționar este că însăși puținele elemente sincer democrate din acest partid sunt în contra stării de asediu, a combătut și însuși guvernul este minat din cauza acestor discuțiuni-

Inculpat
Constantin Titel Petrescu

Grefier
Sublt. [illegible] Dumitru

[illegible] nevoie de [illegible]
[pregă]tit terenul prin agitații fasciste; pentru dictatură ea are nevoie ca un preludiu de starea excepțională proclamată anticipat de către un guvern așa zis „Constituțional."

Iar mai la vale:

„Dar azi cuțitul a ajuns la os. Muncitorimea nu va mai răbda ca în anii terorii liberale:"

Și apoi:

„Greva de mercuri a fost pregătită din vreme de agenții siguranței ....."

Ce aveți de spus?

pro[illegible]
luate de [illegible] de a excita sau [illegible] vreo dezordine:

În ceea ce privește cel de-al doilea articol: „Sub stare de asediu" și pe semnat el nu este scris de mine și nici nu știu cine este autorul. gazeta noastră avea mai mulți colaboratori.

Gazeta nu are director, ci un comitet de redacție din care fac și eu parte; fie care redactor e răspunzător de articolele sale, bine înțeles.

III

Mai aveți ceva de spus?

III

Nu mai am nimic de zis.

Cetindu-i-se din amănunt în amănunt inculpatul stăruie și semnează propriu.

Șt. Raportor
Căpitan Grigorescu A.

Inculpat
Const. Titel Petrescu

Grefier
Sublt. [illegible]

10

se stabileşte bănuiala că ar fi săvârşit faptul de 10

No. 1560
1933 luna Martie ziua 13
Comisariatul Circ. 3
Chestura IV Poliţie
către
Consil. Răsboi Corp. II Arm. Cab. 10 Instr.

Având în vedere art.......... din codul de justiţie militară:

Ordonăm trimiterea în judecată a ....

Ordonăm ca consiliul de războiu, chemat a statua asupra faptelor imputate ....

.........., să se convoace pentru ziua de ....

.........., orele ....

In conformitate cu art.......... din codul de justiţie militara, vi se înaintează, odată cu aceasta, dosarul relativ la acest proces.

Dat la Comandamentul 1).......... astăzi.......... 192...

la ....

COMANDANTUL 1)..........

General,

NOTĂ. — 1) Corp. armată sau Divizie.

Comisariatul Circ. Poliţiei Bucureşti
32
1933 Martie 8
2988

Consiliul Război, Corpul 2 Armată
Intrarea No. 2340
1933 Luna III Ziua 17

C 32
Urgent

2926.
33. Martie 7.

Prefectura Poliției Capitalei

Am onoare a înainta alăturata citație, rugându-vă să binevoiți a dispune să fie executată la timp conform legii, sub luare și trimitere de dovadă.

Șt. Raportor
Căpitan Anișoara [illegible]

Comisariatul Circ. 32-a București
Intrare No. 2988
1933 luna Martie ziua 8
Comisar Şef

Plumb 1 Circ 31

PREFECTURA POLIȚIEI MUNICIP. BUCUREȘTI
BIUROUL PROCEDURILOR
No 038230 * -7 MAR. 1933 *
INTRARE

C.N.S.A.S.

15607

~~223~~. 10

~~278~~ ~~12~~ **11**

~~32~~

DOVADA

Subsemnatul C. Titel Petrescu
din Str. Crişana No. 31 am primit
citaţia No. 2926 emisă de onor
Consil Răsb. Corp. II Arm. C. 10 Instr. termenul de îndată.

CIRC. 31 POLIŢIE

Semnătura proprie
Comisar,

____________ în ____

Semnătura Primitorului
oprea petre

PROCES-VERBAL

Astăzi 13 Martie 1933
Gr. Sf. ... subsemnat, Sj. Comisar de Poliţie a Circ. 31
Capitala având să înmânez d. C. Titel Petrescu
Crişana No. 31 citaţia
2926 emisă de onor Consil Răsb. Corp. II Arm. Cal. 10 Instr.
cu termenu de îndată aci ne găsindu-l
...
Conform legei, menţiona a citatie
de unde am predat-o servitorului oprea petre
semnând mai sus de primire. —
Pentru care am dresat acest Proces-Verbal.

Comisar Ajutor [signature]

C.N.S.A.S.

C. 18

324

Cabinetul 10 Instrucție

4190/20/III/933

12 322 279

ORDONANȚA

Noi, Maior Machedon Vasile, Raportor pe lângă Consiliul de Războiu al Corpului II Armată.-

Având în vedere dosarul Nr. 166/933, privitor pe C. Titel Petrescu, din București, inculpat pentru faptul de contravenție la ordonanța Nr. 1 a C. II A. din 7. II. 933

Având în vedere că este necesar a se descoperi cine este autorul articolului: „Sub stare de asediu," din ziarul Lumea Nouă Nr. 7 din 12. II. 933.

DISPUNEM:

Se va cere dela Redacția ziarului Lumea Nouă să ne comunice:
1. Cine este autorul acelui articol-
2. Cine face parte și care sunt adresele membrilor comitetului de redacție al acelui ziar.
3. Cine și care este adresa editorului.
4. Să ni se trimită Nr. 7 din 12. II. 933 al ziarului Lumea Nouă.

Termen de control 3 Aprilie 1933

Dată în Cabinetul nostru azi 20. III. 933. 1933.-

RAPORTOR

Maior Cpt. Anineanu A.

Grefier,

Sublocotenent Dimitriu

325 13 280

Cabinetul 10 Instrucție

O. 18 323

ORDONANȚA

Noi, Căpit. Greceanu Al., Raportor pe lângă Consiliul de Războiu al Corpului II Armată.-

Având în vedere dosarul privitor pe O. Titel Petrescu din București

Având în vedere că redacția Ziarului Lumea Nouă nu ne-a comunicat rezultatul adresei noastre No. 4190 din 20.III.933

DISPUNEM:

Se va reveni la adresa de mai sus cu rugămintea de a ne comunica rezultatul urgent.

Termen de control la 25 Aprilie 1933

Dată în Cabinetul nostru azi 4 Aprilie 1933.-

RAPORTOR
Maior, Căpitan Greceanu A.

Grefier,
[signature]

5./4.933. 5660 Comunicare - Redac. Ziar. Lumea Nouă

C.N.S.A.S.

[RED]AC[Ț]IA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI, VI
STRADA ISVOR No. 37
TELEFON 315/80

SOCIALISMUL

ORGANUL CENTRAL AL
PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

[ABONAMENTE ...]L. IN STR[Ă]INĂTATE D[UBLU]
PENT[RU] MUNCITORII ORGANIZAȚI 150
LEI PE AN; 80.— PE 6 LUNI; 40.— LEI
PE 3 LUNI

No. 785/Cp. 10.-

Bucureşti 15 Aprilie 1933 281

14

Consiliul Războiu, Corpul 2 Armată
Intrarea No. 3366 326
1933 Luna IV Ziua 24

324

Titl.

Consiliul de Războiu al Corpului II Armată

Loco

La adresa Dvs. No. 5660 din 5 Aprilie avem onoare a vă face cunoscut că nu am primit adresa dvs. No. 4190 din 20 Martie la care vă referiţi, aşa că suntem in imposibilitate a vă răspunde.

Cu perfectă stimă

Redactor

LUMEA NOUĂ
Organ central al Partidului Social-democrat
DIN ROMÂNIA
Bucureşti, VI Str. Isvor, 37

24. 4. 933.

Se va interveni din nou, a ne comunica datele cerute, despre care se va face menţiune.

Gt Greceanu A.

6736

15

327

Cabinetul 10 Instrucţie

C. 18 325

282

ORDONANŢA

Noi, Căpit. Graniceanu Al., Raportor pe lângă Consiliul de Răsboiu al Corpului II Armată.-

Având în vedere dosarul privitor pe C. Titel Petrescu din Bucureşti

Având în vedere necesitatea de a şti cine este autorul articolului „Sub Steag de asediu" din ziarul „Lumea Nouă"

DISPUNEM:

Se va intерveni la adm. ziarului „Socialismul" cu rugămintea de a ne comunica:

1. Cine este autorul articolului „Sub steag de asediu"
2. Cine face parte din comitetul de redacţie
3. Cine este editorul ziarului şi care îi este adresa.

Termen de control la 19 Mai 1933

Dată în Cabinetul nostru azi 24 Aprilie 1933.-

RAPORTOR

Maior, Căpitan Graniceanu Al.

Grefier,

[signature]

Corpul II Armata
Consiliul de Răsboiu
Cab. 10 Instrucţie

9208/24.V.933

Nr. 18.

329

16

326

283

ORDONANTA DE ZI

Astăzi 23 Maiu 933

Noi Capitan Gruianu Anghel, St. Raportor pe lângă Cabinetul 10 Instrucţie al Cons. Răsb. C. II. A. ....

Văzând dosarul Nr. 164/933 privitor C. Titel Petrescu din Bucureşti.

pus în urmărire pentru faptul de ....

Având în vedere că Adm Ziarului Socialismul nu ne-a comunicat nici până în prezent rezultatul adresei noastre № 6736 din 25 Aprilie 933

In Interesul Instrucţiei ;

DISPUNEM :

Se va interveni din nou la Adm. Ziarului Socialismul cu rugămintea de a ne comunica rezultatul adresei noastre de mai sus de urgenţă.

Dată în Cabinetul nostru ....

Termen de control la 20 Iunie 933

ST. RAPOTOR
Capitan, Gruianu A.

Grefier,
Slt Petrodumitru

C.N.S.A.S.

329

17 16

Cap. VIII Art. 6
(Art. 95 c. j. m.)

327

284

Proces-Verbal

Anul 1933 Luna Iunie ziua 27

Noi Capit. Gruianu Anghel Raportor pe lângă Consiliul de Război al [1]) C. 2. A. asistat fiind de D-l Grefier al Cabinetului nostru de instrucțiune. Sublt. Pena Dumitru

Am chemat din nou pe inculpatul C. Titel Petrescu din București

căruia conform art. 95 C. J. M. i s'au citit toate procesele verbale ale cercetării încheind prezentul act prin semnătura noastră, a grefierului și a inculpatului.

Inculpatul Const. Titel Petrescu

RAPORTOR,
Capitan Gruianu A.

Grefier,
Sublt. Pena Dumitru

1) Corpul .... Armată, Divizia ....

C.N.S.A.S.

MINISTERUL DE RĂSBOI

C. 2 A.

CONSILIUL DE RĂSBOI

~~330~~ 18

~~328~~ ~~285~~

Ordonanța definitivă

Luna Iunie 1933 ziua 28.

Noi Căpitan Gruianu Anghel, raportor pe lângă consiliul de răsboi permanent al C. 2 A.

Având în vedere ordinul de a instrui al d-lui general comandant al C. 2 A. cu No. 23689/933

Având în vedere actele de instrucțiune adunate și instruite în contra civilului C. Titel Petrescu, din București

In etate de 45 ani, născut la Craiova

județul Dolj, profesiune avocat, domiciliat în București

~~deținut în~~ str. Crișana Nr. 31

Asupra faptelor instrucția stabilește și expune:

Prin ord. Nr. 23689/933 al C. 2 A., – C. Titel Petrescu, civil din București, este pus sub urmărire pentru faptul de contravenție la ordonanța Nr. 1 a C. 2 A. din 7.II.1933, – prin aceea că în ziarul „Lumea Nouă", Nr. 7 din 12 Februarie 1933, orgon

Corpul Armata; Divizia

C.N.S.A.S.

... „Sub stare de asediu”, ...
... natură, — având pasagii de natură a ațâța și întreține dezordinea prin răspândirea lor în public, călcându-se astfel dispozițiunile ordonanței Nr. 1 din 7 Februarie 1933 a C. 2 A.

Inculpatul recunoaște că a scris articolul: „Regim de excepție”. Arată că expresia „Cine se sprijină pe baionete, riscă ... să se înțepe în ele ...” este o parafrasare a expresiei lui Cavour. Articolul incriminat este un articol de critică juridică și politică a măsurilor luate de guvern, iar nu de a excita sau întreține vreo dezordine.

Articolul „Sub stare de asediu” nu este scris de el și nici nu cunoaște cine este autorul. Gazeta are un comitet de redacție.

Față de cele expuse.

Având în vedere ord. de urmărire Nr. 23689/933 al C. 2 A.

Având în vedere că inculpatul declară că nu a avut intenție de a excita sau întreține dezordinea publică, ci numai de a face o critică juridico-politică.

Având în vedere că într'adevăr din pasagiile incriminate nu rezultă intenția răutăcioasă de a ațâța sau de a întreține dezordinea publică.

Având în vedere că faptul imputat nu întrunește elementele contravenției prev. și pedepsite de ordonanța Nr. 1 din 7 Februarie 1933 a C. 2 A

Având în vedere că nici pasagiul din articolul „Sub stare de asediu”

Având în vedere că dela 12 Februarie
şi până în prezent nu şi au mai semnat
în ziarul Lumea Nouă articole ~~care~~ să fie
determinat autorităţile judiciare a deschide
acţiune publică pentru vreo călcare a dis-
poziţiunilor legale —
Având în vedere că şi a atras atenţia incul-
patului să-şi modereze tonul în articolele
de gazetă şi să evite sancţiunile legale.

Pentru aceste considerente, declarăm:
Inculpatul C. Tibel Petrescu, civil din Bucureşti
este în cazul de a fi scos de sub urmărire
pentru faptul de contravenţie la ordonanţa
Nr. 1 a C. 2 A., din 7 Februarie 1933 pp. art. 6 comb.
cu art. 8 din ord. Nr. 1 a C. 2 A. din 7. II. 1933.
În consecinţă, dispunem:
Dosarul cauzei cu Nr. 164/1933 se va înainta
Domnului Prim Comisar Regal, pentru
concluziuni şi curs legal.
Făcută azi, 28 Iunie 1933, în cab. nostru în Bucureşti.

St. Raportor
Căpitan Truianu A

30 Iunie 1933
De acord pentru scoaterea
din urmărire.
Raportor
Lt. Col. [illegible]

19
~~329~~
286

330
20
332

№ 194
1933 luna Iunie ziua 30
Cabinetul Instrucţ.
de pe lângă Cons. Război C. 2 A.
287

Domnul Raportor

Am onoare a înainta dosarul No 164/1933, privitor pe civilul C. Titel Petrescu din Bucureşti, împreună cu ordonanţa noastră definitivă dela finele dosarului, care tinde la scoaterea de sub urmărire a susnumitului pentru faptul de contravenţie la ordonanţa No 1 a C. 2. A. din 7. II. 1933 prev. şi pen. de art. 6 comb. cu art. 8 din ordonanţa No 1 a C. 2. A. din 7. II. 933, rugându-vă să binevoiţi a dispune cele legale.

St. Raportor
Căpitan Truiancu A.

Vidat
Lt. Col.
6. JUL. 1933
~~Maior~~
Concluziunea
Prim Comisar Regal
Lt. Colonel,

30 Iunie 1933
De acord pentru scoaterea din urmărire.
Raportor
Lt. Col. [illegible]

7. VII. 933
Redactez: de acord pentru scoatere de sub urmărire.
Com. Regal
Lt. Col. [illegible]

21
~~334~~
333
288

RECHIZITORIU

Noi Lt. Colonel Vella Ioan Comisar Regal pe lângă Consiliul de Războiu [1]) C. II. A.

Având în vedere ordinul de urmărire No. 23689 emis contra civilului C. Titel Petrescu, din Bucureşti pentru contravenţie la ordonanţa No 1/933 a Corp. II Arm. prev. şi pen. de art. 6, comb. cu art. 8. din acea ordonanţă —

Considerând că din actele dosarului cauzei rezultă că: susnumitul prin articolul intitulat „Regim de excepţie" scris personal şi inserat în ziarul „Lumea Nouă" No 7 din 12.II.1933, organ al Partidului Social democrat ce înlocueşte ziarul „Socialismul", n'a avut intenţia delictuoasă de a excita sau întreţine desordinea publică — ci numai de a face o critică juridico-politică. —

Considerând deasemenea că nici din articolul intitulat „Sub stare de asediu" nu rezultă elementele contravenţiei sus amintite. —

Că dela 12 Februarie 1933 încoace nu s'a mai semnalat în ziarul „Lumea Nouă" articole cari să fi determinat autorităţile judiciare a deschide acţiune publică pentru vre'o călcare a dispoziţiunilor legale. . ——

Având în vedere că faptul imputat nu întruneşte elementele contravenţiunii prev. de ordonanţa No 1/933 a C. II. A. —

[1]) — Corp. —— Armată, Diviziei ——

Declarăm:

Că civilul C. Titel Petrescu, din Bucureşti, avocat domic. în strada Crişana No. 21,

nu este în cazul de a fi judecat de Consiliul de Războiu [1]) C. II. A. pentru fapt de contraventie la ordonanţa No 1 a Corp. II Arm. din 7. II. 933 prev. de art. 6 punct. și art. 8 din suszisa ordonanţă, şi urmează a fi scos de sub urmărire. —

Dosarul cauzei se va înainta D-lui General Comandant al [1]) Corp. II Armata spre cale legale.

26. IX 933

Coimsar Regal,
Lt Colonel [signature]

No 6239.

1933 Oct 12.

Se cere scoaterea de sub urmărire a civil. C. Titel Petrescu, pentru contravenție la ordonanța No 1/933. –

Lt [signature]

[stamp] 5462 ... 933 luna Octombrie 13

35401

[stamp] ... Corpul ... Armată ... 193 Luna 1933

2 / 14.

CO[MAN]DAMENTUL
1) C. II. A.

Ordonanța de Neurmărire

No. 3462 ~~334~~/22 ~~339~~

1) Corpul II. Armată

CĂTRE

COMISARUL REGAL

Noi, comandantul Corpului II-Armată

Văzând procedura instruită în contra civilului 289

C. Titel-Petrescu, din București -

Văzând raportul și părerea raportorului, precum și concluziunile comisarului regal de pe lângă consiliul de războiu, cari tind la neurmărirea lui pentru contravenție la ordonanța No 1/933 a corpului II. Armată prev. și ped. de art. 6 comb. cu art. 8 din acea ordonanță, dată în baza I.D.R. No 201/933 pentru aplicarea stării de asediu. —

Având în vedere că prin articolele publicate în ziarul „Lumea Nouă" No. 7. din 12.II.933, susnumitul nu a avut intenția delictuoasă de a excita sau întreține desordinea publică - ci era vorba de o critică juridico-politică. —

Având în vedere art. 102 și 103 din codul de justiție militară;

Apreciem că, în starea în care s'a comis faptul, nu este caz de a se trimite în judecată, și ordonăm ca numitul să fie scos din urmărire și pus în libertate, dacă nu este arestat pentru alte cauze.

13.X.933

Dată la Comandamentul Corpului II. Armată

astăzi 13 Octombrie 1933

COMANDANTUL Corpului II. Armată

General,

1) Corpului de armată sau al diviziei.

C.N.S.A.S.

PROCES-VERBAL

Astăzi .... 23 .... 335 333 290

Consiliul de Reformă, convocat prin ordinul D-lui General Comandant al ....
.... No. .... din .... compus din ....
....
....
....
....
....

s'a întrunit în şedinţă secretă în sala de şedinţă a Consillului de războiu al acest .....
.... în scopul de a cerceta şi a se pronunţa asupra învinuirei de
....
....
....
....

Ce se aduce .... din ....
învinuirea constând în acea că ....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

Şedinţa s'a deschis la ora ....
Preşedintele a ordonat introducerea ofiţerului învinuit care s'a prezentat
....
....

S'a constatat apoi de preşedinte că ordinul de trimiterea ofiţerului învinuit înaintea Consiliului de reformă şi compunerea acestui Consiliu s'a comunicat în termenul prevăzut de lege ....

După aceasta s'a dat citire de către membrul raportor, conform art. 54 din regulament următoarelor acte ....
....
....
....
....
....
....

C.N.S.A.S.

S'a introdus, apoi, din ordinul preşedintelui pe rând şi separat persoanele chemate a da informaţiuni asupra faptului, preşedintele făcând cunoscut atât membrilor, cât şi ofiţerul învinuit, că pot să le adreseze întrebările ce vor crede de cuviinţă însă nu mai prin organul său

Persoanele ascultate ca informatoare au fost

Declaraţiunile lor verbale s'au consemnat în scris şi s'au pus la dosarul afacerei.

S'a dat apoi cuvântul ofiţerului învinuit, spre a se apăra, preşedintele punându-i în vedere că poate spune tot ce crede că este în favoarea sa. Dânsul a prezentat şi un memoriu scris conţinând această apărare

Prin apărarea sa verbală şi scrisă ofiţerul învinuit a arătat că:

C.N.S.A.S.

Titel Petrescu

15 Noembrie 1945

Sursa: Demostene

~~336~~ 24 ~~1149~~

~~334~~ 450

291

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Manifestul partidului socialist-creștin, este foarte mult răspândit în ultimele zile în special în rândurile studenților și muncitorimii din fabrici.

Dl. Titel Petrescu s'a sesizat de această acțiune pe care a calificat-o drept o diversiune politică, îndreptată împotriva partidului socialist.

Dl. Titel Petrescu a convocat comitetul executiv al partidului socialist pentru a examina chestiunea.

Conducerea partidului socialist va reacționa în fața propagandei cu caracter antisemit ce se face prin acest manifest.

Informațiunile Dlui Titel Petrescu arată că în fruntea acțiunii așa numită a partidului socialist-creștin, se află legionari notorii ca Vejen ~~și~~ Panaitescu.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Ciurea

24.II.949

Această notă este identică cu cea dela dos. 3089/81 fila 205

Coman

C.N.S.A.S.

31/III/1952
Operat dela fila 1950
1–1450 cu vers
cărora li
întocmit fișe.
B. Negr

57

C.N.S.A.S.

3352/14 f 54-57

OPERAT LIBERE

344 292

LUMEA NOUA

OBLIGATIILE INTERNATIONALE ALE ROMANIEI.

Nu știm care va fi desnodământul crizei în care se sbate Cehoslovacia. Noi sperăm că până în cele din urmă Germania hitleristă nu va prăvăli întreaga lume într'o nouă catastrofă, de dragul minorității sudete. Dar dacă totuși spiritul de aventură și măcel va prevala la Berlin ?

In cazul ipotetic al invasiunii germane -sub o formă sau alta- în Cehoslovacia care este, care TREBUE să fie datoria țării noastre ?

România este legată de Cehoslovacia printr'o alianță care datează încă dela 1921,- îndată după răsboiul cel mare, când din desmembrarea imperiului hibrid austro-ungar, s'au constituit -pe temeiul principiului naționalităților- România întregită și Statul unitar Cehoslovac.

Pacte ulterioare, care au culminat cu pactul de unificare al Micii Ințelegeri, semnat la 16 Februarie 1933 la Geneva, leagă intim și pe temeiul militar, România și Cehoslovacia.

In eventualitatea unei agresiuni contra Cehoslovaciei, România este obligată să-și respecte și să-și onoreze semnătura sărind în ajutorul Statului aliat pentru a-i menține intergritatea teritoriului și independența politică. Aceasta, cu titlu de reciprocitate. Unitatea internațională pe care o reprezintă organis-

C.N.S.A.S.

293
345

mul regional de pace al Micii Inţelegeri nu poate fi desmințită, -mai cu seamă în momentele tragice când pentru unul din membrii acestui organism se pune problema atingerii frunstariilor, astfel cum au fost trase prin tratatele de pace. Comunitatea de interese ne leagă de Cehoslovacia şi sprijinul ce ea îl are în statele mari democratice şi pacifiste, pentru menţinerea hărţii ei neschimbate- ne obligă pe deoparte la respectul alianţei semnate, iar pe de altă parte ne dă asiguarea de viitor că putem conta pe încrederea desăvârşită a aliaţilor noştri.

De sigur, aceste Pacte de alianţă sunt cunoscute de Germania. Socotim totuşi că este necesar ca guvernele statelor din Mica Inţelegere să declare răspicat -alături de Franţa, Anglia şi Rusia- că vor rămâne credincioase alianţelor lor, liber consimţite, în eventualitatea unei agresiuni contra Cehoslovaciei.

Cu cât se ridică mai multe puteri, unite, contra Germaniei ameninţătoare, cu atât solidaritatea statelor ce se declară, este de a apăra pacea cu jertfa supremă a armatelor lor, este mai mare, cu atât hitlerismul este constrâns să dea înapoi în faţa aventurei.

După opiniile oamenilor competenţi în materie, Germania nu este preparată pentru un răsboi de lungă durată, întreprins mai contra tuturor statelor europene. Ea nu are o armată de rezervă bine instruită şi în număr suficient pentru a ţine piept, singură, contra tuturor. Germania nu are provizii suficiente, nu are petrol, nu are bani. Poţi sfârşi răsboiul cu cartela de pâine, dar nu poţi să-l începi în asemenea condiţii de mizerie.

./.

C.N.S.A.S.

56

Frica de înfrângere poate fi până în ultimul moment un bun sfătuitor pentru Hitler şi anturajul său, ameninţător şi războinic. Iată de ce socotesc că nu este de prisos să se afirme de pretutindeni, solidaritatea cu Cehoslovacia şi într'ajutorarea autonomă, rezultând din angajamentele luate prin tratate de alianţă.

346
344 294

Numai astfel vom putea ocoli măcelul generalizat. Numai astfel vom putea pune capăt veleităţilor expansioniste ale imperialismului german.

Dacă nu afirmăm cu energie această solidaritate şi dacă îngăduim prin imposibilitatea complice a noastră ca după Austria, şi Cehoslovacia deasemeni să fie desmembrată şi încorporată, în parte, Germaniei hitleriste, mâine va veni rândul nostru.

O gazetară franceză de mare talent -d-na Geneviève Tabouis- care-şi culege informaţiile din cele mai sigure resurse (între altele dela ministerul de Externe şi Marele Stat Major francez), scria deunăzi că de aproape şase săptămâni circulă în şcolile de ofiţeri din Germania o hartă nouă, a celei mai mari Germanii din 1950. In hotarele acestei "mari Germanii dela 1950", intră Cehoslovacia, România, Ucraina, mari teritorii din Polonia împreună cu "culoarul ce duce la Danzig", Lituania, Letonia, Estonia, -aceasta la răsăritul Germaniei. Alsacia şi Lorena, la vestul Germaniei. Visul expansionist al imperialiştilor germani de totdeauna : "Drang Nacht Osten (...Marşul spre Răsărit) şi în plus : realipirea vechilor provincii franceze eliberate prin ultimul război : Alsacia şi Lorena.

Principiul naţionalităţilor, independenţa politică a statelor, nu au nici o consistenţă şi nici o

rațiune de a fi în fața valului năvalnic de hegemonie al pangermanismului hitlerist.

La aceste veleități ale imperialismului dela Berlin, din toate capitalele statelor aliate trebue să se ridice un singur glas, răspicat și categoric: Nu, nu, niciodată !

In împrejurările grave de azi nu trebue comisă eroarea săvârșită la 1914, când Sir Edward Grey ministrul britanic al Afacerilor Străine a lăsat Germaniei să creadă că Anglia va sta neutră în cazul unui răsboi pe continent. "Noi nu am fi declarat răsboi- se plângea câteva zile după aceia Cancelarul german Bethmann Holweg- dacă am fi prevăzut lovitura de pumnal a Angliei".

O catastrofă monstruoasă și barbară nu poate fi evitată azi, decât prin solidaritatea activă a tuturor față de provocările hitleriste.

C.TITEL PETRESCU.

3227/16 P II f 339

~~339~~

~~348~~

~~346~~ 296

OPERAT LA FIŞ

(3) Intr'un cerc de prieteni avocaţi şi ziarişti, cu care a luat dejunul, ~~eri~~, d. Titel Petrescu a criticat actvitatea BND-ului, utilizând ~~cuvinte~~ tari, mai cu seamă la adresa comuniştilor ~~pe cari i-a numit "huligani" este. Dsa a~~ declarat ~~că este cu totul de pǎrerea burgheziei în ce priveşte adversitatea acesteia~~ faţă de comuniştii din România.

In ce priveşte orientarea viitoare a partidului socialist, d. Titel Petrescu a vorbit foarte puţin. La un moment dat a spus că numărul mare de membri ai partidului socialist ~~arată că~~ acest partid va putea fi în măsură să joace, la un moment dat, rolul pe care îl joacă pretutindeni, în ţările eliberate din Europa, partidele socialiste, lăsând să se înţeleagă că socialiştii se pregătesc pentru adoptarea unei atitudine făţiş anticomunistă.

In altă ordine de idei, d. Titel Petrescu a ~~spus~~ că ziarul Libertatea " era să fie suspendat de către ~~ruşi~~ din cauza unui articol ~~semnat~~ de dsa, în care ~~se~~ vorbea despre viitorul României. ~~Dsa~~ acuză pe comuniştii din guvern ~~despre~~ intenţia de a-i suprima ziarul.

C.N.S.A.S.

349

OPERAT LA FIȘE

LIBERTATEA

8 DEC. 1944

348

297

Telegramele primite de d. C. Titel Petrescu președintele partidului social-democrat

Călăuzit de ideia fundamentală a dreptății sociale bazată pe criteriul muncii și iubirii față de țară și tron, contra sabotajului nazist, în conștiință vă rog să binevoiți a mă considera membru activ al partidului ce cu onoare conduceți.

D. SOCOLARU
inv. ofițer rezervă

Orgnizația județeană Muscel, întrunindu-se astăzi în ședința săptămânală trimite omagiul ei șefului iubit asigurându-l de întregul devotament în lupta pentru triumful democrației.

Ing. N. Cernescu, prof. Eusebiu Mironescu, cpt. N. Taină, prof. Petre Botepatu, prof. Ion Enache, prof. Florea Drăgan, prof. Silviu Bărgăloanu, insp. pens. A. Andreevici, sub ing. Ion Nica, croitor I. Oprescu, C. Cerbureanu.

[redacted]

C.N.S.A.S.

1529/5/8n J

17 August 1946.

~~330~~ 347

298

CITIT LA FIŞE

NOTA

Legatia Engleză.

√ - Titel Petrescu vine la ora 11 împreună cu un domn se întreţin cu reprez. diplomatic A.Holman şi pleacă la ora 12.

C.N.S.A.S.

3128

3̶5̶1̶ 13

OPERAT LA FIȘE

349

299

FAPTA
9 DEC. 1944

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT ȘI PROBLEMELE LA ORDINEA ZILEI

REZOLUȚIA ADOPTATĂ DE SFATUL PARTIDULUI

După dezbateri cari au ținut două zile, sfatul partidului social-democrat și-a încheiat lucrările adoptând o rezoluție în care analizând situația politică și în deosebi sarcinile ce se pun clasei muncitoare în împrejurările de astăzi, constată că această situație necesită un efort comun al partidelor muncitorești în cadrul Frontului Unic Muncitoresc și Frontul național democrat, pentru distrugerea rămășițelor fasciste care mai stărue în țara noastră și pentru democratizarea desăvârșită a vieții politice și economice a țării.

D. C. TITEL PETRESCU

Scopul imediat pentru care luptă partidul social democrat este realizarea unei democrații reale în România, scop care nu poate fi atins, decât numai dacă Frontul unic muncitoresc rămâne puternic.

In această privință — continuă rezoluția ambele partide muncitorește, partidul social-democrat și partidul comunist, să creieze condițiunile unei colaborări cât mai sincere atât pe teren politic cât și sindical, înlăturându-se toate piedicile ce mai stau în calea acestei colaborări care trebue să fie sinceră și loială, aplicându-se de jos în sus și de sus în jos.

Rezoluția arată apoi că Sfatul partidului social-democrat cere guvernului actual să facă neîntârziat epurarea elementelor hitleriste și profasciste din aparatul de stat și întreprinderile particulare. Cere: democratizarea armatei, măsuri drastice de reprimare a speculei și pedepsirea saboteurilor, o sinceră și loială îndeplinire a clauzelor armistițiului față de aliații noștri și continuarea hotărîtă a războiului de distrugere a hitlerismului.

Rezoluția se termină cu un apel la consolidarea și unirea tuturor forțelor clasei muncitoare.

3128
OPERAT LA FIŞE
352
350 300

LIBERTATEA
11 DEC. 1944

SFATUL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

In capitala ţării a fost convocat pentru azi şi mâine, SFATUL PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT.

Delegaţi ai organizaţiilor judeţene, adunaţi în jurul Comitetului executiv al partidului, vor examina şi vor hotărî, până la convocarea CONGRESULUI anual, asupra tuturor chestiunilor de ORGANIZARE şi de TACTICA ale social-democraţiei.

Socialismul a avut un rol important în ţara noastră, chiar când mişcarea era mică şi hulită de burghezia posedantă.

Cum spunea pe vremuri, cu atâta perspicacitate marele cărturar care a fost C. Dobrogeanu-Gherea: „Timp de două generaţii, socialismul a dat generaţiilor tinere din România un ideal şi un reazăm moral. El a pus în circulaţie o serie de idei noui, care au pătruns până şi printre adversarii lor. Socialismul român a avut rolul de a lumina, un rol mai ales cultural şi moral".

Astăzi când socialismul participă la putere în ţara noastră, — aiurea, în Europa, e pe cale să preia SINGUR puterea — el are sarcina grea, ISTORICA, de a examina şi rezolva problema socială, în toată COMPLEXITATEA sa.

In statele europene înaintate pe calea progresului economic şi social, în care tehnica capitalistă, organizaţia producţiei şi ştiinţa burgheză au atins apogeul lor, accesiunea la putere a partidelor socialiste pune, neted, problema ORDINEI NOUI, care să dea societăţilor umane mai multă stabilitate, mai multă siguranţă, o activitate mai ridicată un nou stadiu de viaţă.

Ţara noastră, deşi mai întârziată pe scara evoluţiei economice şi sociale, va fi, mâine, când războiul va lua sfârşit, împletită şi mai strâns în economia statelor înaintate, pentru a urma linia de dirijare SOCIALISTĂ a acestor ţări.

De aceea consider ca o primă datorie a maselor producătoare, de la sate şi din oraşe, organizarea şi pregătirea lor educativă, pentru marile transformări de structură de mâine, capabile să regenereze întreaga viaţă socială a României.

Ordinea nouă, SOCIALISTA, pe care voim să o instaurăm, nu poate fi, şi nu trebue să fie, opera unui grup restrâns de adepţi ai doctrinei noastre. Pe de altă parte, ea nu se poate împlini într'o zi şi nici chiar într'un an.

Ea va fi rezultatul unei pregătiri serioase, realizată prin contribuţia competentă a partidului nostru şi prin disciplina liber consimţită a membrilor săi.

Contactul cât mai des cu organizaţiile din ţară ne dă posibilitatea să cunoaştem opera propagandistică şi de acţiune a partidului la sate şi în oraşe, să fixăm, de comun acord, principiile tactice de viitor, să trasăm câmpul de activitate al mişcării socialiste în toată ţara.

Principial, toţi suntem de acord: trebue să dăm o orientare şi o structură democratică şi socialistă ţării.

Prin ce metode trebue dată această orientare? Răspunsul la această întrebare va fi dat de conferinţa sfatului partidului.

Cu sentimentul de bucurie pe care ni-l dă prezenţa membrilor devotaţi din provincie, veniţi în casa centrală a partidului, pe vremurile actuale de restrişte, îi salutăm cu strigătul: BINE-AŢI VENIT!

Bine-aţi venit voi modeşti militanţi din ţară care, cu abnegaţie şi devotament, îndepliniţi un rol atât de necesar şi atât de nobil în acţiunea de organizare şi de luminare a maselor populare!

Cei mai mulţi dintre voi, vechi apostoli ai religiei socialiste, aţi avut sentimentul, poate, în ceasurile de deprimare sufletească, că propovăduiţi în pustiu.

Şi totuşi, conduşi de o conştiinţă sigură şi de un înalt sentiment moral, aţi continuat apostolatul vostru.

Azi, credinţa voastră birue pretutindeni, şi în ţara noastră.

Biruinţa se datoreşte vouă tuturor, modeşti şi aproape anonimi propagandişti ai ideei socialiste.

Fiţi, deci, bine-veniţi!

Const.-Titel Petrescu

3128

OPERAT LA FIŞE

FAPTA
12 DEC. 1944

POZIŢIA SOCIAL-DEMOCRAŢILOR IN FRONTUL NAŢIONAL-DEMOCRAT

Lucrările de ieri ale Sfatului partidului

Lucrările sfatului partidului social-democrat au început eri dimineaţă, în sala „Libertatea" sub preşedinţia d-lui C. Titel Petrescu şi în prezenţa întregului comitet executiv al partidului şi delegaţi ai organizaţiilor judeţene.

S'au discutat probleme în legătură cu noua organizare ce se va da partidului, poziţia acestuia în cadrul Frontului naţional-democratic, precum şi câteva chestiuni de organizare şi tactică a social-democraţiei.

Lucrările continuă şi astăzi, începând dela ora 9 dimineaţa.

Sciziuni în perspectivă la social-democraţi?

D. I. Mirescu fost deputat socialist a adresat o scrisoare Sfatului partidului social-democrat, în care spune printre altele:

„In împrejurările de astăzi şi cele de viitor, interesele clasei muncitoare din ţara noastră cer ca Partidul Social-Democrat, să rămână şi în viitor o forţă reală politică pentru îndrumarea sănătoasă a vieţei noastre de Stat.

„Asfel cred că este datoria sfatului de a lua o hotărire fără echivocuri, pentru preintâmpinarea eventualelor disensiuni şi sciziuni în sânul mişcării Social-Democrate muncitoreşti.

„Aceasta întrucât din discuţiunile avute cu acest grup de militanţi, am putut deduce că aceştia sunt hotăriţi să procedeze în consecinţă în cazul unei hotăriri negative, ceeace eu cred că ar fi dăunător unităţii mişcării Social-Democrate".

3178

OPERAL

302

P.S.D.

352

CURIERUL
13 DEC. 1944

Partid socialist — în loc de social-democrat

In sala „Libertatea" din str. Academiei 20, au început Duminică lucrările Sfatului Partidului Social-democrat.

Au participat delegaţi ai organizaţiunilor judeţene din întreaga ţară.

După cuvântarea de bun sosit, rostită de d. Titel Petrescu preşedintele Partidului Social-democrat s'a procedat la deschiderea şedinţei luându-se în discuţiune chestiunile de organizare şi tactică ale social-democraţiei.

Desbaterile au continuat în cursul zilei de eri.

S'a hotărît ca partidul să preia asupra sa reconstrucţia unui oraş din U. R. S. S., distrus prin efectul războiului şi prin acţiunea criminală a bandelor devastatoare hitleriste.

O delegaţie de muncitori, în frunte cu d. Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat, se va prezenta azi în audienţă la Inaltul Comandament sovietic pentru a-i aduce la cunoştinţă hotărîrea luată de a-şi lua asupra lor refacerea unui oraş din Rusia Sovietică.

S'au discutat deasemeni diferite chestiuni în legătură cu programul şi statutele partidului.

S'a propus ca partidul să-şi schimbe titulatura din „social-democrat" în „socialist".

Azi se va da publicităţii un comunicat.

Asistenţii la Sfatul partidului social-democrat din întreaga ţară

3128

P.S.D.

OPERAT LA FIŞĂ

41

353

303

ROMÂNIA LIBERĂ

10 JAN 1945

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT STĂ FERM PE POZIŢIA FRONTULUI UNIC MUNCITORESC ŞI A FRONTULUI NAŢIONAL DEMOCRAT

Comitetul Central al Partidului Social-Democrat s'a întrunit eri sub preşedinţia d-lui C-tin T. Petrescu.

S'a examinat situaţia politică în lumina ultimelor evenimente spre a se stabili atitudinea partidului, desminţindu-se ştirile ce au fost făcute să circule în ultima vreme despre anumite disensiuni ce s'ar fi ivit în rândurile fruntaşilor partidului în legătură cu unele proecte de legi şi în special cu aceea pentru organizarea sindicatelor.

La sfârşitul şedinţei C. C. al P. S. D. a dat următorul comunicat:

Faţă de unele insinuări şi răstălmăciri cu privire la atitudinea Partidului Social-Democrat în marile chestiuni politice actuale, Comitetul Central al Partidului Social-Democrat, declară că se află ferm pe poziţia Frontului Unic Muncitoresc şi a Frontului Naţional Democrat, pe care înţelege s'o susţină fără şovăire.

3128

354 356

OPERAT LA F...

304

LIBERTATEA

18 JAN 1945

DREPT DE VOT FEMEILOR LA COMUNĂ

La întrunirile ținute de femeile muncitoare, Duminica trecută, printre alte revendicări de ordin economic, ele au formulat și dreptul de vot.

Mișcarea socialistă a fost, prima, în România care a înscris în programul său: acordarea de drepturi civile și politice, femeii.

Urmând directivele Internaționalei Socialiste care votase încă de la Congresul din Paris (1889) echivalența sexelor, *partidul social-democrat din România a considerat sufragiul femeilor ca una din reformele fundamentale pentru democratizarea țării și „generoșii" au luptat încă de acum 50 ani pentru principiul votului universal general, și nelimitat, la bărbați și femei.*

Zilele trecute am propus chiar Comitetului executiv al partidului nostru, care a primit propunerea modificărei art. 113 din legea administrativă, în sensul lărgirii dreptului de vot și femeilor.

Iată textul astfel cum urmează a fi promulgat:

Articolul unic: *„Art. 113 din legea administrativă se modifică după cum urmează:*

„Sunt alegători pentru Consiliile Comunale membrii Comunei fără deosebire de sex *care:*

a) sunt cetățeni români;

b) au vârsta de 21 ani împliniți;

c) nu intră în nici unul din cazurile de incapacitate sau nedemnitate prevăzute de legea electorală;

d) locuesc de cel puțin un an în Comună și contribuesc, dacă sunt bărbați, la sarcinele comunale".

Prin modificarea ce partidul nostru propune — în asentimentul, de sigur, al F. N. D., — vor vota toți locuitorii comunei de la vârsta de 21 ani, fără deosebire de sex, iar pentruca dreptul ce se recunoaște femeilor să nu fie iluzoriu, s'au suprimat condițiunile privitoare la ocupațiuni, astfel cum se prevedea în legea administrativă din 1938.

Calitatea de gospodină îndritueşte, ca și celelalte ocupațiuni lucrative, la dreptul de a avea un cuvânt, prin votul exprimat, în administrația comunală, care este în definitiv, o mare gospodărie a treburilor comunale.

Plecând de la această constatare, legea administrativă urmează să fie modificată în sensul unei complete asimilări a femeilor cu bărbații în drepturile comunale.

In ceeace privește condițiunea prevăzută de legea actuală, de a contribui la sarcinile comunale, această dispozițiune a fost precizată în sensul că: numai bărbații urmează să fie supuși îndeplinirei acestei condițiuni, femeile nefiind, în general, supuse unor atari contribuțiuni.

Textul de lege astfel formulat, va fi supus, la prima ședință a F. N. D., spre aprobare, urmând ca, apoi, să fie înaintat guvernului.

Partidele de stânga constituite în F. N. D., sunt a-prioric acceptărei acestei propuneri.

Ea intră în linia de gândire a acestor organizațiuni politice și economice. Nu ne îndoim că și guvernul — democratic — *o va primi, fiindcă democrația înseamnă, între altele,* egalitatea *complectă a* sexelor, *prin abrogarea tuturor legilor ce pun femeea în afară de dreptul comun și public.*

Această reformă trebue primită cât mai grabnic, pentru ca la primele alegeri comunale, ce vor avea, — probabil loc — în primăvară, femeile să poată participa, ca alegătoare și candidate, la alegerea gospodarilor comunelor.

Guvernul a dat ordin să se întocmească listele electorale. Ele nu sunt încă definitive, formalitățile fiind destul de complicate și anevoioase. Să se voteze textul modificator al legei administrative, astfel cum este propus de noi și să se procedeze de îndată la constituirea *listelor de alegători și cu elementul femenin, având capacitatea de vot.*

Votul fiind instrumentul de transmisiune al suveranității, *el trebue să fie egal pentru toată lumea, căci este absurd să se spună că bărbatul este mai suveran decât femeea.*

Sufragiul universal egal și direct, pentru toată lumea — bărbați și femei — este idealul oricărui stat democratic.

Să-l înfăptuim, dacă nu se poate integral, cel puțin pe etape accelerate.

Const.-Titel Petrescu

LIBERTATEA
29 JAN. 1945

SARBATOAREA NOASTRA

PATRUZECI DE ANI DELA RENAŞTEREA MIŞCĂRII SOCIALISTE

de CONST.-TITEL PETRESCU

S'au împlinit deunăzi 40 de ani, de când a reînviat mişcarea socialistă în ţara noastră.

Cu 5 ani mai înainte, cultura românească înmormântase un curent şi o mişcare care avuseseră o mare şi frumoasă înrâurire asupra formaţiunii spirituale a generaţiilor dela 1880 la 1900.

Mişcarea socialistă din această epocă — cunoscută în istoria politică a ţării noastre sub denumirea mişcarea „tinerimei generoase" — a răspândit o învăţătură nouă, politică, ştiinţifică şi literară.

Tineri intelectuali, unii refugiaţi din Rusia ţaristă ca Niculae Zubco, Codreanu, Constantin Dobrogeanu-Gherea, Zamfir Arbore şi alţii, — notez numai pe cei proeminenţi — alţii veniţi dela studii din Franţa sau Belgia ca Vasile Morţun, Constantin Mille, Georges Diamandi, fraţii Ioan şi Alex. Radovici şi alţii în fine unii din Iaşi ca soţii: Sofia şi Ioan Nădejde sau din Bucureşti ca fraţii Constantin şi Tony Bacalbaşa, toţi, tineri entuziaşti şi culţi porniră în ţară o mişcare de idei, cu mare răsunet pe vremea aceea, creatoare a unei lumi noui.

Acţiunea „tinerimii generoase"

Şi socialismul „tinerilor generoşi" a imprimat în ţara noastră o orientare nouă a spiritului public.

Prin învăţătura sa, el a încercat — şi a reuşit într'o relativă măsură să formeze (în special în rândurile tinerimii studioase), o conştiinţă cultă, difuzând în straturile populare aspiraţiuni de cultură şi libertate.

Revistele „Contemporanul", „Critica Socială", „Revista Socială", „Literatură şi Ştiinţă", „Evenimentul Literar", „Munca Literară şi Artistică" şi atâtea alte publicaţii cu caracter socialist au dat o orientare nouă culturii româneşti şi nu cred să se găsească un istoric autentic al culturii noastre naţionale, care să nege valoarea culturală a acestei mişcări socialiste care s'a răspândit deamungul a două decenii şi mai bine şi care s'a încheiat în anul 1900.

„Socialismul acelei mişcări — anunţa odinioară Const. Dobrogeanu-Gherea — într'un timp de două generaţii, a dat un ideal şi un reazăm moral celor mai bune elemente din pătura cultă a tineretului intelectual. El a pus în circulaţie o serie de idei noui, care au pătruns până şi printre adversarii lor".

Înrâurirea „Contemporanului" şi a celorlalte reviste şi publicaţii socialiste a depăşit chiar curentul literar şi politic al junimiştilor strânşi în jurul revistei „Convorbiri Literare".

De s'ar fi urmat cu insistenţă pe această cale s'ar fi adus servicii nepreţuite şi socialismului şi ţării.

Dar socialismul „tinerimei generoase" a căzut.

Idealiştii care au dus timp de două decenii o luptă, nepreţuită pentru marile idealuri ale omenirii care au făcut jertfe pentru ridicarea culturală şi materială a poporului român, au obosit şi au capitulat în partidul liberal căruia sperau că îi vor putea infuza sânge proaspăt tineresc pentru biruinţa reformelor democratice.

Dispariţia primei mişcări politice şi culturale socialiste avea loc în primăvara anului 1900.

Renaşterea mişcării socialiste

După o vegetare timp de 5 ani a micilor şi răsleţelor nuclee rămase credincioase idealului socialist, mişcarea reînvie în Ianuarie 1905.

Sunt de atunci exact 40 de ani.

Ceeace a dat impulsul nou mişcării socialiste a fost insurecţia rusă din Ianuarie 1905, care a avut un răsunător ecou în toată lumea celor desmoşteniţi ai soartei.

Mă opresc puţin asupra acestui episod din istoria politică a poporului rus, fiindcă el e legat de evenimentul reînvierii mişcării socialiste dela noi din ţară.

Insurecţia rusă din 1905 a fost provocată de marea mizerie a masselor populare din Rusia ţaristă dar şi de înfrângerea în războiul cu Japonia după cum, mai târziu, revoluţia din 1917 a fost deznodământul fatal al măcelului şi dezastrului mondial început în 1914).

Înfrânt în războiul cu Japonia, ţinut în sărăcie şi şerbie, poporul rus se adresează în primele zile ale lunei Ianuarie 1905 — prin glasul muncitorilor din Petersburg — ţarului Nicolae al II-lea cu o petiţie, — amestec de sentimente de implorare şi ameninţare.

Citez câteva scurte pasagii:

„Măria ta,

Noi muncitorii, copiii, femeile bătrânii noştri, ne adresăm Ţie, pentru a-Ţi cere dreptate şi protecţie. Suntem în mizerie, suntem apăsaţi, suntem exploataţi, mai presus de toate forţele noastre, suntem batjocoriţi, suntem trataţi ca robi, care trebue să-şi indure soarta în tăcere. Am răbdat, dar suntem asvârliţi din ce în ce mai mult în prăpastia robiei, a sărăciei şi a ignoranţei. Tirania şi arbitrariul ne apasă, ne ucide, forţele ni se sleiese, Măria Ta! Am ajuns la marginea răbdărei. Pentru noi, moartea e preferabilă, împărţirii fără margini".

Petiţia descrie apoi toate persecuţiile îndurate de poporul muncitor. El cere: amnistie, libertăţi publice, ziua de opt ore de muncă, salariu minimal şi împroprietărirea ţăranilor. Muncitorii din Petersburg mai cer convocarea Adunării Constituante aleasă prin vot universal, nu cenzitar.

„Iată Măria-Ta — sfârşea petiţia — principalele nevoi pe care le supunem atenţiei şi bunăvoinţei Tale. Ordonă să fie satisfăcute şi Tu vei face o Rusie puternică şi glorioasă, vei imprima numele Tău în inimile noastre, în inimele copiilor şi nepoţilor noştri, pe vecie.

„Dacă refuzi să asculţi ruga noastră, vom muri aci, în stradă, în faţa Palatului Tău. Nu e altă scăpare pentru noi. Înaintea noastră nu se deschide decât două căi: una spre libertate şi fericire, alta spre mormânt. Arată-ne Măria Ta aceia pe care trebue s'o alegem şi o vom urma, chiar dacă ar fi aceia ce duce la mormânt. De ar fi ca viaţa noastră să fie jertfită pentru o Rusie ce zace în împilare şi şerbie, nu regretăm jertfa noastră, — din contră, o oferim bucuroşi".

Ruga poporului muncitor a răsunat în pustiu.

Amărâtă, muncitorimea uzinelor a pornit — la 9 Ianuarie — într'un cortegiu, în faţa palatului de iarnă al Ţarului, având în frunte, militanţii mişcării socialiste şi un popă, Gapon, agitator politic ce se bucura şi de protecţia autorităţilor.

Manifestaţia fu înăbuşită în sânge. Marele scriitor Maxim Gorki, cântăreţul celor obidiţi, e arestat. Răspunsul poporului fu: deslănţuirea de greve de solidaritate în mai toate oraşele marei Rusii, în minele din Doneţ ca şi la căile ferate.

La greva muncitorilor se alătură uniunile intelectualilor.

După mai multe luni de mişcări greviste şi insurecţionale, absolutismul ţarist cedă. Nu intru în amănunte. Ar depăşi cadrul conferinţei de astă seară.

Represiunea sângeroasă a primelor mişcări insurecţionale dela Petersburg a avut un ecou răsunător în toată Europa. Până şi în ţara noastră, mai puţin sensibilă emoţiilor mari din afară.

Biroul Socialist Internaţional — care era forul superior al partidelor socialiste din toată lumea — invită mişcările muncitoreşti să protesteze contra represiunei sângeroase dela Petersburg din ziua de 9 Ianuarie 1905 şi a arestării lui Maxim Gorki.

Mănunchiurile de muncitori socialişti din capitală, solidare cu suferinţa universală,

Micul cerc al „României muncitoare" convoacă o întrunire în marea sală a Eforiei, pentru ziua de 24 Ianuarie 1905.

Convocarea în Palatul Eforiei părea temerară faţă de numărul redus al minusculului cerc socialist ce fiinţa în Bucureşti.

Serprizǎ! Sala a fost neîncăpătoare să cuprindă miile de auditori — muncitori şi intelectuali — care au răspuns apelului vibrant al socialismului, ce renăştea sub semnul solidarităţii cu obiditul popor rus.

24 Ianuarie era serbarea unirei Principatelor, mare eveniment istoric, care şi-a avut rostul şi necesitatea lui în evoluţia politică a ţării noastre.

ACTIVITATEA UNEI MIŞCĂRI

24 Ianuarie 1905, a fost ziua unirii tuturor forţelor muncitoreşti conştiente din România, care reînviau la o viaţă nouă.

Întrunirea, după o mică şi inevitabilă încăerare cu poliţia, care încercase s'o stânjenească, s'a desfăşurat într'o atmosferă de cald entuziasm.

Cu ocazia aceia mişcarea socialistă a scos un ziar ocazional „Jos Despotismul", care conţinea între altele şi o dare de seamă amănunţită a evenimentelor din Rusia.

Dela această dată porni în ţara noastră o nouă mişcare, care nu era altceva decât continuarea şi completarea celei din trecut.

Din Martie acelaş an, apare seria a doua a ziarului „România Muncitoare" complect reorganizat, cu tiraj mărit şi cu apariţia asigurată săptămânal.

Redacţia era formată din Iosif Nădejde, M. Gheorghiu-Bujor, Ion C. Frimu, Vasile Anagnoste, Alex. Constantinescu, Leonard Pankerov şi ocazional, marele teoretician al socialismului din România C. Dobrogeanu-Gherea, precum şi Anastase Gusti, Ion Sion şi Emanoil Socor. Sediul partidului şi al ziarului era în str. Primăverii 35, azi strada N. Bălcescu (se numea pe vremea aceia sala Bagocer).

In fiecare Sâmbătă seară se ţineau conferinţe la sediul clubului socialist, mutat din primăvara anului 1906 la Hotel de France (azi Grand Hotel). Era o tradiţie în mişcarea socialistă: ţinerea de conferinţe cu caracter cultural în fiecare Sâmbătă seară.

Cum suntem conservatori în ce priveşte bunele tradiţii culturale, vom relua aceste conferinţe de Sâmbătă seara, de îndată ce se va termina războiul sau dacă împrejurările ne vor îngădui ridicarea camuflajului.

Printre intelectualii de marcă din vechea gardă care nu trecuseră încă în partidul liberal şi care ţineau conferinţe educative citez pe: eminenţii profesori universitari dr. Ion Cantacuzino, fondatorul institutului ce-i poartă numele; Dumitru Voinov şi dr. Alexandru Slătineanu; apoi pe dr. Ştefan Irimescu, dr. Caracu, Ion Teodorescu, în afară de redactorii ziarului „România Muncitoare" citaţi mai sus: Constantin Dobrogeanu-Gherea, dr. Ecaterina Arbore, Mihai Gheorghiu Bujor şi ceilalţi.

Şi astfel renaşte socialismul în România, considerat de adversarii lui ca mort şi îngropat de mult.

Şi din Ianuarie 1905 îl vom vedea, an cu an înfruntând toate urgiile ce i s'au pus în cale, pentru a-şi urma drumul său victorios, mereu tot înainte.

INTRE «MARSEILEZA» ŞI «INTERNAŢIONALA»

Din acel an, luând contact şi cu partidele socialiste din lumea întreagă, mişcarea noastră adoptă şi cântecul oficial al mişcărilor socialiste de pretutindeni: *Internaţionala*, — datorit, libretul, popularului poet francez Eugène Pottier, iar melodia: compozitorului francez Adolphe de Geyter.

Prima mişcare socialistă din ţara noastră — aceia a tinerimei generoase — adoptase cântecul marei revoluţii franceze „Le Marseillaise" — azi cântecul naţional al Franţei democratice socialiste. Şi la 1 Mai — sărbătoarea muncii — şi la orice festivitate — corurile socialiste intonau imnul francez, datorit geniului lui Rouget de l'Isle.

Intelectualii din vechea mişcare, cultivaţi în Franţa, aduseseră cu ei din Paris, odată cu ideile generoase ale socialismului şi marşul nemuritor al marei revoluţii.

După 1905, noua mişcare a trezărit în acordurile vibrante ale cântecului „seditios" al „Internaţionalei" care — dacă păcătueşte poate printr'o versificare ce are nevoe de revizuire — are însă accente muzicale forte ce exaltă entuziasmul masselor muncitoare.

Organizarea şi educarea muncitorimii

Odată reînviată mişcarea socialistă ea a început opera de organizare, organizare, economică în sindicale profesionale şi organizarea politică mai întâi în „cercuri socialiste" şi apoi în partidul politic social-democrat.

Paralel cu această acţiune organizatorică, mişcarea reînnoadă firul rupt al vechei tradiţii culturale socialiste şi constitue în Capitală „Cercul de studii sociale".

Ceeace a caracterizat întotdeauna mişcarea socialistă şi a deosebit-o de celelalte curente şi partide politice — şi aceasta nu numai la noi dar în toate celelalte ţări, în celelalte mai mult ca la noi — a fost accentul cultural — preocuparea de a forma elemente de elită printre militanţii destinaţi conducerei şi educărei masselor populare.

In numele culturii şi al priceperei fenomenelor economice şi sociale, socialismul revendică dreptul de a conduce destinele societăţilor româneşti, iar nu pe principiul fals al bogăţiei pe care se reazimă burghezia.

Şi, pe cât i-au permis mijloacele, mişcarea socialistă a căutat întotdeauna să creeze cercuri de studii sociale, pentrucă din comunicarea de idei se naşte ciocnirea ideilor, naşte convingerea şi afirmarea individualităţilor cu întreaga putere de convingere, cu întreaga energie de acţiune, cu întreg sistemul pasional, subordonate idealului ce trebue realizat.

Din aceste cercuri de studii sociale au ieşit apoi şcolile de propagandă, adevărate universităţi populare, care pregăteau culturaliceşte elita tineretului muncitor.

Intelectualii socialişti şi alţi oameni de ştiinţă chiar din afara mişcării — ştiinţa pozitivă fiind în afară şi pe deasupra curentelor de idei şi mişcarea socialistă nefiind sectară — toţi aceşti cărturari făceau cursuri de: economie politică, sociologie, istorie, drept constituţional, legislaţia muncii, boile sociale etc.

Ei ţineau conferinţe în fiecare Sâmbătă seara la clubul socialist, conferinţe în cursul săptămânii la diferite sindicate muncitoreşti iar Duminică după amiază: cursuri cu tineretul muncitoresc.

Răspândirea culturii în massele muncitoare a fost astfel una din preocupările esenţiale ale socialismului bazat pe ideia democratică de bază, că ştiinţa nu trebue să fie privilegiul unei elite burgheze şi ea trebue extinsă pentru a se ajunge la spiritualizarea indivizilor, a câtor mai mulţi.

Dela reînvierea mişcării socialiste, acum 40 de ani până azi — în afară de epocile când a fost scoasă în afară de lege — ea a căutat să aibă o înrâurire directă asupra mersului treburilor publice, rămânând în opoziţie tot timpul, — în afară de perioada actuală începută dela lovitura de stat din 23 August 1944.

Deşi prigonită nu a mai putut pătrunde la ţară pentru a organiza şi lumina plugărimea, mărginindu-şi acţiunea numai la oraşe şi cu deosebire în rândurile muncitorimei, mişcarea socialistă cu mijloacele modeste a încercat — şi a reuşit, în parte — să facă o educaţie politică şi o propagandă culturală în păturile muncitoreşti.

Pe calea realizării democraţiei socialiste

Ii este dat acum — după 40 de ani de existenţă şi de biruinţă — să instaureze în ţara noastră un regim de sinceră şi reală democraţie, aducând orientări noui şi schimbări adânci în toate manifestările vieţei.

Prin orientarea nouă ce va imprima în viaţa publică, prin valorile morale ce le va creea, prin cultura

(Continuare in pagina 4-a)

TEATRUL NOSTRU: Noaptea ne-...
...UL MIC: Frații Karamazov.
...UL CENTRAL: Mireasa din ...desciu.
TEATRUL VICTORIEI: Rebecca.
TEATRUL BARASEUM: Nopți fără lună.
TEATRUL GIOCONDA: Bal la Gioconda.
TEATRUL ATLANTIC: Stroe în Atlantic.
MUNICIPAL: Nemoaica din America.
PALADIUM: Circu' Tânăr.
BULEVARD: Cocktail Melody

CINEMATOGRAFE

ARO: Sub teroare germană.
TIVOLI: Gibraltar.
SCALA: Antonio Adverso
TRIANON: Tura, Zeița Junglei cu Dorothy Lamour.
FANTASIO: Colonelul Gotbryn.
FEMINA: Premiera Copiii Leningradului.
IBD PALAS: Baricada
REGAL: Mireasa Păcatului.
SELECT: Umbra trecutului.
ELISEE: Câștigătorul Derbiului și trupă de revistă.
FRANKLIN: Invitație la dans și jurnal.
CORSO: Vin ploile
OMNIA: Soțul meu flirtează și revistă.
ALCAZAR: Frații Marx la Circ, jurnal și revistă.
AIDA: Iubirea lor și revistă.
ALIANȚA: Spaima indienilor și complectare
AMERICAN: Frații Marx la circ și revistă.
ASTORIA: Singură pe lume și revistă.
CLASIC: Contele de Monte Cristo și jurnal.
CARMEN SYLVA: Vreau să mă mărit și revistă.
CASANDRA: Parada cea mare și jurnal.
CARMEN: Actele vă rog și revistă.
DACIA: Noaptea de Decembrie cu Renée Saint Cyr și Piere Blanchar.
DIANA: Cenușăreasa și trupa de revistă Georgescu Brezan.
...: Candelabru ... și revistă.
FLORIDA: Vin ploile și revistă.
GLORIA: Frații Marx la Circ.
IZBÂNDA: Maharajahul din Hollywood
MARCONI: Vinerea Neagră cu Boris Karloff și trupa de revistă.
MARNA: Brigada Kotovski și revistă.
MIORIȚA: (Calea Moșilor 137): Parti-...

CRONICA MEDICALĂ

Analizele de Laborator

In ultimul deceniu mai toată lumea s'a obișnuit să se adreseze laboratoarelor medicale, pentru a-și face diferite analize. Obiceiul s'a înrădăcinat într'atât, încât astăzi aproape nu este bolnav, care la consultație, să nu atragă atenția medicului asupra necesității unui examen de laborator. Am putea spune chiar că suferinzii o iau înaintea specialistului; mulți pacienți vin la medic cu analizele efectuate anticipat, de multe ori cerute în mod fantezist.

Este bine că această noțiune a intrat în atenția tuturor; decât sunt însă unele observațiuni de făcut și foarte importante.

In primul rând, după cum spunea un mare savant francez, clinica nu poate fi opusă laboratorului, dar nici laboratorul nu poate fi opus clinicei.

La baza investigațiilor, cari se fac pentru diagnosticarea unei boli, în primul rând sunt cercetările, pe care le face medicul, examinând direct bolnavul. Sunt atât de multe mijloace la îndemână și totdeauna observarea bolnavilor, va da medicului cele mai prețioase informații.

Acest examen, este acela, care constitue baza unei consultații - din semnele (simptomele) expuse de suferind, (simptomele subiective) și din cele găsite de medic (simptomele obiective), se ajunge la formularea finală, care este diagnosticul.

Știința a pus însă la dispoziție și alte mijloace, care întregesc siguranța diagnosticului și laboratorul este tocmai unul din aceste mijloace. Cercetarea sângelui, a urinei, a lichidului cefalo-rachidian, a sucurilor din stomac și intestine, a materiilor fecale, a sputei și a tuturor celorlalte produse anormale (puroi, lichid pleural, etc.), dau posibilitatea de a se merge și mai departe cu investigațiile putându-se expune de...

CÂNTEC DE MINĂ

de G. SPINA

In bezna minei eu cobor
Când soarele pe cer strălucе, —
Mă las presat de'un ascensor
Ce'n fundul ei, vuind, mă duce
Și uit că-afară e senin,
Că toate păsările cântă
Când spre 'ntunericul hain
Voința-mi toată se implântă.
Pășesc greoi prin galerii
Și 'mi caut drumul ca sobolul.
— Ca mine suntem mii și mii
De robi cari scurmăm subsolul
Cu târnăcopul greu și dur
Desprind o stâncă după alta,
Mă uit cu spaimă împrejur,
Înfig o pană, dau cu dalta
Și 'nfrâng pământul milenar
In care straturi peste straturi
Inchis-au evul terțiar
Cu bogății de nu te saturi!

Eu, biet minier, cu brațul meu
Dau lumii zilnic alt tezaur:
De par'că a'și fi un Dumnezeu
Ii dau cărbune, îi dau aur,
Și eu rămân așa cum sânt:
Sărac, trudit și de-azi pe mâine
Abia de scot de sub pământ
Un codru, urgisit, de pâine.
Sclipesc diamante la brățări,
Aleargă trenuri lungi pe șine,
Se 'nalță turle 'n depărtări...
Eu, robotesc în fund de mine!
Cu fiecare târnăcop
Pe care brațul mi-l ridică
Dau lumii zare, visuri, scop,
— Și toate astea pe'o nimică!

Dar nu mă plâng. Eu sânt minier!
Prin mine lumea progresează, —
Sânt poate-'ntâiul pionier
Care muncește și visează
Și'n jurul meu eu știu că sânt
Apuse lumi pierdute 'n tină.
Pe cari cu trudă și avânt
Eu le scot iară la lumină!

A APARUT

SOCIALISMUL IN ROMÂNIA

de Const. Titel Petrescu

De vânzare la toate librăriile. PREȚUL LEI 1000

Muncitorii și membrii partidului social-democrat pot procura volumul cu reducere la sediul din str. Academiei 20. Depozitarii și librarii se pot aproviziona dela librăria Dacia Traiană din str. Sărindar 7.

Dela A.R.L.U.S.

Primim o telegramă care ne anunță adeziunea a 5000 de Moți în Asociația Română pentru strângerea legăturilor cu URSS.

Țăranii care au făcut cinste de atâtea ori prin dârzenia și conștiința drepturilor lor, țării acesteia, aderă astăzi la munca de strângerea relațiilor de prietenie cu marele vecin dela Răsărit în formațiuni compacte, înțelegând prin instinct interesele Naționale Superioare ale țării.

LA ROMAN

Dela 4 Ianuarie când a luat ființă, Filiala ARLUS dela Roman desfășoară o activitate remarcabilă. S'au organizat conferințe publice, un curs public de Limba Rusă iar în ziua de 21 Ianuarie, cu ocazia comemorării a 21 de ani dela moartea lui Lenin, — Filiala a organizat o frumoasă conferință la care a participat un număr de peste 1000 persoane.

COMUNICARI

A fost stabilit următorul program de ședințe pentru săptămâna 29 Ianuarie — 3 Februarie 1945 ... Rusă Joi orele 11; Secția Științe aplicate Joi orele 16; Subsecția Invățământ secundar Joi orele 17. Secția Sport și Turism Vineri orele 15; Subsecția Drept Vineri orele 16; Subsecția Chimie Vineri orele 17; Secția Viața Muncitorească Vineri orele 17; Subsecția Arhitectură Sâmbătă orele 16; Secția Viața Țărănească Sâmbătă orele 16; Subsecția Presă Sâmbătă orele 16.

Secția Biologie ține ședință publică Luni 29 Ianuarie la orele 16 în Amfiteatrul Facultății de Medicină.

NOTIȚE

A apărut No. 9 al excelentului săptămânal de satiră și humor „PAPAGALUL" redactat de Sergiu Milorian și A. Noi, cu colaborarea d-lor Tudor Mușatescu, Mircea Ștefănescu, Horia Furtună, Ionel Lazaroneanu, etc., cu un bogat sumar alcătuit din articole și comentarii în marginea actualității politice și so-...

...civilizație nu a avut măsura prilejul de a măsura odată prăpastia economică în care afundate, în acest veac al ... și al filmului în relief.

Progresul, în întreaga ... turare, nu a folosit decât supraprune, favoriților, bene-... abili și reorganizării multi... sei de solidarism și încântări ale vulgului truditor.

Telefonul a stat numai ... boiații..., pentru ... nală, sulfamida a salvat ... numai o castă restrânsă d... norocoși, automobilul a ... trupuri obeze de profitori conjuncturilor, ozonul munț... inhalat numai de turiștii ... protipendadei pentru care ... doar o înlănțuire de adul... ționi.

Restul, adică masa, ... menită să se adape din ... fârșit al minciunilor ... erile de domnii „de sus" ... cuiască de boale — și de ... oblojeli de foi de ceapă și ... tece.

Pe deoparte ... calorifer, parchet și ... ...

Aici ... creatoare, din ... ...

Și azi ca și alaltăieri.

ÎN AT...

Licențiații universi... demici fără post, sun... Miercuri 31 Ianuarie ... 4 precis la sediul pa... cial-democrat, culoarea de ve... de str. Știrbei Vodă Nr. 152.

Se va discuta și constituirea eventuală în sindicat.

Evreii care au prestat munca la Depozitul de Capturi, sunt rugați de a trece între orele 10—12 dim. până la 31 Ianuarie a. c. pentru a li se plăti sumele ce li se cuvin pentru munca prestată.

Se aduce la cunoștință studenților Facultății de Medicină că d. prof. dr. Gh. Banu va ține cursul de Medicină Socială în Amfiteatrul Institutului de Igienă din str. dr. Leonte Nr. 3, în fiecare Marți la orele 17 cu studenții anului VI și Joia cu studenții anului V la orele 16.

In atenția meseriașilor

Meseriași, din toate breslele sunt invitați să se întâlnească Luni 29 Ianuarie 1945, la ora 11 în fața ministerului Asigurărilor Sociale din Bulevardul Carol pentru a cere micșorarea cotelor de asigurari.

Nici un meseriaș nu trebue să lipsească dela această adunare.

Festivalul funcționarilor publici

Societatea Generală a Funcționarilor Publici aduce la cunoștința celor ce au reținut invitațiuni la Festivalul de gală dela Opera Română pentru ziua de 29 Ianuarie 1945, că festivitatea se amână în mod irevocabil pentru Luni 26 Februarie 1945. Invitațiunile reținute sunt valabile pentru acea dată.

In amintirea sburătorilor căzuți

In dorința de a păstra un contact permanent între AVIAȚIE și familiile sburătorilor cari și-au pierdut viața la datorie, d. general comandant av. Gh. Vasiliu, Ministru Subsecretar de Stat al Aerului, a dispus ca un ... jertfele celor căzuți în îndeplinirea serviciului comandat și numai astfel jertfa lor poate pil... dui în viitor.

...telor Unite", d. Ion Vasile ... va vorbi la postul de radio B...rești despre „ La Guardia, pr...nul New-York-ului".

CAPITALA de eri până azi

Tentativa de furt dela magazinul «Splendid»

Poliția Capitalei a fost informată că doi cunoscuți spărgători: Diaconeasa Marin și Horian Alexandru pregătesc o lovitură la un magazin depe bul. Elisabeta.

D. George Malamuceanu, șeful brigăzii 3 judiciare, a însărcinat pe agentul Cezar Alexandru să urmărească pe cei doi răufăcători. Și după 45 ore, polițiștii a reușit să prindă pe spărgători în momentul când pătrunseseră în magazinul Splendid depe bul. Elisabeta nr. 5, unde împachetaseră un important stoc de haine bărbătești și damă, în valoare de mai multe milioane.

Inainte de a le da posibilitate să facă uz de revolverele cu care erau înarmați agentul Cezar Alexandru i-a arestat și-a adus la prefectura poliției Capitalei, unde sunt anchetați.

Două furturi de îmbrăcăminte

Un furt a fost săvârșit la locuința d-rei Zoe Iliescu din strada Dogari nr. 15, unde hoți rămași necunoscuți au furat două paltoane, rochii, ... de astrahan, lengerie și suma de 600 000.

Hoții au furat din locuința d... Simion Cristea, din strada S... nr. 41, 4 costume de haine, 20 ... mași bărbătești, pantofi și mai m... rochii.

20.000 țigări într'un geamantan!

In strada Inginerului 25, la locu... la d-nei Elisabeta Ioniță, hoți răm... necunoscuți au furat îmbrăcăm... precum și un geamantan cu 20 ... țigări și alte obiecte a căror valo... se cifrează la suma de 1 450 000

A murit din cauza mizeriei

In str. Vulturi nr. 147, a înc... din viață din cauza mizeriei și a ... gului bătrânul Avram Pascal, în ... te de 60 ani. Cadavrul a fost tra... portat la Institutul medico-legal.

Adunarea Generală a Soc. Române de Urolo...

Eri la orele 11.30 s'a ținut în amfiteatrul cel mare al spitalului Colțea Adunarea generală anuală a Societății de urologie sub președinția d-lui prof. N. Hortolomei.

D. dr. Teodor Ioca expune darea de seamă asupra activității pe anul 1944. După ce d. dr. Vintici ... cursuri de specialitate, reducerea ... întocmirea unui fișier al sănătății ... ționale și stabilirea de legături mai strânse cu mișcările urolo... ale națiunilor aliate și mai ales cele mai U. R. S. S.

Adunarea își însușește acest ... gram de activitate și alege ... după propunerea d-lui prof. H... lomei următorul comitet pe 194...

Președinte: dr. Gh. Marin... vice președinte: dr. Marius Po... și dr. Sereia; secretar genera... H. Aliterescu; casier: dr. V. V... bibliotecar: dr. Bratu; secre... ședință: dr. Tocoș și dr. Au...

Cenzori titulari: dr. M. ... Buzeu, dr. N. N. Constantin... Petco, iar supleanți: dr. ... Gheorghe și dr. Theodor ...

...ereţe a lui A

Autorul ostracizat G. de Porto-Riche se va juca la teatrul „Victoriei"

Compania dramatică **Leny Caler-George Vraca**, care obţine un mare succes cu piesa „Rebecca",—dramatizarea celebrului roman al scriitoarei **Daphné du Maurier**, pregăteşte acum o piesă din repertoriul francez.

Celebra lucrare a lui Georges de Porto-Riche „**Indrăgostita**", care a dus pe autorul ei la Academia Franceză şi i-a înscris numele în istoria dramaturgiei moderne, va vedea lumina rampei în curând, în interpretarea actorului de mari resurse, **George Vraca** şi a excelentei noastre comediane **Leny Caler**. Alături de aceşti doi mari protagonişti, va apare d. **Ronea**, actorul care dispune de atât de preţioase însuşiri scenice.

Georges de Porto-Riche care este

C.N.S.A.S.

...at pen, ...
...paganda revoluți-
nară pentru rus...

\+

Cetind cartea lui Const. Titel Petrescu, îmi apărea înaintea ochilor acea pleiadă de refugiați ruși și de convertiți români cari au format o armată energică, hotărîtă, gata la orice sacrificiu, convinși de ideile lor, unii din profunde simțiminte umanitare, alții din tot atât de profunde convingeri științifice.

Această armată, avantgarda socialismului în România, s'a recrutat din toate clasele și din toate breslele dintre intelectuali și muncitori, cei mai importanți recruți fiind fii de boeri, de burghezi, fii de familie, mânați de un idealism curat, de dragostea de aproapele, de dragostea de cei mulți robind și mizeri, în forma cea mai nobilă și mai pură.

Pe mulți dintre ei i-am cunoscut personal. Unii dintre ei au părăsit mai târziu ideile tinereții și au atins cele mai înalte dregătorii în stat.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞĂ
358

JURNALUL DE DIMINEAȚĂ
FEB. 1945

SOCIALISMUL IN ROMÂNIA

de B. BRANIŞTEANU

Cu multă sfială m'am apropiat de cartea de care vreau să vorbesc astăzi. Dar citirea ei odată începută, nu am mai putut-o întrerupe, atâta este de interesantă, atâta este de atrăgătoare, atâta este de instructivă, de edificatoare. E vorba de cartea pe care a scos-o d. **CONST. TITEL PETRESCU**, pe care a scris-o cu multă osârdie, adunând cu sârguință de albină, materialul foarte puțin consistent și foarte greu accesibil, pentru a ne povesti istoria socialismului în România, pentru a descrie diferitele faze, diferitele aspecte, prin cari a trecut și pe cari le-a luat acțiunea, lupta, pentru răspândirea ideilor socialiste în România și încercările întreprinse pentru a le face să biruiască.

Tot continuând lectura, am putut să mă conving că președintele partidului social democrat român, ne dă un fel de cronic al socialismului în țara noastră. Pentru mine cetirea lui a fost și o evocare a propriei mele vieți, care, începând din anii adolescenței, a fost împletită cu cea a mișcării socialiste. Am văzut astfel defilând pe dinaintea ochilor mei, acel șir de oameni de inimă și de știință cari, oricare a fost sfârșitul carierii lor politice, au contribuit la cunoașterea ideilor socialismului științific, au luptat pentru realizarea revendicărilor politice cari le apăreau a fi condiția neapărată a realizării acelor transformări, cari le apăreau a fi inevitabile, certe ca urmări ale unor legi economice și sociale firești. Și iată că, în momentul pe care-l trăim acum, o bănuială a cuprins toate spiritele. Bănuială care îngrijorează, întristează, umple de teamă pe unii, înveselește, încurajează, umple de speranță pe alții... E bănuiala că socialismul se apropie de realizare. Socialiști cari până eri își adăugau adjectivul democrați, comuniști cari până mai eri, erau huliți, ostracizați, se agită în mod public, în întruniri, scot gazete. Ba, lucrul cel mai extraordinar, fac parte din guvern și au un cuvânt hotăritor în el, în conducerea țării, impunând tot mai mult ideile, formulele, revendicările lor.

Uimiți și mirați stau mulți în fața acestui fenomen, pe care, până recent, unii îl credeau o nebunie, o absurditate, o utopie, irealizabilă, alții, chiar binevoitori doctrinei, tendințelor, idealurilor socialismului, le credeau însă o muzică a unui viitor foarte îndepărtat, armonii celeste, cari nu se vor scobori pe pământ decât peste sute, peste mii de ani, — dacă în genere se vor scobori vreodată. In special la noi sunt și acum mulți aceia cari cred că la mijloc nu e decât o chestiune de modă, de imi-

D. CONST. TITEL-PETRESCU

tație, că e vorba de o noutate, care a apărut deodată pe piața noastră publică, neaclimatizată și neaclimatizabilă, neavând trecut și neputând avea viitor.

✦

Totuși citind cartea lui Titel Petrescu ar afla că socialismul nu este, nici chiar la noi, o apariție recentă, nouă, născută brusc, ca printr'un fel de generație spontanee. Ar afla că de multă vreme idealul socialist, considerarea realităților sociale, după normele doctrinelor socialiste, socialismul științific chiar, cum l-au conceput Marx și Engels, cum l-au desvoltat teoretic și l-au aplicat practic Lenin și Stalin, a prins rădăcini la noi, a fost propagat prin vorbă și scris, a determinat jertfe și a căutat să trezească clasa muncitoare la viață și la conștiența menirii sale, a rostului ei istoric.

E bine să se cunoască, e bine să se știe, să se amintească aceasta, pentru a face dreptate celor din trecut, pentru a înțelege cele ce se petrec acum. Odată cu primele licăriri ale civilizației moderne, ale tendințelor liberale și democratice, au început să circule la noi și ideile socialiste. Cam pe la 1830, Teodor Diamant, răspândește ideile lui Fourier și cu medelnicerul Manolache Bălăceanu, pun temelia primului falanster. Dar socialismul utopic, în teorie și practică nu durează mult și trebue să facem saltul până în deceniul războiului independenței, pentruca să vedem cum vin la noi semănătorii ideilor socialismului modern și științific, ... Rusia, de unde fug de urm... poli-

Alții au continuat viața aventuroasă, cea a revoluționarilor ruși refugiați și au ajuns peste țări și mări. Cei mai mulți sunt morți.

In genere, mișcarea socialistă a fost la noi, dela începuturile ei, serioasă și gravă. Adepții și propagatorii ei, s'au simțit și socotit ca niște adevărați apostoli, chemați să predice învățătura cea nouă și, la nevoie, să sufere martiriul pentru ea. Dar ea a avut și pitorescul ei. Tipuri ca doctorul Russel, ca doctorul Petru Alexandrov, ca Luchianoff, cel care a introdus la noi kefirul Kumis, un prinț cunoscut sub numele Kneazul, și încă mulți alții, cumulau o viață de bohem, cu o aprigă acțiune de răspândire a ideilor lor, de popularizare a științei, prin ziare, conferințe, discursuri, dar mai ales prin broșuri — brașuri cum spuneau ei cu accentul rusesc. Astfel duceau o viață grea, plină de riscuri, hărțuiți de poliție, de cea a noastră și de cea rusească, declarați nebuni de lumea ce nu-i înțelegea, dar conștienți de tragicomicul existenței lor și făcând adesea haz de necaz, declamând de pildă în cenaclurile lor:

„Cine bea kefir Kumis
„Merge drept la paradis
„La brașur'așa stă scris"...

Pe de altă parte Ion Nădejde, era și el un tip pitoresc. Tobă de carte,

(Continuare în pag. 3-a)

Socialismul în România

(Urmare din pagina I-a)

grav şi serios, dar adeseaori de o naivitate de copil, scotea la Iaşi „Contimporanul", revista care alături de „Convorbiri Literare" şi în polemică cu ele, avea să determine un curent intelectual, ştiinţific, socialist, care n'a putut rămâne cu totul fără urme, în special în capitala Moldovei, nici chiar după ce partidul liberal înghiţise pe socialişti, iar locul curentului junimist al „Erei noui", îl luase huliganismul cuzist.

\+

Cartea lui Titel Petrescu, are un caracter de seriozitate, de gravitate chiar. Elementul pitoresc din mişcarea socialistă nu o preocupă. Dar gravitatea ei nu degenerează în acea profunzime, unde o pretinsă adâncire a ideilor, se exprimă prin fraze confuze, greu inteligibile. Ea este în aşa fel concepută şi scrisă, încât poate fi citită cu interes şi folos şi de omul din popor, de muncitorul care nu are pregătirea de cărturar. Dar pentru aceasta nu este nici superficială, aşa că şi cărturarul o va studia cu folos. Unii dintre cetitori vor fi însă ispitiţi s'o lărgească. Este în această direcţie, loc pentru o întreagă literatură. Insuşi Titel Petrescu îşi rezervă să revie pentru a-şi întregi cartea până la prezentul imediat pe care-l trăim. Dar şi literatului propriu zis îi se deschide un larg câmp de studiu şi creaţie, începând cu faza romantică şi bohemă a desfăşurării acţiunii socialiste în România, şi terminând cu actualul războiu care este prologul sângeros al realizării socialismului.

Pentru înţelegerea acestui moment culminant, ca rezultat al evoluţiei împrejurărilor dar şi al unei activităţi politice, intelectuale, ştiinţifice, cetirea cărţii lui Titel Petrescu, este de un real folos. Legând amintirile mele de relatările acestei cronici, aş putea scrie încă un volum, atâta muncă, gândire, inteligenţă, luptă, s'a cheltuit în acţiunea a cărei descriere în linii mari, i-a reuşit în mod excelent lui Titel Petrescu. Cartea lui va fi în viitor călăuza oricui va vroi să scrie istoria României moderne în general, istoria tragic de grandioasei desfăşurări a ultimilor ani, cari s'au încheiat la 23 August 1944, cu acea miraculoasă şi formidabilă întorsătură din care va să nască, va trebui să se nască o Românie democrată, liberă, socialistă, mai strălucitoare şi mai fericită decât cea care a văzut primele licăriri ale socialismului nostru. Urmările propagandei şi acţiunii de atunci, se văd şi se simt acum în realismul, în cuminţenia, în temperanta acţiune a lui Const. Titel Petrescu.

B. Brănişteanu

3128

OPERAT LA FIȘ[illegible]

98

Agentura I-a

IV + 1

309

2 Martie 1945

357

308

G.

In ultimele zile foarte numeroşi minoritari germani au cerut încadrarea în partidul social-democrat, unii din ei prezentându-se direct d-lui Titel Petrescu.

Sunt admişi pentru un moment muncitorii ş[illegible] micii industriaşi, care sunt înscrişi condiţiona[illegible]

C.N.S.A.S.

Echipa Specială C.Sp.
Braşov.

3128

Dl Titel Petrescu

307

360

358

82 Cot. Ignaccu

B.

104

OPERAT LA FIŞE

Nota No. 1056
din 16 Martie 1945.

Cu onoare se comunică mai jos următoarele:

Din informaţiunile pe cari le deţinem, reese că Partidul Naţional-Democrat ar avea intenţia să iasă din Frontul Naţional Democratic.

Se spune chiar că ar avea intenţia să se alipească alături de Partidele Naţional Tărănesc şi Liberal.

In aceiaş ordine de idei se discută atitudinea retrasă, din prezent, a Sefului Partidului Social-Democrat, Titel Petrescu precum şi cartea scrisă tot de el cu titlul de "Socialismul in România".

-.-.-

C.N.S.A.S.

3352/5/811 f 256-259.

CENZURAT DIN PRESA

6 Octombrie 1938

361

359

309

LUMEA NOUA

PACE? NU. ARMISTIȚIU.

Acordul marilor puteri încheiat la München, a evitat deocamdată un nou război mondial.

Pacea definitivă între popoare nu a fost deocamdată stabilită.

Să nu ne facem în această privință nici o iluzie. Pacea de astăzi este mai mult un armistițiu.

Cu jertfa Cehoslovaciei democrate, căreia i s'au răpit cele mai bogate ținuturi și i s'a știrbit independența politică, măcelul a fost înlăturat.

Dar pentru cât timp ?

OPERAT LA FIȘE

Fascismul hitlerist iese întărit în urma crizei și noi știm prea bine că regimurile antidemocratice, cu metodele guvernamentale dictatoriale, constitue prin ele însile o permanentă amenințare.

Probleme noui vor fi agitate acum de acest fascism hitlerist, în Europa Centrală. Ideia "revizionistă", bazată pe o mistică naționalistă, intolerantă și șovină, va fi exaltată din nou, pentruca omenirea să-și dea seama că nu a scăpat de flagelul războiului.

Lege internațională nu mai există. Sigure de impunitate statele fasciste, mari sau mici, procedează cum le place.

Se adeverește astfel odată mai mult afirmațiunea doctrinei noastre că: regimul social de azi este incapabil să creieze o stare de stabilitate politică și de siguranță economică, condiții prealabile, indispensabile

C.N.S.A.S.

pentru înfăptuirea unei păci solide şi durabile.

De douăzeci de ani de când s'a terminat "ultimul războiu mondial", guvernanţii încearcă zadarnic să organizeze Europa pacifică şi cei de bună credinţă sunt obligaţi să recunoască adevărul afirmaţiilor noastre asupra necesităţii asigurării securităţii colective, a arbitrajului obligator şi al dezarmării simultane pentru garantarea păcii generale.

De douăzeci de ani se încearcă zadarnic reconstrucţia vieţii economice şi politice, care nu este posibilă fără soluţii noui, din cele preconizate de noi.

Şi oricât se va căuta să se mute graniţele prin violenţă sau persuasiune, -(mai exact: presiunea Statelor mari, capitaliste)-, nu se va ajunge la stabilizarea păcii între naţiuni şi armoniei în relaţiunile lor politice şi sociale.

Adevărata revizuire constă în: construcţia Europei noui.

O singură cale e posibilă deocamdată: organizarea economică şi politică pe un plan unitar şi internaţional.

Numai astfel se va remedia marasmul şi mizeria generală, care condiţionează şi alimentează toate exasperările naţionaliste şi toate fascismele.

Numai astfel se va lucra pentru democraţie şi pentru pace.

Numai astfel se va ajunge la o solidaritate a naţiunilor, prin o devalorizare a frontierelor.

Popoarele trebue să profite de scurtul răgaz pe care-l oferă fascismul hitlerist- acum după acordul dela München- pentru a presa asupra guvernanţilor şi a organiza pacea, clădindu-i la temelie o ordine economică care să redea omenirii prosperitatea generală.

Ele trebue să profite de armistiţiul de azi, pentru a înlătura situaţia precară şi turbure actuală, sta-

./.

258

bilind solidaritatea şi uniunea pe deasupra frontierelor.

A se uni pentru a trăi şi prospera,-iată lozinca căreia să se supue naţiunile Europei dacă voiesc să evite războiul de mâine,reducând liniştea şi buna stare în căminuri.

361 383 311

Massele populare din lumea întreagă,s'au ridicat ca un singur om,acum în preajma deslănţuirii unui nou măcel,reclamând pacea:Hitler însuşi a fost nevoit să recunoască în discursul său radiodifuzat dela Berlin că toate popoarele -inclusiv cel german- vor pacea.

Pe deasupra guvernanţilor de azi şi în contra voinţei multora din ei,aceste masse populare trebue să impue printr'o acţiune concretă -ideia de colaborare economică şi pacifistă a tuturor naţiunilor.

Mişcările muncitoreşti din lumea întreagă au reînnoit acum,apelurile lor către toate popoarele,către toate organizaţiile care au în programul lor apărarea păcii, de a-şi înzeci şi uni sforţările comune.

OPERAT LA FIŞE

Acţiunea contra războiului continuă cu acţiunea contra dictaturilor fasciste-hitleriste.

Noi toţi aci,cei ce suntem strânşi în mişcarea muncitorească suntem deopotrivă:pătimaşi pacifişti şi înverşunaţi duşmani ai ideilor fasciste-hitleriste.

Şi fiindcă ne iubim poporul voim ca el să se alăture cu toată conştiinţa,acţiunii ce tinde la colaborarea şi unitatea economică şi politică,pe plan european, pentru a contribui la înlăturarea regimurilor de dictatură fascistă şi consolidarea păcii între popoare.

In vremurile grele prin care trecem tot de axa Statelor democrate şi pacifiste trebue să legăm soarta poporului nostru,-oricât au dat ele dovadă pe alocurea de slăbiciune şi lipsă de coeziune.

A ne lipi axei Statelor totalitare -vremelnic tri-

./.

umfătoare- înseamnează a contribui la schimbarea violentă a hotarelor ţării şi la robia poporului nostru.

Şi aceasta nu este îngăduit.

C.TITEL PETRESCU

OPERAT LA FIŞE

C.N.S.A.S.

BRAŞOV C. F

3128/4/fn 366 116

STRICT-SECRET

23 MART. 1945

3128

~~363~~

OPERAT LA FIŞE

B1 4114

313

N O T A

18 Martie 1945.

In cercurile Social-Democrate din Făgăraş, se vorbeşte că Titel Petrescu, ar fi dispus ca pe viitor să se înceapă o propagandă separată a partidului social-democrat, nu în cadrul F.N.D., cum s'a făcut până acum.

Membrii partidului social-democrat, comentează că probabil Titel Petrescu intenţionează să iasă din F.N.D., din cauza nuanţei prea puternice de stânga care s'a creiat în F.N.D.-

\- - - -

C.N.S.A.S.

3128/1 f 457

D P
P. S. D.
~~366~~
~~364~~ 314

LIBERTATEA
15 NOEM 1944

INSUFLEŢITA ADERARE
A MUNCITORILOR ŞI INTELECTUALILOR LA PARTIDUL SOCIAL - DEMOCRAT
Telegramele primite de preşedintele partidului, d. C. Titel Petrescu

D. C. Titel Petrescu, preşedintele [p]artidului Social-Democrat a primit [u]rmătoarele telegrame:

Comitetele municipal şi judeţean [B]raşov a primit sărbătoreşte noile adeziuni în frunte cu Profesor Universitar Dr. Dumitru Voina, profesor Ştefan Jakob, Kataniciu şi Bidu, dr. Segalla, inginer Bodeanu şi alţi muncitori şi intelectuali devotaţi partidului prezidat de D-voastră.

Prof. ION CLOPOŢEL

*

Intruniţi în şedinţa plenară cu unanimitatea membrilor prezenţi şi cu mare însufleţire, Sindicatul Industriilor Agricole Ţărăneşti din jud. Sibiu se încadrează în partidul Social-Democrat, având drept deziderat lupta pentru o Românie liberă, independentă şi democrată.

Preşed. CHILICUŢĂ SIMION

Organizaţia judeţeană Dolj şi secţiunea Craiova a partidului Social-Democrat vă asigură de tot devotamentul urându-vă viaţă lungă pentru a conduce şi mai departe cu înţelepciune destinele social-democraţiei în ţara românească.

Secret. GUŢĂ CONSTANTINESCU

C.N.S.A.S.

3128/3PI 257

Atitudinea lui Titel Petrescu față de ideea constituirii unui nou partid politic

PSD

F/N. 8 Decembrie 1945
(Col.P.-).
Ion Popa 367
Victor. Sursa: Asra, Lucaci
(dela Soc.Dem.).-

365 315

N O T A

Cercurile social-democrate din apropierea lui Titel Petrescu, sunt intrigate și îngrijorate de inițiativa formării unui nou partid care să reprezinte mica burghezie a țării. Este vorba de transformarea U.P.-ului în partid politic.

Titel Petrescu așteaptă însă să vadă care va fi conducerea acestui nou partid; vrea anume să vadă dacă vor apare în conducerea lui elemente comuniste camuflate. In acest ultim caz, noul partid va fi imediat demascat ca fiind o creație a P.C.-ului și atunci nu va prezenta nici un pericol.

In orice caz, dacă actualii conducători ai U.P.-ului vor fi și viitorii conducători ai noului partid, chestiunea va fi ușoară. Dacă comuniștii vor reuși însă să creeze o nouă conducere, necunoscută de public ca fiind comunistă, chestiunea va deveni serioasă, fiindcă ar putea rupe dela F.N.D. o parte însemnată din mica burghezie. Aceastaa ar fi însă foarte greu, pentru că personalități politice cu oarecare suprafață, neînregimentate în nici un partid politic și care să facă jocul P.C.-ului, nu se

./.

C.N.S.A.S.

258
368
316
266

vor găsi. Doare elemente necunoscute sub raport politic.

P.C.-ul însă ar putea rupe câteva personalităţi politice din celelalte partide, azi în opoziţie, şi cu ele să creeze noul partid al micei burghezii.

Ori cum, Titel Petrescu a cerut prietenilor săi să urmărească această chestiune.

Comunicat:

- Dur. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

F/N.

15 Decembrie 1945
(C.I. - P.).

Ion Popa

Frimu prin Emanuel.Bercovici şi Ştefan Tita. Sursa : Titel Petrescu.

N O T A

Cercurile conducătoare social-democrate din jurul lui Titel Petrescu sunt informate că se merge spre recunoaşterea guvernului Groza.

Titel Petrescu,personal,a fost informat, de către Misiunea americană,că,la Conferinţa dela Moscova,anglo-americanii vor accepta recunoaşterea guvernului român,cu condiţia ca în locul miniştrilor comunişti reprezentanţi ai U.P.-ului, să intre alţi doi miniştri social-democraţi.

Guvernul din Moscova va accepta această formulă,considerându-se de către anglo-americani ca suficientă din partea Moscovei această concesiune.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu.

OPERAT LA FIŞE 2170
20761
3188
367
317
C.N.S.A.S.

307
318
2?0
3128
OPERAT LA FIȘE
368

Conform instrucțiunilor date de d. Titel Petrescu conducerei partidului socialist, mai mulți propagandiști ai acestui partid au plecat în țară pentru a proceda la organizarea celor două institutțiuni anexe partidului și anume: Uniunea Tineretului Socialist și Prietenii Socialismului.

La Bușteni, și în general pe Valea Prahovei activează în această direcție, farmacistul Micu Radovici care a fost numit recent în consiliul de administrație al fabricei de hîrtie Bușteni ca reprezentant al partidului socialist. Acesta desfășoară în prezent o vie activitate pentru darîmărea comitetului de fabrică comunist de la Bușteni și înlocuirea lui cu unul socialist. Scopul urmărit este de a lipsi ziarele comuniste de cota de hîrtie pe care acum o obțin nu ai grație faptului că comitetul de fabrică comunist repartizează productia zilnică în dauna ziarelor democrate și socialiste.

C.N.S.A.S.

346

S.S.I.
C.I.
F/N.

3128

11 Ianuarie 1946

~~371~~
~~369~~

N O T A Nr.23

319

In rândurile membrilor partidului social-democrat din Capitală se agită, de către partizanii lui Titel Petrescu, necesitatea unei noui repartizări, în toate domeniile administrației publice și particulare, a elementelor social-democrate și comuniste.

Propagandiștii susțin ca repartizările să fie făcute la paritate cu toate că - pretind aceștia - factorul politic hotărâtor intern, în viitor, va fi partidul social-democrat.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu

C.N.S.A.S.

S.S.I.
C.I.
F/N.

3128

390

22 Ianuarie 1946

OPERAT LA ...

~~302~~ 370

320

N O T A Nr.42

In ziua de 21 Ianuarie a.c., a avut loc, în sala "Libertatea", din Capitală, o şedinţă a grupului social-democrat dela Soc. de Telefoane, la care a participat şi Titel Petrescu.

La şedinţă, pe lângă fruntaşii social-democraţi de la Soc. de Telefoane, au mai luat parte: Ştefan Cioc şi Giurgea, dela S.T.B., Lerescu, dela P.T.T., Andriţa, dela Gaz şi Electricitate, Rigler, tipograf, şi Aurică Calomfirescu dela U.C.B.

După deschiderea şedinţei, a luat cuvântul D-na Ghinea, din conducerea grupului social-democrat dela Telefoane, care a început prin a elogia acţiunea lui Titel Petrescu, dela 23 August 1944 până în prezent.

Numita a arătat apoi că speranţele tuturor românilor se îndreaptă, în aceste momente, spre Titel Petrescu, căruia "îi revine sarcina să scoată ţara din starea de dictatură şi fără de legi în care se află în prezent".

După D-na Ghinea, a luat cuvântul Titel Petrescu, care a spus :

"Partidul social-democrat va trebui, luptând împotriva celorlalte partide, să-şi afirme cu tărie forţa sa în alegerile parlamentare.

./.

C.N.S.A.S.

391 OPERAT LA ...

"Partidul social-democrat nu este un partid făcut în jurul unei singure persoane, ca acelea conduse de Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, şi nici condus de un comitet central, condus la rândul său din afară, care să ordone şi "turma" să execute orbeşte.

371 321

"Partidul social-democrat este condus de cei mulţi. Eu (Titel Petrescu) nu sunt un şef, ci sunt acela prin care cei mulţi îşi exprimă voinţa. Cei mulţi mă vor urma atâta timp cât voi conduce partidul pe linia vederilor lor.

"In momentul când şeful se va abate dela linia impusă de cei mulţi, aceştia sunt datori să-l înlocuiască.

"In acelaş mod, cei mulţi au datoria să înlocuiască pe toţi aceia dintre fruntaşii partidului social-democrat care s'au îndepărtat, sau se vor îndepărta, dela linia voită de masa partidului!

In continuare, Titel Petrescu a arătat că "România, ca şi întreaga lume, se îndreaptă spre socialism, care va aduce oamenilor o viaţă mai bună".

"Muncitorimea se va ridica activ în cadrul vieţii sindicale.

"In viitoarele alegeri, lupta a fost îngreuiată prin intrarea în joc a partidelor naţional-ţărănesc (Maniu) şi naţional-liberal (Brătianu); aceasta însă nu trebue să fie un motiv de descurajare ci, dimpotrivă, un stimulent".

Mai departe, Titel Petrescu a spus că "la 2 Februarie a.c. vor începe alegerile sindicale. I...

./.

C.N.S.A.S.

C. 747 LA FIŞE

aceste alegeri, membrii partidului social-democrat vor trebui să lupte cu hotărâre pentru a prelua conducerea din mâna "celor care au semănat ruina, teroarea şi nepricepere".

Despre raporturile cu partidele socialiste din Europa, Titel Petrescu a spus :

"Partidul social-democrat a luat contact cu numeroase partide socialiste din Europa.

"In curând se va închega Internaţionala Socialistă, cu concursul căreia partidul social-democrat speră să lupte cu mai mult succes împotriva anumitor rele voinţi din afară".

In încheere, Titel Petrescu se ridică împotriva acelora din partid cari nu înţeleg că partidul social-democrat trebue să aibă linia sa proprie de conduită şi nu a altora, cu atât mai mult cu cât nu trebue să tragă la hamul acestora.

Titel Petrescu a sfârşit adăogând:

"Actuala stare de lucruri se va îndrepta atunci când, după alegeri, partidul social-democrat va fi în măsura adevăratelor sale forţe. Atunci nepriceperea şi răul vor fi complect îndepărtate".

După terminarea cuvântării lui Titel Petrescu, a vorbit preşedintele grupului dela Telefoane, care a asigurat pe preşedintele partidului social-democrat că membrii organizaţiei îl vor urma "nu ca o turmă inconştientă" şi că vor şti să îndepărteze pe toţi acei care au lucrat şi lucrează împotriva voinţei lor.

./.

393
CONFORM LA FIȘĂ
375
373 323
C.N.S.A.S.

Mai departe, numitul a declarat că a citit "cu durere" în ziarul "Semnalul", despre conlucrarea birourilor partidelor social-democrat și comunist, în legătură cu alegerile sindicale, însă este fericit că conlucrarea nu a dat rezultate bune.

In legătură cu sindicatele, despre care a vorbit și Titel Petrescu, președintele grupului dela Telefoane a spus că acestea, așa cum funcționează în prezent, sunt o simplă parodie.

Sindicatele sunt în slujba unui singur partid, reprezentanții social-democrați având rolul unor servitori.

Această situație nu trebue să mai dureze; membrii partidului social-democrat nu mai înțeleg să fie terorizați.

Pentru aceasta, social-democrații nu vor mai admite, în viitor, noi manevre ale partidului comunist și nu se vor mai lăsa înșelați ca până acum.

De menționat că, în timpul ședinței, Titel Petrescu atunci când a vorbit, sau când s'a vorbit despre el, a fost foarte viu aplaudat.

Ședința grupului social-democrat dela Telefoane, face parte dintr'un plan, întocmit de Titel Petrescu, cu scopul vădit de a-și pregăti o atmosferă favorabilă pentru congresul partidului.

De remarcat, participarea la ședință a conducătorilor grupărilor dela S.T.B., P.T.T., U.C.B., Gaz și Electricitate și Tipografi, participare

./.

399 OPERAT LA ...

care s'a făcut tot din inițiativa lui Titel Petrescu.

376

Acțiunea, în afară de pregătirea unei atmosfere favorabile lui Titel Petrescu pentru congres, urmărește și crearea unei stări de spirit potrivnice componenților aripei stângi din partidul social-democrat.

374

324

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Boeru
- Dl. Fundu

C.N.S.A.S.

7 Martie 1946

N O T A

In ziua de 5 Martie a.c., a avut loc în sala "Libertatea", ședința membrilor partidului social-democrat dela Soc.de Gaz și Electricitate.

Ședința, la care a luat parte și Titel Petrescu, a fost prezidată de Andrita.

Luând cuvântul, Titel Petrescu și-a expus din nou punctul său de vedere în privința participării partidului în alegerile parlamentare, arătând membrilor o notă pe care a primit-o în ziua de 4 Martie a.c., din partea partidului laburist englez.

Șeful partidului social-democrat, citează apoi pasagii din nota primită :

"Partidul laburist din Anglia are speranța că la 10 Martie a.c., în congresul general al partidului social-democrat român, va triumfa punctul de vedere al tovarășului Const.Titel Petrescu, punct care va aduce oncarea și păstrarea independenței partidului.

"Socialiștii români dau la 10 Martie a.c. examenul de conștiință în fața lumii, urmând a-și arăta devotamentul față de existența și independența partidului.

"In aceste momente de afirmare a partidului social-democrat român, membrii săi trebue să știe

că partidul laburist este şi va fi alături de partidul frate din România, sprijinindu-l pentru a se impune la conducerea României".

După ce a dat citire pasagiilor din notă, Titel Petrescu a arătat membriilor din sală că "partidul din cel mai mare imperiu al lumii, se declară gata de a sprijini din toate punctele de vedere partidul social-democrat român".

Acelaş mare partid - a spus Titel Petrescu - ne arată greşala pe care ar face-o partidul nostru, dacă nu ar merge singur în alegeri.

In continuare, şeful partidului social-democrat a afirmat că la 10 Martie a.c., nu numai organizaţia de sub conducerea sa se află la răscruce, ci chiar întreg neamul românesc.

Titel Petrescu şi-a arătat mulţumirea că deşi în şedinţa comitetului central, ţinută în ziua de 10 Februarie a.c., punctul său de vedere a fost în minoritate, totuşi, în urma rapoartelor primite până în prezent, majoritatea organizaţiilor social-democrate din Capitală şi provincie, s'au declarat pentru susţinerea tezei sale.

Deasemeni, a afirmat Titel Petrescu, vechii luptători ai partidului: Muşatescu, Arhip, Novac, Gherman, Mihăilă, cari luptă de zeci de ani în partidul social-democrat şi trăesc în mijlocul muncitorilor, au spus: "Tovarăşe Titel Petrescu, să nu te laşi şi să nu laşi partidul să se vândă. Trebue să învingem la 10 Martie a.c., altfel partidul va fi înmormântat".

Titel Petrescu, continuându-şi expunerea, a arătat că în cazul când congresul ar vota pentru

551 377 327 379

colaborarea cu forțele cari alcătuesc actualul guvern, partidul social-democrat își va pierde independența și-i "va trebui apoi 20 de ani, pentru a se descătușa".

"Pentru prestigiul și păstrarea neîntinată a moralei partidului, organizația social-democrată nu poate merge și nu va merge la brațul celor vânduți, grupați în frontul național-democrat.

"La 10 Martie a.c. - a continuat Titel Petrescu - partidul social-democrat va răspunde dacă vrea să se încadreze în Internaționala a III-a comunistă; cine este comunist să se ducă acolo, eu (Titel Petrescu) voiu rămâne în partidul social-democrat, cu ideile și cu programul partidului".

In continuare, Titel Petrescu arată că vrea ca partidul social-democrat să fie un partid unitar, independent, neaservit nimănui.

"Astăzi - a spus Titel Petrescu - când partidul nostru are un sprijin puternic în toate țările socialiste din lume, nu poate să se încătușeze, nu poate să se vândă".

Continuându-și expunerea, Titel Petrescu a ironizat partidele din actualul guvern, spunând că "se vor mânca, ca și câinii, la împărțeală".

In încheere, șeful partidului social-democrat a spus că alegerile nu se vor face până în Octombrie 1946 și că numai organizația social-democrată va întrona ordinea, libertatea și dreptatea în țară

După Titel Petrescu urmează Ștefan Cioc, delegatul S.T.B.-ului.

./.

C.N.S.A.S.

Acesta se declară mulțumit de faptul că muncitorii dela Gaz și Electricitate nu sunt pentru colaborarea cu comuniștii și spune că la S.T.B. din 10.000 muncitori, 7.000 sunt înscriși în partidul social-democrat și dintre aceștia nici unul nu dorește colaborarea în alegeri cu partidul comunist.

328

In încheere, Cioc exprimându-și credința în triumful cauzei titeliste, îndeamnă și cere ca în acțiunile marilor întreprinderi din Capitală să existe un sprijin reciproc.

C.N.S.A.S.

...nţa Hunedoara
...
...litatea Deva

3128

~~565~~ ~~379~~ ~~381~~ 329

OPERAT LA CSE

NOTA INFORMATIVA. Nr. 20 din 14.III.946.

In urma hotărârei congresului Partidului Social Democrat, din ziua de 10 Martie a.c. dela Bucuresti, ca in viitoarele alegeri să candideze in bloc cu toate forţele democratice din actualul Guvern, iar nu pe liste separate, membrii partidului Social Democrat sunt foarte nelinistiţi, deoarece in Judetul Hunedoara, afară de Valea Jiului, cei mai mulţi erau susţinătorii atitudinei lui Titel Petrescu.

Acestia comentează, că in cazul când Titele Petrescu şi ramura sa, nu se vor constitui aparte, cei mai mulţi vor părăsi partidul social Democrat.

Această hotărâre se observă mai mult la intelectualii din Partidul Social Democrat, care inclină către Partidul Naţional Tărănesc Manist, in timp ce fostii legionari, luaseră mai dinainte această hotărâre.

In prezent se asteaptă să se vadă ce hotărâre va lua Dl. Titele Petrescu.

....

SECŢIA III
INTRAREA Nr. 25556
din 21 MART. 1946

SECŢIA III — „REZIDENŢE"
Comunicat ... „Politic"
Cu rugămintea de a informa ...

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE 299

28 Iulie 1945 - P.

382

31 28/SII/2 PII f. 299-300, 316-317, 327-328, 330, 396, 403-406, 408, 411, 416-419, 421, 426, 428-433, 466-467, 475-476, 491.

380

330

NOTA

Dl. C. Titel Petrescu şi-a exprimat din nou părerea faţă de ziariştii Barbu Teodorescu, Ion Panait şi Alex. Talex, că este necesar editarea unui mare ziar de dimineaţă, care să fie subvenţionat de membrii partidului cu o stare materială excepţională.

Sursa Spiridon.

Informaţie serioasă.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIȘ. 300

28 Iulie 1945 - P.

3128

381 ~~333~~

331

N O T A

Dl.Titel Petrescu și-a manifestat față de intimii săi întreaga sa satisfacție pentru rezultatul alegerilor din Anglia.

Șeful partidului socialist a declarat că previziunile sale în legătură cu aceste alegeri s'au realizat întocmai și că datorită acestor rezultate în Europa va începe o epocă de socializare și de triumf al socialismului.

Dl.Titel Petrescu a mai spus că,conform indicațiunilor pe cari D-sa le posedă dinainte, Internaționala II-a Socialistă,până acum cu sediul la Amsterdam,va fi mutată la Londra.

Partidele socialiste din Europa vor fi sprijinite puternic dela Londra.Guvernele în cari socialiștii participă,se vor bucura neîndoios de sprijinul dela Londra.

Dl.Titel Petrescu pretinde că reușita laburiștilor din Anglia va influența și situația politică din România,în așa fel încât poziția partidului socialist român se va consolida,el devenind factorul important și decisiv în politica internă a țării,alături de cel comunist.

Sursa Demostene
Informație serioasă.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞ. 316

28 Iulie 1945 - P.

3128

~~382~~ 334

332

N O T A

Dl.Titel Petrescu a dat dispoziţiuni organizaţiei socialiste din Buşteni,ca fără nici un menajament faţă de comuniştii locali să procedeze la răsturnarea comitetului de fabrică local şi la instaurarea unui comitet format numai din membrii partidului socialist.

Pentru reuşita acestei acţiuni,activează şi farmacistul Micu Radovici,unul din administratorii fabricei de hârtie,membru al partidului social-democrat.

Partidul socialist are o puternică organizaţie în Buşteni,astfel încât acţiunea proectată ar putea să reuşească,în care caz conducerea fabricei va trece în mâini socialiste.

Sursa Rică.

Informaţie serioasă.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE

26 Iulie 1945

Sorin Rică

inf. Serafim

383 385 333

~~Pentru a putea schimba stările de lucruri de la fabrica de hârtie Buşteni,~~ Dl. Titel Petrescu a dat dispoziţiuni organizaţiei socialiste din ~~acea localitate~~ Buşteni ca fără nici un menajament faţă de comuniştii locali să procedeze la răsturnarea comitetului de fabrică local şi la instaurarea unui comitet format numai din ~~dintre~~ membrii partidului socialist. ~~In acest sens~~ Pentru reuşita acestei acţiuni activează farmacistul Micu Radovici, unul din administratorii fabricei de hârtie, membru al partidului social democrat ~~şi care aparţine partidului socialist~~.

~~După cum se ştie,~~ Partidul socialist ~~este~~ are o organizaţie ~~deosebit de~~ puternică în Buşteni, astfel încât acţiunea ~~întreprinsă~~ proectată ar putea să ~~aibă toate şansele de~~ reuşească, în care caz conducerea fabricei va trece în mâini socialiste.

OPERAT LA FIŞ. ~~327~~

1 August 1945

Demostene

3128 ~~384~~ 386

334

Campania propagandistică a Dlui Titel Petrescu în Ardeal este urmărită cu multă atenţiune de toate cercurile politice.

Ultimul său discurs rostit la Bran a reţinut interesul tuturor.

In special fraza şefului partidului socialist, care se referă la încercarea unei minorităţi de a impune reforme adânci şi un nou regim într'un timp scurt, este mult comentată.

Dl.Iuliu Maniu a declarat Marţi după cunoaşterea întregului discurs al Dlui Titel Petrescu, că este vorba de un atac direct la adresa partidului comunist şi că şeful partidului socialist a trecut la o iniţiativă periculoasă pentru el.

Dl.Iuliu Maniu a spus Dlui Dr.Virgil Solomon, că, atitudinea Dlui Titel Petrescu este consecinţa nouei situaţiuni din Anglia.

Dl.Iuliu Maniu socoate reuşita partidului laburist ca a unui partid ţărănesc, fiindcă D-sa socoate pe laburişti mai puţin comunişti şi mai mult mici burghezi.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIȘE

3128

D.G.P.
1 August 1945
912

~~328~~ 3128

~~385~~ 335

INTRUNIRE SOCIAL DEMOCRATA

În ziua de 31 Iulie a.c., orele 18,30, a avut loc în sala Libertatea din Str. Academiei, o adunare a partidului Social democrat în cadrul activității de propagandă desfășurată de partid în rândurile intelectualilor și muncitorilor din Capitală.

Intrunirea s'a făcut pentru comemorarea morții Socialistului Jean Jaures.

Au luat parte la întrunire D-nii Titel Petrescu și alți fruntași ai partidului, precum și cca. 2000 persoane, cari erau adunate în sala și curtea cinematografului Tivoli și pe stradă.

Adunarea s'a terminat la orele 20, manifestanții împrăștiindu-se în liniște.-

---oO---

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE 330

3 August 1945
(C.I.-P.)

" Ares "

3178

D. Fundu

N O T A

330 334

Preşedintele Partidului Social Democrat din România reîntorcându-se din Ardeal, unde a făcut recentele sale declaraţii, a spus :

"Ştiu că unii dintre fruntaşii P.S.D. nu sunt de acord cu actuala linie trasată partidului de mine.

Totuş partidul trebue să urmeze acest curs, căci rămânerea în colaborare cu P.C. ar duce la completa subjugare de către acesta a P.S.D. şi la desfiinţare.

Pentru acest motiv P.S.D. trebuie să-şi urmeze singur calea.

El va lupta singur în alegeri.

Dacă toţi fruntaşii P.S.D. vor fi cinstiţi şi vor susţine sincer acţiunea partidului, atunci victoria este asigurată sută la sută.

Dacă aceştia vor fi necinstiţi şi vor trăda P.S.D. va învinge mai greu dar tot va învinge.

Titel Petrescu a mai spus că a studiat cu atenţie linia către care tinde azi massa românească

Aceasta este sută la sută de mijloc (între dreapta şi stânga).

Partidul Social Democrat trebueşte să reprezinte această linie şi va învinge.

---- -

C.N.S.A.S.

3128

396

1536. ~~406~~

D.G.P.

25 August 1945.

OPERAT LA FIȘE

~~389~~

~~387~~

~~337~~

SOCIALI-DEMOCRATII OBTIN ADEZIUNI
PENTRU PARTID UZAND DE INTERVENTII PENTRU
ELIBERAREA DIN LAGARE

Membrii ai partidului social-democrat de sub preşedinţia d-lui CONSTANTIN TITEL PETRESCU, ca Herşcovici, din organizaţia de Putna, şi MERA, secretar general la Ministerul Educaţiei Naţionale, pretind că o bună parte din eliberările deţinuţilor politici din lagăre, se obţin prin stăruinţa şi influenţa politică a partidului social-democrat, graţie căror intervenţii se câştigă pentru partidul social-democrat adeziuni şi înscrieri în partid, imediat după eliberarea din lagăre.

Sursa: serioasă
Tănase 3.

C.N.S.A.S.

Cr/Dd.

403
28 August 1945
(C.I.-P.)
" Voinescu "

circulat

D. Fundu

3128

OPERAT LA FIŞĂ

388

338

N O T A

La P.N.L. s'a înregistrat ieri cu linişte şi circumspecţie faptul că P.S.D-ul s'a spart în două.

O parte - cea mai numeroasă - a rămas cu dl. Titel Petrescu, Ion Pas, Voitec şi alţii, iar alta - dizidentă - cu dl. Lotar Rădăceanu, Bărbulescu, Iordăchescu, Burcă, Tudor Ionescu, vor rămâne în F.N.D. şi vor merge alături de comunişti.

Se studiază acum la P.N.L. dacă aceasta înseamnă spargerea unui partid sau chiar dizolvarea F.N.D-ului.

In orice caz se califică acţiunea dlui Titel Petrescu ca "rectilinie", "patriotică", "monarhică".

Se aşteaptă reacţiunile diferite.

C.N.S.A.S.

Cr./I.

29 August 1945
331 (C.I.-P)
Rica

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In cursul zilei de Marţi a avut loc o nouă şedinţă a biroului politic al partidului socialist.Şi de data aceasta Dl.Titel Petrescu a căutat să obţină o solidarizare a tuturor membrilor biroului şi ai guvernului cu punctul său de vedere şi anume demisia colectivă a membrilor socialişti ai guvernului.

Şedinţa a fost deosebit de agitată,dar fără rezultate.

Dl.Pas mi-a spus că Dl.Titel Petrescu se gândeşte la o dezavuare prin presa partidului a miniştrilor socialişti cari refuză să se supună hotărîrei de a demisiona.

Aceasta,a adăogat Dl.Pas,dacă cenzura va permite apariţia acestei dezavuări.

C.N.S.A.S.

P.P.C.

29 August 19[illegible]

513 ~~302~~

405 340

OPERAT LA FIȘ

3128

CONFERINȚA BIROULUI POLITIC

AL PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT.-

Eri 28 crt. inainte de amiază, a inceput conferința biroului politic al partidului Social Democrat.-

Apropiații Dlui.TITEL PETRESCU, precizează că se vor lua deciziuni de deosebită importanță, care vor avea repercursiuni in legătură cu criza politică în evoluție și în situația Frontului Unic Muncitoresc.-

Se crede că șeful Partidului, în urma desbaterilor ce se vor produce, va reuși să coalizeze majoritatea componenților birului politic, în a obține demisia Miniștrilor Social Democrați, pentru a ușura limpezirea mai grabnică a situației politice.-

---

S.Serioasă

B.64.

4116 D.G.P.
29 August 1945
~~1645~~
~~303~~

3128

OPERAT LA FIȘE

~~391~~ 341

MINISTRII SOCIAL DEMOCRATI VOR GIRA MAI DEPARTE DEPARTAMENTELE RESPECTIVE.

După spusele D-lui. TITEL PETRESCU, Dl. Ministru STEFAN VOITEC a citit în ședința Consiliului de Miniștri, în ziua de 24 August a.c., în numele partidului Social Democrat, o declarație votată în dimineața acelei zile de Biroul Politic al partidului cu 5 voturi contra 3, în care, după ce se arată satisfacția partidului social democrat de a face parte dintr'un guvern recunoscut de Rusia Sovietică, se menționează necesitatea unei formule de guvern care să aducă recunoașterea din partea statelor Unite și Angliei. Până atunci, Miniștrii social democrați vor continua să gireze departamentele respective.-

---oOo---

C.N.S.A.S.

CR/I OPERAT LA FIŞE 3128 30 August 1945 408

(C.I.-P)

Demostene 392 342

Fundu

N O T A

Dl.Titel Petrescu a anunţat Miercuri pe D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu,că a obţinut în şedinţa comitetului executiv al partidului socialist,care s'a întrunit Marţi seara,demisia miniştrilor săi din guvernul Groza.

Dl.Titel Petrescu a anunţat că au acceptat să demisioneze D-nii Voitec, Adrian Dimitriu, Tudor Ionescu.

Dl.Lotar Rădăceanu,care de mult timp manifesta vederi comunizante,a refuzat să demisioneze din guvern,socotindu-se mai aproape de comunişti.

Dl.Titel Petrescu a explicat că demisiile miniştrilor socialişti vor deveni publice atunci când momentul politic o va reclama.

In ceeace priveşte rămânerea D-lui Rădăceanu în guvern,Dl.Titel Petrescu a arătat că acesta este de origină germană şi are temeri că după eventualul său act de demisie,să nu aibă desagramente cu partidul comunist,cu atât mai mult cu cât a fost sub guvernul Antonescu,în Germania.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIȘE 417 385

D.G.P.

31 August 1945

1705

3128

393 343

SEFUL PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT DIN ROMANIA CAUTĂ SA INLATURE DIN BIROUL POLITIC PE MEMBRII CARE II FAC OPOZITIE

Dl. Titel Petrescu, este foarte preocutat de acordul ce domneşte acum în rândurile conducerii partidului. Conducerea Organizaţiei din capitală a arătat că nu este de acord cu politica dlui. Titel Petrescu.

Acum Dl T. Petrescu, plănueşte o nouă alegere a celor 8 membri din biroul politic al partidului, sperând astfel că-i va înlătura pe cei care desaprobă linia sa politică'-

---o0o---

C.N.S.A.S.

e.1. / De Fundu.

3128 ~~426~~ 396 ~~416~~

4 Septembrie 1945

~~OPERAT LA FIŞE~~

~~384~~ 444

N O T A

Eri 3 Septembrie 1945, în jurul orei 12, Titel Petrescu s'a prezentat în audienţă la Dr. Groza, împreună cu Stefan Voitec, Lothar Rădăceanu şi Tudor Ionescu.

Titel Petrescu a arătat D-rului Groza că ei se prezintă în numele biroului politic şi cer Primului Ministru să revină asupra hotărârii de a-l trimite pe Stefan Voitec împreună cu comisia care pleacă la Moscova.

Titel a arătat că Voitec fiind membru în biroul politic al partidului, trebuie convocat biroul politic care este singur în drept a se pronunţa asupra oportunităţii trimiterii unui membru al său într'o comisiune în străinătate.

Dr. Groza a răspuns foarte energic că nu stă de vorbă pe o asemenea chestiune, întrucât hotărârea a luat-o în calitate de şef al guvernului şi consideră pe Stefan Voitec ca membru în acest guvern şi nu crede că ar fi logic ca într'o asemenea chestiune să aştepte ca toate partidele să convoce conferinţe pentru a se pronunţa asupra oportunităţii trimiterii în străinătate a unui membru al lor.

Vorbid despre declaraţia pe care guvernul urma s'o difuzeze Titel Petrescu a cerut deasemenea D-rului Groza să aştepte ca această declaraţie să fie trecută prin biroul politic al partidului.

Dr. Groza l-a întrebat pe Titel Petrescu dacă

Tardiv

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE
~~427~~ 397
~~395~~ 345 417

nu cumva Miniştrii Social Democraţi se gândesc să-şi retragă declaraţiile făcute în şedinţa Consiliului de Miniştri din ziua de 24 August 1945, atunci când s'a luat hotărârea de a se da un comunicat.

Miniştrii socialişti au arătat că nu înţeleg să facă acest lucru, dar că aşa ar fi normal să procedeze ei faţă de biroul politic al partidului.

In tot timpul discuţiilor Dr. Groza a fost foarte energic şi tranşant.

S'a observat la social democraţi în tot cursul zilei de eri 3 Septembrie 1945, tendinţa de a nu se angaja prea mult alături de guvern - fie pentru a provoca impresia că ei nu sunt complect solidari cu guvernul în ultimile hotărâri luate ; fie pentru a provoca chiar lipsa Miniştrilor social democraţi atât dela discuţiile asupra comunicatului, cât şi din Comisiunea care pleacă la Moscova, pentru a nu angaja partidul şi elementele sale de vază într'o acţiune în care ei cred că este bine ca Partidul Social Democrat să nu fie amestecat.

OPERAT LA FIŞE 428 418
3178
399 386 346
C.N.S.A.S.

H U B E R T

4.IX.945

Fundu

Grigoriu. Sursa: Felea

Printre activiştii de sus S.D. grupa Ghelertista, adversara lui Titel Petrescu, duce totuşi o propagandă pentru necesitatea schimbării guvernului.

Ei intenţionează să aducă formal în discuţie această chestiune în şedinţele organelor de masă la fabrici, intreprinderi, etc. Deasemenea intenţionează să aducă în discuţie necesitatea schimbării guvernului în Comitetul de direcţie al FUM-ului. Dacă vor aduce aci această chestiune, nu doresc ca să fie sub formă de ultimatum, dar doresc ca membrii P.C. din FUM să le cunoască formal dorinţele. Schimbarea de guvern o doresc în forma aceasta: Să plece reprezentanţii comunişti camuflaţi în organele de masă oficial necomuniste: U.P., A.P. şi Sindicate. In locul lor să intre delegaţi oficiali S.D. şi reprezentanţi ai partidelor Naţional-Ţărănist şi Liberal. In felul acesta PSD ar avea paritate în guvern cu PC şi PSD-ul ar avea avantajul de a fi susţinut întotdeauna de reprezentanţii Naţ.-Ţăr. şi Liberali împotriva comuniştilor, şi pe aceştia din urmă îi vor avea întotdeauna alături de ei împotriva Naţ.Ţărăniştilor.

Grupa ghelertistă se va opune însă declanşării unei crize de guvern de către S.D.. Se tem să nu se compromită faţă de masele muncitoare în sânul cărora PC-ul ar exploata această atitudine, şi mai ales doresc să menţină FUM-ul şi să nu permită ascensiunea lui Titel Petrescu care ar avea primul rol intr'o intr'o criză de guvern.

OPERAT LA FIŞE

~~419~~ 419

3128 4.IX.945 ~~397~~ 347 ~~309~~

H U B E R T

Frimu. Sursa: Aurică Athanasiu dela "Ultima Ora"

In ultimul timp Titel Petrescu are mereu discuţii aprinse cu Rădăceanu pe chestiunea liniei partidului. Rădăceanu îi reproşează lui Titel Petrescu pactizarea lui aproape oficială cu Maniu, desele lui întrevederi cu acesta, etc. Toate aceste chestiuni sunt cunoscute şi se creiază în muncitorime o stare de spirit confuză. In afară de aceasta, chiar cadrele de conducere sunt împărţite. Unii îl susţin pe Titel Petrescu care e socotit ca dreapta partidului, alţii se alătură grupării gheorghiuiste. In opoziţie sau în ilegalitate, această situaţie nu prezenta un prea mare pericol. Acum însă, această situaţie duce la primejdia de a rupe partidul în fracţiuni, şi partidul nu se va lăsa scindat. Ar deveni prada atât a dreptei cât şi a stângii. Partidul S.D. doreşte ca Titel Petrescu să continue a-l conduce dar să înţeleagă că linia lui politică nu poate merge paralel cu Maniu pentru a slăbi unitatea FND-ului. P.C.-ul e unic, nu există dizidenţe şi aceasta face tăria lui. E adevărat că PC-ul are sprijinul sovietic, dar în condiţiunile de acum, acest sprijin foloseşte şi P.S.D.-ului.

Maniu a fost ani de zile la guvern şi nu se pot găsi argumente care să dovedească că PSD-ul a profitat de aceasta guvernare. Pe o linie politică alături de Maniu înseamnă a pierde mai târziu adeziunea muncitorimii şi a deveni o slabă anexă a P.C.-ului. - Nu aceasta e tendinţa P.S.D.-ului şi mergând pe linia pe care vrea să i-o impună Titel Petrescu, va ajunge fatal acolo, fiindcă va rămâne şi fără de cadre de conducere.

Cercurile gheorghiuiste sunt puţin surprinse de această atitudine a lui Rădăceanu. Nu înţeleg precis unde vrea să ajungă, dar bănuesc că Rădăceanu contează într'un viitor nu prea îndepărtat pe o manifestare ostilă a partidului S.D. împotriva lui Titel Petrescu, şi atunci ar vrea dânsul să-i ia locul de şef. Gheorghiuiştii nu ar fi de acord cu şefia lui Rădăceanu fiindcă-l ştiu vulnerabil pentru afacerile lui din timpul lui Antonescu. Ei aşteaptă însă ca atitudinea lui să se precizeze şi în orice caz au discutat între ei că trebue sprijinit.

OPERAT LA FIŞE

D.G.P.
8 Septemvrie 1945
1821

300

IN LUNA OCTOMVRIE SE VA INTRUNI CONGRESUL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT, CARE VA ALEGE NOUL COMITET EXECUTIV

Aseară a avut loc şedinţa Biroului Politic al Partidului social democrat.

Sedinţa a fost lungă şi furtunoasă.

S'au ciocnit două păreri principale, ale partizanilor D-lui Titel Petrescu, care tinde spre apropierea cu partidele istorice şi adversarii acestei politici care tind spre o colaborare mai strânsă cu partidele de stânga.

Nici o hotărâre concretă adoptată, a fost decizia de a convoca congresul partidului în cursul lunei Octomvrie. Acest congres va alege noul comitet central executiv al partidului social democrat.

---oOo---

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE 426

3128

D.G.P.
7 Septemvrie 1945
1879

401 ~~389~~ 349

DISENSIUNI INTRE TITEL PETRESCU SI COMITETUL EXECUTIV PSD

Titel Petrescu a trimis un comunicat ziarului "Libertatea", spre tipărire.

In acest comunicat el arată că partidul social-democrat este pentru formarea unui guvern, care să satisfacă exigențele Marilor Aliați.

Ion Pas a interzis publicarea acestui comunicat, care a fost adus ziarului de către Serban Voinea.

In comitetul executiv P.S.D., format probabil din 25 persoane, 2o sunt contra lui Titel Petrescu, iar 5 mai sunt alături de el.

Printre aceştia Adrian Dumitriu, Serban Voinea şi Ion Dumitriu ?

Titel Petrescu, foarte supărat de tot ceeace s'a petrecut, a afirmat că "va învăța minte" pe toți membrii de partid, cari se opun liniei impusă de el.

Vineri dimineața, pleacă la Sinaia, pentru a fi -după cum spune- "departe de tot ceeace l-a scârbit în ultimul timp".

Elementele progresiste din partid, cari formează o mare majoritate (sdrobitoare) sunt alături de Lotar Rădăceanu, fiind hotărîte să intreprindă o acțiune pentru a se pune astfel, în mod evolutiv, în afară de ceeace numeşte Titel Petrescu doctrina lui, care ar reprezenta, după progresişti, evoluția destructivă.

Sursă: serioasă.
Sandu 4.

C.N.S.A.S.

F/N.

7 Septembrie 1945
(C.I. - P.).

3128 A.R.E.S. 350

OPERAT LA FIŞE

~~4~~ 402

N O T A

Titel Petrescu, care se găseşte actualmente la Sinaia, transmite dispoziţiunile către comitetul Organizaţiei Capitalei prin Ion Burcă.

El a transmis dispoziţiunea organizării comitetelor F.U.M. în fabrici şi pornirea unei puternice acţiuni contra P.C.-ului, în întreprinderi şi fabrici.

Astfel, în ziua de 5 Septembrie a.c., prin circulară secretă, a fost convocat la sediul organizaţiei Capitalei a Partidului Social-Democrat din Strada Academiei, Comitetul responsabililor politici ai P.S.D. din întreprinderile Capitalei.

Şedinţa a început la ora 18,30, fiind prezenţi peste 200 de delegaţi.

Au fost desbătute 2 probleme :

1. Fixarea unei atitudini, în chestiunea recentelor arestări de membrii ai P.S.D. din întreprinderile din Capitală (aceştia au fost arestaţi şi numai o parte eliberaţi). Conferenţiarii şi, în special, Margareta Klein, s'au arătat revoltaţi de procedeele partidului comunist.

Partidul Comunist (a arătat conferenţiarii acum ca întotdeauna, înţelege pentru a contracara dezvoltarea P.S.D.-ului în întreprinderi să ia

./.

C.N.S.A.S.

429 351

măsurile cele mai neprietenești și brutale, contra membrilor și conducătorilor P.S.D. din întreprinderi.

404

DEPUS LA FISE

2. Organizarea în toate întreprinderile și fabricele din țară (în cel mai scurt timp) de comitete în cadrul Frontului Unic Muncitoresc. P.S.D.-ul va trebui să aibă în aceste comitete jumătate din numărul membrilor.

Conferențiarii arată că în acest mod se va putea contracara acțiunea comitetului de fabrică (acolo unde el este format din membrii ai P.C.) contra muncitorilor membri ai P.S.D.

Pentru a organiza comitetele F.U.M., s'a hotărât să se convoace responsabilii sociali-democrați din întreprinderile din țară.

. . .

Conform hotărârii luată în cadrul comitetului responsabililor politici ai întreprinderilor, Comitetul Central al Organizației Capitalei a dat dispozițiuni ca în după amiaza zilei de 6 Septembrie a.c. să se organizeze la sediile sectoarelor P.S.D. din Capitală, întrunirea tuturor responsabililor în P.S.D. din întreprinderi și fabrici.

Urma să participe și toți lucrătorii membrii ai P.S.D.

Trebuia să se dea instrucțiuni, în cadrul acestor întruniri, de modul cum trebuește procedat pentru a forma Comitetele Frontului Unic Muncitoresc.

./.

C.N.S.A.S.

Deasemeni, trebuia să se discute organizarea (pentru fiecare întreprindere sau fabrică în parte) a modului de a contracara acţiunea partidului comunist în fabrici şi întreprinderi.

In după amiaza zilei de 6 Septembrie, urma să aibă loc, astfel, formarea primului comitet în cadrul F.U.M. la fabrica "Iuta".

Şedinţa trebuia să înceapă la ora 18, la sediul sectorului III Albastru, din Bul. Regina Maria, cu care ocazie să se stabilească modul de acţiune pentru a sparge actualul comitet de fabrică al întreprinderilor "Iuta".

Comunicat:

- D-lui Director General.

OPERAT LA FIŞE

C.N.S.A.S.

430 445 252 104

Cr/I.

7 Septembrie 1945
(C.I.-P)
Spiridon

N O T A

A stârnit oarecare nedumerire, în redacţiile câtorva ziare şi în rândurile maniste, diniste şi socialiste ponderate, articolul intitulat "Poziţia fermă a guvernului", apărut în pagina I-a din "Libertatea" Nr.318, cu data de 6 Septembrie.

Nedumerirea porneşte dela constatarea, că de unde Dl. C. Titel Petrescu şi-a conjugat acţiunea cu a D-lui Maniu şi Dinu Brătianu, stăruind pentru formarea unui alt cabinet politic, oficiosul său "Libertatea" unde este director, elogiază guvernul Dr. Groza şi reliefează că rămâne neclintit la postul său, în slujba ţării.

Unii mai grăbiţi, mai nesiguri, din preajma D--ui Maniu, se întreabă a revenit Dl. C. Titel Petrescu sau i-a scăpat din mână conducerea "Libertăţii".

Comunicat:

- Dl. Fundu
- Dl. Zaharia
- Dir. Coordonării

OPERAT LA FIŞE
C.N.S.A.S.

F/I.

7 Septembrie 1945
(C.I.-P)

A.R.E.S.

3128

406

355

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Comitetul executiv al partidului social-democrat a hotărît organizarea pentru Duminică 9 Septembrie 1945, a unei mari întruniri şi manifestaţii (în cadrul P.S.D.) în oraşul Tg.Jiu, cu participarea unor fruntaşi dela Centru, în frunte cu Titel Petrescu.

Conducătorii partidului social-democrat din Tg.Jiu, au telefonat eri 5 Septembrie 1945, după amiază, secretarului general din Ministerul de Interne George Silviu, arătându-i că partidul comunist prin autorităţile locale, le face greutăţi la închirierea sălei unde trebueşte să aibă loc întrunirea (le cere autorizaţie).

George Silviu, le-a răspuns că întrunirile partidului social-democrat nu au nevoie de autorizaţie conform hotărîrei guvernului cu privire la partidele componente ale F.N.D.

Comunicat:

- Dl. Director General

C.N.S.A.S.

.r.

DOSAR

19 Septembrie 19..
Sursa I.T.A.

407

In cercurile din centrul Capitalei se svonește că în sânul Partidului SocialDemocrat ar exista mari neînțelegeri, între președintele C.Titel Petrescu pedeoparte și gruparea ministerială socialistă în frunte cu Dl.Ministru Voitec, despre care se pretinde că a trecut de partea Partidului Comunist.

Se arată că Dl.Titel Petrescu a fost contra participării dlui Voitec împreună cu delegația ministerială română la Moscova.

In concluzie se pretinde că și Biroul politic al Partidului Socialist a fost împărțit în două tabere și că Dl.Titel Petrescu va aviza asupra măsurilor pentru intrarea în legalitate.-

------

C.I.S.

10 SEP. 1945

OPERAT LA FIȘĂ

408

356

Din cercurile din [illegible] capitalei se svonește că în sânul Partidului Social-Democrat ar exista mari neînțelegeri. — între Președintele Titel Petrescu [illegible] ministerială socialistă [illegible] ai D. Ministru Voitec, despre care se pretinde că a trecut de partea Partidului Comunist.—

Se arată că d. Titel Petrescu a fost contra participării d-lui Voitec împreună cu delegația ministerială română la Moscova.—

În concluzie se pretinde că și Comitetul Director al Partidului Socialist a fost împărțit în două tabere și că d. Titel Petrescu nu are [illegible] asupra membrilor pentru intrarea în legalitate.—

Cr/G.   19 septembrie 1945
(C.I.-P.)
Demostene

Kl. Fundu

3128

OPERAT LA FIŞĂ

409

357

N O T A

In partidul socialist frământările au luat un caracter foarte acut în ultimile zile.

Intre D-nii Titel Petrescu şi Lotar Rădăceanu situaţiunea a ajuns foarte încordată de pe urma discuţiilor privitoare la situaţiunea politică şi acţiunea personală a ministrului muncii.

Dl.Titel Petrescu a anunţat că va cere forurilor statutare ale partidului excluderea Dlui Rădăceanu.

Dl.Titel Petrescu îl indică pe Dl.Lotar Rădăceanu drept comunizant şi-l cataloghează drept calul troian comunist introdus în partidul socialist.

Dl.Titel Petrescu a început recrutarea partizanilor în vederea obţinerii unui vot în forurile partidului, pentru excluderea Dlui Lotar Rădăceanu.

Prin această excludere Dl.Titel Petrescu urmăreşte să-şi afirme şi autoritatea în partid.

D-sa a avut Luni dimineaţa o întrevedere cu un personagiu dela misiunea britanică, pe care l-a pus în curent cu aceste frământări din partidul socialist.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu

C.N.S.A.S.

Cr/I.

19 Septembrie 1945
(C.I.-P)
Demostene

N O T A

In comitetul executiv de Luni al partidului socialist,au avut loc ample discuţiuni în legătură cu situaţia politică din România.

Dl.Titel Petrescu a fost întrebat asupra intervenţiei britanice pe care D-sa a dat-o ca certă şi foarte apropiată,în mai multe rânduri.

Fruntaşii socialişti din comitetul executiv au arătat ca în timp ce englezii au îndemnat pe Rege să ceară demisia guvernului şi apoi nu au mai făcut nici un gest în susţinerea iniţiativei lor,ruşii susţin cu putere guvernul şi nu îl lasă să plece.

Dl.Titel Petrescu a răspuns ca influenţa anglo-americană se va face cu certitudine cunoscută în România şi aceasta foarte curând.

Dacă partidul comunist îşi joacă întreaga sa carte politica pe sprijinul sovietic,a spus Dl.Titel Petrescu noi socialiştii trebue să păstrăm întreaga încredere în intervenţia şi sprijinul britanic.

Comunicat:
- Direcţia Coordonării
- Dl.Dir.Zaharia
- Dl.Fundu

Cr/Dd. 22 Septembrie 1945
(C.I.-P.)

" Demostene "

491 3128 409 411 359

OPERAT LA FIŞE

N O T A

D.Titel Petrescu l-a vizitat pe Dl.Dr.Lupu, cu care a avut o lungă întrevedere Vineri.

D.Titel Petrescu s'a plâns de atitudinea fruntaşilor socialişti din guvern, care nu ascultă de injoncţiunile sale şi nu acceptă să se retragă din guvern.

D.Titel Petrescu a anunţat posibilitatea unei mari sciziuni în partidul socialist.

Atitudinea sa este tocmai în direcţia evitării acestei sciziuni, care ar slabi pentru moment partidul.

D.Titel Petrescu l-a anunţat pe Dl.Dr.Lupu că cercurile britanice pe care le frecventează îl asigură ca situaţiunea din România se va modifica.

Internaţionala IIea va fi în scurt timp refăcută şi consolidată, devenind zidul de nepătruns în faţa comunismului.-

-----

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Ştefan
- Dl.Fundu
- Dl.Zaharia

C.N.S.A.S.

F/I. 3128 594 29 Septembrie 1945
(C.I.-P)
A.R.E.S.
412 410
360

N O T A

Pentru data de Miercuri 3 Octombrie 1945, conducerea partidului social-democrat a hotărît organizarea unei mari întruniri publice în sala Libertatea din Capitală.

La această întrunire, pe lângă miniştrii social-democraţi în guvern şi alţi fruntaşi ai partidului, va lua parte şi Titel Petrescu.

Această manifestaţie are ca scop de a arăta opiniei publice că toate forţele social-democrate sunt alături de preşedintele partidului şi de acţiunile pe care acesta le va întreprinde în viitor.

Comunicat:

- Direcţia Coordonări
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu

OPERAT LA FIŞE
C.N.S.A.S.

S S I
C I
P

O/D

Financiari

450

3128/3 P II

7 Februarie 1946

413

361

NOTA Nr. 117

Unii din ~~fruntaşii~~ finanţatorii lui C.TITEL PETRESCU şi care i-au inspirat moţiunea (că merg pe liste separate) şi care insistă să se realizeze acest lucru, este Ing. ALEX. STEFANESCU, dela societatea „ROMANO-FIL".

---=---

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Subs.Politică

C.N.S.A.S.

2505/S.S.I. f 42

21 Mai 1945 363

2505

42

415

OPERATIV

N O T A

Sunt informaţiuni că pentru data de 15 Iunie a.c. s'a convocat un congres al reprezentanţilor tuturor partidelor socialiste din Europa, care va avea loc la Paris.

Congresul este organizat de Internaţionala II şi va aduce participarea partidelor socialiste din Anglia, Franţa, Olanda, Belgia, Suedia şi alte ţări mai mici.

Dl. Titel Petrescu, care a primit invitaţia oficială de participare la acest congres, a declarat, în ziua de 23 Mai, într'un cerc restrâns, că "se urmăreşte intensificarea activităţii partidelor socialiste în Europa şi formarea unui zid puternic în faţa altor ideologii revoluţionare".

La congres vor participa şi numeroase delegaţii muncitoreşti încadrate în mişcarea socialistă.

Dl. Titel Petrescu a primit deasemeni instrucţiuni, după cari să acţioneze în direcţia menţinerii individualităţii partidului şi organizaţiilor muncitoreşti socialiste.

C.N.S.A.S.

19523/811/15.

Presa

Libertatea

C/I.

364

30 August 1945
(C.I.-P)
Rică

OPERAT LA FIȘE

416

N O T A

Ziarul Libertatea nu a publicat eri nici un cuvânt în legătură cu descoperirea organizațiilor teroriste T și Tineretul Liber.

Aceasta în urma dispoziției exprese a D-lui Titel Petrescu, care a spus redactorilor ziarului că întregul, complot nu este în realitate decât o manevră de diversiune a guvernului la care partidul socialist refuză să se preteze.

Deasemeni nici ziarul Ardealul nu a publicat nimic despre acest complot.

C.N.S.A.S.

S S I
C I
P

O/D

7 Februarie 1946

3128

~~405~~ ~~144~~ 112

362

OPERAT LA FIȘE

NOTA Nr. 123.

Cercurile social democrate apropiate lui C.TITEL PETRESCU nu-şi ascund bucuria faţă de vestea îmbolnăvirii lui LOTAR RADACEANU, pe care-l consideră ca pe un concurent serios la preşedinţia partidului social democrat.

Aceste cercuri mai spun că boala Rădăceanu este venită la timp „ca să împiedice manevrele de unificare în partid unic muncitoresc, pe care le face Rădăceanu".

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Dir.Zaharia
- Subs.Pol.

C.N.S.A.S.

14.405/84 J 159. 365 ~~159~~

24.XI.940

OPERAT LA FIŞE

~~407~~

Notă

Avocat Petrescu Constantin, zis Titel, este cunoscut la Capul Social al Div. Generale a Poliţiei ca unul dintre vechii conducători ai partidului social-democrat din România, colaborând la foile social democrate sub pseudonimul Dr. Stokman. —

In calitate de avocat a luat parte în dese rânduri la apărarea comuniştilor în diverse procese. —

A conferenţiat în repetate rânduri despre problema social democrată. —

[signature]

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE

RTIDUL SOCIAL DEMOCRAT INDEPENDENT
DIN ROMANIA
Preşedinte: CONST. TITEL PETRESCU

03092 111.67 364

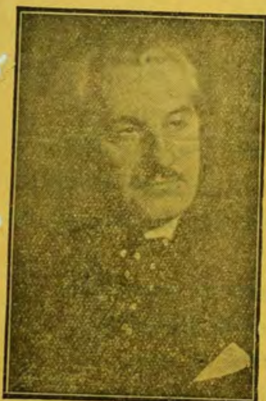

CONST. TITEL PETRESCU
Preşedintele Partidului Social Democrat Independent

MANIFEST ELECTORAL

Cetăţeni Alegători!

418 4167

Campania electorală este deschisă.

Naţiunea întreagă va fi în curând chemată la urne, ca să aleagă reprezentanţii săi în viitorul parlament.

Controlul Naţiunii — prin Parlament — asupra afacerilor publice trebue să fie **legea ţărei.**

Un guvern care nu este expresiunea Parlamentului, ales **liber** de poporul suveran, nu are bază legală, constituţională.

Partidul Social Democrat Independent de sub preşedinţia D-lui Const. Titel Petrescu se prezintă **singur** în alegeri, cu listele sale proprii de candidaţi, cu programul şi steagul său, deosebit de al tuturor celorlalte partide care vă cer votul.

Cumpăniţi bine, în cuget curat şi cu inima deschisă la suferinţele ţării, în ceasul suprem al votărei.

Aduceţi-vă aminte, în faţa urnelor, că prin votul vostru **hotărâţi** nu numai de soarta voastră, dar şi de **soarta ţării** întregi.

Partidul Social Democrat Independent vă cere votul nu din ambiţiunea deşartă de a participa la putere sau pentru a-şi chivernisi partizanii, ci pentrucă voeşte—prin programul său — să contribue la **refacerea** materială şi morală a ţării.

Voim să împământenim şi în pacinica şi îndelung răbdătoarea noastră ţară: **ordinea şi libertatea,** mai multă **bună-stare** pentru cei mulţi şi deplină **democraţie socială.**

Reconstrucţia vieţei economice şi sociale—acum după dezastrul ultimului război — nu se poate înfăptui decât cu programul şi concepţiile noui ale social-democraţiei.

Partid de ordine şi de legalitate, el urmăreşte prin acţiunea sa, să **preia puterea** pentru a reînnoi — treptat-treptat — întreaga viaţă a ţării, **ridicând nivelul de trai al fiecărui om,** în parte şi al obştei, în general.

Dacă Partidul Social Democrat Independent este primit cu atâta simpatie în toate straturile sociale de către muncitori şi de ţărani, de mici-burghezi ca şi de intelectuali, aceasta se datoreşte convingerei tuturor, că el voeşte **binele poporului,** cu respectul drepturilor fiecărui om în parte.

Azi, ca şi în trecut, Partidul Social Democrat Independent luptă: **pentnu tămăduirea suferinţelor obsteşti şi repararea nedreptăţilor sociale, prin înfăptuirea unei alcătuiri sociale noui, care să nu mai strivească pe om sub apăsarea exploatării, punând capăt astfel mizeriei umane.**

Azi ca și în trecut, el luptă :

pentru democratizarea țării și **progresul ei** — progres ce nu se poate înfăptui d[ecât] printr'o sistematică desvoltare industrială și agricolă și prin **culturalizarea maselor populare.**

Azi, mai mult ca în trecut, el luptă :

pentru renașterea patriei noastre românești pe care o voește :

liberă, independentă și prosperă.

Suntem încă săraci într'o țară bogată !

Voim să punem în valoare bogățiile naturale ale pământului nostru, prin **muncă organizată** și prin **ajutorul Națiunilor Unite**, singurul drum ce duce la **prosperitate.**

Credem că numai prin **muncă, disciplină** și **cinste** putem eși din impasul de suferințe în care ne sbatem cu toții, astăzi.

Mai voim — în politica externă — să se urmeze cu sinceritate și loialitate, politica **tradițională** a social-democrației de pretutindeni, — aceea de **solidaritate** și de **cooperare** cu Națiunile-Unite, în rândul cărora trebue primită și România.

Organizarea păcii și **acțiunea de reconstrucție** a lumii întregi, nu se pot întreprinde decât printr'o sforțare comună de **înțelegere** și **colaborare** a tuturor popoarelor, mari și mici.

Partidul Social Democrat Independent face un suprem apel la virtuțile cetățenești ale alegătoarelor și alegătorilor noștri.

Să nu se lase înfricoșați de amenințările unora și nici amăgiți de promisiunile demagogice ale altora !

Să-și aducă aminte de înaintașii noștri care — deși puțini la număr — dar mari la suflet, au luptat și au biruit suferințele din trecut, pentru a făuri **o Românie liberă și independentă.**

Voim ca țara noastră **să fie și să rămână stăpână pe destinele ei și demnă de Comunitatea Națiunilor Unite.**

Și mai voim să-i creăm **o viață mai frumoasă și mai fericită.**

Partidul Social Democrat Independent, ca reprezentant și apărător al intereselor și aspirațiunilor maselor muncitoare — producătoare din orașe și dela sate, va ști să se arate demn de speranțele ce se pun în el, nu numai păstrând tot ceea ce ne-au lăsat scump înaintașii noștri, dar și pregătind pentru cei ce ne vor urma :

VIITORUL, în lumina idealului nostru democrat și socialist.

CETĂȚENI ALEGATORI!

Votați cu încredere listele Partidului Social Democrat Independent, pe al cărui drapel stă scris :

PATRIA, LIBERTATEA, PACEA

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT INDEPENDENT

Președinte : CONST. TITEL PETRESCU.

Cu semnul „Fântâna"

C.N.S.A.S.

0 3092/fn f 337-341 337

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT INDEPENDENT
DIN ROMANIA

Preşedinte: Const. Titel Petrescu 367

OPERAT LA FIŞE

MANIFEST ELECTORAL

419

Cetăţeni Alegători !

Campania electorală este deschisă.

Naţiunea întreagă va fi în curând chemată la urne, ca să aleagă reprezentanţii săi în viitorul parlament.

Controlul Naţiunii - prin Parlament - asupra afacerilor publice trebue să fie legea ţărei.

Un guvern care nu este expresiunea Parlamentului, ales liber de poporul suveran, nu are bază legală, constituţională.

Partidul Social Democrat Independent de sub preşedinţia D-lui Const. Titel Petrescu se prezintă singur în alegeri, cu listele sale proprii de candidaţi, cu programul şi steagul său, deosebit de al tuturor celorlalte partide care vă cer votul.

Cumpăniţi bine, în cuget curat şi cu inima deschisă la suferinţele ţării, în ceasul suprem al votărei.

Aduceţi-vă aminte, în faţa urnelor, că prin votul vostru hotărâţi nu numai de soarta voastră, dar şi de soarta ţării întregi.

./.

C.N.S.A.S.

368 338

Partidul Social Democrat independent vă cere votul nu din ambiţiunea deşartă de a participa la putere sau pentru a-şi chivernisi partizanii, ci pentrucă voeşte - prin programul său - să contribue la refacerea materială şi morală a ţării.

OPERAT[illegible] 420 418

Voim să împământim şi în pacinica şi îndelung răbdătoarea noastră ţară : ordinea şi libertatea, mai multă bună-stare pentru cei mulţi şi deplină democraţie socială.

Reconstrucţia vieţii economice şi sociale - acum după dezastrul ultimului răsboiu - nu se poate înfăptui decât cu programul şi concepţiile noui ale social-democraţiei.

Partid de ordine şi de legalitate, el urmăreşte prin acţiunea sa, "să preia puterea pentru a reînoi - treptat-treptat - întreaga viaţă a ţării, ridicând nivelul de trai al fiecărui om, în parte şi al obştei, în general.

Dacă Partidul Social Democrat Independent este primit cu atâta simpatie în toate straturile sociale de către muncitori şi de ţărani, de mici burghezi ca şi de intelectuali, aceasta se datoreşte convingerei tuturor, că el voeşte binele poporului, cu respectul drepturilor fiecărui om în parte.

Azi, ca şi în trecut, Partidul Social Democrat Independent luptă : pentru tămăduirea suferinţelor obşteşti şi repararea nedreptăţilor sociale, prin înfăptuirea unei alcătuiri sociale noui, care să nu mai strivească pe om

./.

C.N.S.A.S.

369 ~~339~~

sub apăsarea exploatării, punând capăt astfel mizeriei umane.

Azi ca şi în trecut el luptă : 421
pentru democratizarea ţării şi progresul ei - progres ce nu se poate înfăptui decât printr'o sistematică desvoltare industrială şi agricolă şi prin culturalizarea masselor populare.

OPERAT LA USE

Azi, mai mult ca în trecut, el luptă : pentru renaşterea patriei noastre româneşti pe care o voeşte :

LIBERA, INDEPENDENTA şi PROSPERA.

Suntem încă săraci într'o ţară bogată!

Voim să punem în valoare bogăţiile naturale ale pământului nostru, prin muncă organizată şi prin ajutorul Naţiunilor Unite, singurul drum ce duce la prosperitate.

Credem că numai prin muncă, disciplină şi cinste putem eşi din impasul de suferinţe în care ne zbatem cu toţii astăzi.

Mai voim - în politica externă - să se urmeze cu sinceritate şi loialitate, politica tradiţională a social-democraţiei de pretutindeni - aceea de solidaritate şi de cooperare cu Naţiunile-Unite, în rândul cărora trebue primită şi România.

Organizarea păcii şi acţiunea de reconstrucţie a lumii întregi, nu se pot întreprinde decât printr'o sforţare comună de înţelegere şi colaborare a tuturor popoarelor, mari şi mici.

Partidul Social Democrat Independent

./.

C.N.S.A.S.

420 340 422

face un suprem apel la virtuţile cetăţeneşti ale alegătoarelor şi alegătorilor noştri.

Să nu se lase înfricoşaţi de ameninţările unora şi nici amăgiţi de promisiunile demagogice ale altora.

OPERAT LA 370

Să-şi aducă aminte de înaintaşii noştri care - deşi puţini la număr - dar mari la suflet, au luptat şi au biruit suferinţele din trecut, pentru a făuri o Românie liberă şi independentă.

Voim ca ţara noastră să fie şi să rămână stăpână pe destinele ei şi demnă de Comunitatea Naţiunilor Unite.

Şi mai voim să-i creăm o viaţă mai frumoasă şi mai fericită.

Partidul Social Democrat Independent ca reprezentant şi apărător al intereselor şi aspiraţiunilor masselor - producătoare din oraşe şi dela sate, va şti să se arate demn de speranţele ce se pun în el , nu numai păstrând tot ceeace ne-au lăsat scump înaintaşii noştri, dar şi pregătind pentru cei ce ne vor urma :/

VIITORUL, IN LUMINA IDEALULUI NOSTRU DEMOCRAT ŞI SOCIALIST.

CETATENI ALEGATORI !

Votaţi cu încredere listele partidului Social Democrat Independent pe al cărui drapel stă scris :

./.

C.N.S.A.S.

341

"PATRIA,LIBERTATEA,PACEA".

423

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT

INDEPENDENT.

Președinte : CONST.TITEL PETRESCU.

OPERAT LA FIȘE

Cu semnul "Fântâna ".

C.N.S.A.S.

3128/2 P.I. f

Nicolae Dumitru

O/1

15 Iunie 1944

Sursa » Z I Z I »

4.24 / 372

In rândurile social-democraţilor, din România, a început să se vorbească de purificarea cadrelor, deoarece mulţi din foştii membrii ai mişcării, care au reuşit să-şi facă o platformă politică s'au îndepărtat foarte mult de principiile social-democrate.

Pe baza simpatiilor create printre muncitori, ei au dat concursul la elemente guvernamentale, care au făcut legi împotriva păturei muncitoreşti asuprind-o.

D. av. Titel Petrescu, actualul conducător al grupului social-democrat, din România, solicitat de d.Maniu, ca să participe la o eventuală formaţie a frontului democratic, a cerut răgaz, ca să-şi revizuiască cadrele.

D.av.Titel Petrescu este nemulţumit de activitatea foştilor social-democraţi, Iosif-Jumanka, Flueraş, Bragadireanu, Lotra-Rădăceanu (Wurzel).

Toţi aceştia enumăraţi mai sus au făcut parte din »Frontul Renaşterii» depe timpul Regelui Carol II.

Dsa vrea să convoace comitetul permanent şi să ceară escluderea acestora din partid.

D. Titel Petrescu are dovezi palpabile, că suszişii social-democraţi au lucrat împotriva partidului social-democrat şi a muncitorimii.

*

D. Iosif Jumanka, care a prins de veste de intenţiile dlui Titel Petrescu de a face o epuraţie în partid a trimis şefului partidului social-democrat, în care cere scuze dlui Titel Petrescu şi-l roagă să-l ierte că a colaborat pe vremuri în »Frontul Renaşterii».

./.

OPERAT LA FIŞA

425 0/2

Se pare că termenii duioşi,din scrisoare au făcut pe d.Titel Petrescu ca sancţiunile eliminării să nu-l atingă pe d.Iosif Jumanka.

Z i zi

423

373

C.N.S.A.S.

426 374
OPERAT LA FIȘE
424

VIITORUL
16 DEC 1944

MODIFICAREA LEGII ADMINISTRATIVE

Drept de vot femeilor!

D. ministru C. Titel Petrescu, cerând prin „Libertatea" dreptul de vot pentru femei, dă interesantul amănunt că la ministerul de interne lucrează o comisiune pentru modificarea legii administrative.

D-sa cere ca asemenea proecte cu îndoit caracter, politic și administrativ, să fie întocmite de către partidele politice.

Partidul socialist va prezenta un astfel de proect, în care va fi prevăzut și dreptul de vot pentru femei.

De mai bine de o jumătate de veac, acest partid luptă pentru egalitatea de drepturi a sexelor.

Dreptul de vot la comună trebue extins pentru toate femeile majore (legea administrativă actuală acordă acest drept numai unor categorii), astfel ca ele să fie înscrise de îndată în listele electorale. Obținând aceste drepturi, femeia va fi trezită din indiferența ei actuală pentru viața politică.

C.N.S.A.S.

CENTRUL S I B I U

Nr.1121.-
17 Mai 1945

21 MAI. 1945

3128

B

Politic

la materialul Documentar

427

OPERAT LA FIȘE

425

N O T A

La Nr.1863/P din 26 Aprilie 1945.

După informaţiunile culese, Dl.C.T.PETRESCU, şeful partidului social-democrat, cu ocazia agapei ce a avut loc la sediul clubului partidului social-democrat din Sibiu în seara zilei de 10 Mai, a făcut - în cercuri restrânse - o serie de destăinuiri interesante, în legătură cu perspectivele de viitor ale organizaţiei pe care o conduce.-

Printre altele D-sa a mărturisit prietenilor, printre cari se afla şi Prof.univ.VICTOR PAPILIAN, că "are toate garanţiile de a putea crede, că după actualul regim, Partidul D-sale va fi adus la cârma ţării şi el se va bucura de un sprijin efectiv şi sincer din partea celor două partide istorice - dar aceasta numai dupăce vor avea loc congresele judeţene, regionale şi generale, când se va face o ajustare de program, de doctrină şi de mentalitate.-

In altă ordine de idei, Dl.C.T.Petrescu a asigurat grupul Victor Papilian, că "P.S.D. nu va înceta o clipă de a ţine în seamă faptul, că elementele sale sunt recrutate dintre bunii români - muncitori, cărturari, etc.- cari înţeleg să slujească mai întâiu Dinastia, ideea naţională şi Biserica neamului.

"Noi ne avem rolul nostru bine definit, încă din vâltoarea luptelor cari au dus la actul dela 1 Decembrie 1919, aşa încât nu putem să ne abatem dela firul ţesut pe covorul gândirii neamului"- a declarat, în cerc intim, şeful part.Social-Democrat.-

D-sa a accentuat că "în multe puncte este de perfect acord cu D-nii MANIU şi DINU BRATIANU" şi că "speră, că până în cele din urmă să cadă de acord asupra ultimelor diferenţieri, cari puteau fi speculate de adversari".-

"Sunt anumite practici şi felul de a privi realităţile româneşti, cari ne despart - a mai declarat şeful partidului social-democrat - de aceia cari credeau a ne fi tovarăşi".-

Eu mă bucur că intelectualitatea Ardealului ne stă într'ajutor pentru a putea reintoarce de pe drumul rătăcirii pe toţi acei cari au văzut altceva în noi decât ceea ce trebuia".-

.-.-.-.-.-.-.

CNSAS

OPERAT LA FIŞ 149

29 Mai 1945

428 ~~426~~

3128

376

N O T A

D. Titel Petrescu a declarat, în ziua de 28 Mai, după aflarea rezultatului Consiliului interministerial, că modul cum a fost rezolvat incidentul privitor la arestările de social democraţi, precum şi cazul secretarului general de la Instrucţie, nu poate satisface partidul socialist.

" Totuş - a adăugat D-Sa - acest partid nu va întreprinde nimic în actualele împrejurări, dar aşteaptă momentul când va putea să-şi ia revanşa".

C.N.S.A.S.

2 Iunie 1945

N O T A

Dl.Maniu a declarat,în dimineaţa zilei de 1 Iunie,că a avut o întrevedere cu Dl.Titel Petrescu

Dl.Maniu a precizat că şeful partidului socialist manifestă o mare nemulţumire împotriva unora dintre colaboratorii săi mai intimi,cum sunt D-nii Lotar Rădăceanu,Voitec şi alţii.

Dl.Titel Petrescu este de părere că,întocmai cum în Anglia,laburiştii au găsit necesar la un moment dat şi în împrejurări îndeajuns de serioase, să părăsească totuşi guvernul,tot astfel şi partidul socialist ar trebui să se retragă din guvernul Groza.

Dl.Titel Petrescu s'a plâns că,din cauza atitudinei D-lor Rădăceanu,Voitec,Pas şi alţii,nu poate adopta o atitudine conformă cu interesele partidului socialist.

Dl.Maniu a adăugat că vede posibilă o înţelegere cu Dl.Titel Petrescu,care este "un democrat sincer".

159

2 Iunie 1945 430

3128

OPERAT LA FIȘE

428

N O T A

378

In ultimile două zile șeful Partidului Social-Democrat, Titel Petrescu a avut câteva consfătuiri intime cu conducătorii partidului și cu cei cari fac parte din guvernul Grozea, Burcă, George Silviu, etc.

Tema acestei consfătuiri a fost fixarea unei atitudini cu privire la recentele atacuri întreprinse de Partidul Comunist contra Partidului Social-Democrat. S'a arătat ca Partidul Comunist în urma atitudinei de dezaprobare și desolidarizare arătată de Partidul Social-Democrat contra anumitor măsuri și dirijări, a trecut pe fața la atac.

Astfel Partidul Comunist, întrebuințând tot felul de înscenări și masinațiuni, a trecut la atac și a început a face masive arestări în rândul membrilor devotați, ai Partidului Social-democrat din Capitală și provincie.

Se arată astfel în procedee în recentele arestări de membrii Social-democrați la Târgoviște și printre lucrătorii dela S. T. B.-

Dl. Titel Petrescu a însărcinat pe Dl. Ministru Subsecretar de Stat Burcă să ancheteze în mod discret la fața locului atunci când face în interes de serviciu deplasări în provincie. Va întocmi lucrări care vor fi folosite la nevoie ca material documentar.

./.

C.N.S.A.S.

160
OPERAT LA FIŞE
431 379

Pentru o limpezire sau mai bine zis pentru a se lămuri total de viitoarea atitudine a Partidului Comunist contra Partidului Democrat, conducerea Partidului Social-Democrat aşteapta hotărîrea pe care o va lua Dl. Prim-Ministru Grozea, în chestiunea numirii noului Subsecretar de Stat la Ministerul de Interne.

Prin demisia Generalului Stănescu Virgil de curând dimisionat, a rămas vacant conducerea Poliţiei de siguranţă din Ministerul de Interne. Până în ultimile zile se credea că sigură numirea în acest post al D-lui Secretar General din Ministerul de Interne George Silviu, (fruntaş social-democrat). Conducerea partidului Social democrat crede că Partidul Comunist va impiedica această numire şi postul va fi încredinţat tot unui comunist. Rezultatul se va şti în cursul zilei de azi sau mâine şi atunci se vor trage concluzii.

Pentru eventualitatea unor apropiate alegeri, Dl. Titel Petrescu a dat dispoziţiuni fruntaşilor sociali-democraţi să intesifice cât mai mult propaganda în ţara.

Unul din punctele principale în captarea noilor aderenţi şi care trebueşte arătat pe larg va fi că Partidul Social democrat este actualmente în Tara singurul partid de linie mijlocie şi neextrenist. A te înscrie la ţărănişti şi liberali este periculos azi şi egal cu a te declara fascist, Partidul Comunist este extremist şi va avea soarta Pa tidului Legionar, deci se va arăta că numai în Partidul Social-democrat ai avantagii fară riscuri.

./.

~~161~~
OPERAT LA FIŞE
~~432~~ 280

Din centrele importante vor porni la ţara ansamblu ri cari vor lucra sub masca festivalurilor culturale şi artistice.

-- --

~~430~~

ARES

C.N.S.A.S.

~~175~~

2 Iunie 1945

~~423~~ ~~431~~ 381

3128

OPERAT LA ...

Continuare

N O T A

In ultimele zile, Dl. Titel Petrescu, presedintele partidului social-democrat, a avut o serie de consfătuiri intime cu membrii marcanţi ai partidului, inclusiv cu cei cari fac parte din guvern.

Obiectul acestor consfătuiri a fost luarea unei poziţii faţă de arestările efectuate în rândurile membrilor partidului social-democrat.

S'a arătat că partidul comunist - sub diferite pretexte - a operat o serie de arestări în rândurile socialiştilor din Capitală şi provincie, menţionându-se îndeosebi cele dela S.T.B. şi din Târgovişte.

Pentru o documentare precisă asupra acestor stări de lucruri, Dl. Titel Petrescu a însărcinat pe Dl. subsecretar de Stat Burcă, care, în timpul deplasărilor pe care le face în teren în interes de serviciu, să se informeze (în modul cel mai discret posibil), în legătură cu aceste arestări.

In ceeace priveşte fixarea unei atitudini pentru viitor, conducerea partidului crede că acest lucru va fi posibil, după ce se va completa locul devenit vacant prin demisia D-lui Gen. Stănescu, post la care aspiră şi Dl. George Silviu, fruntaş al partidului social-democrat.

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIȘE 174 382

 424

Luându-se în discuţie şi probabilitatea unor alegeri apropiate, preşedintele partidului social-democrat a dat dispoziţii pentru intensificarea propagandei pe tot cuprinsul ţării, sfătuind totodată pe cei prezenţi ca, în propaganda lor, să folosească principiile moderate ale partidului în raport cu ale celorlalte partide.

Pentru camuflarea acestei acţiuni, echipele destinate a face propagandă vor pleca în ţară încadrate în ansambluri artistice-culturale.

Despre partidul comunist s'a spus că "având o nuanţă pur extremistă, va împărtăşi soarta mişcării legionare".

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FISE

179

4 Iunie 1945

Sursa Ilca

435
433
383

Agitații în partidul social-democrat.

In actuala formație comitetul de conducere a partidului social-democrat nu corespunde realității.

Domnul Titel Petrescu este înconjurat de oameni cari îl sfătuesc rău când închide porțile tutulor vederilor militanți să reintre în mișcare.

Eri 2 Iunie 1945 am stat de vorbă cu Ion Flueraș și Carol Barta. Dl.Ion Flueraș a spus următoarele:

"Conducerea partidului social-democrat nu este în mâna lui Titel, ci atotstăpânitorul este Levin secretarul care este omul de legătură al comuniștilor ruși. Acesta exercită, după spusele lui Flueraș, o adevărată teroare și de teama arestărilor se supun

Cazul dela S.T.B. unde se arestează cei cari au dorit înființarea organizațiilor social-democrate este simptomatic.

In Confederație nu sunt oameni cu rutină și priză în masele largi a muncitorimei.

Arată pe Brătfăleanu ca pe un om de nimic.

După isbucnirea revoluției în Austro-Ungaria și așezarea oare cum a independenței Transilvaniei Flueraș avea un mare rol în compoziția comitetului de conducere al Transilvaniei, pus sub conducerea lui Maniu.

A căutat să ajute pe Brătfăleanu,dar acesta nemulțumit a fugit în Budapesta unde a dus lupta

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIȘ 180 384 436 434

împotriva independenţei Transilvaniei şi a grupului care o conducea.

In curând însă ungurii după ce se servesc de el şi văzând cât era lipsit de caracter se leapădă de el, şi vine în Braşov. Am căutat - spune Flueraş să-l bag în diferite serviciix din organizaţiile din ţară, dar de pretutindeni a fost dat afară. Ceva mai mult, l-am trimes la Reşiţa ca secretar dar şi acolo pe lângă alte încurcături mai ia şi o bicicletă pentru fiica sa, "parcă ar fi luat o cutie de chibrituri", spune Dl.Flueraş.

Cu puţin înainte de 23 August 1944, Brătfăleanu fusese închis in lagăr pentru lansarea unui manifest.

Aci în lagăr se alipeşte grupului de comunişti şi de militanţi sindicalişti închişi şi este trecut şi el pe lista martirilor muncitoreşti.

Vorbeşte apoi despre "ajutorul roşu" care în realitate nu era nimic pe lângă sprijinul masiv ce venea din Rusia.

Justifică colaborarea cu partidele burgheze în sensul că numai aşa s'a putut să existe în parlamentele şi guvernele ce s'au succedat, o voce de protest, de control şi apăsare a clasei muncitoare. De altfel bazele social-democrate se sprijină pe colaborare pentru a se obţine pe cale evolutivă maximul de reforme social-democrate.

Are informaţii, din legăturile ce mai are cu străinătatea, că starea de ocupaţie rusească va înceta şi atunci vechea conducere a partidului social-democrat, a sindicatelor, a Uniunilor controlate de Confederaţia Generală a Muncii se vor putea mişca

181 285 437 435 OPERAT LA FIȘE

nestingherite.

Evacuarea României se va petrece simultan cu a Poloniei. Anglo-americanii nu au luptat contra dictaturei germane să o înlocuească cu alta mai periculoasă.

Se ridică cu vehemenţă contra evreilor pe cari îi acuză de lipsă de sinceritate şi de credinţă faţă de poporul român. Nu sunt asimilabili, sunt răi, duşmanii noştri şi acum ne-am convins şi noi că aceştia trebue să părăsească ţara.

Despre Mados spune că este cea mai vastă tragere pe sfoară a românilor.

"Ungurii sub paravanul acestei asociaţii îşi ascund ferocitatea duşmăniei ce ne poartă". "Ungurul fie el comunist, socialist, liberal sau ori ce ar fi, el tot şovinist rămâne, tot duşmanul de moarte al poporului român rămâne" - spune Dl.Flueraş. De altfel, ori cine poate vedea sinceritatea ungurului vizitând Transilvania. In toate posturile dela notar, primar, prefect, etc. sunt numai unguri, cari desfăşoară pe faţă o acţiune de umilire a românilor şi de acaparare a comerţului, industriei şi meseriilor.

Păcat că Dl.Groza, pentru care am o mare stimă nu se sesizează despre cinismul, perversitatea şi răutatea ungurească oploşită sub protecţia Madosului - închee Dl.Flueraş.

Despre viitor Dl.Flueraş vorbeşte foarte optimist. Organizaţiile social-democrate din lume nu se vor lăsa sugrumate de comunismul rusesc. Cred că social-democraţia mondială care este puternică şi doreşte o sinceră colaborare cu burgheziile tuturor

./.

OPERAT LA ... 182
386 439

statelor, va câştiga şi atunci, se va impune şi'n ţara noastră un regim de conducere social-democrat în colaborare cu celelalte categorii sociale.

Să nu ne surprindă aceste evenimente ne pregătiţi, fără un program. Eu mă mişc. Pot să declar că noi avem cel mai puternic tineret intelectual social_democrat, avem cadrele vechi reîmprospătate mereu, dar stăm puţin în umbră.

Doresc să iau contact cu partidul naţional-liberal şi naţional-ţărănesc pentru aceasta te rog pe D-ta care în partidul naţional-liberal eşti recunoscut ca un conducător al muncitorimei, să intervii ca Miercuri 6 Iunie 1945 să pot vorbi cu Dl. Doctor Costinescu, aşa cum în trecut, de multe ori am discutat şi am aranjat colaborări.

In concluzie: mişcarea subterană a lui Flueraş progresează şi pune în pericol înjghebarea hibridă a lui Titel Petrescu, care lipsit de personalitate şi autoritate, este sub tutela lui Levin şi compania.

C.N.S.A.S.

Igorin

187

Continuare

OPERAT LA FIȘ

2 Iunie 1949

489

437

3128

387

N O T A

După înapoierea de la Sinaia, Dl. Titel Petrescu a declarat amicilor săi că viața actualului regim este limitată și că "în cel mult două luni, actualul regim se va schimba".

Dl. Titel Petrescu mai afirmă în toate ocaziile că "popularitatea partidului comunist este în total regres" și că "masse muncitorești socotite comuniste convinse se înscriu acum la socialiști".

Șeful partidului social-democrat declară că acest lucru l-a putut constata personal, cu prilejul turneului întreprins recent în Ardeal. Față de această convingere, Dl. Titel Petrescu sfătuește pe amicii săi burghezi să "se strecoare", fiindcă "regimul F.N.D. își trăește ultimele zile".

C.N.S.A.S.

193

15 Iunie 1945-(P)

OPERAT LA FIŞE 470

438

Continuare

388

N O T A

D. Titel Petrescu a vizitat în după amiaza zilei de 13 Iunie, la orele 17, pe Dl. Dr. Lupu, în strada Episcopiei Nr.3, cu care prilej a avut loc un schimb de vederi asupra situaţiei politice.

Seful partidului socialist a declarat textual Dlui Dr. Lupu, că " în trei săptămâni, cel mult patru săptămâni, situaţia politică din România se va schimba".

D. Titel Petrescu a mai declarat că schimbarea de guvern va fi urmată de instalarea unui cabinet de largă concentrare democrată, în sensul preconizat de anglo-americani.

D. Titel Petrescu şi-a exprimat credinţa că, într'un viitor apropiat, partidul socialist şi D-sa vor fi chemaţi să joace un rol important în politica ţării.

La o întrebare a D-lui Dr. Lupu, D. Titel Petrescu s'a declarat de acord să colaboreze sau să-l susţină pe D. Dr. Lupu în fruntea unui guvern de uniune.

Sursa Ursu

Informaţie verosimilă
în curs de complectare.

C.N.S.A.S.

197

13 Iunie 1945 - (P)

OPERAT LA FIŞE 441

439

389

Aprofundarea informaţiei şi a se identifica acele financiari.

N O T A

In ultimele zile, se vorbeşte tot mai insistent, deşi nu se dau prea multe amănunte că un grup de financiari din partidul social-democrat intenţionează să propună D-lui C. Titel Petrescu editarea unui mare ziar de dimineaţă.

C.N.S.A.S.

2188

OPERAT LA FIŞE

3128

440

390

D. Radu Vălsănescu a declarat, într'un cerc restrâns că, Dl Dinu Brătianu, într'o

(3) Intr'o convorbire avută ~~cu~~ recent cu

~~D.~~ Titel Petrescu ~~acum două zile, D.~~

~~Dinu Brătianu~~ l-a asigurat pe şeful partidului socialist de intregul său sprijin, in organizarea cadrelor partidului său.

D. Titel Petrescu a arătat că a stabilit contactul cu internaţionala socialistă dela Londra şi că este convins de organizarea puternică a partidului său în România.

D. Dinu Brătianu ~~a arătat~~ s'a exprimat că „partidul socialist are mai multe şanse de captare a masselor muncitoreşti şi din mica burghezie decât partidul comunist."

~~Deasemenea~~ Dl. Dinu Brătianu a afirmat ~~a spus~~ că „viitorul Europei va fi organizat de partidele socialiste, ce vor fi incurajate şi consolidate de anglo-americani in toate ţările." De altfel, ~~a declarat~~ adăugat Dl. Brătianu, in Anglia, Belgia, Olanda, Finlanda, şi alte state ~~etc. pretutindeni~~ avansate partidele socialiste sunt puternice.

~~D. Radu Vălsănescu a redat această discuţiune.~~

(Zăbăuţ?)

~~OPERAT~~ 2/39

Acesta este informaţie semnalat Yverdol... (în curs de verificare)

443

441

391

3128

D. Dinu Brătianu ~~a povestit~~ afirmă ~~Sâmbătă~~ că, deţine informaţiuni precisă, după care D. Titel Petrescu a primit un important mesagiu dela Londra.

Mesagiul recomandă şefului partidului socialist român despărţirea de partidul comunist şi inceperea unei acţiuni separate de organizare puternică a partidului socialist.

D. Titel Petrescu a primit ~~foarte interesante~~ sugestii şi asigurări din partea conducătorilor partidului socialist britanic şi dela conducătorii Internaţionalei a II a socialiste.

După primele discuţiuni cu colaboratorii săi, D. Titel Petrescu a constatat - reiese - că nu toţi colaboratorii săi ar fi dispuşi să renunţe la ~~la părăsirea~~ colaborării în ~~la~~ guvern cu comuniştii. In consecinţă, ~~Dsa~~ (şeful partidului social democrat) a rămas să aştepte un moment favorabil pentru a răspunde la recomandarea ~~cercurilor laburiste~~ făcută dela Londra şi conducerea Internaţionalei II.

OPERAT LA FIŞĂ 240

, cope 68 B

28 Iunie 1945-(P) 444

3128

442

392

N O T A

Dl. Titel Petrescu a anunţat că va pleca în ziua de 1 Iulie în Ardeal.

Şeful partidului social-democrat va vizita Aradul, Clujul, Oradea, Braşovul, etc., unde va lua contact cu organizaţiile locale ale partidului.

Dl. Titel Petrescu declară că, în ultimile trei săptămâni s'au înregistrat numeroase înscrieri în partidul social-democrat din Ardeal şi că aderenţii sunt cetăţeni din toate straturile sociale.

După vizitarea organizaţiilor judeţene, Dl. Titel Petrescu intenţionează convocarea unui mare congres la Braşov.

In cursul serii de 27 Iunie, Dl. Titel Petrescu a participat la recepţia dela Legaţia Sovietică, dată de Comisia Sovietică, pentru sărbătorirea Victoriei.

Sursa Ursu

Informaţie serioasă

C.N.S.A.S.

OPERAT
241
443
Nota 443
393

D. Titel Petrescu a anunţat că va pleca ~~Duminica~~ în jurul de 1 iulie în Ardeal.

Seful ~~partidului socialist~~ partidului social democrat va vizita Aradul, Clujul, Oradea, Braşovul, etc. unde va lua contact cu organizaţiile locale ~~socialiste~~ ale partidului.

D. Titel Petrescu ~~a~~ declarat ~~Miercuri~~ că, in ultimile trei săptămâni s'au inregistrat numeroase inscrieri în partidul ~~socialist~~ social democrat din Ardeal. Aici aderenţii sunt ~~intelectuali, muncitori, etc.~~ cetăţeni din toate straturile sociale.

După vizitarea organizaţiilor judeţene, D. Titel Petrescu intenţionează convocarea unui mare congres ~~socialist~~ la Braşov.

In cursul serii de ~~Miercuri~~, 27 iunie, D. Titel Petrescu a participat la recepţia dela Legaţia Sovietică ~~dela Sosea~~, dată de Comisia Sovietică, pentru sărbătorirea Victoriei.

C.N.S.A.S.

242

28 Iunie 1945 (P)

OPERAT LA FIŞE

w cuyla ...

3128

N O T A

Gazetarii social-democraţi, recent constituiţi într'o grupare de presă şi propagandă, au cerut D-lui C.Titel Petrescu să le pună la dispoziţie din fondurile partidului, suma de 200.000 lei lunar.

Majoritatea acestora este de părere că această sumă este absolut necesară cheltuelilor pe cari le reclamă difuzarea în presă a manifestărilor social-democrate.

Dl.C.Titel Petrescu a făgăduit să examineze chestiunea, după ce gazetarii Paul Teodorescu, dela librăria "Prometeu", Al.Talex şi I.Panait dela "Jurnalul de Dimineaţa", îi vor face un raport detaliat de activitate.

In prezent, aceştia elaborează un plan, după care activitatea partidului în ţară şi în Capitală trebue să se bucure de o mare publicitate.

Sursa Spiridon
Informaţie serioasă.

C.N.S.A.S.

243

27 Iunie 1945

Spiridon. 447

OPERAT LA FIȘE

445

395

Gazetarii social-democrați, recent constituiți într'o grupare de presă și propagandă, au cerut D-lui C.Titel Petrescu să le pună la dispoziție, din fondurile partidului, suma de 200.000 lei lunar.

~~Banii aceștia, - cred cei mai mulți dintre ei, - sunt~~ necesară cheltuelilor pe cari le reclamă difuzarea în presă a manifestărilor social-democrate.

Dl.C.Titel Petrescu a făgăduit să examineze chestia, după ce gazetarii Paul Teodorescu, dela librăria "Prometeu", Al.Talex și I.Panait, dela "Jurnalul de Dimineață", îi vor face un raport detaliat de activitate.

~~In adevăr,~~ în prezent, aceștia elaborează un plan, după care activitatea partidului în țară și în Capitală trebue să ~~cunoască~~ o mare publicitate.

2446

30 Iunie 1945

Spiridon. 418

3128

446

396

Gazetarii înscriși în partidul social-democrat plănuiesc înființarea unui club, în genul celor americane: cu colecții de ziare și reviste, cu bibliotecă, cu radio, cu dactilografe, cu sală de recepții.

Aceasta, în vederea pornirii unei acțiuni de mari proporții pe tărâmul culturalo-gazetăresc.

La club ar urma să fie invitate personalități proeminente pentru conferințe și discutarea diferitelor probleme la ordinea zilei.

Dl. C. Titel-Petrescu este de acord cu acest plan, dar dificultatea care se pare că trebue învinsă este aceea a fondurilor materiale, deoarece organizarea unui asemenea club presupune o sumedenie de cheltueli.

C.N.S.A.S.

245

~~2 Iulie 1945-(P)~~

~~449~~ 397

OPERAT LA FIŞE

3128

~~447~~

N O T A

Gazetarii înscrişi în partidul social-democrat proectează înfiinţarea unui club, în genul celor americane, cu colecţii de ziare şi reviste, cu bibliotecă, cu radio, cu dactilografe, cu sală de recepţii etc., în vederea pornirii unei acţiuni de mari proporţii pe tărâmul cultural şi propagandistic.

La acest club ar urma să fie invitate personalităţi proeminente pentru conferinţe şi discutarea diferitelor probleme la ordinea zilei.

Dl. C. Titel-Petrescu este de acord cu acest proect, dar dificultatea care se pare că trebue învinsă este aceea a fondurilor materiale, având în vedere că organizarea unui asemenea club presupune cheltueli foarte mari.

Sursa Spiridon
Informaţie serioasă

C.N.S.A.S.

03039/SSI. f 7-8, 15-16, 25, 29-30, 61-62,

S.S.I. - (C.I. P.)
13 August 1945

03039

OPERAT LA FIŞE ~~450~~ ~~448~~ 398

N O T A

In după amiaza zilei de 9 August a.c., Titel Petrescu a semnat, la Sinaia, în numele partidului social-democrat, actul de cartelare cu partidele liberal şi naţional-ţărănesc şi cu fracţiunea comunistă condusă de Lucreţiu Pătrăşcanu.

Titel Petrescu, care nu a fost împuternicit de partid să facă acest act, ar fi lucrat în acest mod numai la îndemnurile palatului.

Cartelul îşi va începe activitatea prin difuzarea unui manifest comun către ţară.

Manifestul, care va fi tipărit în tipografiile ziarelor "Viitorul", "Dreptatea" şi "Libertatea", va fi trimis guvernelor anglo-american, precum şi altor ţări.

Fruntaşii partidului social-democrat sunt profund surprinşi de hotărârea luată de către preşedintele partidului, întrucât se tem că partidele istorice îi vor copleşi şi îi vor pune în inferioritate.

In legătură cu aceasta, se afirmă că guvernul prezidat de Dl. Dr. Petru Groza ar urma să demisioneze şi să predea conducerea ţării până

./.

C.N.S.A.S.

 OPERAT LA FIȘE 401 399

Marți 14 August a.c., unui nou guvern sub președinția D-lui General Sănătescu.

Pe de altă parte, D-nii Ion Burcă și George Silviu au afirmat că M.S.Regele l-a chemat la Palat pe Dl.Titel Petrescu, pentru a discuta formarea de către acesta a unui nou cabinet.

Cum comisia de control sovietică nu și-a dat asentimentul pentru această formulă, urmează ca formarea unui nou guvern să fie încredințată D-lui General Ilasievici.

Față de această situație, Titel Petrescu a declarat că dacă Uniunea Sovietică va continua să sprijine partidul comunist și va pune piedici partidului social-democrat, va lupta pentru înlăturarea acestor piedici, semnalând totodată acțiunile nelegale misiunilor engleză și americană.

C.N.S.A.S.

S.S.I.
C.I.
F/N.

9 Ianuarie 1946

13039

OPERAT LA FIŞE

15

452

450

400

N O T A Nr.16

In ziua de 8 Ianuarie a.c., Emil Cristodorescu, secretarul lui Titel Petrescu, a afirmat faţă de informatorul nostru, că, în urma dorinţei exprimate de ambasadorul Hariman, prin Maiorul Tucker, dela misiunea americană, acesta a avut o întrevedere cu Titel Petrescu.

In timpul întrevederii, Hariman a exprimat preşedintelui partidului social-democrat, toată gratitudinea să faţă de atitudinea avută în tot decursul anului 1945, care, după cum i s'a relatat de către Suveran şi Generalul Schuyller, a fost demnă şi conştientă.

Statele Unite şi Anglia vor sprijini acţiunile partidului social-democrat şi ale conducătorului său.

Anglia şi Statele Unite nu vor uita faptul că preşedintele partidului social-democrat din România şi-a exprimat formal dorinţa ca România să reia cât mai curând posibil relaţiunile cu aceste ţări.

Ambasadorul Hariman a arătat apoi lui Titel Petrescu că, atât el personal, cât şi partidul pe care îl conduce, vor avea de jucat, în viitor, un rol istoric în salvarea României din situaţia grea în care se găseşte.

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT, A FIȘE

Hariman a adăugat apoi că președintele partidului social-democrat trebue să lupte din răsputeri pentru a menține echilibrul în frământările politice ce vor urma.

Ambasadorul american a cerut lui Titel Petrescu să acorde, ca și până acum, tot sprijinul său M.S. Regelui.

După ce s'a discutat în legătură cu situația economică din România, Hariman a promis lui Titel Petrescu că imediat ce se va reîntoarce în Statele Unite, va pune guvernului american problema reluării relațiilor economice dintre aceste două țări.

La sfârșitul întrevederii, Hariman a declarat că Statele Unite și Anglia vor sprijini, în viitor, un guvern condus de șeful partidului social-democrat.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Boeru
- Dl. Fundu

C.N.S.A.S.

REZIDENTA GIURGIU

SECȚIA III — „REZIDENȚE"
Comunicat numai: P
Cu rugămintea de a informa și:

0.3039 152 402

N O T A Nr.259.

Din 29.X. 1946.

Am onoare a vă înainta alăturat un manifest al P.S.D. Titel Petrescu lăsat în ziuă de 28 -X. 1946 atât în orașul Giurgiu cât și în Județul- Vlașca.

C.N.S.A.S.

MANIFESTUL
PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

403

Apel către țară

455

Partidul Social-Democrat — cu libertatea de gândire și de acțiune de care trebuie să se bucure orice partid politic democratic — consideră de a sa datorie să se adreseze țării, spre a-i lămuri atitudinea luată față de Congresul extraordinar din 10 Martie și a o chema la lupta pentru asigurarea viitorului Statului Român, într'o **ordine nouă** de propășire, libertate și pace.

Intrebarea ce se punea delegaților întruniți în Congres extraordinar, nu se reducea la simpla chestiune de **tactică electorală** aceea de a se ști dacă Partidul Social-Democrat trebuie să primească oferta de **cartel** cu organizațiile din F. N. D. — în alegerile legislative ce vor avea loc — sau să lupte **singur** cu listele sale proprii, cu programul, militanții și steagul său, deosebit de al tuturor celorlalte partide politice.

Problema era mai gravă.

Era în joc însăși independența Partidului Social-Democrat, libertatea sa de mișcare, ființa sa proprie, ca organism politic de sine stătător.

Și am avut tristețea să constatăm că o parte din militanții din conducerea partidului — membrii în guvern — au folosit în recrutarea delegaților, personal din subordine asupra căruia s'au exercitat toate mijloacele de intimidare, de violențe morale și de corupere.

Pentru captarea spiritelor nu s'a cruțat nici procedeul infam al folosirei unui act fals, de natură a impresiona prin senzaționalul său, pe cei de bună credință.

Dar chiar în aceste condițiuni abuzive și imorale, și încă votul delegaților ar fi confirmat **rezoluția** luată de Conferința dela 1—3 Decembrie — de a merge **singuri** în alegeri —, dacă s'ar fi admis **votul secret** cerut de o mare parte din delegați, cu excepția celor lipsiți de orice valoare morală.

Lucrările unui astfel de Congres sunt nule și neavenite.

Cei ce s'au abătut dela morala socialistă, s'au făcut nedemni de a mai fi social-democrați, punându-se ei înșiși în afară de cadrele partidului nostru.

Noi continuăm acțiunea de partid, complectând cadrele de conducere cu vechi și încercați militanți din Capitală și din țară.

Un congres, statutar și onest convocat, va avea să consfințească — nădăjduim — opera de epurație și hotărârile noastre, care sunt expresiunea voinței tuturor organizațiilor din țară și de natură a salva **unitatea** și **individualitatea** Partidului Social-Democrat.

Noi voim unitatea în demnitate și independență.

Cetățeni,

Respectând ideologia și tactica tradițională a partidului nostru, rămânem ceeace am fost întotdeauna: **social-democrați.**

Vom profita de campania electorală pentru a recruta noi aderenți printre muncitori, țărani, mici burghezi și intelectuali, pentru ideile și programul social-democrat.

Cu acest prilej ne vom număra rândurile și ne vom da seama astfel și de raportul de forțe, de care va trebui să se ție seama în guvernul parlamentar de mâine, — **guvern de coaliție** al partidelor reprezentative, sincer și real democrate, care vor birui, fiindcă țara reală voește și aspiră spre o **organizare nouă** de **libertate, bună stare, ordine** și **deplină democrație socială.**

Tot urmărind înfăptuirea transformărilor adânci sociale, ca țel final — operă de mai lungă durată — massele muncitorești și producătoare dela sate și din orașe se organizează și fac sforțările necesare, pentru ca în epoca actuală de tranziție dela un regim social la un altul, să obție — pe plan intern — **reforme** care să le ridice nivelul de viață materială și spirituală.

In politica externă, noi voim să se urmeze cu sinceritate și lealitate: politica **tradițională** a social-democrației din România și de pretutindeni, — aceea de solidaritate și de cooperare cu **toate** Națiunile-Unite.

Nu știm cine a conceput groaznica idee de a împărți lumea întreagă — deci și țara noastră — în două tabere: pentru sau contra puternicului nostru vecin dela Răsărit: U. R. S. S.

Păstrăm convingerea fermă că țara nu trebuie să fie silită a alege între cele două părți, azi când se cere **u n i r e a** tuturor celor care au câștigat sângerosul războiu.

Pentru a scăpa de această nefericită alternativă nu se deschide decât un singur drum: acela al social-democrației internaționale. Civilizația modernă a creat între toate națiunile o **solidaritate** de neînlăturat.

Organizarea păci și acțiunea de **reconstrucție** atât pe plan național cât și pe cel internațional, trebuesc întreprinse de pe acum, printr'o sforțare comună de înțelegere și colaborare a tuturor popoarelor, mari și mici.

Voim ca țara noastră să fie și să rămâie un **Stat liber și indendent,** stăpână pe destinele lui și demn de marea Comunitate a Națiunilor Unite.

Poporul român, pacinic și îndelung răbdător, care a îndurat dealungul vremurilor, atâtea amare și crude suferințe, le-a biruit pe toate, fiindcă și-a pus încrederea în energia sa și în destinul său, — legat la rându-i de destinul omenirel.

Popor democrat prin însăși structura sa socială și spirituală, el își pune și astăzi nădejdea tot în el, pentru a pregăti generațiilor de azi și mai ales celor de mâine: o viață mai înălțată și mai fericită.

Trăiască Partidul Social-Democrat!

Trăiască Marii noștri Aliați: U. R. S. S., Marea Britanie, Marea Republică a Statelor-Unite Americane și Franța Democrată și Socialistă!

Trăiască Internaționala Socialistă!

p. Comitetul Central al P. S. D.

Presedinte: **Const. Titel Petrescu**

1 Noemvrie 1946

"DUMITRU"

~~408~~ ~~29~~ 404

0 3039

OPERAT LA FIŞE

~~454~~

NOTA

Lista lui Titel Petrescu, care fusese anulată la Ilfov, a fost admisă în ultimul moment.

La Rădăuţi, Caraş şi Dâmboviţa, listele titeliste au fost anulate.

Titel Petrescu, pregăteşte materialul pentru contestaţii la Comisia Centrală Electorală.

Sursă serioasă

Reţinută pt. raportul electoral.

Comunicat :

- D-lui Dir. Zaharia

--

C.N.S.A.S.

PREŞEDINŢIA CONS. DE MINIŞTRI
S. S. I.
BIROUL CIFRULUI

2 Noembrie 1946

03039

ALARMĂ

OPERAT LA FIŞE

457

30

405

SECRET

RADIOGRAMĂ DESCIFRATĂ

DELA CENTRUL I A Ş I Nr. 96
Luna Noembrie ziua 2 ora 9,18

Comunicat numai: P Cu rugămintea de a informa şi:	Av. Şiraev a afirmat că un membru al Paridului Social Democrat Titel Petrescu, i-a spus în mod cert că proectul de lege pentru exproprierea urbană este întocmit şi imediat după alegeri va fi trecut prin Consiliul de Miniştri. ---

RECEPŢIONAT
de Ruzvan
ziua 2.XI.946 ora 9,18

DESCIFRAT
de Voinicu
ziua 2 ora 12,5 Nr. grupelor 39

C.N.S.A.S.

S. S. I.
(U.I.-"E")

T.

Dr. Economic

0 3039

192

406 ~~211~~

19 Decembrie 1945

~~456~~ ~~68~~ ~~458~~

OPERAT LA FIŞE

R E F E R A T

In sala "Libertatea", a avut loc o consfătuire economică, la care au participat d-nii: Titel Petrescu, Ing. Tudor Ionescu, Serban Voinea şi Theodor Iordăchescu.

Preşedintele P.S.D., deschizând şedinţa, a afirmat că partidul ce-l conduce studiază posibilitatea cum o colectivitate socialistă va administra, în viitor, producţia şi distribuţia bunurilor în interesul obştesc.

S'a fixat următorul plan economic :

1.- Normalizarea producţiei combustibilului şi a energiei în general, la nivelul plafonului de producţie din 1941;

2.- Producţia de petrol să se menţină pe curba de declin normal, lucrările de foraj trebuind să atingă neapărat două sute de mii metri anual ;

3.- Să mărim cantitatea de energie electrică prin crearea de staţiuni termo-electrice şi hidro-electrice ;

4.- Normalizarea transporturilor pe apă şi uscat, atingând în sectorul feroviar 900 de locomotive şi 25 de mii de vagoane ;

5.- Naţionalizarea industriei de mare consum (articole alimentare, tăbăcării, etc.). In acest sector trebue nu numai atinsă producţia din 1941 darddepăşită pentru a crea rezerve necesare comerţului exterior;

6.- Raţionalizarea industriei chimice ;

7.- Raţionalizarea industriei celulozei şi a hârtiei. In acest sector poate fi cruţat lemnul de brad ce serveşte la fabricarea hârtiei prin utilizarea stufului din bălţi şi a apelor. Afară de asta trebue încetată politica de batjocorîre a hârtiei prin risipirea în tipărituri nefolositoare şi puzderiei de afişe;

./.

457 62 407 409
OPERAT LA FISE

8.- Raţionalizarea industriei lemnului, a industriei extractive (mineritul), a materialului de construcţie ;

9.- In sectorul agricol trebue revizuită reforma agrară punând-o de acord cu legea. Echiparea gospodăriilor cu uneltele necesare agriculturii, funcţionarea raţională a staţiilor de maşini, regim favorabil culturii oleaginoaselor, intensificarea industriei casnice, credit agricol ieftin şi pe termen lung, sporirea numărului vitelor la cifra din anul 1941, cultivarea terenurilor degradate printr'o politică competentă.

lo.- In domeniul circulaţiei şi a consumului bunurilor trebue încurajată înfiinţarea cooperativelor de producţie, regim favorabil comerţului corect, control tehnic, nu politist, revizuirea firmelor, regim de impuneri juste, dirijarea creditului după nevoi, revizuirea şi simplificarea aparatului fiscal, etc.-

Serviciul Economic.

C.N.S.A.S.

8 Aprilie 1947

ANDREI

03035/801/199 231

03885

469

408

490

N O T A

In cursul dimineţii de 7 Aprilie 1947, CONST.TITEL PETRESCU, preşedintele Partidului Social Democrat, a primit vizita unei delegaţii din partea partidului "adevăratei democraţii", prin care îl invită ca să consimtă a lua contact cu reprezentantul acestui partid, pentru a se cădea de acord asupra măsurilor ce urmează a se lua în vederea dărâmării guvernului.

Adresa precizează că şeful acestei mişcări este AUREL SERGHIE.

La adresă, se găseau ataşate patru manifeste, care cuprindeau :

- Bilanţul guvernării;
- Sancţiunile muncitorilor, armatei şi studenţilor;

In ele se critica aspru activitatea guvernului şi se îndemna la rezistenţă, cerându-se exterminarea tuturor celor care se vor opune dărâmării guvernului.

Const.Titel Petrescu socotind această adresă drept o încercare a guvernului de a târî partidul în ilegalitate, a dispus ca aceste acte să fie înaintate Ministerului de Interne, în care scop adresa împreună cu actele au fost predate Avocatului IANCU ZISSU, spre a le preda Ministerului de Interne.

. // .

C.N.S.A.S.

In adresa primită de Const.Titel Petrescu, se indica numărul de telefon 2-55.46, pentru ca eventual să poată lua contactul telefonic.

--•--

Neverificată.

COMUNICAT :

- Subsecţiei S.
- " Pol.

--

C.N.S.A.S.

Dir. PAD

0 3035

STRICT SECRET

18 Aprilie 1947 42

„ANDREI" 401

„LIVIU"

~~59~~ ~~231~~ 409

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In cursul dimineții de 7 Aprilie a.c. Constantin Titel Petrescu, președintele partidului social democrat independent, a primit vizita unei delegații a „partidului adevăratei democrații".

Delegația i-a înaintat lui Titel Petrescu o adresă prin care îl invita să consimtă a lua contact cu Aurel Serghie, șeful acestui partid, pentru a se cădea de acord asupra măsurilor ce urmează a se lua în vederea răsturnării guvernului. Odată cu adresa au fost predate și patru manifeste în care se critică aspru activitatea guvernului, se îndeamnă la rezistență și se cere exterminarea tuturor acelora cari se vor opune la dărâmarea guvernului.

Șeful titeliștilor considerând această adresă drept o încercare a guvernului de a târâ partidul în ilegalitate a dispus ca adresa, împreună cu cele patru manifeste, să fie predate avocatului Tancu Ziseu care le va înainta Ministerului de Interne.

Adrian Dumitriu, secretarul general al partidului social democrat independent, precizează că forurile conducătoare titeliste au hotărât să semnaleze Ministerului de Interne „aceste oferte", pentru a nu cădea în cursă, deoarece are convingerea „că Guvernul vrea să confecționeze un nou complot".

– Verificată

Comunicat :

- D-lui Vlaicu
- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Diverse
- D-lui I. Forceanu

C.N.S.A.S.

754/Bis

3268 ... 45056/947

DIRECTIUNEA GENERALA A SIGURANTEI STATULUI / 21 Noemvrie 1947

91 - Serviciul I Informaţii -

DIR. GENERALA a POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 45056 * 24 NOE. 1947
DOSAR №

528

28/XI/947 Luat notă

SECRET

OPERAT

N O T A

TITEL PETRESCU urmează în prezent un tratament medical, fiind suferind de cord (aortită). Este de altfel foarte fricos în ceea ce priveşte sănătatea sa şi se îngrijeşte cu o meticulozitate excesivă.

Datorită acestui fapt nu iese aproape de loc din casă.

Este lipsit de orice mijloc de informare, în afară de radio. Vizite îi fac doar câţiva intimi, printre care se citează: Prof. P.P.STANESCU, NOTAS, Dr. SCHINEANU.

Nu are legătură cu vreun for străin din România, nevizitându-l încă nici pe SCHONFELD.

Este foarte pesimist în ceea ce priveşte soarta viitoare a partidului său, deoarece vede că întârzie conflictul scontat între Anglo-Americani şi Ruşi, deşi e convins că acest conflict va avea loc.

Din contră, ADRIAN DUMITRIU era foarte optimist în ceea ce priveşte venirea la putere a P.S.D.I., având siguranţa că aceasta se va întâmpla după conflictul armat susmenţionat. Acest optimism a căzut însă după Comunicatul din ziare care menţionează că s'a fixat termen de judecată pentru procesul în curs la Tribunalul Militar.

Pesimismul lui ADRIAN DUMITRIU l-a cuprins de altfel şi pe TITEL PETRESCU, căruia i s'a agravat boala, datorită acestui fapt.

Până eri s'a putut constata la centru o oarecare activitate a organizaţiilor provinciale, care veneau regulat să preia timbre pentru cotizaţii.

S'a mai observat şi o oarecare încercare de reluare a legăturilor între organizaţiile locale P.S.D.-Rădăceanu şi TITEL PETRESCU.

Cazuri concrete se dau a lui GHIMBASANU dela Tr. Mică şi GADEA dela Tr. Mare, care au venit la Bucureşti şi caută să ia legătura cu Dr. SCHINEANU pentru a-şi amenaja

SECRET

C.N.S.A.S.

461 463 929 411

o eventuală revenire la P.S.D.I.

Se pare că aceleaşi intenţii le-ar avea şi alţi fruntaşi ai organizaţiilor locale, care încă nu au venit la Bucureşti.

Se afirmă de către informator că aceştia sunt siguri că nu vor fi primiţi în Partidul Unic Muncitoresc şi caută să-şi pregătească o activitate de viitor.

Deasemenea EFTIMIE GHERMAN, recent exclus din P.S.D., încearcă prin diverşi prieteni să intre în legătură cu TITEL PETRESCU, dar nu este primit.

- sursă serioasă

--- Tudor

C.N.S.A.S.

3777/811 F108 412

LIBERTATEA
19 APR. 1945

OPERAT LA FIȘE

SĂPTĂMÂNA «CRUCII ROȘII»

„Societatea Națională de Cruce Roșie" a adresat un cald apel către toți vrednicii fii ai Țării, rugându-i să-i vie în ajutor.

Este o datorie de conștiință cetățenească și de solidaritate umană, să răspundem cu toții, apelului vibrant al „Crucei Roșii".

Fără ajutorul prețios al fiecăruia dintre noi, mai modest sau mai generos, această admirabilă societate nu-și poate îndeplini rosturile ei de asistență, larg umanitară, a ostașilor răniți în luptele pentru sdrobirea hitlerismului și biruința ideilor de libertate și dreptate națională.

Resfirate pe pământul țărei noastre și dincolo de fruntariile ei, pe meleagurile Cehoslovaciei, până unde a pătruns viteaza noastră armată, „Crucea Roșie" susține: 30 spitale, 97 filiale și 54 cantine, cu jertfe enorme.

Medici, infirmiere, cele mai multe din ele cu sentimente de obnegație și dezinteresare, care reamintesc pe samariteanul din parabola lui Christ, își pun serviciile întru ocrotirea și mângâierea răniților noștri.

O datorie morală, un comandament de solidaritate socială, ne obligă pe noi toți, să răspundem apelului emoționant al „Crucii Roșii".

Să dăm pentru ostașii noștri și cei ce se gândesc și la o răsplată pentru fapta lor caritabilă, să fie încredințați că o vor avea chiar aici pe pământ, în mulțumirea sufletească, — singurul isvor de fericire sinceră și reală, în viață.

Const.-Titel Petrescu

Ziarul „LIBERTATEA" vine într'ajutor cu **100.000 lei.**

3095/811 f 54
46 54
OPERAT LA FIȘE
413

LIBERTATEA
15 NOEM 1944

DREPTATE PENTRU „APOSTOLII SATELOR"

Nu cred să fie o categorie de slujbași ai Statului, mai nedreptățită ca învățătorii. In general, toți salariații din învățământ, dela umilul învățător până la savantul profesor universitar, sunt mizerabil retribuiți. Dar salarizarea mai inechitabilă ca aceea a „luminătorilor satelor" nu cred să existe în nici o altă ramură de activitate.

Dacă profesorii de liceu sunt mai prost plătiți decât plotonierii majori, iar universitarii ca sublocotenenții, învățătorii sunt mai prejos decât acarii.

Am în față tabloul de salarizare al învățătorilor:
Invățătorul provizor primește 7778 lei lunar;
Invățătorul definitiv primește 8588 lei lunar;
Invățătorul gradul II primește 11.162 lei lunar;
Invățătorul gradul I primește 13.985 lei lunar.

Nenorocitul de acar cu doi ani de serviciu primește 17 600 lei pe lună. Chiar dacă învățătorul ar fi singur pe lume și încă nu poate trăi, cu un asemenea salar de mizerie care nu-l lasă să moară dar nici nu-i dă putința să trăiască.

Cei mai mulți însă au familii: soție, copii, adeseori și părinți bătrâni de întreținut. Minunea lui Christ care a hrănit o masă întreagă cu doi pești și o cană de vin, învățătorii nu o pot face.

De aceea, sanatoriile de tuberculoși sunt pline de învățători.

De aceea, ei nu-și mai pot da odraslele la școli superioare, chiar când sunt dăruite de natură cu aplicare la învățătură. De aceea învățătorimea se anarhizează. In fruntea ministerului Culturii naționale pe fotoliul pe care a stat cândva Spiru Haret — „omul școalei" — se află astăzi prietenul nostru Ștefan Voitec. Adânc cunoscător al suferințelor și doleanțelor tuturor categoriilor de salariați, sensibil ca puțini alții la durerea celor mulți, el va pune toată stăruința necesară pentru o dreaptă și echitabilă retribuție a celor pe care ne place — la ocazii solemne — să-i numim „apostolii satelor".

Ministrul de Finanțe și guvernul întreg va trebui să-i dea ascultare.

Invățătorii nu cer decât o ajustare a salariilor, care să le asigure o viață decentă, demnă de valoarea lor personală și de rolul social pe care il au în ridicarea nivelului cultural al satelor.

Ridicarea substanțială a salariilor învățătorimei nu este însă decât o soluție expeditivă și de moment.

Problema traiului tuturor salariaților este în funcție de eftenirea costului vieții. Aceasta trebue să fie preocuparea de căpetenie a întregului guvern.

Atenție deci la: mărirea producției, aprovizionarea cu materii prime, înlesnirea traficului bunurilor de consum, înlăturarea intermediarilor etc.

Toate departamentele în legătură cu economia națională, agricultura, industria, comunicațiile, aprovizionarea, cooperația trebue să-și coordoneze acțiunea, pentru a înlesni masselor consumatoare un trai eftenit. Până nu se rezolvă această problemă de căpetenie: eftenirea traiului, soluția simplistă a majorărei salariilor apare ca singura salvatoare.

Să se acorde deci, învățătorilor, o majorare de salarii care să-i pună în situația de a putea trăi omenește.

Paralel cu această majorare, ei mai cer: a) plata cu regularitate a salariilor; b) înființarea de economate județene, pe lângă cooperative sau alte asociații similare care să le procure cele necesare vieței, pe cât e posibil, la prețul de cumpărare; c) amortizarea datoriilor lor, la bănci și Casa Corpului didactic, așa cum s'a procedat cu datoriile ofițerimei la Casa Oștirei și ale slujbașilor Poștii și Telegrafului la Casa P. T. T.

d) Să se scutească de taxe școlare copiii învățătorilor și să se înființeze căminuri în centrele mari universitare pentru cei cu aplicare la studiile superioare.

e) Loturile școlare la sate să fie arendate învățătorilor, cu arenda regională; f) Și în sfârșit: să se dea asistență sanitară gratuită, lor și familiilor lor, pe județe.

Doleanțele învățătorimei sunt juste și realizabile. Noi le sprijinim pentru că sunt drepte și fiindcă e în interesul superior al menținerei ordinei în stat, ca justele revendicări să fie satisfăcute.

C.-Titel Petrescu

CENZURAT DIN PRESA
17 Martie 1938

3333

LUMEA NOUA

SFARSITUL AUSTRIEI !

S'a sfârşit cu Austria.

Ceeace scriam noi aci,acum trei săptămâni -după întrevederea dela Berchtesgaden dintre Hitler şi Schuschnigg- cu privire la hitlerizarea Austriei,este astăzi fapt împlinit.

Profitând de criza de guvern din Franţa,de haosul din Rusia,de asentimentul tacit al conservatorilor englezi,filo-fascişti şi filo-germani,Hitler adaogă un inel nou la lanţul de cuceriri şi expansiuni imperialiste pe care le realizează pe etape succesive şi sigure.

Europa face astăzi impresia unui sat fără câini în care dictatorii fascişti îşi fac de cap,în toată voia.

După legile militare şi de drept internaţional Germania militaristă şi imperialistă a eşit învinsă din războiul cel mare dela 1914-1918.

Douăzeci de ani după înfrângere,aceiaşi Germanie imperialistă ese însă învingătoare -prin simple lovituri de stat- ameninţări şi şantaje- violând şi declarând fără valoare toate tratatele de pace dela 1919 - 1920.

Prin art.80 din tratatul dela Versailles,şi 88 din tratatul dela Saint Germain se interzicea Anschluss-ul,adică alipirea Austriei la Germania.

Hitler calcă totuşi,în picioare aceste tratate, pentru a mări "locul sub soare" al poporului German, de fapt însă spre a extinde dominaţia fascismului teutonic asupra tuturor Germanilor de dincolo de frontie-

./.

rele Germaniei.

După regiunea Sarre,după Austria,va veni rândul curând -pofta vine mâncând- Cehoslovaciei (în care sunt masse compacte de Germani); după aceea Poloniei, oricât o clasă stăpânitoare,înstrăinată şi hitleristă cochetează cu dictatorul dela Berlin.(Nu trebuie uitat că în Polonia sunt colonii întregi de Germani şi că Danzigul separă în mod arbitrar Prusia-Orientală de teritoriul cel mare al Statului german.)

Apoi,rândul Elveţiei,cu o treime de teritoriu populat de neamul German;Belgiei cu Eupen şi Malmedy ocupate de nemţi;Italia cu Tessinul german(cu toate asigurările de amiciţie ale lui Hitler,faţă de comparsul său întru fascism,Mussolini).

Şi cum minorităţi germane sunt împrăştiate mai pretutindeni,în Jugoslavia ca şi în România,în Franţa (Alsacia) ca şi în mai toate ţările din Centrul şi Sud-Estul Europei,Hitler va căuta să întindă progresiv dominaţia "rassei germane" realizând visul imperialismului german:"Mittel-Europa" şi"Drang nach Osten".

Hitlerismul şi fascismul au pus capăt rânduelii europene elaborată după războiul cel mare prin tratatele de pace.

Subordonând dreptul forţei lor armate,Hitler şi Mussolini au readus Europa la două degete de un măcel general.

Vina nu o au dictatorii,imperialiştii şi războinicii.

Vina cea mare o poartă capitalismul din Statele mari europene.O mare parte de vină o au şi massele populare din ţările democrate care nu au reuşit să realizeze unitatea lor pentru a impune guvernelor respective o politică energică,care să zădărnicească tendinţele agresive ale statelor fasciste,menţinând totuşi pacea.

./.

C.N.S.A.S.

Dacă massele populare din Anglia nu ar fi adus şi susţinut la putere partidul conservator -"stupid party",cum îl numise filozoful John Stuart Mill- dacă partidul muncitoresc ar fi fost acela care ar fi deţinut frânele,nici Hitler şi nici Mussolini nu ar fi îndrăznit să violeze tratatele de pace şi pactul Societăţii Naţiunilor.

Teama de sancţiuni economice,politice şi chiar militare i-ar fi reţinut în tendinţele lor expansioniste.

Capitalismul englez şi partidul conservator ca expresiunea politică a sa -este însă germano-fil din interes şi din înclinare sentimentală faţă de tot ce este anti-democraţie.

Din interes,în prim rând,capitalismul englez vede cu ochi răi revendicările coloniale ale lui Hitl Se pare că cu ocazia vizitei la Berlin a lordului Hal: fax,actualul ministru de Externe al Angliei,înlocuind pe Anthony Eden,debarcat -o înţelegere tacită a intervenit între ambasadorul Angliei conservatoare şi dictatorul Germaniei ca să fie amânate "sine die",-fără termen- revendicările coloniale germane în schimbul putsch-ului în Austria şi alipirii ei.

Ziarul "Times",organul finanţei londoneze scria recent:"Eroarea tratatelor de pace a fost de a fi voi să separe Austria de Germania.Dece nu s'ar permite de ci Reich-ului expansiunea care este înscrisă în destinul său?" Iar Sir Neville Henderson,ambasadorul Angliei la Berlin,a adăogat:"dece oare ideia "Anschluss ului" repugnă atât de mult guvernului dela Viena?".

Aceasta este mutualitatea marelui capital şi al guvernului dela Londra.

Războiul fascist în Spania contra republicei democrate şi socialiste ca şi expansiunea Germaniei hitleriste în Austria,sunt în asentimentul clasei stăpânitoare capitaliste din Anglia.

./.

3414

466

416

ORIGINAL LA FIŞĂ
C.N.S.A.S.

Franța singură (-căci pe o Rusie slăbită de o dictatură absolutistă și sângeroasă nu se poate conta) nu poate opune forța sa militară pentru a apăra dreptul internațional, încălcit cu violență de fascismul internațional.

Pentru a avea forța necesară care să asigure primatul dreptului și al păcii, e nevoie de unirea tuturor popoarelor democrate,-aceasta pe plan internațional, de unirea tuturor energiilor democrate și socialiste,- în sânul acestor state.

Ultimul act de agresiune al lui Hitler a produs o extraordinară neliniște în opinia publică engleză.

Ea reclamă alegeri noui și un nou guvern de coaliție al forțelor muncitorești, cu cele liberale și conservatoare progresiste de sub conducerea fostului ministru de Externe Antony Eden.

In Franța avem acum un guvern cu direcție socialistă sub conducerea tov.Léon Blum.

Asemenea guverne democrate și socialiste ar reprezenta voința fermă a maselor populare de apărare a tratatelor de pace și a pactului Societății Națiunilor.

In solidaritatea acestor două state guvernate de democrați și socialiști- cu sprijinul internaționalei socialiste și al Statelor Unite americane- rezidă în ultima instanță restaurarea primatului dreptului în plenitudinea sa ca și menținerea păcii sub egida Societății Națiunilor.

C.Titel-Petrescu.

HUBERT

D. Fundu

1795 Af 162, 180-181, 222-223

9.VIII.945

468 162 118

Primu. Aurică sursa: Asra

Vineri 3.VIII.a.c., Titel Petrescu a avut o întrevedere de 2 ore cu Dinu Brătianu. De atunci și până Marți 6.VIII.a.c. a mai avut loc o a doua întrevedere între dânșii, iar eri Miercuri 8.VIII.a.c.,o mașină a fost trimisă să-l aducă dela Florica pe Dinu Brătianu. Aseară, Miercuri 8.VIII, trebuia să aibă loc o a treia întrevedere între cei de sus.

Chestiunile discutate sunt următoarele:

1) Posibilitatea unui cartel electoral pentru viitoarele alegeri generale, între S.D. și Liberali.

2) Dinu Brătianu condiționează acest cartel de participarea Național-Țărăniștilor. Titel Petrescu se opune.

3) Pare că până la sfârșit Dinu Brătianu va accepta cartelul pentru alegeri cu S.D. și fără de N.-Ț. In acest caz, dacă circumstanțele politice din momentul alegerilor nu vor îngădui un cartel oficial, procentajul de liberali care va trebui să candideze, va demisiona din partidul liberal și se va înscrie la S.D., urmând a fi puși printre candidații oficiali ai Social- Democraților.

Prin Lupașcu sunt informat că și în conducerea Național-Țărănistă se discută posibilitatea ca o serie de membrii credincioși Naț.-Țăr. să demisioneze formal din partid și să se înscrie la S.D. Se va adopta această metodă numai dacă, prin imposibil, crede Ghiță Pop, Partidul Național-Țărănesc nu va putea candida oficial în alegeri. Aceasta se va ști dinainte și intrarea național-țărăniștilor la Social-Democrați se va face cu mult înainte de începerea propagandei electorale, pentru ca atât demisia dela Naț.-Țăr., cât și înscrierea la S.D. să apară complect normale și S.D. să poată dovedi oricând că înscrierile acestor candidați în P.S.D. este demult făcută.

De altfel, conducerea politică Naț.-Țăr. (Ghiță Pop, Leucuția, Virgil Solomon, etc.) își propune ca linie generală politică în viitor, susținerea P.S.D.-ului, ca o contrabalansare și o temperare a P.C.-ului.

18 August 1945
(C.I.-P.)
" Ares " 421

1795/A

D. Fundu

OPL FIL 32

1170

469 419

N O T A

Partidul Social-Democrat a avut eri din nou o agitată zi politică.

Delegaţi ai partidului au avut întrevederi cu fruntaşii partidului Naţional-Ţărănesc şi Liberal.

Omul de încredere al lui Titel Petrescu, Ion Pas, a primit însărcinarea de a primi noui instrucţiuni dela şefii numitelor partide. El a fost primit astfel în decursul zilei de eri de Dinu Brătianu şi Maniu.

Fruntaşii numitelor partide dau între ei lupte înverşunate pentru a obţine în guvernul pe care l'ar forma Cartelul, ministerele cele mai importante.

Lupta se dă în special pentru Ministerul de Interne şi Justiţie.

Fiecare dintre fruntaşii celor trei partide afirmă că le-a fost lor atribuite.

Astfel, Social-Democraţii afirmă că viitorul Ministru de Interne va fi Ion Burcă, Naţional Liberalii că va fi Bebe Brătianu, iar Ţărăniştii că va fi Ghiţă Pop sau Dr. Ilie Lazăr.

Cele trei partide par de acord numai în privinţa Preşedintelui Consiliului de Miniştri.

Acesta ar urma să fie Dl. Barbu Ştirbei.

./.

C.N.S.A.S.

Cr/I.   7 Septembrie 1945
T.G.M.   (C.I.-P) 420
                                                         Rică

1797/A

N O T A

Opinia publică şi partidele politice se găsesc în aşteptarea reîntoarcerei membrilor guvernului dela Moscova. Deşi s'a aflat că problemele politice interne nu figurează pe ordinea de zi a discuţiunilor dela Moscova, se consideră că totuşi ele vor fi desbătute şi că se va ajunge la o soluţie.

Astfel Dl. Titel Petrescu, spunea eri mai multor ziarişti străini printre care se afla şi Kirschen, că zilele guvernului actual sunt numărate şi că imediat după înapoierea dela Moscova Dl. Groza va demisiona.

La liberali, Dr. Dr. Anghelescu spune că după informaţiunile D-lui Dinu Bratianu culese din cercuri engleze şi americane criza din România se va rezolva în zilele viitoare. Acelaş lucru îl susţine şi Dl. Virgil Solomon.

In aşteptare, bursa care oglindeşte sentimentele opiniei publice a înregistrat eri un svon potrivit căruia guvernul se înapoiază dela Moscova cu mari realizări. Ar fi vorba anume de suspendarea pe un an a aplicărei armistiţiului şi alte asemenea concesiuni mari în domeniul alimentar,

./.

C.N.S.A.S.

~~477~~ ~~181~~ ~~1801~~ 413 421

Social-Democraţii cer în afară de ministerele pe care le deţin acum, Internele, Propaganda şi Justiţia.

Aceleaşi departamente vor să le obţină însă şi celelalte două partide.

industrial etc. Bursa,care joacă pe cartea intereselor reale ale națiunei,a reacționat ~~bursa~~.Toate acțiunile au înregistrat mari urcări,după ce în ultimele două zile,aceleaşi acțiuni coborâseră.De notat că bursa nu a lucrat eri oficial,dar s'au încheiat tranzacțiuni cari azi vor veni spre oficializare.

In acelaş timp aurul, a marcat scăderi.

Versiunea suspendărei armistițiului a fost răspândită în toată Capitala.Dacă această versiune se va adeveri,poziția internă a guvernului,recunosc chiar adversarii săi,se va consolida foarte mult.

Alt fapt cu consecințe asupra opiniei publice îl constituie sărbătorirea de către guvern a zilei urcărei pe tron a Regelui.S'a văzut că dezacordul dintre Coroană şi guvern nu merge chia atât de departe precum s'a spus în ultimele zile. Deasemeni,s'a văzut că presa comunistă a publicat fotografia Regelui deşi s'a abținut dela articole de elogii cum a făcut presa independentă.

Aceste fapte au creat o schimbare de dispoziție î masse.Acum se aşteaptă reîntoarcerea delegației dela Moscova.In aşteptarea,opinia publică face tot felul de ipoteze şi indică o stare de spirit pe care dacă cum remarca însuşi Dl.Dr. Anghelescu,nu o poate influența prea mult radio Londra,sau vocea Americei.

Comunicat:
- Dl.Director General - Dl.Zaharia
- Dl.Fundu - Dl.Stefan
Direcția Coordonării

C.N.S.A.S.

18 Februarie 1945

4885/2/1 f.289, ~~478~~
475
423

OPERAT

N O T A

Legaţia Finlandei.

La ora 13,30 vine Constantin Titel Petrescu Preşedintele Partidului Social Democrat ia pe ministrul E.Palin şi ambii pleacă în oraş.

La ora 19,45 ministrul se înapoiază singur la legaţie.

C.N.S.A.S.

3128

3128/2/SM

390/1 G.

21 August 1945

(C.I.-P.)

Demostene

474

424

OPERAT LA FIȘE

NOTA

Dl.Titel Petrescu a convocat Luni seara comitetul de direcție al partidului socialist, cu care prilej D-sa a făcut o expunere asupra situației generale politice.

Dl.Titel Petrescu a arătat că, a cerut cu prilejul audienței de Luni la Rege, demiterea guvernului Groza și formarea unui guvern neutru sau de concentrare, pentru efectuarea alegerilor.

Dl.Titel Petrescu s'a ridicat apoi împotriva unor fruntași comunizanți din partidul socialist, pe cari i-a invitat să părăsească partidul, dacă nu se încadrează în doctrina lui.

Dl.Titel Petrescu s'a ridicat împotriva practicilor comuniste, de restrângere a libertăților și a arătat că partidul comunist a făcut cel mai mare rău U.R.S.S. în România, prin felul cum a guvernat dela 6 Martie.

C.N.S.A.S.

391 ~~40~~

OPERAT LA FIŞE

3128

24 August 1945
(C.I.-P.)
Ares

~~475~~
425
477

Funda

N O T A

Maniu şi Brătianu au cerut lui Titel Petrescu împlinirea prevederilor cartelului încheiat acum câteva zile.

In acelaş timp misiunile engleză şi americană au cerut şi ele şefului partidului social-democrat acelaş lucru.

Ca o urmare a acestor cereri, C.Titel Petrescu a convocat pentru astăzi dimineaţă la orele 10,30 adunarea Biroului Politic al partidului, în sala Libertatea din Str.Academiei.

Ascultând expunerea şefului partidului, Biroul politic a aprobat ieşirea din F.U.M. şi F.N.D. şi demisia miniştrilor social-democraţi din guvern.

Este de notat că numai Theodor Iordăchescu şi Lotar Rădăceanu s'au ridicat împotriva acestor măsuri.

Cum însă glasul lor nu reprezenta majoritatea membrilor biroului politic,hotărârea care s'a luat a fost totuşi cea de mai sus.

După această adunare,C.Titel Petrescu a plecat la Palat,spre a înfăţişa Regelui situaţia şi a-I anunţa hotărârea sa de a descompleta guvernul prin demisia miniştrilor social-democraţi.

Urmează amănunte.

Obs.Serviciului. Astăzi de dimineaţă s'au putut înregistra la soc."Creditul Carbonifer" al cărei

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIS 392 ~~402~~ 476 426

director a fost şi continuă a fi (camuflat) D. Ministru Petre Bejan, au putut fi înregistrate următoarele svonuri, aduse în majoritatea lor de tânărul N.Sfetescu, nepot de soră al Dlui Vice Preşedinte al Consiliului de Miniştri, Gh.Tătărăscu.

a. A.Voitec, Burcă şi Tudor Ionescu au demisionat din guvern, singurul ministru social-democrat care refuză să demisioneze fiind Lothar Rădăceanu (sursa: Sfetescu).

b. Gh.Tătărăscu va fi însărcinat cu formarea noului guvern (sursa: Sfetescu).

c. Sovieticii au declarat că dacă pleacă un singur ministru comunist din actualul cabinet, Uniunea Sovietică declară războiu României (sursa: Sfetescu).

d. La Legaţia Franţei s'a afirmat astăzi că guvernul britanic a acordat o păsuire de 15 zile pentru formarea unui guvern român apt de a fi recunoscut, arătând că în caz contrar va socoti rupt armistiţiul (sursa: Ing.Repstock-Creditul Carbonifer).

Am dat curs tuturor acestor svonuri pentrucă mai ales cel dela punctul a./ confirmă informaţia dată nouă de Ares.-

------

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE 41

3128

D.G.P.
30 August 1945
1680

477
479
427

IN LEGATURA CU DISENSIUNILE DIN P.S.D.

In partidul socal democrat persistă situaţia unor disensiuni evidente.Luni seară,la orele 8,a început şedinţa Comitetului executiv.

Această şedinţă a ţinut până la orele 2½ dimineaţa.

Sedinţa nu s'a terminat,ea a continuat în seara de Miercuri

Toată activitatea D-lui.TITEL PETRESCU după afirmaţiile sale n'a dat rezultate favorabile,.Totul a rămas la punctul mort.

Nuanţa de stânga,rămâne fidelă acţiunii desemnate spre stânga.Fară îndoială nu trebuie contat decât pe elementele care sta neclintite,la hotărârea luată de a nu respecta cuvântul de ordine al şefului.

In primul rând trebuie contat pe LOTAR RABACEANU şi într'o măsură oarecare pe BURCA.Aceste două elemente sunt socotite azi în partid,în sectorul elmemntelor sincer marxiste,capabile să orienteza masa spre stânga comunistă.

In jurul acestora sunt grupaţi forţe quasi proeminente,ION PAS,GH.SPINA,MIRCEA FLORENTIN,toţi din redacţia ziarului "Libertatea".

Un altul ar fi TUDOR IONESCU.Aceste este însă socotit cu tradiţia iunianistă,unde pe vremuri a fost secretarul partidului, deci cu o acţiune oscilantă.

Când alături de şef,când împotriva lui.Această caracterizare este de altfel a "şefului".

In jurul şefului,rămâne deocamdată St.Voitec protejatul de totdeauna a lui Titel Petrescu.

Disensiunile agravându-se,azi Miercuri,la orele 2½,s'a hotărât suspendare a sedinţei comitetului executiv.-

---oOo---

C.N.S.A.S.

3128

8 Septemvrie 1945

Sursa : Demostene

441/i

OPERAT LA FIŞE

4780

428

N O T A

Declaraţiile d-lui LOTAR RADACEANU cu privire la atitudinea partidului social-democrat faţă de guvern şi faţă de colaborarea cu partidul comunist, declaraţii făcute unor ziarişti străini, au provocat o puternică agitaţie în rândurile fruntaşilor partidului socialist.

Dl.C.TITEL-PETRESCU a decis convocarea comitetului executiv al partidului său, deîndată, pentru examinarea situaţiunii.

D.Titel Petrescu spune că dl.Lotar Rădăceanu nu a fost autorizat de niciun for al partidului să facă asemenea declaraţii şi că poziţia sa în partid s'a făcut foarte grea.

Dl.Lotar Rădăceanu este socotit comunizant şi desfăşurând o acţiune dizolvantă în sânul partidului socialist.

Dl.Titel Petrescu este decis să provoace clarificarea situaţiunii d-lui Rădăceanu, încă în proxima şedinţă a comitetului executiv socialist.

C.N.S.A.S.

Cr/Dd.

10 Septembrie 1945
(C.I.-P.)

" Voinescu "

3128

479 529

N O T A 481

OPERAT LA FIȘE

Situația se menține neschimbată la P.N.L. cu sensibile modificări de atitudine în ce privește punctul de vedere constatat la P.S.D.,unde numele dlui.Titel Petrescu a trecut în penumbră,în timp ce dl.Lotar Rădăceanu face declarații care angajează partidul.

Se crede că o mare spărtură se va înregistra în curând la P.S.D.

Dl.Dinu Brătianu a avut Sâmbătă o întrevedere cu un important membru socialist -se vorbește despre dl.Ion Pas - care i-ar fi adus la cunoștiință noua situație.

Informația se verifică numai în parte din declarația dlui.Voiculescu,secretarul dlui Dinu Brătianu,care a fost chemat Sâmbătă seară,orele 19,30,să stenografieze o convorbire avută între acesta din urmă și un emisar socialist,al cărui nume nu s'a putut afla.

COMUNICAT :

- Dl.Director General
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Dir.Coordonării

C.N.S.A.S.

Cr/Dd.

16 Octombrie 1945
(C.F.-P.)
" Demostene "

455/1

~~480~~

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Din cercurile britanice se arată că guvernul englez nu va trimite observatori în România pentru documentarea asupra situaţiunii politice.

S'a solicitat însă Dlui Titel Petrescu de către conducătorii Misiunii britanice, un raport detailat asupra situaţiunii politice, aszfel cum o vede şeful partidului socialist.

Cererea a fost formulată la sugestiile venite dela ministerul de externe britanic.

Intimii dlui Titel Petrescu spun că şeful partidului socialist a fost invitat la Londra.

Majoritatea fruntaşilor social democraţi, socotesc însă că, trimiterea unor observatori americani în România constituie un pretext pentru trecerea timpului întrucât hotărârile privesc întregul ansamblu al problemelor ce s'au pus între ruşi şi anglo-americeni şi care vor trebui soluţionate prin concesiuni din partea cercurilor sovietice.

-----.-----

COMUNICAT :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Tudor

C.N.S.A.S.

"Szabadság"
ziar socialist
Nr. 105 din 6. 1945. Joi

OPERAT LA FIȘE

492 481 483 431

Titel Petrescu:

„Mi a szocializmus"

című tanulmánya: magyar nyelven, könyvalakban

A szocializmus hirdetése a múltban életveszélyt jelentett, napjainkban kötelességszámba megy — de mindkét esetben és mindeneken felül: elhivatás. Volt és van ennek a tanításhirdetésnek tudományosan elvont, napi politikai érdekekbe becsempészett és olcsó hírlapi szólamokon át elaprózott válfaja is, de aki tisztán érzi, hogy a tömegek felfigyelnek szavára, aki tudja, hogy a minden akadályon keresztülhatoló világrend győzelmének alapköve ez a tan: az lelkiismereti kényszerből tesz írásvallomást, és tár oda oktatásokat a szocializmusról: az emberi haladás egyetlen lehető útvonaláról.

Titel Petrescu, a romániai szociáldemokrata-párt országos elnöke azért lett vezetője ennek a hatalmas munkásközösségnek, mert a párttagok tisztelték meg önmagukat, midőn magguk fölé emelték ezt a tudásban, harcos múltban és nemzetközi tekintélyben kiemelkedő egyéniséget, aki mindezek dacára, vagy talán mindenne kiválóságok folytán egyszerűen és eme egyszerűségében is magasrendűen emberi. És amilyen az ember: olyan az írása. „Mi a szocializmus" ez a címe és ugyanakkor a lényege is könyvének. Egy kérdés — és arra adott kristálytiszta feleletet. Pompás meghatározásokba szőtt közvetlenség és ugyanakkor csillogó filozófiába örvözött, megdönthetetlen érvek. Ha szocialista olvassa a könyvet: megérti, miért kellett azzá válnia, ha csak a szocializmus felé haladó ember lapozza át Titel Petrescu könyvét: átérzi, hogy nem lehet másutt a helye, csak azok táborában, ahol a kendőzetlen közérdek a legfőbb közjó és a jogok teljességében élő boldogság az úr a világon. A magyarnyelvű fordítás külön elismerésreméltó és hézagpótló kötelességteljesítés volt Hoffmann Lajos dr. ügyvéd részéről, aki kitűnő, lehiggadt és a szocializmuson nevelődött irodalmár készségével ültette át a könyvalakban most megjelent nagyszerű mű minden megnyilatkozását magyarra.

(=)

C.N.S.A.S.

Cr/I. 19 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Demostene

482

OPERAT LA FIȘE

484

432

N O T A

Dl.Titel Petrescu a declarat Marți dimineață că a cerut miniștrilor socialiști să demisioneze din guvern.

Dl.Titel Petrescu le-a arătat că partidul socialist deține acum o conjuctură unică pentru a câștiga o bătălie mare politică în România.

Demisia miniștrilor socialiști din guvern ar duce la demisia intregului guvern Groza și ar veni în ajutorul Regelui făcându-i un imens serviciu.

Nu ar fi deloc exclus ca partidului socialist să-i revină sarcina de a juca rolul principal în viitoarea desfășurare a evenimentelor politice, aflându-se între partidele istorice și cele din guvernul actual.

Miniștrii socialiști au refuzat să demisioneze din guvern, spunând că situațiunea este stăpânită puternic de sovietici care sprijină la rândul lor, guvernul Groza.

Comunicat:

- Direcția Coordonării
- Dl.Dir.Zaharia
- Dl.Fundu

C.N.S.A.S.

Cr/Di.

19 Septembrie 1945
(C.I.-P.)

"H u b e r t"

Grigoriu.Sursa: Felea.

3128

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

La şedinţa Comitetului Executiv S.D.din 16.IX. a.c.,Voitec a relat foarte entuziast vizita sa la Moscova şi a comentat în chip favorabil colaborarea dintre P.S.D. şi P.C.R.,mai ales pe linia F.U.M.-ului

In replică,Titel Petrescu a făcut observaţia că dela un timp membrii Comitetului Executiv se ocupă mai mult de acoperirea greşelilor guvernului şi ale P.C.R-ului decât de partidul S.D.

P.C.R.îşi câştigase numeroase simpatii.

Prin felul cum a ştiut să se comporte,prin legile pe care le-a făcut,prin felul,mai ales,al legilor economice şi a felului cum le aplică,P.C.R-ul şi-a pierdut simpatiile chiar în masele muncitoreşti.

Membrii Comitetului Executiv târâie partidul S.D. după P.C.R. şi urmarea va fi că şi P.S.D.îşi va pierde toată popularitatea,împreună cu P.C.R-ul.

Comitetul Executiv trebue să se îngrijească numai de P.S.D.,de realizarea programului S.D. şi nu de menţinerea guvernului pe care-l vrea cu orice preţ PCR-ul.

A urmat un schimb violent de cuvinte între Voitec,susţinut de stânga ghelertistă afară de Poldi Filderman,şi Titel Petrescu,susţinut de Tudor Ionescu

Poldi Filderman,deşi ghelertist,a făcut opinie separată de restul grupului ghelertist,aprobându-l în totul pe Titel Petrescu.-

-----

COMUNICAT :
..Coordonării
..adu
..aharia

C.N.S.A.S.

102 3128/811/1 f 103, 141-148, 103 454, 461-463

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI 19 Martie 1936

Nr. 624

434 484 486

N O T A

128

UPERAT LA ...

Sedinta comitetului executiv al partidului social-democrat.

In ziua de 14 Martie cor., a avut loc şedinţa comitetului executiv al Partidului Social-Democrat, la care au participat: I. Moscovici, Titel Petrescu, I. Mirescu, Lotar Rădăceanu, Eftimie Gherman, Flueraş, D. Pop, Ernfeld şi Al. Bartolici.-

La ordinea zilei, a fost chestiunea Frontului de Luptă Democratic, constatându-se că naţional-ţărăniştii nu se arată favorabili încheerei unei înţelegeri atât pentru lupta din opoziţie, cât şi în timpul guvernărei.-

A luat cuvântul Titel Petrescu care, după ce constată atitudinea naţional-ţărăniştilor, propune să se închee un acord cu partidul radical-ţărănesc de sub conducerea d-lui Iunian şi chiar cu comuniştii, în cazul când congresul, care va avea loc loc la 5-7 Aprilie cor., va admite.-

Al. Bartolici a fost de părere să se încheie un acord cu comuniştii, numai în cazul când congresul admite şi cu condiţiunea ca comuniştii să accepte directivele social-democrate.-

De menţionat că ceilalţi membrii ai comitetului executiv nu au luat nici o atitudine, iar ideia încheerei unui acord cu comuniştii, sub anumite condiţiuni, începe să fie admisă şi de fruntaşii social-democraţi, cu toată experienţa nemulţumitoare făcută de sindicate.-

****

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
CORPUL DETECTIVILOR

7 Aprilie 1

128 8C

860

ZIUA 2-A A CONGRESULUI GENERAL AL PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT DIN ROMANIA.

Eri 6 Aprilie crt.,au continuat desbaterile congresului general al 16-a al partidului social democrat din Români la Casa Poporului din strada Izvor 37,sub preşidenţia avocatului Constantin Titel Petrescu,care deschizând şedinţa,a dat cuvântul lui Lotar Rădăceanu,secretar general al partidului.

LOTAR RADACEANU dă citire diverselor telegrame şi scrisori de solidaritate socialistă primite dela organizaţiile respective din provincie şi în special a protestului formulat de comitetele sindicatelor muncitoresti din Arad contra autorităţilor locale că au sigilat sediul organizaţiilor,arătându-se că din cauza evenimentelor survenite în legătură cu greva lucrătorilor textilişti nu au putut participa la congres.

In scrisoarea de protest se scrie textual : Dorim ca lucrările congresului să fie un nou pas spre desrobirea clasei muncitoare.

Congresul ridică un protest contra autorităţilor din Arad care au sigilat sediul organizaţiilor; hotărăşte trimiterea unei telegrame de solidaritate şi imbărbătare către grevişti şi intervenţie energică la Ministerul de Interne printr'o delegaţie impotriva măsurilor represive.

Apoi Lotar Rădăceanu dă citire raportului secretariatului central al partidului social democrat,care cuprinde următoarele capitole : Repercusiunile crizei capitaliste; Biruinţele

fasciste in Europa centrală; Venirea la putere a partidului . beral; Sarcinile conducerei partidului; Acţiunea de organizare propagandă; Mişcarea tineretului şi femeilor; Acţiunea politică şi Relaţiile externe,etc.,spune :

Cei trei ani cari s'au scurs dela ultimul nostru congres general din Mai 1933 constitue una dintre cele mai grele perioade prin care a avut să treacă socialismul român şi fără indoială,cea mai grea şi plină de incercări perioada dela unificarea infăptuită in anul 1927. Dacă în acest interval de timp, teroarea exercitată de autorităţi impotriva partidului nostru nu a atins proporţiile pe care le-a cunoscut spre pildă,in anii imediat următori războiului mondial,in schimb toate celelalte imprejurări subiective şi obiective fără precedent in istoria mişcărei noastre muncitoreşti.

In legătură cu reprecusiunile crizei capitaliste,in primul rând,perioada dintre ultimul congres şi congresul actual, a fost caracterizată prin repercusiunile distrugătoare ale crizei economice care zguduie insuşi edificiul sistemului capitalist. In 1933 numărul şomerilor crescuse după socotelile Confederaţiei Generale a Muncii la cel puţin 300.000 sumă enormă pentru o ţară ca România,in care numărul total al salariaţilor se ridică la maximum 7-800.000. Mişcarea sindicală se resimţise destul de greu in urma acestei situaţii,care a făcut ca numărul de membri să scadă vertiginos,puterea de combativitate sindicală să se micşoreze şi sarcinile de ajutoare să crească in mod aproape fantastic. Desigur că repercusiunile crizei şi şomajului s'au resimţit şi în partid prin scăderea efectivelor şi creierea unei atmosfere de depresiune,specifică pretutindeni vremurilor de criză.

Ravagiile produse prin efectul crizei economice s'ar fi putut repara succesiv mai ales că in 1934 a inceput să se producă o oarecare reinviorare a producţiei care s'a menţinut şi chiar desvoltat in anii următori.

Biruinţele fasciste în Europa centrală. S-au adăugat insă,două imprejurări de ordin politic,care au influenţat in

./.

487 437/439

mod defavorabil desvoltarea mişcărei muncitoreşti atât la noi cât şi pretutindeni.

In 1933, fascismul hitlerist se instalase în Germania ni micind instituţiunile democratice şi desvoltând mişcarea muncitorească, iar in 1934 social democraţia austriacă a fost infrântă pe baricadele Vienei şi Dollfus şi-a ridicat dictatura pe cadavrele eroilor lucrători pentru libertate. In acelaş timp, s'a inregistrat - in bună parte determinată de biruinţa fascismului in Germania şi Austria - o creştere generală a mişcărei fasciste din toate ţările, o adevărată ofensivă care luase la un moment dat proporţii cu adevărat ingrijorătoare.

Este dela sine înţeles că aceste fenomene ale vieţii practice internaţionale au creiat şi la noi o scădere a elanului şi a optimismului de luptă al masselor simpatizate şi o creştere considerabilă a puterii de atracţie pe care o exercitau mişcările de dreapta asupra populaţiei din toate categoriile.

O muncitorime, cu puterea de rezistenţă slăbită prin anii de criză şi şomaj a avut astfel de suportat năvala vijelioasă a curentului fascist reacţionar care proclamând moartea socialismului, se prezintă masselor ca adevăratul curent de mântuire naţională şi socială.

Venirea la putere a partidului liberal la sfârşitul anului 1933, după o scurtă şi slabă guvernare naţional ţărănistă a fost in bună parte şi ea ajutată de atmosfera generală fascisto-reacţionară din Europa. Ea a insemnat o cotitură hotărâtă spre dreapta in politica internă şi a readus mişcărei noastre după 5 ani de relativă libertate, regimul de opresiune şi prigoană pe care l-a suportat până in 1928.

Alegerile generale din Decembrie 1933 au arătat imediat scopurile urmărite de liberali. O teroare fără de seamăn a fost deslănţuită impotriva partidului nostru, candidaturile noastre impiedicate cu forţa in judeţe ca Sălaj şi Cetatea Albă, propaganda noastră strangulată aproape in toate judeţele. In aceste condiţiuni rezultatul alegerilor n'a putut fi decât o

./.

488
400
438
OPERAT LA FIŞE

nfrângere. Partidul nostru n'a atins cele 2 % pe ţară fiindcă i s'au răpit prin fraudă şi teroare reprezentanţa parlamentară la care avea dreptul in baza puterei sale reale.

Deasemenea, prin introducerea ilegală a meseriaşilor in colegiul electoral al camerilor de muncă, s'a răpit şi posibilitatea de a se trimite reprezentanţi ai muncitorilor in Senat.

Din 4 mandate ale Camerilor de muncă numai unul a putut fi cucerit la Cluj de tovarăşul Jumanca, căruia i-a revenit greaua sarcină de a fi singurul reprezentant parlamentar al clasei muncitoare.

In acelaş spirit a continuat să se poarte şi ulterior guvernarea liberală faţă de mişcarea muncitorească.

Starea de asediu instituită după asasinarea lui I.G.Duca, dar aplicată aproape numai stângii, a dat in mâinile guvernului un instrument minunat de represiune.

Ca să dăm numai un singur exemplu de greutăţile cu care a avut de luptat numeroase organizaţii, amintesc că secţiunea Galaţi a putut obţine abea spre sfârşitul anului 1935 dreptul de a ţine şedinţe şi de a activa.

Pentru a ilustra starea generală de lucruri, ajunge să menţionez că in anii 1934-1936 intr'o perioadă deci in care activitatea secţiunilor a fost necesarmente redusă, secretariatul central a avut de făcut intervenţii la Ministerul de Interne in 65 cazuri, privind interzicerile de intruniri, arestări sau maltratări de membri, perchiziţii ilegale şi altele. Desigur că fiecare caz a necesitat 2,3 şi chiar mai multe deplasări.

Infrângerea electorală şi regimul de teroare ak stânjenit în mod foarte simţitor activitatea şi desvoltarea secţiunilor de partid ca şi acţiunea generală de partid.

Cu privire la sarcinile conducerei partidului oratorul spune. Aceasta fiind situaţia partidul a avut de trecut după congresul dela 1933 şi in special după venirea la putere a liberalilor prin o fază de slăbire vădită.

Elanul slăbit a cadrelor, dezorientarea maselor simpati-

./.

CNSAS

405 415 539 OPERAT LA FIŞE

zante,ofensiva fascistă şi teroarea guvernamentală a făcut ca să scadă atât numărul secţiunilor cât şi efectivul membrilor,iar influenţa politică a partidului să se reducă simţitor. In anul 1934 şi-au incetat activitatea 23 secţiuni,din care 14 in Vechiul Regat. Activitatea la sate care dăduse unele rezultate organizatorice,dar in special rezultate electorale,a devenit aproape cu desăvârşire imposibilă. Libertatea de mişcare era in multe părţi,in special insă la ţară,complect inexistentă. 481

Totuşi,putem spune cu mândrie că militanţii şi cadrele partidului au rezistat cu energie vremurilor grele,ţinând sus steagul socialismului impotriva teroarei,a curentului fascist şi a atacurilor din stânga,tovarăşii noştri au reuşit să se menţină pe poziţiile lor,care au avut de luptat cu atâtea greutăţi şi de infruntat atâtea şicani şi ilegalităţi pentru cari li se cuvin un cuvânt de recunoştinţă.

Sarcinile pe care le-a avut partidul in afară de acele ale acţiunii politice obişnuite şi ale luării de atitudine faţă de evenimentele în curs au fost dicate de insăşi situaţia reală şi aceste sarcini erau : acţiunea de intărire organizatorică a partidului; combaterea curentelor fasciste prin o propagandă pozitivă social democrată şi o politică de apărare şi asigurare efectivă a democraţiei.

In ceeace priveşte acţiunea de organizare şi propagandă conducerea centrală a partidului a trebuit s-o desfăşoare prin natura lucrurilor in primul rând o acţiune de indrumare a secţiunilor şi tovarăşilor singurateci de a intensifica munca de partid pe toate tărâmurile,in care scop s'au lansat numeroase circulări şi s'a purtat o intreagă corespondenţă.

Se poate spune că in general s'a reuşit a se consolida structura organizatorică a partidului.

Pe tărâmul propagandei rolul principal i-a revenit presei de partid,comitetul executiv ne-având posibilitatea materială de a ajuta munca propagandistică a secţiunilor prin delegare de propagandişti sau prin editare de broşuri şi manifeste. S'au făcut incercări de a mări şi imbunătăţi organul central " Lumea Nouă "

incercări cari n'au avut insă un rezultat satisfăcător deoarece tirajul n'a crescut in proporţia creşterei cheltuelilor.

Cu privire la acţiunea politică raportul spune : Situaţia politică in cursul anilor 1934-1936 a fost caracterizată pe deoparte prin guvernarea reacţionară liberală a cărei atitudine faţă de mişcarea muncitorească a fost extrem de duşmănoasă,pe dealtă parte de o susţinută ofensivă fascistă (constituirea frontului românesc fuziunea Goga-Cuza,legalizarea Gărzii de Fer sub numele " Totul pentru ţară "),mişcările fasciste fiind astfel făţiş susţinute de guvern.

Faţă de primejdia fascismului,ivită în mod serios şi la noi şi faţă de practicile inconştiente ale guvernului liberal fascizant,lupta izolată a partidului nostru putea să fie o frumoasă manifestare,dar nu putea să aibe o valoare eficace. De aceea comitetul executiv s'a pus pe punctul de vedere că este nevoie de o alianţă de luptă a tuturor partidelor democratice muncitoreşti şi burgheze. Această tactică,de mult acceptată şi practicată de toate partidele socialiste in lupta lor contra reacţiunei şi fascismului,s'a mai dovedit odată salutară in 1928. Cu atât mai mult,numai lupta comună a democraţiei va putea deslănţui actualmente acea puternică mişcare de massă care să fie in stare să inchidă nu numai drumul fascismului,dar şi să infăptuiască un regim de democraţie mai largă şi sigură în România.

In consecinţă,incă la 3 Iunie 1935 consiliul general al partidului nostru a proclamat in rezoluţia sa politică nevoia concentrărei forţelor democratice. In acelas sens s'a pronunţat şi conferinţa regională dela Cluj precum şi diverse organizaţii ale partidului.

Pe baza acestei hotărâri comitetul executiv a pus chestiunea in discuţia partidului,a lansat in mai multe rânduri apeluri publice şi a dus tratative cu toate partidele care stau programatic pe baza democraţiei; tratative care au ajuns azi la un punct ce va permite noului comitet să le inchee intr'un fel sau altul.

Acţiunea partidului in favoarea ideii colaborărei democratice a fost susţinută prin o campanie de intruniri in toată

./.

ţara, inaugurată la Bucureşti prin intrunirea dela 21 Iulie 1935. La aceste intruniri care au avut un larg ecou in presă, s'au emis parolele de luptă democratică şi socialistă a partidului nostru.

In cursul anului 1935 s'a produs şi cunoscuta schimbare in tactica comunistă. Internaţionala Comunistă, până atunci adversară hotărâtă a oricărei acţiuni comune cu partidele democratice ale ţărănimei şi micii burghezii, a lansat formula frontului popular şi parola luptei contra fascismului şi pentru democraţie.

Dacă la inceput a existat oarecare confuzie asupra acestei formule şi nu toată lumea a sesizat deosebirea intre frontul popular şi colaborarea democratică, preconizată de partidul nostru, această confuzie a fost repede impraştiată prin discuţiile ce au avut loc in partid şi presă. Frontul popular este o denumire care la noi trebue exclusiv rezervată pentru a caracteriza o acţiune antifascistă, bazată pe frontul unic şi lărgită prin adeziunea partidelor burgheze de stânga. Ori, partidul nostru n'a aderat şi nici nu poate adera la o astfel de tactică complect irealizabilă in România. Mai intâi comitetul executiv nu crede in eficacitatea şi autoritatea morală a unei lupte pentru democraţie, alături de un partid antidemocratic şi dictatorial, cum este partidul comunist care doreşte desigur menţinerea libertăţilor democratice, dar numai pentru a le folosi invederea propagandei pentru dictatură.

Dar chiar dacă s'ar trece peste aceste consideraţiuni principale, incheerea unui front unic cu partidul comunist sau adeziunea lui la o alianţă democratică este practic cu neputinţă, de vreme ce partidul comunist este ilegal, iar organizaţiile lui camuflate lipsite de seriozitate şi stabilitate.

Pentru aceste motive comitetul executiv in conformitate de altfel cu indicaţiile precise ale consiliului general a respins toate propunerile de front unic ale partidului comunist ca şi ale organizaţiilor camuflate şi a activat pentru injghebarea unei alianţe numai intre partidele legale şi democratice.

Dacă această linie politică va fi aprobată de congres, noul comitet executiv central va trebui să găsească modalitatea aplicărei ei cât mai neintârziat.

147 ~~492~~ 148

In relaţiunile externe partidul social democrat a continuat să intreţină strânse legături cu internaţionala muncitorească socialistă şi cu partidele afiliate ei. La conferinţa internaţională dela Paris,care a avut loc in August 1935 pentru a discuta sarcinile clasei muncitoare in faţa ofensivei fasciste a luat parte tovarăşul Lotar Rădăceanu,iar la congresul de reconstituirea partidului socialist in Jugoslavia,ţinut la Belgrad in 1934,tovarăşul Eftimie Gherman şi la congresul partidului social democrat maghiar dela Budapesta din Septembrie 1935 tovarăşul Rădăceanu.

GEORGE GRIGOROVICI in numele mişcărei social democrate face o descriere a politicei marxiste in legătură cu condiţiile de socializare,dictatura proletariatului şi tactica politică criticând programul Internaţionalei Comuniste şi adresându-se asistenţei spune că adevăratul marxism este acela care dă dovadă de maturitate în gândire şi judecarea faptelor,fiindcă numai astfel triumful ideii socialiste va avea efect in realizarea societăţii socialiste.

Au mai făcut rapoarte despre situaţia mişcărei din localităţile respective Mureşanu din Cluj, I.Tomescu - Piatra Neamţ,B. Iordache - Cluj, I.Kiss - Cluj, B.Solomon - Galaţi, V.Fildermam - Bacău, Popescu - Constanţa, Gros - Timişoara, Gavron - Reşiţa,Teodor Iordăchescu şi Dr.Ilie Horodniceanu.

Dr.ILIE HORODNICEANU a făcut o expunere referitoare la atitudineapartidului social democrat faţă de Rusia Sovietică şi se declară mulţumit de precizările făcute în raportul secretariatului central al partidului social democrat.

Desbaterile congresului continuă şi astăzi pentru adoptarea rezoluţiilor cari sunt discutate şi desbătute in comisiuni separate.

LIBERTATEA
12 NOEM. 1944

Invătători socialişti au prezentat felicitări noului Ministru al Culturii Naţionale

D-nii: C.-Titel Petrescu fost ministru de Stat şi preşedintele partidului social-democrat şi Ştefan Voitec ministrul culturii naţionale s'au întreţinut colegial cu învăţătorii socialişti

Este pentru prima dată în istoria şcoalei primare româneşti, când un şef de Partid şi Ministrul Şcoalelor se întreţin, din prima zi a venirii la conducerea departamentului, cu elementele reprezentative ale corpului pe care are să-l conducă. Familiarizaţi cu problemele cari agită azi şcoala primară şi învăţătorii, informaţi asupra operii realizată de învăţătorime în cele mai negre condiţiuni, stăpâni ai unui impresionant program de realizări practice imediate, d-nii miniştri au ascultat planul de acţiune şi platforma pe a cărei temeiu se va acţiona în sectorul învăţământului primar.

Clipe de sărbătoare. Se schimbă ceva în ţara asta. Şi în şcoală, schimbarea atmosferei de muncă, o altă preţuire acordată descălului de sat şi oraş, prin răsplata adevărată a muncii şi respectul operii sale sociale şi naţionale, sunt porunci ale ceasului de faţă.

Cuvântul de felicitare în numele învăţătorilor socialişti

Delegaţia învăţătorilor socialişti, în frunte cu d. Gh. Niculescu-Malu, a prezentat felicitări noului Ministru al Şcoalelor rostindu-i următoarele:

Domnule Ministru, şcoala românească şi în special şcoala primară au toată îndreptăţirea să aştepte dela Dvs. şi dela Partidul ce-l reprezentaţi, sprijinul pe care nu i l-a acordat un regim de dictatură, de bun plac şi străin sufleteşte de rolul marilor aşezăminte ale Patriei. Programul Dvs. de activitate, pe care ni l-aţi împărtăşit, ne încredinţează că se va cunoaşte în curând era nouă pe care o veţi inaugura la conducerea şcoalei româneşti. Invăţătorii ţării îşi dăruesc cu spirit misionar sufletul lor, dar Statul de până azi i-a ofensat prin atitudinea lui străină poruncilor vremii. Cu un salariu de mizerie, cu cei 4—6000 lei lunar cât primeşte un învăţător tânăr, cu absenţa Statului dela o asistenţă medicală pentru învăţători şi familii, cu dezacordul imens între muncă şi răsplată, învăţătorii nu mai pot acţiona pentru o şcoală nouă. Dascălii şcolii poporului îşi cer dreptul la existenţă, pentru a putea să ia parte cu întreg sufletul lor curat la rezidirea sufletului celui mare al şcoalei poporului.

Grele şi multiple sunt problemele ce vi se vor pune în cale. Incredinţaţi de sentimentele ce vă animă faţă de noi învăţătorii şi faţă de un alt destin — social şi democrat — al şcoalei primare, nu găsim cuvinte mai potrivite de urare la instalarea Dsv. la Cultura Naţională, decât legământul învăţătorilor socialişti că vă vor sprijini în opera ce-o începeţi, pentru dreptatea cauzei învăţătoreşti, pentru triumful ideilor generoase şi constructive ale socialismului nostru şi pentru Patrie.

Răspunsul d-lui ministru Ştefan Voitec

Colegi şi tovarăşi, mulţumindu-vă pentru cuvântul ce-mi adresaţi, subliniez câştigul pe care îl are şcoala primară prin prezenţa învăţătorilor în cadrele Partidului Social Democrat, care socoteşte un imperativ al ceasului de faţă sprijinul masiv ce trebue adus şcoalei româneşti dela sate şi oraşe, printr'o atentă grijă faţă de copil, de familia săracă şi de membrii corpului didactic.

Invăţătorii sunt aceia cari au un rol covârşitor astăzi, în opera de lămurire şi întărire a conştiinţei mulţimii. Pe umerii lor se reazemă o parte importantă din existenţa Statului. Invăţătorii vor trebui să propage noile idei ale democraţiei, ale spiritului generos şi înfrăţirei care trebue să domnească între cetăţenii ţării.

Programul dvs. de revendicări ni-l însuşim, iar problema salarizării o considerăm o ruşine a Statului de eri aşezată nedrept în faţa existenţei învăţătorului român. Nu ne vom odihni până ce nu se va face dreptate învăţătorilor. Să împărtăşiţi colegilor dvs. din toată ţara hotărârea de a le fi un camarad cu ascultare la nevoile lor, un susţinător al drepturilor integrale şi un luptător pentru biruinţa cea mare a şcoalei româneşti.

Indemnurile d-lui ministru C. Titel Petrescu, Preşedintele Partidului Social Democrat

Prieteni, pe lângă cele spuse de distinsul meu tovarăş de luptă Ştefan Voitec, Ministrul Culturii Naţionale, a cărui energie şi intenţiuni deosebite pentru binele dvs. îmi sunt cunoscute, mai adaog că, Partidul nostru vine la acest important minister cu un program de activitate care să îndeplinească toate doleanţele corpului dvs. Ideile social democrate vor marca într'adevăr o eră nouă la acest minister, pentrucă sunt întemeiate pe dreptate socială, pe recunoaşterea muncii individului şi pe o dreaptă consideraţie elementelor de elită cari contribuie la realizarea acestui program.

Sunt o serie de probleme care îşi aşteaptă deslegarea, probleme ce constituiesc complexul acestui minister. Invăţătorii sunt consideraţi, în concepţia noastră, pivotul acestei orânduiri pe care Ministerul Culturii Naţionale vine s'o realizeze cu sprijinul dvs. al tuturor. Invăţătorii vor cunoaşte că zorii noui, de înviorare şi dreptate ce li se arată, sunt momentele de dreptate socială pe care le pregătim acestor încercaţi slujitori ai Statului.

Bizuindu-vă pe înţelegerea realităţilor şi capacitatea de muncă a tovarăşului nostru St. Voitec, veţi conlucra la acea rezidire a sufletului şcoalei primare despre care pomeniţi.

*

După solemnitate a urmat un schimb de vederi asupra problemelor învăţământului primar cari au făcut obiectul platformei de realizări a Grupului învăţătorilor socialişti.

LIBERTATEA
22 NOEM 1944

INTRUNIRILE DIN CAPITALĂ ALE PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

D. C.-TITEL PETRESCU A ARĂTAT PORUNCILE CEASULUI DE FAȚĂ

... ora 10 dimineața, in sala cinema ... „Barcelona" s'a ținut o mare intrunire a organizației Partidului Social-Democrat din Sectorul III Albastru.

Cuvântările

Intrunirea a fost deschisă de d. I. SPÂRLEA, președintele Sectorului. D-sa după ce a schițat un istoric al luptelor duse de partidul social-democrat pentru binele și prosperitatea clasei muncitoare, a făcut un însuflețit îndemn la strângerea rândurilor tuturor celor ce muncesc.

D. SAI ALEX., din comitetul Sectorului, arată că ani de zile muncitorimea a fost ținută departe de toate manifestările politice sub absurdul pretext că politica trebue s'o facă numai boerii. Consecințele au fost dintre cele mai nenorocite pentru muncitori căci nefiind organizați, nu și-au putut revendica drepturile.

Vorbitorul critică apoi corpul controlorilor de speculă, care nu-și face datoria și cere ca în comisiunile primăriilor de sectoare să fie numite elemente din rândurile muncitorilor spre a se practica o mai sănătoasă politică edilitară.

D. ADRIAN DIMITRIU, președintele organizației Capitalei, spune că dacă întreaga societate capitalistă s'a sprijinit și se mai sprijină încă pe cei ce muncesc, aceasta nu va mai trebui să se mai întâmple în viitor. Exploatarea va trebui să înceteze iar muncitorii vor trebui să devie stăpâni pe munca lor.

Narează ce a văzut în fabricile din sectorul de Albastru, unde muncitorii prin energie și hotărîre au putut să înlăture multe din neajunsuri, îmbunătățindu-și condițiile de viață și încheie, cerând exproprierea capitalului în favoarea celor ce muncesc.

D. I. SPÂRLEA

Au mai luat cuvântul făcând diverse propuneri și observațiuni, d-nii: SAI ALEX, ADRIAN DIMITRIU, DARABAN și vechiul luptător socialist IORDAN IONESCU.

Discursul d-lui C.-Titel Petrescu

D-sa începe cuvântarea prin a-și manifesta bucuria de a se afla într'un cartier muncitoresc în mijlocul lucrătorilor și micii burghezii ... cartier.

Face apoi o descrie[re] ... amplă a loviturei de stat de la 23 August care ne-a dus la: scăparea din ... [ie]șirea în războiul de Puterile A[xei] ... intronarea regimului democra[tic] ... , grație căruia pute[m] ... [ti]ber în țara românea[scă].

Cu ... darea libertăților pu[blice] ... [su]fragiul universal, masele ... nu nevoe să recurgă la mijloa[ce] ... pentru a se organiza și pregăti ... clasei conducerea treburilor publice.

Se impune deci ca ... de muncitoare producătoare, dela ... la lucrătorul ... fabrică, meseriaș, intelectualul exploatat în munca ... să se grupeze în partidul muncii ... partidul social-democrat, care ... tuturor celorlalte partide de ... oricare ar fi denumirea lo[r].

Este de datoria ... muncitoare de a se organiza, de ... opțiunea în mod liber în partidul ... social-democrat.

Ideea unei ... noui

Marile transform[ări] ... de structură pe care le pregătește ... în toată Europa de îndată ... războiul va lua sfârșit, nu se împr... prin lovituri de stat.

Trebue ca ideea ... ORDINE NOUI să pătrundă conști[ințele] ... spiritele.

Trebue ca clasa ... să fie gata a asuma intr... directie socială după un plan nou ... in ideea ca masa confuză ... a intereselor intermediare ... între politica de conservare ... și aceea de adâncă transform[are].

Pentru această ... trebuesc organizate toate ... trebuesc înlăturate toate ... pregătit planul nouei ... care să aducă cu sine un ... ridicat de viață pentru ma[sele] ... producătoare.

Atenție ... ția

... — l oratorul — *intr'o fază de tranziție, cu o economie complect dezorganizată de un război care nu s'a terminat încă. Salariații de toate categoriile — dela cei din întreprinderi particulare la salariații și pensionarii statului, copleșiți de mizeria pe care o creează scumpetea excesivă a traiului, reclamă, cu drept cuvânt: majorarea salariilor lor.*

Cererea lor este îndreptățită și trebue satisfăcută.

Soluția majorării salariilor este însă simplistă și ea poate duce la inflație și la prăbușirea monedei naționale.

Problema de bază a traiului celor mulți trebue privită de guvern în toată complexitatea sa și ea nu poate fi soluționată decât prin: mărirea producției, organizarea transporturilor, raționalizarea articolelor de primă necesitate, înfrânarea speculei ilicite.

D. Titel Petrescu arată cercul vicios în care se învârtește soluționarea problemei vieței prin jocul majorărei de salarii, care duce fatal la inflație iar inflația la sărăcirea generală. (D-sa dă în această privință pilda Germaniei de după războiul mondial când prețurile se ridicau dela ceas la ceas și când îți trebuiau bilioane de mărci ca să cumperi o pâine).

Impozite pe beneficiile de război. Imprumut național

Dacă o majorare excesivă a salariilor din întreprinderile particulare poate duce la dezorganizarea complectă a economiei naționale, acum când trebue să facem față cu rigurozitate obligațiilor decurgând din convenția de armistițiu cu URSS. — continuă oratorul — majorarea salariilor în organizația de stat trebue acoperită prin impozite pe beneficiarii dezastrului țării, pe confiscarea averilor tuturor „afaceriștilor" și printr'un împrumut național de natură a evita recursul la rotativa Băncii Naționale și deci la inflație.

Pentru majorarea salariilor funcționarilor și pensionarilor Statului trebuesc 40 miliarde. De unde? Din impozitele menționate și dintr'un împrumut care — dacă este avantajos prezentat de guvern — poate absorbi toate capitalurile parazitare ce se află depozitate în bănci.

Nu trebue să uităm un singur moment — continuă d. Titel Petrescu — că suntem încă în război și trebue să facem față tuturor obligațiilor ce avem angajate cu marii noștri Aliați. Dacă guvernului trebue să-i cerem să guverneze cu competență și înțelepciune, masele producătoare au la rândul lor datoria față de țară de a munci în ordine pentru a repara dezastrul țării, pe care n'am știut la timp să-l împiedicăm să se producă.

*

D. C. Titel Petrescu termină cu un cald apel la adeziunea tuturor în partidul social-democrat, socialismul aducând orientări noui în viața socială și schimbări adânci în toate manifestările vieții.

D. IORDAN IONESCU

La sfârșitul întrunirii, corul muncitorilor din Albastru a executat mai multe cântece socialiste.

Intrunirea din Sect. I Galben

Duminică 19 Noembrie a avut loc în sala Libertatea o mare întrunire a Partidului Social-Democrat din sec. I Galben.

A prezidat d. C. Radian, care după ce a arătat scopul întrunirei a dat cuvântul d-lui Stambuleanu, secretar general al ministerului Industriei și Comerțului, membru al partidului.

D-sa a arătat greutățile ce întâmpină membrii partidului aflați în posturi de conducere al Statului și sforțările ce acestia fac pentru a satisface in cât mai mare măsură nevoile obștești ale cetățenilor.

Desigur că nu se pot împlini toate nevoile într'un timp scurt, însă se va căuta pe deoparte să se accelereze procurarea de materii prime, iar pe altă parte se vor întrebuința toate mijloacele pentru înfrânarea speculei. In ce privește epurația, vorbitorul preconizează o operație severă, totală și dreaptă, pentru a se aplica fiecăruia pedeapsa ce o merită.

Vorbește apoi d. Ion Burcă. Dsa preconizează soluții în perfectă concordanță cu ideile socialiste. In ce privește specula, arată că nu mărirea salariilor antrenează scumpetea, ci din contră scumpetea impune o mărire a salariilor. Setea de îmbogățire a negustorilor fără suflet, pe spinarea populației nevoiașe, poate da naștere la fenomene ale căror rezultate se pot întoarce ușor în contra lor. Circulația și distribuția bunurilor trebue să fie controlate de reprezentanții populației consumatoare. Numai astfel se va ajunge ca și cel nevoiaș să poată găsi alimente în raport cu punga lui, nu numai cei bogați cari, plătind oricât, pot avea orice. Au fost și sunt încă în Țara Românească circa 100.000 oameni bogați cari au avut și au cu ce trăi din belșug, iar restul de milioane de oameni trăiesc în nevoi.

In ce privește epurația, o preconizează în total și fără excepție, pentru ca fiecare să-și primească pedeapsa meritată atât pentru crimele săptuite, cât și pentru ca în viitor alți aventurieri să nu se gândească că vor putea să târască în aventură un neam întreg fără voința lui, tăind legăturile firești cu națiunile aliate, cărora le datorăm ființa noastră.

Ultimul ia cuvântul d. Tudor Ionescu, subsecretar de Stat la ministerul Industriei și Comerțului. D-sa înfățișează situația grea ce dăinuește atât în comerț cât și în industrie, situație care s'a agravat din cauza războ[iului] ... lipsei de materii prime ... etc. Fiind mandatarul ... cel departement, ve... terea de muncă, ... pentru ce să facă ... brici, cât și în ... cari nu vor mai ... pentru a ajunge ...

Roagă tovarășii ... derea, pentru ca ... să poată purcede ... devărat socialiste.

Intru[nirea din] Sect. IV [Verde]

In cadrul întrunirii ... nică ale partidului a ... sectorul IV Verde, a ... să contribuție.

A prezidat d. Romulu[s] ... face o dare de seamă ... politice, după care ... mitetului C... și Capi[talei] ... expune pe larg situația ... țări din punct de vedere e[conomic] și politic, arătând situația ... guvernului în legătură cu ... și scumpirea vieței.

D. Prof. Alex. Panaite Nico[... ...] vorbește în legătură cu situ[ația] ... sinistraților, arătând greutățile ce le întâmpină sinistrații la autoritățile respective, după care mai iau cuvântul d-nii: General Saldac General Medic Veterinar Mihăilescu, I. D. Preotu, Vice Președintele Micilor Morari Gologan Georgescu, Boerescu Vasile, Ilie Predaru, Ing. ... Pavel și Ioan Carolu[...].

Toți vorbitorii au arătat situația grea materială a muncitorimii, specula care face ravagii și au preconizat măsurile necesare, spre a împiedeca pauperizarea clasei lucrătoare.

Intrunirea a luat sfârșit într'o caldă atmosferă de înfrățire colectivă.

In Sect. II Negru

La sediul circ. 17 a P. S. D. s'a ținut o întrunire a membrilor ... rului.

D. Stoloj[an] președ. sect. II Negru insistă asupra nevoii de organizare și înregimentare în PSD. a muncitorilor manuali și intelectuali, știut fiind programul partidelor muncitorești pentru îmbunătățirea vieții și înlăturarea speculei actuale, resimțită mai ales de această categorie de cetățeni.

D. V. Mihăescu face un călduros apel pentru plata cotizațiilor și donarea de către cei înstăriți a mobilierului necesar noului sediu al sectorului. D-sa invită apoi femeile române să se înlăture PSD. și cere tuturor să sprijine ziarul „Libertatea", organul socialist.

D. Prof. Jacques Buk cere membrilor activitate mai intensă în lupta partidului nostru pentru câștigarea revendicărilor sociale.

D. Ing. Alex. Marcu dă sugestii pentru înfrânarea speculei, arătând că majorarea salariilor devine iluzorie dacă nu se izbutește stabilizarea prețurilor.

D. av. Lichi Floda demonstrează că numai prin strângerea rândurilor în cadrul P. S. D. cetățenii vor reprezenta o forță organizată, iar speculanții nu-și vor mai putea întinde tentaculele.

D. Al. Zigler arată necesitatea cunoașterii profunde a doctrinii marxiste, recomandând tuturor să citească mereu literatura socialistă și face apel pentru constituirea bibliotecii sectorului.

D-nii Gh. Grădinaru și Bartfeld insistă asupra înființării de cooperative arătând că specula poate fi înlăturată numai prin desființarea intermediarilor dintre producători și consumatori.

3128

~~485~~

~~407~~

~~503~~

P.S.D.

445

COPERIT LA FIŞĂ

SEMNALUL

24 NOEM. 1944

S'a creat Universitatea populară

Eri după amiază a avut loc şedinţa de inaugurare a cursurilor Universităţii Populare, creată din iniţiativa partidului social-democrat.

D. Titel Petrescu, preşedintele partidului, a luat cuvântul, subliniind importanţa acestei universităţi.

Au vorbit apoi profesorii universitari membri ai partidului.

C.N.S.A.S.

3128

446 Dos. 489 C.S.D.

LIBERTATEA

24 NOEM. 1944

[PAR]TIDUL SOCIAL-DEMOCRAT [...]INȚEAZĂ O UNIVERSITATE POPULARĂ

[...]upă amiază a avut loc în [...]ertatea o sedință prezidată [...] Titel Petrescu, în vederea înființării unei Universități populare. Au luat parte numeroși membrii ai partidului.

S'au făcut diferite propuneri și s'a alcătuit o comisiune care va colabora programul de activitate al acestei universități. Din comisie fac parte d-nii: C. Titel Petrescu, Th. Iordăchescu, prof. Mircea Florian, prof. Al. Claudian, prof. dr. Băltăceanu, ing. Stavri Cunescu și Adrian Dimitriu.

Comisia se va întruni în primă ședință Luni după amiază, iar Miercuri 30 Noembrie va avea loc o nouă adunare.

C.N.S.A.S.

82938 Ind/1 f 26,

F/N.

27 Octombrie 1945
(C.I. - P.).
Hubert.
Grigoriu. Sursa: Felea.

~~487~~ 26
~~409~~
417

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

Titel Petrescu a cerut colaboratorilor săi să strângă materialul necesar pe baza căruia se vor duce discuţiile cu delegatul american, Ethridge, la venirea lui în ţară.

Acest material se compune din documente doveditoare despre abuzurile şi rechiziţiile făcute de armatele sovietice, cu întregul sprijin al Partidului Comunist.

Se accentuiază în special asupra abuzurilor cu rechiziţiile făcute de Generalul Susaikov.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

7.VII.945

1880/27/79 498/79 448

H U B E R T

Ionel prin Beno sursa Felea

Social Democrați

Felea, din Comitetul Central al P.S.D._ului, este informat de către Titel Petrescu că delegați ai F.N.D.-ului au și început tratativele cu Maniu și Brătianu pentru aceștia să-și desemneze delegați ~~pentru~~ care să discute lărgirea guvernului ~~cu colaborarea~~ prin participarea partidelor Naț.Țăr. și Liberal.

Începerea acestor tratative a fost cerută de Biroul politic Sovietic ~~a cerut F.N.D.-ului începerea acestor tratative~~

întrucât Guvernul din Moscova crede că este necesar să facă o serie de concesiuni politice guvernelor din Londra și Washington, ~~deoarece~~ la conferința Stalin-Truman-Churchil se va discuta precis chestiunea situației interne din ~~țara~~ România și guvernul ~~din Moscova~~ ar dori ca lărgirea guvernului din România să se facă încă înaintea ~~conferinței de la Potzdam~~ pentru ca să nu ~~însemne că această schimbare~~ pară că a fost impusă de conferință.

pentru ca

Începerea acestor tratative a fost cerută de Biroul politic Sovietic din România, ~~căci~~ deoarece guvernul din Moscova crede că este absolut necesar, ~~ca la~~ – față de nevoia concesiilor ce trebuiesc făcute Angliei și Americei, – ca la conferința Stalin – Truman – Churchill, problema lărgirii guvernului nostru să fie deja rezolvată, ~~pentru~~ spre a nu părea că a fost impusă de conferință.

Cr/I.
T.G.M.

4468/A8 J 580/1 547

7 Septembrie 1945
(C.I.-P) 501
Rica
489

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Opinia publică şi partidele politice se găsesc în aşteptarea reîntoarcerei membrilor guvernului dela Moscova. Deşi s'a aflat că problemele politice interne nu figurează pe ordinea de zi a discuţiunilor dela Moscova, se consideră că totuşi ele vor fi desbătute şi că se va ajunge la o soluţie.

Astfel Dl. Titel Petrescu, spunea eri mai multor ziarişti străini printre care se afla şi Kirschen, că zilele guvernului actual sunt numărate şi că imediat după înapoierea dela Moscova Dl. Groza va demisiona.

La liberali, Dr. Dr. Anghelescu spune că după informaţiunile D-lui Dinu Brătianu culese din cercuri engleze şi americane criza din România se va rezolva în zilele viitoare. Acelaş lucru îl susţine şi Dl. Virgil Solomon.

In aşteptare, bursa care oglindeşte sentimentele opiniei publice a înregistrat eri un svon potrivit căruia guvernul se înapoiază dela Moscova cu mari realizări. Ar fi vorba anume de suspendarea pe un an a aplicărei armistiţiului şi alte asemenea concesiuni mari în domeniul alimentar,

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT PE FIȘE

580/21 500 450

industrial etc. Bursa,care joacă pe cartea intereselor reale ale națiunei,a reacționat bursa.Toate acțiunile au înregistrat mari urcări,după ce în ultimele două zile,aceleași acțiuni coborâseră.De notat că bursa nu a lucrat eri oficial,dar s'au încheiat tranzacțiuni cari azi vor veni spre oficializare.

In acelaş timp aurul, a marcat scăderi.

Versiunea suspendărei armistițiului a fost răspândită în toată Capitala.Dacă această versiune se va adeveri,poziția internă a guvernului,recunosc chiar adversarii săi,se va consolida foarte mult.

Alt fapt cu consecințe asupra opiniei publice îl constituie sărbătorirea de către guvern a zilei urcărei pe tron a Regelui.S'a văzut că dezacordul dintre Coroană și guvern nu merge chiar atât de departe precum s'a spus în ultimele zile. Deasemeni,s'a văzut că presa comunistă a publicat fotografia Regelui deși s'a abținut dela articole de elogii cum a făcut presa independentă.

Aceste fapte au creat o schimbare de dispoziție î masse.Acum se aşteaptă reîntoarcerea delegației dela Moscova.In aşteptarea,opinia publică face tot felul de ipoteze și indică o stare de spirit pe care dacă cum remarca însuși Dl.Dr. Anghelescu,nu o poate influența prea mult radio Londra,sau vocea Americei.

Comunicat:
- Dl.Director General - Dl.Zaharia
- Dl.Fundu - Dl.Stefan
Direcția Coordonării

C.N.S.A.S.

Semnalul

11 JAN 1945

1792/7A

23 AUGUST 1944

MĂRTURIA UNUI PARTICIPANT DE SEAMĂ

Cum infăţişează d. Const. Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat desfăşurarea loviturii de stat

Când se va scrie istoria zilei de 23 August, acei cari au trăit-o numai din emoţia generală revărsată asupra Capitalei şi a ţării, de primele zvonuri şi apoi de undele radio-ului, se vor mira — fără îndoială, — de numărul lucrărilor ce vor apare.

Cei de mai târziu, însă, vor găsi foarte normală bibliografia evenimentului — definitiv conturat în istoria poporului român. După cum nu ne ...ră astăzi nenumăratele scrieri des... e evenimentele hotărîtoare din trecutul îndepărtat.

Faptele petrecute la 23 August şi dramaticele trei-patru zile care au urmat, constitue un lanţ de momente grele, în care foarte multe personagii au avut roluri de seamă. A existat desigur un ax central, în jurul căruia se învârteau iţele. Dar ...nă la desăvârşirea fericită a operaţiei, fiecare secţiune îşi avea program de lucru şi răspundere proprie, în spaţii de timp determinate. Ba în unele clipe deveniau hotăritoare însărcinări, socotite a fi, la început, ajutătoare.

D. CONST. TITEL PETRESCU

Din primele reportagii ale anchetei noastre, cititorii şi-au dat seama că deşi evenimentul dela 23 August, a fost minuţios pregătit, din vreme, totuşi împrejurările au impus decizii rapide şi esenţiale, din pricina neprevăzutului. Cu atât mai mult se reliefa atunci meritul iniţiativei şi al curajului, — proprii fiecăruia dintre participanţii la lovitura de stat.

E destul să amintim, în această privinţă, că la un moment dat, nu exista în Capitală, după deslănţuirea sălbatecului atac aerian din 24 August, decât un singur centru activ politic (acela din Splaiul Unirii 5, la locuinţa,—şi în adăpostul respectiv, unul din cele mai bine consolidate — d-lui Ghiţă Pop) în legătură cu centrul comandamentului militar, care făcea faţă, cu deosebită pricepere şi eroism, presiunei nemţeşti. Despre amănuntele acestor zile pline de ameninţări, dar de îndrăzneaţă luptă pentru viitorul ţării, vom scrie altă dată.

Subliniem doar că fiecare din aceste episoade îşi are martorii şi povestitorii săi.

Putem împărtăşi cititorilor că mulţi dintre participanţii la lovitura de stat din 23 August îşi vor înfăţişa în scris, misiunile avute şi contribuţiunile aduse.

Este deasemenea posibil ca şi partidele politice să editeze broşuri, cuprinzând activitatea lor în pregătirea şi reuşita zilei de 23 August.

Azi, redăm câteva destăinuiri.

Şeful partidului social-democrat a dat satisfacţie dorinţei legitime a cetăţeanului, de-a asculta chiar din gura unui fruntaş participant, la măreţul act politic, relatarea sumară dar suficient de cuprinzătoare a evenimentului.

Venită imediat după data, definitiv intrată în istoria ţării, — povestirea d-lui Const. Titel Petrescu, are prospeţimea faptului abea consumat şi tăria mărturiei imediate datorată Cronicei.

ROLUL SUVERANULUI

După ce aminteşte de formarea *Frontului Unic Muncitoresc* şi apoi a *Blocului Naţional Democratic*, d. Titel Petrescu spune:

„Nu putem trece cu vederea rolul imens pe care l-a avut în această acţiune patriotică Majestatea Sa Regele Mihai I, ale cărui sentimente şi convingeri le cunoaştem, dar pe care căutăm, pe cât posibil, să-l ţinem departe de toate aceste frământări politice.

Interesant şi înălţător însă, în acelaş timp, este că paralel şi independent de acţiunea partidelor, Majestatea Sa activa în

(Continuare în pag. 2-a)

23 AUGUST 1944

(Urmare din pag. I-a)

acelaş sens, împreună cu parte din comandanţii de mari unităţi sau sub diferite forme, conducători cu autoritate în armată, oameni care-şi dădeau seama că ţara merge spre un dezastru iremediabil".

In cele două luni premergătoare lui 23 **August**, şefii partidelor din Blocul Naţional Democratic au luat contact şi cu Majestatea Sa Regele, care era ajutat în acţiune Sa, pe plan militar de d. general C. Sănătescu, Mareşalul Palatului, d. general Aurel Aldea, fostul ministru de Interne, d. general Mihail, d. general M. Racoviţă, d. general Niculescu, general Dămăceanu, etc., plus personalităţi proeminente ca d-nii Barbu Ştirbei, Const. Vişoianu, Stârcea Mocsony, Gh. Niculescu-Buzeşti ş. a.

Paralel aveam legături cu U.R.S.S. în vederea semnării armistiţiului prin d. Ştirbei la Cairo şi prin d-na Alexandra Kolontay, ambasadoarea Sovietelor la Stockholm".

MISIUNEA GENERALULUI ALDEA

E interesant de remarcat că d. Titel Petrescu este primul om politic care destăinueşte misiunea ce urmase s'o aibă d. general Aurel Aldea, încă inainte de 23 August.

Se hotărîse ca d. general Aldea să plece la Moscova cu plenipotenţă din partea Suveranului şi a Blocului Naţional-Democratic pentru încheerea armistiţiului.

Numai dificultăţi de ordin militar şi tehnic au împiedecat realizarea acestei misiuni.

Totuşi, pe anumite căi diplomatice, Naţiunile-Unite au fost informate de starea de spirit din ţara românească, de hotărîrea partidelor, a M. S. Regelui şi a Armatei.

AUTO-MAREŞALUL ANTONESCU SIMTE CEVA...

Să dăm cuvântul în continuare d-lui C. Titel Petrescu:

— „Eşirea din Axă şi alăturarea noastră de Aliaţi a întârziat însă deoarece fostul mareşal Antonescu simţise că se pregăteşte ceva.

Cu toate că partidele au lucrat cu absolută discreţie, totuşi se ştia în toată ţara că evenimentele se precipită spre un desnodământ fatal.

Fostul mareşal începuse să ia oarecari măsuri de contra-carare a ceeace bănuia şi el că se va întâmpla.

Dar tocmai pentruca să împiedecăm de-a lua măsuri hotărîtoare, măsuri care puteau duce până la completa lichidare a acţiunii noastre de salvare a ţării, am grăbit, în a doua jumătate a lunii August, lovitura de stat.

CE S'A INCERCAT LA 22 AUGUST

După ce ne-am pus cu toţii de acord asupra datei şi modalităţii loviturii de stat, am făcut în ziua de 22 August o ultimă încercare de a-l determina pe fostul mareşal Antonescu să închee el însuşi armistiţiul, el care deslănţuise tot dezastrul.

In seara de 22 August, în numele grupului celor patru partide, a fost rugat d. Ion Mihalache — care avea relaţii personale cu Antonescu — să se ducă la Snagov şi să încerce să-l convingă pe fostul mareşal, că interesul ţării cere imediata încetare a oricăror relaţiuni cu Germania hitleristă, alungarea armatelor germane din ţară şi încheerea păcii. In acest scop ex-mareşalul era invitat să ceară armistiţiul.

Ion Antonescu a răspuns prin d. Mihalache că îşi dă seama de situaţie, dar a cerut un răgaz de-o zi pentruca să reflecteze. Am constatat mai târziu că el voia să ceară... asentimentul nemţilor.

CUM A FOST ADUS ANTONESCU LA PALAT

De-aceea, a doua zi dimineaţa, Miercuri 23 August, întruniţi acasă la d. Dinu Brătianu, toţi reprezentanţii partidelor, în afară de prietenul Lucreţiu Pătrăşcanu, care era rău hăituit de Siguranţă, am rugat pe d. Gheorghe Brătianu, să facă o ultimă încercare, în numele partidelor politice, pe lângă fostul mareşal, cerându-i răspuns precis la oferta ce i se făcuse prin d. Ion Mihalache: da sau ba?

Ex-Mareşalul ezita. D. Gheorghe Brătianu, în asentimentul şefilor celor patru partide, i-a sugerat ideea să se prezinte imediat la Palat, pentruca să discute acolo, întreaga chestiune cu Majestatea Sa Regele.

Ion Antonescu a acceptat.

După amiază la ora 4, însoţit de Mihai Antonescu, s'a prezentat Regelui, cu care a avut o discuţie foarte agitată.

Antonescu se încăpăţâna să ceară consimţământul nemţilor pentru încheerea armistiţiului României, — ceeace era o aberaţie.

M. Sa Regele în faţa acestei atitudini de încăpăţânare orbească i-a declarat arestaţi. Bineînţeles, totul s'a făcut cu asentimentul prealabil al Blocului democratic.

Imediat după aceasta a fost chemat la Palat şi generalul Vasiliu, care, în momentul acela, mai era încă ministru subsecretar de stat la Interne, şi a fost şi el arestat. Deasemeni generalul Pantazi, ministrul de Război.

Peste un sfert de oră membrii primului guvern susţinut de Blocul Naţional-Democratic au primit investitura.

Lovitura de stat era consumată.

Armata şi-a făcut complet datoria.

Ea a stat strâns în jurul Regelui şi alături de partidele politice".

...ŞI CLODIUS!

Nu putem încheia aceste rânduri fără a aminti că tot d-lui Const. Titel Petrescu se datoreşte cunoaşterea unui alt semnificativ amănunt, din ziua de 23 August.

In acea zi, fostul mareşal avea întâlnire, la ora 5, cu faimosul ministru german Clodius, împuternicitul pentru tratativele de jefuire economică a ţării.

La ora aceea Anonescu fiind arestat, n'a mai putut fi la întâlnire. Clodius a mirosit îndată că se întâmplă ceva grav... Era prea târziu.

Poliţia secretă germană, înregistra şi pe teren românesc, unul din eşecurile, cu consecinţe dezastruoase, în materie de informaţii, aşa cum a păţit şi cu prilejul altor evenimente mari, pe alte tărâmuri, care au săpat groapa hitlerismului.

M. STRUM

3227/14 8 J 591

"Presa" 591
3-9. XII. 944
Ploeşti
~~503~~
~~504~~
452

Buletin politic local

Ploeştii au găzduit Duminică oaspeţi politici de mare suprafaţă.

Dnii: Const. Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat din România; Ştefan Voitec, ministrul educaţiei naţionale şi Ing. Tudor Ionescu, subsecretar de stat la departamentul economiei naţionale, au rostit discursuri la frumoasa întrunire a organizaţiei prahovene social-democrate.

Auditorul a urmărit cu o deosebită atenţie declaraţiile celor 3 leaderi şi miniştrii socialişi, mai ales că ele se produceau chiar a doua zi după declararea crizei ministeriale.

Din cuvântările rostite, reese un fapt categoric: că partidul social-democrat se află într'o completă solidaritate de păreri şi acţiune cu partidul comunist, în cadrul Frontului Naţional Democrat şi cu programul platformei propuse la formarea Frontului.

D. Const. Avramescu, secretarul general al organizaţiei naţional-ţărăniste, ne-a declarat — în urma celor apărute cu privire la disensiunile ce ar exista în partid — că în niciun moment nu s'a pus shestiunea neîncrederii în actuala conducere a organizaţiei.

D-sa consideră anumite svonuri şi versiuni, cari au circulat după plecarea d-sale din fruntea conducerii municipale, drept atitudini răuvoitoare faţă de organizaţie, afirmând că manifestaţia care va avea loc cu prilejul inaugurării noului sediu al partidului, Duminică cor., va fi o categorică desminţire a ştirilor ventilate.

La liberali, organizaţia de sub preşedenţia d-lui ing. Petre N. Bejan continuă acţiunea de difuzare a programului partidului, în consfătuiri şi întruniri ţinute în principalele centre din judeţ.

Interesant de reţinut a faptul că la ultima întrunire dela Puchenii Moşneni, d. Bejan a declarat că partidul naţional-liberal se situează la stânga şi că reformele agrare şi sociale, pe cari le va aduce fac parte din imperativele noului ritm al vremii.

Cercurile bejaniste afişează un optimism vizibil în ceeace priveşte perspectiva unei guvernări liberalo-tătăresciene, mai ales după întrevederile pe cari — în criza ce s'a desfăşura — le-a avut fostul preşedinte de consiliu al ultimei formaţiuni de guvernare naţional-liberale.

H. F.

23 Ianuarie 1945

2047/4 881 f 243

502

553

NOTA

Legaţia Spaniei

Intre orele 13,30 şi 16, ministrul M. Barzamallana are invitaţi la dejun următoarele persoane:

-Ministrul Const. Titel Petrescu cu soţia;

-Gh. Tătărăscu, fost ministru, cu soţia;

-Şeful Misiunei Militare Engleze cu secretarul dela legaţia Engleză.

La ora 17 ministrul pleacă în oraş şi revine la ora 18,10.

OPERAT LA FIŞE

C.N.S.A.S.

1747/A 5017 212 - 214

1747

CENZURAT DIN PRESA

SIS 5 Iulie 1939

OPERAT LA FIȘE

~~508~~ ~~212~~ 5041 454

LUMEA NOUA

"PENTRU CE SA NE UCIDEM UNII PE ALTII" ?

Sub titlul de mai sus partidul socialist și sindicatele muncitorești engleze au adresat un patetic apel poporului german. E o reeditare a mișcătorului manifest adresat tuturor popoarelor,nu de mult de către președintele Statelor-Unite,Fr.Roosevelt.

Massele muncitorești engleze cer poporului german să nu creadă în gogorița "încercuirii" de dușmani invizibili,"fiindcă nimeni nu se gândește să distrugă Germania și poporul german".

"Ministrul dv.al propagandei - spune apelul - știe bine acest lucru.

"Este adevărat că mai multe puteri europene s'au unit,dar numai spre a-și asigura apărarea,nu pentru a distruge Germania. "Frontul păcii" vrea să salveze liniștea lumii,făcând cu neputință ca agresiunea să nu mai reușească.

"Evenimentele cari au culminat în cucerirea Ceho-Slovaciei - afirmă apelul,mai departe - ne-au convins că guvernul german nu urmărește decât dominarea și robirea întregei Europe. O propagandă neadevărată și pregătiri de turburări sunt îndreptate împotriva Poloniei. Trebue să se știe că dacă aceasta continuă,rezultatul va fi răsboiul.

"Pentru noi,untul trece înaintea tunurilor". Asta nu înseamnă însă,că ne vom supune dictaturilor. Nu putem admite să se facă acestora concesiuni sub amenințarea forței.

"Numai colaborarea pașnică poate asigura feri-

./.

OPERAT LA FIȘE

213 818 505 455

cirea şi prosperitatea lumii. Departe de a voi să vă încercuim,vă invităm să intraţi şi voi în cercul nostru".

Apelul acesta a fost difuzat de toate posturile de radio din Anglia şi chiar de cele secrete de pe continent. El a fost,de asemenea,distribuit de organizaţii clandestine ce există încă în Germania, astfel el să poată ajunge la cunoştinţa poporului german,căruia i se interzice cunoaşterea adevărului, şi a opiniei publice de dincolo de graniţele germane.

Poporul german este avertizat,cu toată loialitatea,că dacă guvernul său procedează ca în trecut şi încercă să pue Polonia şi Europa în faţa unei situaţiuni de fapt,prin anexarea Danzigului la Reich, Germania întreagă va prelua asupra ei teribila responsabilitate a acestui act,care echivalează cu călcarea violată a unui tratat.

Poporul german trebue să ştie că toate statele democrate şi pacifiste sunt solidare cu Polonia şi că orice atingere adusă suveranităţii acesteia, determină în mod automat intervenţia şi rezistenţa înarmată a lumii întregi contra agresorului.

Poate admite poporul german să fie asvârlită lumea întreagă într'un nou măcel pentru Danzig ?

Pentru o simplă "chestiune locală",se poate prăvăli întreaga Europă într'un nou răsboi, - infinit mai sângeros ca cel ce a decimat omenirea acum un sfert de veac ?

Pacea nu poate fi fundată decât pe respectul dreptului şi pe colaborarea internaţională.

Dacă Germania nu vrea să respecte semnătura pusă pe tratate - care în concepţia diriguitorilor ei sunt simple "petece de hârtie" - şi dacă ea nu vrea să se încadreze în ritmul vremurilor care reclamă o colaborare pacifică pe plan internaţional,ea va

./.

OPERAT LA FIȘE

purta în istorie pentru a doua oară răspunderea celui mai oribil măcel pe care-l va înscrie omenirea în paginele ei, sângeroase.

Ideia-fixă de dominaţie, ce constitue ideia centrală în ideologia naţional-socialismului şi a fascismului trebue să dispară. Ea trebue înlocuită cu aceia a colaborării, - crezul democraţiilor.

In această tragedie de astăzi, poporul german să hotărască.

El e destul de matur pentru a nu îngădui altora să asvârle zarurile pentru el, trimiţându-l ca pe vite inconştiente, la abator.

Dacă apelul patetic al camarazilor englezi e auzit de massele populare germane, pacea şi civilizaţia - nădăjduim - sunt salvate.

C. TITEL-PETRESCU

C.N.S.A.S.

1328/20/FN f.187 187

21 Aprilie 1946 518

OPERAT LA FIȘE

181

507

457

N O T A

Legația Franceză.

La ora 11,10 vine Titel Petrescu cu o mașină străină cu nr.107032 lasă o carte de vizită pentru ministrul Jean Paul Boncour și pleacă imediat.

La ora 11,30 Leon Lamy și Robert Allart plec în oraș cu mașina nr.124 C.D.

La ora 12,30 consilierul Auboyneau pleacă în oraș cu mașina nr.1 T.T.6 X C.D. și se înapoiază la ora 17,30.

---

ss.I.Donciu

C.N.S.A.S.

169

S. S. I.
C. I. - Diverse
Cr/Z.

27 Noembrie 1945
"Demostene"

3333/811/2 f 169

508 458

509

N O T A

Rezultatele alegerilor din Austria, venite la scurtă vreme după cele din Ungaria, sunt mult comentate în cercurile politice româneşti şi diplomatice din Bucureşti.

Se arată că unde au candidat şi partidele opoziţioniste, poporul s'a manifestat pentru ele şi împotriva partidului comunist, socotit ca susţinut de ruşi.

Acest comentariu a fost făcut de Dl. Const. Titel Petrescu într'un grup de ziarişti, unde şi-a manifestat entusiasmul pentru victoria socialiştilor din Austria.

Ruşii fac a doua experienţă tristă cu alegerile din Austria, a spus Dl. Titel Petrescu, unde comuniştii nu au întrunit nici 10 la sută din sufragii.

Rezultatele din Austria invederează că alegerile din Bulgaria, ca şi cele din Jugoslavia ar fi dat cu totul alte rezultate, dacă ar fi candidat şi opoziţia.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu

C.N.S.A.S.

16. Noembrie 1946

2743//7 1125/ 2916 397 508 459

Notă

Cartea de imobil făcută la circumscripție respectivă referitor la;

CONSTANTIN TITEL PETRESCU

avocat și ziarist. născut în orașul Craiova în anul 1888 de nat. și cet. română de religie ortodoxă este căsătorit cu;

SOFIA casnică născută în București la 3 Octombrie 1894 de nat. și cet. română de religie ortodoxă.

Numitul este președintele Partidului Social Democrat.–

Locuește în str. Brezoianu No. 29 C ap. 10 et. II –

L. Ionescu

1747/C 811 OPERAT LA FIȘE 74. 74 460

13 Martie 1946 510

511

PRESS NEWYORK TIMES - LONDON

Şeful partidului Social-Democrat,Titel Petrescu, a redactat un apel către ţară,prin care arată situaţia rezultată în urma congresului social-democrat, care a avut loc Duminică şi ale cărui lucrări nu le recunoaşte. Apelul precizează printre altele că aci nu a fost numai chestiunea tacticei electorale,dar priveşte însăşi independenţa partidului social-democrat, libertatea lui de mişcare,fiinţarea lui ca organism politic independent. Petrescu a acuzat pe membrii Partidului Social-Democrat din actualul guvern că aceştia au terorizat prin intimidări,violenţe morale şi corupţie pe delegaţii din departamentele respective.

El a amintit purtarea josnică de a uza de documente false înaintea votării pentru a-i impresiona.

Chiar în aceste condiţii "dacă votul secret cerut de marea majoritate a delegaţilor ar fi fost admis, votul ar fi confirmat rezoluţia dela 1 Decembrie 1945 de a merge singuri în alegeri.

Apelul arată că cei ce au devenit nedemni prin uzul de documente false şi teroare la congres,se elimină ei înşişi din sânul partidului. Un congres conform statutelor şi condus în mod cinstit,va fi ţinut pentru a confirma hotărârea noastră,care a fost expresia voinţei tuturor organizaţiilor din ţară.

(ss) Nasta

C.N.S.A.S.

UNDE SE ...EAZĂ	OBSERVAȚIUNI

1.EV

3125

31. I. 1944

39253

3125/3/8II

OPERAT LA FIŞE

582/1

511 512

461

către

COMANDAMENTUL MILITAR S.A.R.T.

Am onoare a vă ruga să binevoiţi a dispune interceptarea telefonului 3.56.71, aparţinând abonatului Petrescu Constantin din strada Brezoianu Nr.29.

p.ŞEFUL SERV.SPECIAL DE INFORMATII

Lt.Colonel,

Tr.Borcescu

C.N.S.A.S.

S. S. I.   Cds/G.   9 Noembrie 1945
C. I. - Pr.   Sursa: Hanganu

4 Or 3128/3/8n J 128/2-130
128/2 462

512 513

N O T A

Astăzi de dimineaţă Titel Petrescu a telefonat lui S.Polizu, directorul administrativ al ziarului "Ultima Oră" rugându-l să nu apară în ziarul de după amiază comunicatul dat de Biroul Politic al Partidului Social-democrat asupra tulburărilor de eri, întrucât el nu este de acord cu acest comunicat pe care l-a cetit azi dimineaţă în ziare şi care - deci - a fost redactat fără ştirea lui.

In urma acestei intervenţii, Ultima Oră de azi nu a publicat decât comunicatul Ministerului de Interne.

Sursa sigură

Comunicat:

- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Serv.Presei

C.N.S.A.S.

S. S. I.
C. I. - Pr.
Cr/Z.

10 Noembrie 1945
"Demostene"

129

3128

513

514

463

C.N.S.A.S.

N O T A

Se fac intense pregătiri în vederea congresului partidului socialist, care se va întruni la 2 şi 3 Decembrie a.c.

Dl. Titel Petrescu a declarat că, cu prilejul congresului general al partidului va soluţiona definitiv şi cazul D-lui Lotar Rădăceanu şi grupul său.

Dl. Titel Petrescu a declarat că va cere excluderea întregului grup din partidul socialist, pentru tendinţa comunizantă ce-i reprezintă.

Dl. Petrescu este categoric împotriva Frontului Unic Muncitoresc, care ar urma să ducă la desfiinţarea partidului socialist.

D-sa a declarat că, chiar de va fi să rămână numai cu grupul prietenilor săi personali şi încă nu se va prezenta în alegeri, decât în numele partidului socialist.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu

F/N. 3128

10 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares.

515

464

N O T A

In ziua de 9 Noembrie a.c., orele 20, urma să aibă loc o şedinţă a comitetului organizaţiei social-democrate din Capitală.

In urma instrucţiunilor primite dela Titel Petrescu, Ion Burcă a dispus amânarea şedinţei, pentru Marţi 13 Noembrie a.c.

Amânarea şedinţei a fost cerută de Titel Petrescu pentru două motive şi anume :

- Să se mai limpezească situaţia în urma evenimentelor din ziua de 8 Noembrie.

- Comitetul organizaţiei Capitalei să adopte o altă rezoluţie decât aceia redactată şi publicată de Biroul Politic.

Tactica preşedintelui partidului social-democrat este de a trage cât mai multe foloase din situaţia rezultată de ultimele evenimente şi pentru a demonstra delegatului Ethridge că singura organizaţie politică din România care este animată de un spirit "liberal", este partidul social-democrat.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

20761/8u f 1

3128

"SEMNALUL" din 13 Febfuarie 1946

OPERAT LA FIŞE

516

565

Pe fişa lui
vol I dos. pers. 20761
la Petrescu

ROLUL CONGRESULUI SOCIAL-DEMOCRAT

O precizare a Dlui Titel Petrescu

In legătură cu rezoluţiile comitetului central al partidului social-democrat, privitoare la participarea â în alegeri pe liste comune sau separate, Dl. TITEL PETRESCU, ne-a făcut următoarele precizări :

- Rezoluţiile votate în şedinţa de Duminică a comitetului nostru central nu au valoare practică. O hotărâre definitivă în ce priveşte participarea partidului nostru în alegeri pe liste proprii sau în cartel, nu se poate lua decât de către congres. Ţin să arât că acest fapt statuar suprem s'a pronunţat în Decembrie pentru liste proprii în alegeri. La începutul lunei Martie congresul partidului se va întruni din nou pentru a reexamina această chestiune, în urma evenimentelor recente din politica internă.

Congresul este singur în măsură să se pronunţe asupra atitudinei partidului în alegeri, cu alte cuvinte, dacă mergem pe liste proprii cum am credinţă fermă că se va hotărâ, sau dacă înţelegem să mergem în cartel cu F.N.D sau alte grupări.

C.N.S.A.S.

18880/811/1 f 84-85

19 Ianuarie 1945.

K.

3108/A

OPERAT LA FIȘE

Printre componenţii Frontului naţional-democrat au izbucnit neînţelegeri pe chestiunea tacticei politice de urmat.

Astfel, social democraţii sunt contra unei expropieri agrare pripite, deoarece aceasta ar dezorganiza producţia. Insuşi preşedintele partidului social democrat, C.Titel Petrescu acuză pe comunişti şi pe membrii Frontului Plugarilor că agitaţia pe chestiunea expropierii agrare nu s'ar face decât în scop demagogic.

Pe de altă parte, cercurile ziaristice social-democrate acuză presa comunistă şi simpatizantă (respectiv "Scânteia","România Liberă","Tribuna Poporului","Victoria",etc. că nu ar scrie decât după un normativ (comunist) nici chiar decât normativul ce se întrebuința pe vremea lui Antonescu şi că în aceste condiţii nu ar exprima gândirea liberă a muncitorimii.

C.N.S.A.S.

517 ~~518~~

OPERAT LA FIȘE

467

Printre componenții Frontului național-democrat au izbucnit neînțelegeri pe chestiunea ~~tacticei~~ politice de urmat.

Astfel, social-democrații sunt contra unei exproprieri agrare pripite, deoarece aceasta ar dezorganiza producția. Însuși președintele partidului social-democrat C. Titel Petrescu acuză pe comuniști și pe membrii Frontului plugarilor că agitația pe chestiunea exproprierii agrare nu s'ar face decât în scop demagogic.

Pe de altă parte, cercurile ziaristice social-democrate acuză presa comunistă și simpatizantă (respectiv: „Scânteia", „România liberă", „Tribuna poporului" și „Victoria", etc.) că nu ar scrie decât după un normativ (comunist) mai strict chiar decât normativul ce se întrebuința pe vremea lui Antonescu și că în aceste condiții nu exprimă gândirea liberă a muncitorimii:

1617/811 f 75

27 Februarie 1946

1617

12

~~75~~ 468 ~~518~~ ~~519~~

NOTA

Se semnalează că U.G.I.R., în afară de faptul că întreţine o propagandă ostilă unei cartelări, în alegeri, a partidului social-democrat, cu partidul comunist, precum şi cu celelalte formaţiuni politice din F.N.D., finanţează cu mari sume de bani pe Const. Titel Petrescu.

Legătura între U.G.I.R. şi Titel Petrescu se face prin Ing. Stavri Cunescu, care în trecut s'a manifestat ca un duşman al clasei muncitoare.

CITAT LA FIŞE

C.N.S.A.S.

1744/4/84 f68,172.68

21 Noembrie 1945.

~~519~~ 520

469

80

N O T A

Legatia Italiei.

Pietro Gerbore însărcinatul de afaceri a avut invitat la dejun pe Titel Petrescu preşedintele partidului social democrat din România care vine cu auto nr.828 B propr.Partidului Social Democrat din România str.Vasile Conta 3 şi pleacă la ora 16.

Din informaţii.

Mai multe grupuri de italieni fugiţi din lagăre care vor să se întoarcă în patrie sunt foarte revoltaţi contra lui Pietro Gerbore, deoarece acesta nu le dă posibilitatea de a se întoarce pe calea aerului, ci numai cu trenul şi aceştia refuză fiindu-le teamă să nu fie trimişi de ruşi din nou în lagăre aşa cum s'a mai întâmplat când au plecat cu trenul.

C.N.S.A.S.

25 Noemvrie 1946
S.

~~520~~ ~~521~~

470

NOTA

Legaţia Italiei.

La ora 12 vine Constantin Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat este primit de însărcinatul cu afaceri Pietro Gerbore şi pleacă la ora 12,30.

La ora 16,30 pleacă Pietro Gerbore în oraş pe jos şi se înapoiază la ora 17,45.

C.N.S.A.S.

o copie 8-B

4 Iulie 1945 - (P)

OPERAT LA FIȘE

3128/A 718

522

471

N O T A

Conform instrucțiunilor date de Dl. Titel Petrescu conducerii partidului socialist, mai mulți propagandiști ai acestui partid au plecat în țară pentru a proceda la organizarea celor două instituțiuni anexe partidului și anume "Uniunea Tineretului Socialist" și "Prietenii Socialismului".

2 fișe

Pe Valea Prahovei activează în această direcție farmacistul Micu Radovici, care a fost numit recent în consiliul de administrație al fabricii de hârtie Bușteni, ca reprezentant al partidului socialist.

Acesta desfășoară în prezent o vie activitate pentru răsturnarea comitetului de fabrică comunist de la Bușteni și înlocuirea lui cu unul socialist.

Scopul urmărit este de a lipsi ziarele comuniste de cota de hârtie, care acum sunt favorizate de către comitetul de fabrică comunist ce repartizează producția zilnică.

Sursa Grigoriu

Informație serioasă.

C.N.S.A.S.

1328/21/81 f. 258 265

~~523~~

7 Noembrie 1946

G.

1328 ~~522~~

868

472

N O T A

In ziua de 6 crt.între orele 12,20-13 legaţia Franţei a fost vizitată de C-tin Titel Petrescu şeful partidului social democrat fiind primit de consulul Challet.

C.N.S.A.S.

1328

524 ~~265~~ ~~523~~ 473

8 Noembrie 1946
C.

OPER. LA FIȘE

N O T A

In ziua de 7.XI.a.c. între orele 11,20-11,35 legaţia Franţei a fost vizitată de C.Titel Petrescu fiind primit şi întreţinându-se cu consulul Challet.

C.N.S.A.S.

K. 28

11 Aprilie 1946

11 APR. 46. F.

N O T A

Intimii lui C.Titel Petrescu spun că el a fost informat din cercurile oficiale ale Misiunii americane că problema guvernului Dr.Petru Groza va fi adusă în discuţia conferinţei preliminare a celor patru miniştri de externe ce se vor întruni la Paris, la 25 Aprilie a.c.

Guvernele englez şi american au întocmit dosare privind încălcările rezoluţiei dela Moscova, referitoare la România.

Problema libertăţii presei, a întrunirilor şi a vexaţiunilor suferite de partidele istorice în activitatea lor în ţară, vexaţiuni provocate chiar cu concursul autorităţilor locale,- alcătuesc piesele celor două dosare.

In această privinţă,- se mai spune în cercurile amintite,- este semnificativ faptul că după cele două avertismente date guvernului român la postul "Vocea Americei",- atât postul de radio Londra cât şi postul de radio New York nu au mai reprodus nici unul din reportagiile trimise de corespondenţii anglo-americani referitoare la situaţia din România.

Sunt toate indiciile să se creadă,- se mai adaugă în cercurile "titeliste",- că problema guvernului din România va face până în cele din urmă obiectul unei discuţii în cadrele Consiliului de securitate.

C.N.S.A.S.

1529/6/811 f.83, 97, 99, 129, 135,

~~478~~ 84 ~~526~~

19 Octombrie 1946
G.

~~525~~

1129

NOTA

In ziua de 17.X.a.c. între orele 11-11,30 legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu preşedintele P.S.D.însoţit de secretarul său, fiind primiţi de A.Holman.

C.N.S.A.S.

527

526

24 Noemvrie 1946 97
S.

479

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Legaţia Engleză.

La ora 10,25 vine secretarul lui C-tin Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat este primit de secretarul legaţiei şi pleacă la ora 10,40.

La ora 17 vine Rică Georgescu directorul S.A.R.Româno-Americană este primit de secretara ministrului şi pleacă la ora 18,10.

C.N.S.A.S.

527
529

25 Noemvrie 1946 99 480
S.

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Legația Engleză.

La ora 11,30 vine Constantin Titel Petrescu șeful Partidului Social Democrat este primit de ministru și pleacă la ora 12,10.

C.N.S.A.S.

829 481

528

2 Decemvrie 1946
S.

1129

1129

OPERAT LA F.O.S

N O T A

In ziua de 26 Noemvrie 1946 între orele 11,05 - 11,30 Legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu fiind primit de A.Holman.

C.N.S.A.S.

~~521~~
~~520~~ ~~529~~
482

2 Decemvrie 1946
S.

~~132~~
159

OPERATIUNI

N O T A

In ziua de 28 Noemvrie a.c. între orele 17,30 - 18 Legaţia Engleză a fost vizitată de secretarul lui Titel Petrescu.

C.N.S.A.S.

Cr/G. OPERAT LA ... SE 16

4 Octombrie 1945

(C.I.-P.)

Ares

3128/3 Oct 944

~~221~~ 483

N O T A

Biroul Politic a partidului social-democrat a dat dispoziţiuni conducătorilor partidului social-democrat din întreprinderi ca în toate întrunirile pe cari le vor ţine, să arate că, contrar svonurilor cari au circulat în ultimul timp, între conducătorii partidului social-democrat, nu au existat disensiuni.

Vor arăta că nici actualmente nu există disensiuni şi că tot partidul este alături de conducătorul lor, Constantin Titel Petrescu.

O altă dispoziţiune, este aceia de a comenta recenta "rezoluţie" a comitetului executiv a partidului social-democrat. Se precizează a se insista asupra faptului că partidul social-democrat nu înclină spre nici unul şi că ascultă în egală măsură hotărârile "celor trei aliaţi".

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu

C.N.S.A.S.

F/Dd.

28
531 404
532

9 Octombrie 1945
(C.I.-P.)

"H u b e r t"

Frimu prin Vasile.

Sursa:Eufem Mihăileanu.

3128

N O T A

In vederea alegerilor Titel Petrescu încearcă să-l convingă pe Voitec de necesitatea ca P.S.D-ul să candideze singur.

Eufem Mihăileanu susţine acelaşi lucru.

Voitec,deşi nu şi-a exprimat punctul său de vedere în această chestiune,pare să accepte sugestia lui Titel Petrescu.

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu

C.N.S.A.S.

29

Cr/G.

9 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
Hulert
Ionel prin Sergiu.

3/28

NOTA ~~533~~ 385

Titel Petrescu intenţionează să întărească organizaţiile social-democrate de sectoare şi să înceapă o acţiune de propagandă în amssele de jos ale aderenţilor.

Concomitent însă cu această acţiune, Titel Petrescu caută să-şi mărească influenţa grupului său de dreapta în sectoare. In acest scop, în diverse circumscripţii se fac înscrieri de persoane recomandate de dânsul şi în acelaşi timp se fac şi schimbări în comitetele de sectoare, punând simpatizanţii cunoscuţi de "dreapta" în conducere.

Titel Petrescu a discutat cu Adrian Dumitriu necesitatea extinderii şi în provincie a acţiunii de mai sus, începută în Capitală. In provincie, a pus chestiunea Titel Petrescu, lucrurile vor merge mai uşor. Trebue profitat de atmosfera antisovietică care există în unele judeţe care au suferit mai mult de prevalările soldaţilor sovietici, pentru a întări organizaţiile S.D. cu elemente controlate, chiar noi intrate în organizaţiile S.D. şi apreciate anticomuniste. In felul acesta, provincia va putea domina la un moment dat organizaţiile S.D. ale Capitalei, mai grele de manevrat.

Comunicat:
Dir. Coordonării
Dl. Zaharia
Dl. Fundu

C.N.S.A.S.

Cr/Dd.

55

16 Octombrie 1945
(C.I.-P.)

" Demostene "

3178

~~534~~ ~~533~~

486

N O T A

Din cercurile britanice se arată că guvernul englez nu va trimite observatori în România pentru documentarea asupra situaţiunii politice.

S'a solicitat însă Dlui Titel Petrescu de către conducătorii Misiunii britanice, un raport detailat asupra situaţiunii politice, aszfel cum o vede şeful partidului socialist.

Cererea a fost formulată la sugestiile venite dela ministerul de externe britanic.

Intimii dlui Titel Petrescu spun că şeful partidului socialist a fost invitat la Londra.

Majoritatea fruntaşilor social democraţi, socotesc însă că, trimiterea unor observatori americani în România constituie un pretext pentru trecerea timpului întrucât hotărârile privesc întregul ansamblu al problemelor ce s'au pus între ruşi şi anglo-americani şi care vor trebui soluţionate prin concesiuni din partea cercurilor sovietice.

-----.-----

COMUNICAT :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Tudor

C.N.S.A.S.

F/G. 18 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
Alexandrescu
Şerban

3128

62

N O T A 533

487

Informatorul nostru semnalează că cercurile naţional-ţărăniste comentează foarte favorabil discursurile ţinute de Dl.Const.Titel Petrescu,şeful partidului social-democrat, cu ocazia inaugurării nouilor sedii ale partidului social-democrat în comuna Militari şi al Circ.21.

Declaraţiile făcute cu această ocazie "dovedesc net o divergenţă de păreri între acest partid şi cel comunist, de unde rezultă că declaraţiile făcute de către fruntaşii comitetului central al partidului comunist, au fost făcute fără o prealabilă înţelegere şi asentimentul partidului social-democrat".

Naţional-ţărăniştii merg chiar mai departe şi prevăd "în aceste deosebiri de vederi" dintre partidele menţionate" o inevitabilă ruptură, care va avea urmări binefăcătoare pentru ţară".

Pentru moment cercurile reacţionare discută "combaterea publică a tuturor afirmaţiilor şi propagandei făcute de guvernul Groza cum că ar fi instituit organizarea economiei, transporturilor, etc. cu ajutorul dat de către U.R.S.S." întrucât în discursul ţinut cu ocazia inaugurării sediului Circ.21-a a partidului social-democrat, Dl.Titel Petrescu a declarat "că asupra crizei ce bântuie la noi în ţară guvernul trebuie să avizeze asupra ei, organizând

./.

C.N.S.A.S.

488 ~~63~~ ~~535~~ ~~536~~

temeinic: producţia, transporturile, devalorizarea banului, etc. care în prezent fac ca economia naţională şi individul să sufere prin desproporţionalitatea dintre cei cu venituri fixe (salariaţii) şi preţurile obiectelor de primă necesitate".

Această afirmaţie a Dlui Titel Petrescu, este speculată de către partidul naţional-ţărănesc şi o arată ca "o desolidarizare de acţiunea guvernului F.N.D., care nu poate remedia acest rău social".

Este curios faptul că şi în rândurile social-democrate domneşte aceiaşi părere de neînţelegere între ei şi partidul comunist.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Ştefan
- Dl.Fundu

C.N.S.A.S.

ACTIUNI SUBVERSIVE

D.G.P.
- 18 Octombrie 1945 -

Legionari

Inspectoratul de Poliţie Craiova, ne semnalează că, în ultima vreme, nu s'a constatat niciun fel de activitate din partea legionarilor, mulţi dintre aceştia înscriindu-se în diferite organizaţii democratice şi mai ales în organizaţia Partidului social-democrat.

- sigură
- sursă Inspectoratul de Poliţie Craiova.

C.N.S.A.S.

70

F/N.

19 Octombrie 1945
(C.I. - P.).

3128

Ares.

OPERAT LA FIȘE

5327
329

490

N O T A

In Capitală, adepţii lui Titel Petrescu au început o vie acţiune de popularizare a preşedintelui partidului social-democrat.

Verbal, sectoarele, circumscripţiile şi organizaţiile din suburbane, au primit instrucţiuni ca la reuniuni, întruniri sau festivaluri, vorbitorii să scoată în evidenţă personalitatea lui Titel Petrescu, insistându-se asupra faptului că toate succesele partidului social-democrat se datoresc acestuia.

Toate cuvântările vor fi terminate cu: Trăiască Titel Petrescu, Trăiască Partidul Social-Democrat.

Această acţiune are ca scop, în afară de popularizarea numelui lui Titel Petrescu, punerea în minoritate a grupului condus de Lotar Rădăceanu.

Deasemeni, prin această acţiune se urmăreşte să se demonstreze că Titel Petrescu nu poate fi înlocuit, sau întrecut în popularitate de către altcineva din partid.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

F/N.

19 Octombrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 500

3128

539

N O T A

Biroul Politic al partidului social-democrat a hotărât începerea unei puternice acţiuni de propagandă în centrele industriale şi miniere din ţară, în care scop s'au trimis, în acest sens, instrucţiuni organizaţiilor respective.

Primul centru vizat de conducerea partidului social-democrat, este bazinul carbonifer din regiunea Petroşani - Lupeni - Lonea, etc.

In al doilea rând, estè vizată regiunea petroliferă din jud. Prahova, Dâmboviţa, Bacău, etc.

Pentru o cât mai bună reuşită a campaniei de propagandă, s'a hotărât organizarea de întruniri în aceste centre, cu participarea membrilor marcanţi dela centru, în frunte cu Titel Petrescu, Adrian Dimitriu, Ion Burcă, Tudor Ionescu şi George Silviu.

Primele întruniri au fost fixate la Petroşani şi Lupeni, în zilele de 20 şi 21 Octombrie cr[t]

Acţiuni asemănătoare sunt proectate şi la Reşiţa, Cugir, Şantierele Navale dela Tr.Severin şi Galaţi.

Deasemeni, Biroul Politic a hotărât intensificarea activităţii propagandistice în judeţul Huniedoara, aceasta pentru a contracara acţiunea

./.

C.N.S.A.S.

Frontului Plugarilor, socotită, de conducerea partidului social-democrat, ca fiind foarte puternică în acest județ.

In acest scop, s'a inițiat o întrunire publică, la Deva, în ziua de 21 Octombrie a.c.

~~540~~

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

F/N. 19 Octombrie 1945
(C.I. - P.)
Hubert
Victor. Sursa : Asra.

NOTA

Acţiunea liberalilor dinişti împotriva guvernului continuă cu manevrarea lui Titel Petrescu, pentru a-l determina ca miniştrii social-democraţi să ia o atitudine din ce în ce mai opoziţionistă, chiar în sânul guvernului.

In acest scop, legătura lui Titel Petrescu cu Dinu Brătianu se face prin Şerban Voinea şi prin Dr. Bercovici.

In seara de 16 Octombrie crt., a avut loc, la locuinţa lui Titel Petrescu, o întâlnire a miniştrilor social-democraţi. In afară de aceştia a mai participat şi Şerban Voinea.

Titel Petrescu le-a cerut celor prezenţi o atitudine politică în guvern care să arate precis că P.S.D.-ul îşi are o politică proprie a lui care nu se confundă cu aceea a partidului comunist şi nici a F.N.D.-ului. P.S.D.-ul e într'o colaborare de guvern cu P.C. şi cu F.N.D., dar această colaborare trebuie folosită tocmai ca să se evidenţieze independenţa complectă a P.S.D.-ului faţă de celelalte partide cu care P.S.D.-ul e în colaborare.

După terminarea acestei şedinţe, la ora 9,30, Şerban Voinea i-a telefonat D-rului Bercovici

./.

spunându-i că e satisfăcut de felul cum a decurs şedinţa la Titel Petrescu şi că şi dânsul, Dr. Bercovici, are motive să fie mulţumit fiindcă totul se desfăşoară aşa cum s'a stabilit cu Titel Petrescu.

541

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

96

F/N.

27 Octombrie 1945
(C.I. - P.).

Ares.

3128 504 ~~542~~

activit.

~~542~~

N O T A

In ziua de 25 Octombrie a.c., a avut loc la sediul din Piaţa Amzei, şedinţa comitetului central al partidului social-democrat, convocată la cererea preşedintelui organizaţiei Const. Titel Petrescu.

La şedinţă au luat parte: Titel Petrescu, Lotar Rădăceanu, Ştefan Voitec, Tudor Ionescu, Theodor Iordăchescu, N. Deleanu, V. Bratfăleanu, Arthur Braester, Leopold Filderman, V. Stroia, Zaharia Tănase, Anton Manea, D. Popp, B. Solomon, S. Emil, Romulus Dan, Iosif Jumanca, Ion Pas, Nicolae Popescu - Lazu, R. Catană şi alţii.

La ordinea de zi au fost discuţiuni în legătură cu :

1. Convocarea congresului general.

2. Adoptarea unei rezoluţii în felul celei întocmită şi difuzată recent de Sfatul organizaţiei Capitalei, în care conducerea partidului să susţină cele cerute de Sfatul organizaţiei Capitalei.

3. Chestiunea abonamentelor la ziarul "Libertatea".

4. Ideia formării unui Partid Unic Muncitoresc.

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE

La primul punct s'a hotărât convocarea conferinţei partidului, în zilele de 1 şi 2 Decembrie a.c.

In chestiunea abonamentelor la ziarul "Libertatea", s'a hotărât :

- Obligativitatea abonării la ziar, a membrilor din comitetele organizaţiilor social-democrate.

- Obligativitatea abonării la ziar a tuturor membrilor cu o vechime de un an în partidul social-democrat.

- Organizarea în Capitală şi provincie de festivaluri şi liste de subscripţie în folosul ziarului "Libertatea".

Propunerea ca orice membru nou înscris în partid să fie în mod automat abonat la ziarul "Libertatea", a fost respinsă.

Chestiunea care a produs cele mai ample discuţiuni a fost aceia referitoare la Partidul Unic Muncitoresc.

Acest punct a dat naştere la o vie controversă între Titel Petrescu şi Theodor Iordăchescu.

Titel Petrescu, susţinut de majoritatea membrilor din Comitetul Central, s'a declarat în principiu împotriva formării, împreună cu partidul comunist, a partidului unic muncitoresc, în timp ce Theodor Iordăchescu, susţinut de Arthur Braeste a fost pentru această idee, arătând totodată avantagiile ce ar decurge din realizarea acestui partid.

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIȘE

Discuţia dintre Titel Petrescu şi Theodor Iordăchescu a decurs într'o formă violentă, fapt din cauza căruia, la un moment dat, acesta din urmă a părăsit supărat sala de şedinţe.

In timpul discuţiunilor s'a remarcat atitudinea lui Lotar Rădăceanu, care în nici o chestiune nu a făcut opoziţie preşedintelui partidului.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

F/N. 3128 ~~20764~~ 6 Noembrie 1945 115 507
(C.I. - P.).
Ares.

OPERAT LA FIŞE ~~545~~

N O T A ~~545~~

In ziua de 4 Noembrie a.c.,organizaţia partidului social-democrat din Ialomiţa,a convocat a adunare publică,în oraşul Călăraşi,la care a participat,între alţii,şi Titel Petrescu, şi Paul Theodorescu,dela Centru.

După reîntoarcerea sa în Capitală,Paul Theodorescu,fiind într'un grup compus din Ion Burcă,Arthur Braester,Dr.Iagnov,Mihăilescu-Olt şi alţii,a afirmat că Titel Petrescu a fost întrerupt în timpul cuvântării sale de un grup de circa 50 comunişti aflaţi în sală,care au manifestat pentru Partidul Comunist.

Titel Petrescu şi-a continuat discursul numai după evacuarea grupului de comunişti din sală.

După terminarea adunării,Titel Petrescu a spus celor din jurul său următoarele :

"Dacă acestea sunt metodele prin care partidul comunist înţelege să determine colaborarea cu partidul social-democrat şi crearea partidului unic muncitoresc,atunci se înşeală.

"Dacă acum,când ar trebui,cel puţin de formă,să se evite orice neînţelegeri,comuniştii îmi fac demonstraţii de duşmănie,ca cele dela Petroşani,Lupeni şi Călăraşi,atunci la ce mă pot

./.

C.N.S.A.S.

aşteapta, împreună cu partidul, după ce s'ar face unificarea".

Titel Petrescu a continuat :

"Atâta timp cât voi trăi şi voi fi conducătorul partidului social-democrat, nu voi întinde mână de colaborare actualilor conducători ai partidului comunist, cari, în activitatea lor, uzează de mijloace gangstereşti".

"Efectul activităţii comuniste din prezent se va vedea în viitor.

"Massele populare cade dovedesc instinctul conservării, fuge de dictatura instaurată de partidul comunist şi se înrolează în rândurile partidului social-democrat. Alegerile vor demonstra acest lucru, cu sau fără concursul partidelor istorice.

"Dacă partidele istorice nu vor participa la alegeri, succesul partidului social-democrat va fi covârşitor, deoarece, în acest caz, şefii partidelor istorice vor da dispoziţiuni membrilor să voteze cu partidul social-democrat".

Preşedintele partidului social-democrat a arătat apoi că, din păcate, crede că actualele manevre politice ale Statelor Unite şi ale Angliei, vor sfârşi în mod lamentabil prin recunoaşterea guvernului Dr. Groza. Acest fapt va pricinui multe neajunsuri partidului.

Personal, a declarat Titel Petrescu, sunt gata să execut cu fidelitate tot aşa de loial ca partidul comunist, linia politică cerută de Uniunea

./.

C.N.S.A.S.

OPERAT LA FIŞE

Sovietică; din nenorocire însă, eu nu mă bucur de simpatia conducătorilor sovietici. In acest caz, singurul joc pe care îl pot face, este acela de a aştepta sprijinul Angliei şi al Statelor Unite, cu speranţa că acest sprijin va deveni, oricât de târziu, eficace".

~~547~~

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

C.N.S.A.S.

121

București, 7 Noembrie 1945

Alexandrescu
Șerban

Fundu 20761 3128

OPERAT LA FIȘE 548 510 548

N O T A

Informatorul nostru semnalează că in cercurile conducătoare ale partidului social democrat / C. TITEL PETRESCU sursa cunoscută / au avut loc discuțiuni importante asupra atitudinei ce urmează s-o adopte partidul față de stăruințele depuse și manifestate de către Partidul Comunist Român, in scopul unei apropieri a acestor două partide.-

Cu această ocazie s-au adus in discuție toate acțiunile partidului comunist făcute contra membrilor partidului social-democrat, chiar și acelora care colaborează la guvern, și lupta lui pentru desmembrarea partidului Social democrat.-

S-a arătat că schimbarea atitudinei Partidului Comunist, se datorește succesului zdrobitor al Social Democraților, in alegerile din ultimul timp atât din Anglia cât și din Franța și Ungaria, unde comuniștii au fost in vădită minoritate cât și a curentului politic care tinde spre stângă moderată, iar nu spre extrema stângă,-

Deasemenea s-a mai arătat că dorința strângerei raporturilor intre partidul comunist și cel social democrat este făcută nu din sinceritate ci din interesul comuniștilor de a avea o șansă de reușită in alegerile generale viitoare cât și de a se putea menține in locul pe care pretinde că-l ocupă in viață politică.-

In urma acestor discuțiuni s-a hotărât ca partidul Social-Democrat să-și menție atitudinea de până acum, să colaboreze inainte la guvern insă să nu facă cartel - sub nici o formă - in alegerile generale.-

Tot in acele cercuri/social democrate/ se vorbește cu insistență că Partidul Comunist ar fi primit dispozițiuni din URSS, cu privire la schimbarea de atitudine ce urmează s-o adopte față de social democrați și să caute să câștige cu orice preț colaborarea acestora.-

Alexandrescu.-

CNSAS

S. S. I. 3128
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

8 Noemvrie 1945
"Demostene"

OPERAT LA FIȘE

549

549

511

N O T A

Fruntașii partidului socialist, din jurul D-lui Titel Petrescu, au examinat Miercuri seara situatiunea din guvern și în special dela Ministerul de Interne.

S'a arătat D-lui Titel Petrescu, că a fost numit secretar general al ministerului de interne pentru poliție și siguranță, Dl. Avram Bunaciu, comunist.

Fruntașii socialiști au socotit gestul ca o provocare la adresa partidului socialist, care a cerut prin deciziunile adoptate la conferința partidului, să se creeze un subsecretariat de Stat pe lângă Ministerul de Interne, al polițiilor și siguranței, pentru un reprezentant al partidului socialist.

Dl. Titel Petrescu a declarat că numirea D-lui Bunaciu nu îmbracă un caracter politic, ci a fost determinată probabil de anumite necesități.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu

C.N.S.A.S.

143

F/N.

15 Decembrie 1945
(C.I. - P.).

OPERAT

Ion Popa ~~550~~

Frimu prin Emanuel.Bercovici
şi Ştefan Tita. Sursa : Titel
Petrescu.

~~550~~

512

N O T A

Cercurile conducătoare social-democrate din jurul lui Titel Petrescu sunt informate că se merge spre recunoaşterea guvernului Groza.

Titel Petrescu,personal,a fost informat, de către Misiunea americană,că,la Conferinţa dela Moscova,anglo-americanii vor accepta recunoaşterea guvernului român,cu condiţia ca în locul miniştrilor comunişti reprezentanţi ai ~~U.P.-ului~~ Uniunii Patriotice, să intre alţi doi miniştri social-democraţi.

Guvernul din Moscova va accepta această formulă,considerându-se de către anglo-americani ca suficientă din partea Moscovei această concesiune.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu.

C.N.S.A.S.

153

F/N.

19 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ion Popa.

3128

513

OPERAT

581

537

N O T A

Planul şefului partidului social-democrat pentru alegerile viitoare s'a modificat în felul următor :

In cazul când partidele istorice nu vor candida în alegeri, Titel Petrescu se va prezenta cu liste separate, întrucât este sigur că mulţi dintre membrii partidelor liberal şi naţional-ţărănesc vor vota cu partidul social-democrat, iar dacă sus-zisele partide se vor prezenta cu liste proprii, atunci preşedintele partidului social-democrat înclină către partidul unic muncitoresc.

In prezent, se observă că Titel Petrescu, pe de o parte, are o atitudine mai conciliantă faţă de grupul de stânga, pe de altă parte face mari pregătiri pentru obţinerea unei importante majorităţi la conferinţa partidului, care va avea loc la începutul lui Decembrie.

Intrucât în jurul lui Titel Petrescu s'au grupat în mare parte elemente tinere de partid, gruparea de stânga încearcă să pună chestiunea ca delegaţii la conferinţa din Decembrie să nu fie acceptaţi decât dacă sunt de cel puţin doi ani în partid, iar dacă această acţiune nu reuşeşte, Titel Petrescu va avea majoritatea.

C[illegible]nicat:
[illegible]ir. Coordonării
[illegible]l. Zaharia
[illegible]l. Fundu.

C.N.S.A.S.

562

558

19.945/881

514

Amicii Cehoslovaciei

C.N.S.A.S.

copie 48-B

19 Iunie 1945 - (P.)

OPERAT LA FIŞĂ

553

515

N O T A

Dl. Titel Petrescu a avut o lungă întrevedere cu conducătorul provizoriu al Legaţiei Cehoslovace din Bucureşti.

Dl. Titel Petrescu, care este conducătorul societăţii, "Amicii Cehoslovaciei", a rugat pe Dl. Grasse să transmită un mesagiu personal preşedintelui Benes.

Raporturile personale dintre D-nii Titel Petrescu şi Benes sunt de mulţi ani foarte strânse, însă în ultimul timp, comunicările au fost mai dificile.

După informaţiunile cercurilor socialiste, mesagiul Dlui Titel Petrescu tinde să lămurească situaţia reală politică din România.

Demersul Dlui Titel Petrescu a fost făcut la sugestiile Dlor Maniu şi Dinu Brătianu.

Conducătorul provizoriu al Legaţiei Cehoslovace a acceptat transmiterea mesagiului.

Sursa Ursu

Informaţie parţial verificată.

C.N.S.A.S.

Sum ... inf. parțial verificată

516 2

OPERAT LA FIȘE

D. Titel Petrescu a avut o lungă intrevedere cu conducătorul provizoriu al Legației Cehoslovace din București.

D. Titel Petrescu, care este conducătorul societății „Amicii Cehoslovaciei", a rugat pe D. Grasse să transmită un mesagiu personal președintelui Beneș.

Raporturile personale dintre Dnii Titel Petrescu și Beneș sunt de mulți ani foarte strânse, în ultimul timp, comunicările au fost mai dificile.

După informațiunile cercurilor socialiste, mesagiul Dlui Titel Petrescu tinde să lămurească situația reală politică din România.

Demersul Dlui Titel Petrescu a fost făcut la ~~injoncțiunile~~ sugestiile Dlor ~~Iuliu~~ Maniu și Dinu Brătianu.

Conducătorul provizoriu al Legației Cehoslovace a acceptat transmiterea mesagiului.

C.N.S.A.S.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

- [illegible] -

11.VI.1955

555

- Strict Secret -

517

R E F E R A T

cuprinzînd materialul privitor pe EFTIMIE GHERMAN

GHERMAN EFTIMIE născ.la 14.I.1894 în comuna Lăpuşnicu Mare raionul Mehadia reg.Timişoara, fiul lui Vasile şi Sofia. Domiciliat în Paris-Franţa.-

Pentru a putea întreţine familia, care în afară de soţie mai număra 5 copii, 3 băieţi şi 2 fete, dintre care Eftimie era cel mai mare, tatăl său lucra ca tăietor de lemne în pădurile fostelor domenii Reşiţa.-

După ce a terminat 4 cls.primare, tatăl său l-a dus la Caransebeş, pentru a urma liceul obţinînd în calitatea sa de grănicer al regimentului 13 Confiniobănăţean, o bursă pentru băiatul său la Internatul Comunităţii de Avere.-

EFTIMIE GHERMAN însă, aventurier înăscut, nu a stat în liceu decît o mica perioadă de timp, cînd desbrăcînd uniforma primită gratuit, a fugit acasă.Astfel stînd situaţia tatăl său l-a luat chiar a doua zi la tăiatul lemnelor în pădure, însă condiţiunile de lucru fiind din ce în ce mai grele, dispare şi de aici.-

Fiind găsit după vreo 2 săptămîni, este dat de către tatăl său să înveţe meseria de plugar în Oraviţa, însă şi de data aceasta, însuşindu-şi o sumă de bani fuge la Baziaş unde se ascunde pe un vapor cu care ajunge la Viena.-

Aici a luat contact cu cercurile socialiste care l-au introdus la cursurile serale profesionale şi au început a-i cultiva gustul pentru citit, punîndu-i totodată la îndemînă şi materialele necesare.-

Nu a stat mult nici aici deoarece a plecat la Berlin în căutare de lucru.Negăsind nimic şi terminîndu-i-se

C.N.S.A.S.

518 556

ultimile rezerve de bani a plecat într-o regiune minieră din Germania intrînd ca lucrător minier. Cînd a început a deprinde această meserie, a părăsit-o întorcîndu-se din nou la Viena hoinărind pe străzi pînă cînd reuşeşte să fure banii unui flaşnetar şi dispare.-

In perioada primului Război Mondial îl găsim la Budapesta,angajat la o fabrică de pîine.- Aici a reluat contactul cu cercurile socialiste, desfăşurînd o oarecare activitate politică.-

Inzestrat cu talent oratoric, s-a făcut repede remarcat. Către sfîrşitul războiului a fost implicat în unele acţiuni muncitoreşti, arestat, judecat şi condamnat la moarte. Cu cîteva zile înainte de executarea sentinţei, sub influenţa revoluţiei Socialiste din Octombrie a izbucnit revoluţia şi în Ungaria, astfel că EFTIMIE GHERMAN a scăpat de la execuţie şi terminîndu-se războiul s-a stabilit la Cluj.-

Renunţînd a mai practica meseria de brutar, s-a dedicat politicii în direcţia căreia a văzut posibilitatea unei parveniri rapide şi a obţinerii de funcţii şi avantajii materiale de la regimul burghezo-moşieresc.-

Infiltrîndu-se în mişcarea muncitorească în anul 1919, în urma unei greve a muncitorilor minieri din Cozla-Drencova, GHERMAN EFTIMIE, a îndemnat muncitorii să reia lucrul făcîndu-le promisiuni de satisfacere a revendicărilor lor, iar în caz contrariu i-a ameninţat cu arestarea.Asumîndu-şi calitatea de reprezentant al muncitorimii reşiţene în rîndurile căreia îşi cîştigase o oarecare popularitate, în 1920 a început să agite ideile oportuniste ale social democraţiei din apus.-

In 1921 a făcut parte din tabăra celor mai înverşunaţi membrii ai Partidului Social Democrat care s-au opus aderării acestui partid la Internaţionala III-a Comunistă, situîndu-se pe o poziţie de trădare a intereselor clasei muncitoare.-

De către Partidul Comunist din Romînia, în anul 1926 a fost demascat ca agent provocator al burgheziei infiltrat în mişcarea muncitorească.-

Intre timp, GHERMAN EFTIMIE, servind interesele burghezo-moşierimii reuşeşte să ajungă în parlament ca deputat din partea partidului social democrat atît sub guvernările

- / -

liberale cît şi cele naţional ţărăniste.-

Si în conducerea acestui partid s-a făcut remarcat luînd parte la toate acţiunile trădătoare alături de ILIE MOSCOVICI, ION FLUERAS, JUMANCA şi TITEL PETRESCU. Sînt cunoscute acţiunile provocatoare ale lui GHERMAN în rîndul muncitorilor minieri ale căror acţiuni de protest împotriva burgheziei, încerca să le împiedice.-

In anul 1927 muncitorii minieri din Baia Mare, au ales în conducerea sindicatului minierilor din Baia Mare, depinzînd de C.G.M., pe cei mai buni reprezentanţi ai lor, reuşind astfel să înfrîngă minoritatea social democrată care susţinea o serie de elemente oportuniste, străine de interesele clasei muncitoare.-

In urma acestui rezultat GHERMAN EFTIMIE, care deţinea funcţia de secretar al Uniunii Minierilor din cadrul C.G.M., se deplasează la Baia Mare, unde acţionează direct în vederea anulării acelor alegeri şi în colaborare cu organele poliţieneşti, a organizat o nouă alegere în scopul aducerii la conducerea sindicatului a elementelor social democrate. Deşi a luat o serie de măsuri, nu a reuşit să împiedice pe muncitorii minieri de a-şi alege conducerea dorită de ei.-

In urma eşecului suferit, GHERMAN EFTIMIE a hotărît desfiinţarea sindicatului muncitorilor minieri din Baia Mare.-

In 1935, a adresat un memoriu ministrului de interne în care se relevă slugărnicia sa faţă de guvernanţii burghezo moşierimii. In acest memoriu printre alte a arătat:

> „In timpurile cele mai critice, mai tulbure şi mai importante, acest partid (P.S.D.) prin atitudinea lui hotărîtă a folosit la unirea tuturor romînilor"-

el personal întîmpinînd din partea „bolşevicilor sîrbi " mari greutăţi.-

Fiind informat că la Siguranţă, alături de fotografiile unor membrii ai Partidului ~~Ţărănist~~ Comunist, s-ar afla şi fotografiile lui şi ale lui FLUERAS, GHERMAN EFTIMIE, a încheiat memoriul său, astfel:

> „Cunoscînd toată lumea activitatea mea şi a colegului meu FLUERAS, vă rog domnule ministru a ordona Siguranţei din

CNSAS

520 ~~558~~

Reşiţa să ia fotografiile noastre dintre cele ale bolşevicilor".-

Regimul de dictatură carlistă a avut deasemeni în GHERMAN EFTIMIE un zelos susţinător.-

In martie 1937, acesta a popularizat la "Casa Poporului", Sediul social democraţilor din Bucureşti, legea aşa ziselor "Asigurări Sociale" ticluită de guvern.-

Ca deputat social democrat şi "reprezentant" al Uniunii Muncitorilor Minieri, de nuanţă social democrată, GHERMAN EFTIMIE a făcut parte din toate comisiile care au elaborat o serie de legi anti muncitoreşti. El a făcut parte din diferite consilii de administraţie ale Asigurărilor Sociale şi Camera de Muncă, primind importante indemnizaţii.-

In 1938 a fost trimis la Geneva pentru a lua parte la o conferinţă internaţională a social democraţilor de dreapta unde el şi-a însuşit calitatea de"reprezentant"al muncitorilor din Romînia.-

Tot în cursul anului 1938 a întreprins o călătorie în Germania.-

In timpul dictaturii carliste a fost un aprig susţinător al acesteia aderînd din primul moment la politica F.R.N.-ului, primind chiar funcţia de secretar general al breslelor de lucrători minieri înfiinţate de regimul carlist.-

Pregătirile războinice pe care le făcea guvernul carlist în scopul agresiunii împotriva U.Sov., au găsit în GHERMAN un hotărît susţinător şi propagandist.-

Astfel, la începutul anului 1939 într-o convorbire ţinută în calitate de reprezentant al Consiliului Superior Naţional al F.R.N.-ului, a declarat: „Muncitorimea romînă a înţeles să contribue voluntar şi să se solidarizeze cu acţiunea de înarmare".-

El 'a sugerat ideia să se lucreze zilnic cîte două ore în plus la toate uzinele care contribuiau la "opera naţională".-

In 1940, GHERMAN declara că "în calitatea sa de secretar general al Uniunilor Minierilor, lucrează în mod legal contribuind la buna înţelegere între muncitori şi patroni", spunînd că el nu face politică şi că este pătruns doar de "spiritul naţionalist".-

C.N.S.A.S.

521 559

In timpul regimului antonescian a ţinut legături cu fruntaşii reacţiunii din ţară, printre care cu IULIU MANIU pe care-l vizita la domiciliu.-

După 23 August 1944 a fost folosit de conducerea Partidului Social Democrat ca secretar al organizaţiei judeţene Caraş a acestui partid, fiind unul din cei mai apropiaţi susţinători ai politicii de destrămare a frontului Unic Muncitoresc dusă de CONSTANTIN TITEL PETRESCU şi ceilalţi conducători social democraţi.-

In toate ocaziile EFTIMIE GHERMAN se afirma ca un adversar înverşunat al operei de democratizare a ţării şi duşman al U.R.S.S.-

In 1945 cu ocazia sărbătoririi zilei de 23 Aug. a transformat discursul care l-a ţinut cu această ocazie într-un discurs propagandistic la aţîţare, la ură de rasă şi naţionalism.Printre altele a arătat:

"Armata Romînă în mersul ei victorios în U.R.S.S. a fost primită cu braţele deschise de populaţia civilă".-

In 1945 cu sprijinul lui TITEL PETRESCU, a căutat să instige pe social democraţi împotriva Frontului Unic Muncitoresc declarîndu-se împotriva Partidului Comunist Romîn.-

După înlăturarea grupului de dreapta din P.S.D., IULIU MANIU, exponentul reacţiunii din ţara noastră, în sept 1946 trimite un om al său la GHERMAN EFTIMIE şi IOSIF JUMANCA cerîndu-le să întocmească un memoriu către Partidele Socialiste din lumea întreagă în care să arate "teroarea" deslănţuită de comunişti asupra lor.-

Maniu îi asigura că îi va trece pe listele de candidaţi ai PNT-ului în alegerile din nov.1946.-

In iulie 1947 cu ocazia unor vizite ale ataşatului de presă britanic JOHN BENETT în centrele muncitoreşti din ţara noastră, GHERMAN EFTIMIE a avut mai multe consfătuiri cu acesta, asigurîndu-l de devotamentul muncitorilor socialişti pentru partidul laburist.El i-a furnizat lui BENETT o serie de date şi relaţii cu privire la atitudinea anti comunistă a mai multor socialişti.-

După înlăturarea ultimilor exponenţi ai burgheziei din guvern,GHERMAN a început să fie preocupat tot mai

C.N.S.A.S.

mult de posibilitatea fugii din ţară. Totodată temîndu-se de urmările ce le-ar fi avut de suportat în urma fraudelor săvîrşite de el în calitate de gestionar al sanatoriului "Poeneasca", a încercat să înstrăineze o parte din inventar, incendiind apoi sanatoriul.-

In aprilie 1948 a reuşit să treacă fraudulos frontiera ajungînd în Grecia de unde a plecat mai departe în Anglia iar de aici la Paris.-

Fuga sa din ţară a fost pusă la cale în urma convorbirilor avute cu fruntaşul laburist PHILIPS MORGAN, în timpul vizitei acestuia în ţara noastră.-

La Paris, a luat legătura cu celelalte elemente trădătoare fugite din ţară, ducînd împreună cu aceştia o acţiune de calomniere a regimului nostru făcînd totodată parte din conducerea aşa ziselor"sindicate libere de emigranţi".

La Paris, a devenit bun prieten cu ziaristul STERE IONESCU VISAN şi cu social democratul de dreapta VALDMAN SASA.-

Mai întreţine relaţii de prietenie cu proprietarul unei fabrici de coniac din Franţa,anume LANGER care-l întreţine materialiceşte în schimbul unor servicii de natură comercială pe care le face acestuia.-

In activitatea sa de calomniere a regimului din R.P.R., GHERMAN EFTIMIE colaborează cu SERBAN VOINEA, cunoscutul trădător social democrat de dreapta şi cu fugarul NICOLAE RADESCU.-

Are relaţii cu mulţi social democraţi de dreapta francezi precum şi cu social democraţi de dreapta din Germania Occidentală. Cu aceştia din urmă vine în contact dese ori cu ocazia vizitelor pe care le face în Germania Occidentală unde frecventează sediile acestora publicînd totodată articole cu conţinut defăimător la adresa regimurilor de democraţie populară.-

Impreună cu SERBAN VOINEA, GHERMAN a alcătuit aşa zisul"Partid Socialist Adevărat".-

In vara anului 1949 a plecat la Londra unde şi-a făcut prieteni printre laburişti.El s-a recomandat da fiind reprezentantul Partidului lui TITEL PETRESCU, fapt care

CNSAS

523 561

a produs unele certuri între el şi ceilalţi trădători social democraţi de dreapta.-

Laburiştii i-au cerut însă să se împace cu aceştia, după care să vină la ei pentru a-i da ajutor material şi moral.

Pentru activitatea desfăşurată cum şi pentru poziţia pe care se situiază, legionarii fugiţi din ţară îl laudă în ziarul lor care apare la Paris intitulat "Chemarea".-

Imperialiştii îl folosesc în campania de aţîţare la război transmiţînd la posturile lor de radio aşa zisele "Mesagii ale lui Gherman" în care acesta debitează o serie de calomnii împotriva U.Sov. şi a ţărilor de democraţie populară.-

In materialul ce urmează redăm unele fragmente din aceste mesagii care ilustrează atitudinea sa calomniatoare şi de aţîţare isterică la un nou război. Astfel cu ocazia unui asemenea mesagiu în 1950 arăta:

> „In secolul nostru s-a născut un nou şi teribil duşman al poporului muncitor, al democraţiei în general, fascismul, nazismul şi bolşevismul, care au la bază sistemul poliţist şi pentru care principalele instituţii ale statului le constitue închisorile şi lagărele de concentrare. . ."

sau în cadrul unui alt discurs a afirmat:

> „Comuniştii vă silesc să mărşăluiţi, să manifestaţi fără convingere cu sufletele cernite.Ei vă obligă să participaţi la această mascaradă, să strigaţi lozinci şi să aplaudaţi la comandă în semn de ataşament pentru asupritorii voştri şi stăpînii lor din U.R.S.S.
> Asupritorii voştri ştiu însă că mai curînd sau mai tîrziu dictatura este sortită prăbuşirii aşa cum s-a întîmplat şi cu tirania hitleristă, deaceia comuniştii au intensificat campania de ură împotriva popoarelor libere".-

Postul de radio Paris, emisiunea în limba romînă din 24.IV.1951 a transmis următoarele: "Intr-un manifest publicat

 524 ~~562~~

la Paris,9 fruntaşi sindicalişti în exil declară că conducătorii comunişti vorbesc despre pace dar se pregătesc de război dorind să înrobească popoarele care sînt încă libere. Manifestul acuză dictaturile comuniste de a fi constituit puternice forţe militare care primejduiesc existenţa statelor independente.-

In numele compatrioţilor lor cei 9 fruntaşi sindicalişti cer retragerea trupelor şi agenţilor sovietici din ţările dominate de ei în vederea libertăţii şi independenţei naţionale, instaurarea unei democraţii politice, economice şi sociale şi iniţierea unei mişcări sindicale libere.-

Ei fac apel în continuare la compatrioţii lor să nu se lase amăgiţi de declaraţiile pe care conducătorii comunişti le vor face de 1 Mai şi să-şi ia obligaţia de a nu lupta niciodată împotriva popoarelor care mai sînt încă libere şi care se străduiesc să-i elibereze.-

La 1 Mai declară acestia în continuare, ei vor denunţa pe acei care îi consideră drept criminalii unui regim de dictatură.-

Semnatarii manifestului, GEORGE PETCOV, IOHAN MISCHELSON, KARLY POIER, EFTIMIE GHERMAN şi alţii declară ca dictatura comunistă este un regim oligarhic, bazat pe închisoare, pe înrobire,pe cea mai brutală formă de exploatare a omului de către stat".- Prin sentinţa nr.49 din 22 ian.1952 a Trib.Mil.Buc.Secţ.I. a fost condamnat în lipsă la muncă silnică pe viaţă,pentru crimă de înaltă trădare.-

~~SEFUL SERVICIULUI "C"~~

~~Colonel,~~

~~Popescu Gogu~~

2 ex.
MC/PM

C.N.S.A.S.

Dosarul conține
562 file (Cinci sute șaizeci și două file)
[signature]

525

C.N.S.A.S.

MINISTERUL DE INTERNE

Acest dosar, numerotându-se, conţine file 304

(Treisute patru)

pentru care s'a şnuruit şi sigilat cu sigiliul Ministerului.

Bucureşti, anul 19[illegible]*9, luna* Noembrie 1

ARHIVAR,

Prezentul dosar
contine un nr. de
525 f + 1 = 526 f.
6.06.2002

C.N.S.A.S.